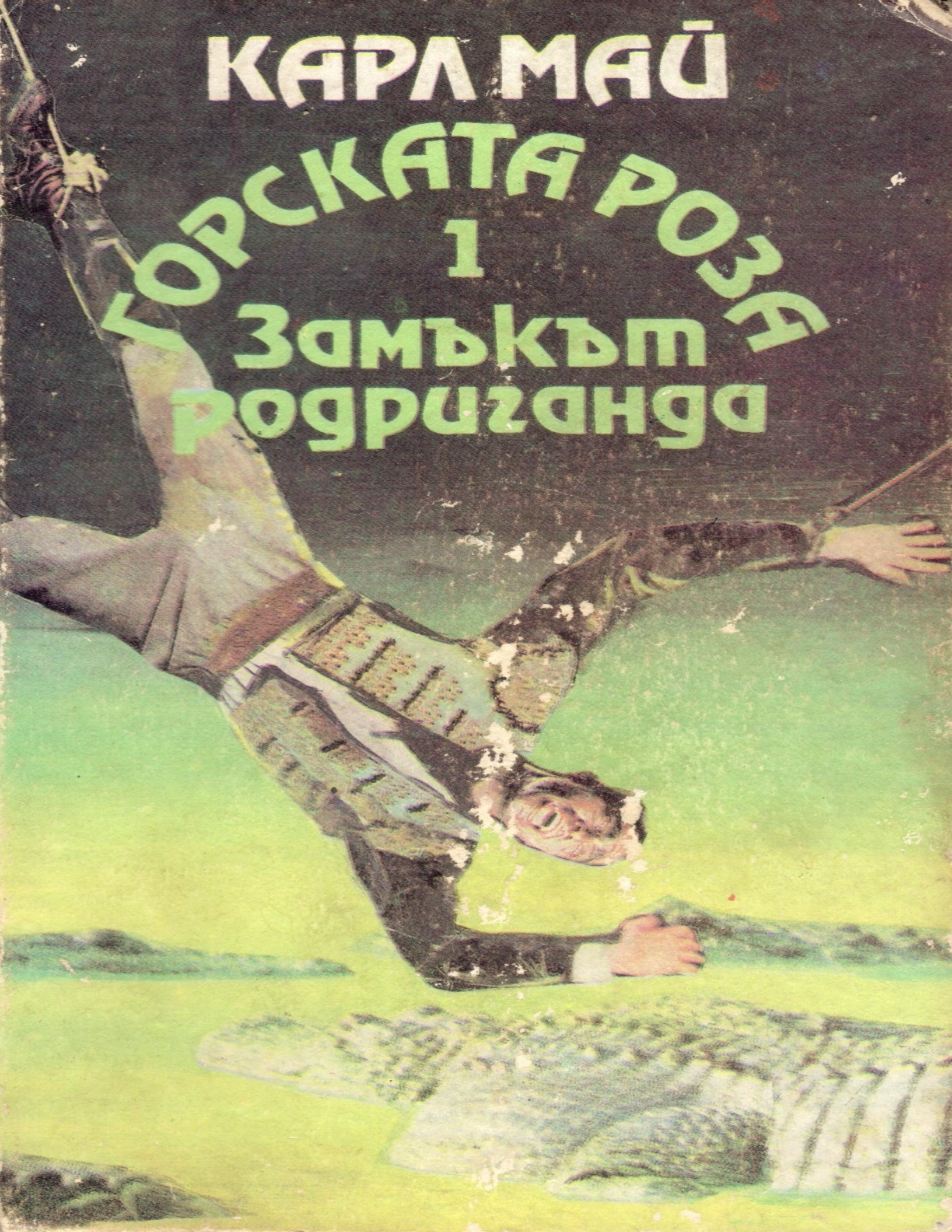

КАРА МАЎ

ГОРСКАТА РОЗЕ
1
Замъкът
Родригандо

КАРЛ МАЙ

ЗАМЪКЪТ РОДРИГАНДА

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

Това е първата част на роман в пет части. На фона на исторически събития от онова време, действието разказва историята на двама братя — графовете Родриганда, единият в Мексико, другия в Испания. Техните неизмерими богатства са обект на домогвания от страна на шепя мерзавци, които не се спират пред нищо. Немският лекар Карл Стернау се намесва в събитията...

Валдрьосхенд (Горската розичка), това е най-популярният немски роман в продължения на 19-ти век. Той излиза от декември 1882 до август 1884 г. на 109 свитъка на издателство „Мюнхмайер“ — Дрезден, общо 2612 страници.

Продължение на „Замъкът Родриганда“, „Пирамидата на бога слънце“ (Band 52), „Бенито Хуарес“ (Band 53), „Траперът Лешоядовия клюн“ (Band 54), „Смъртта на императора“ (Band 55).

ПЪРВА ГЛАВА

ПРЕСЛЕДВАНИ ОТ КОМАНЧИТЕ

Беше есента на 1847.

По течението на Рио Гранде дел Норте бавно плаваше едно леко кану. То беше построено от дълги парчета дървесна кора, уплътнени със смола и мъх, и носеше двама мъже от различни раси. Единият управляваше кормилото, а другият седеше безгрижно на носа и свиваше от хартия, барут и куршуми патрони за тежката си двуцевка.

Кормчията притежаваше острите дръзки черти и проникателни очи на индианеца, но човек, видял облеклото му, бездруго щеше да разбере, че принадлежи към червенокожата раса. Той носеше ловна риза от щавена дивечова кожа с ресни по шевовете, чифт легинси, чиито ръбове бяха украсени със скалповете на победените от него неприятели, и мокасини с двойни подметки. Около врата му висеше шнур с нанизани на него зъби от сива мечка, а от сплетените коси стърчаха три орлови пера — сигурен знак, че е главатар. До него в лодката лежеше фино обработена бизонова кожа, която му служеше за наметка. В пояса му бяха пъхнати блестяща томахавка, двуостър нож за скалпиране и торбички за барут и куршуми. Върху бизоновата кожа почиваше дълга двуцевна пушка, по чиято ложка се виждаха множество резки, които отбелязваха броя на повалените врагове. Към шнура с мечешките зъби бе привързан калюмет, а от пояса, освен другите неща, стърчаха прикладите на два револвера. Тези толкова редки за индианците оръжия даваха да се разбере, че е бил в съприкосновение с цивилизацията.

С кормило в дясната ръка, той сякаш гледаше само своя спътник и нищо друго не го интересуваше. Един по-внимателен наблюдател обаче би забелязал, че въпреки присвитите клепачи, очите му остро и внимателно оглеждат брега с погледа на ловец, очакващ всеки момент някакво нападение.

Другият, който седеше в предната част, беше бял. Фигурата му бе висока и стройна и при това необикновено силна, а гъстата руса брада

добре му подходеше. И той беше с кожени панталони, напъхани във високите кончови на тежки ботуши. Синя жилетка и също такава късо ловно яке покриваха горната част на тялото му. Около врата си нямаше кърпа, а на главата си носеше една от онези широкополи филцови шапки, каквито човек често може да види в Далечния запад; тя беше изгубила цвета и формата си.

Двамата мъже бяха на една и съща възраст — може би на около двадесет и осем години. Вместо шпори носеха петови шипове — доказателство, че са яздили, преди да си построят кануто и се спуснат по Рио Гранде.

Докато се носеха по течението на реката, те внезапно доловиха цвилене на кон. Резултатът от този звук последва светкавично, защото той още не беше заглъхнал, и двамата мъже лежаха на дъното на кануто така, че не можеха да бъдат видени отвън.

— Шли-кон! — прошепна индианецът на наречието на апачите йикарила.

— Малко по-напред е — рече белият.

— Той ни подуши. Кой ли може да е ездачът?

— Не е индианец, но и бял ловец не е — каза прерийният ловец. — Един уестман не би оставил коня си да изцвили толкова високо. Да гребем към брега, там ще слезем и ще се промъкнем към него!

— И да оставим кануто? — попита индианецът. — А ако са неприятели, които искат да ни подмамят на брега и убият?

— Pshaw^[1], ние също имаме оръжия!

— Тогава нека поне моят бял брат да надзирава лодката, докато аз претърся местността.

— Съгласен съм.

Мъжете насочиха кануто към брега. Индианецът слезе, а белият остана седнал, очаквайки завръщането му с пушка в ръка.

След няколко минути той го видя да идва изправен, от което следваше, че няма опасност.

— Е? — запитва траперът.

— Там, сред храстите, спи един бял.

— Ах! Ловец?

— Той има само нож.

— И наоколо няма никой?

— Не видях никого.

— Да отидем при него!

Белият скочи от лекия съд и го върза здраво. След това взе тежката си пушка, издърпа наполовина двата револвера, каквито притежаваше и той, за да има бойна готовност, и последва индианеца. Скоро стигнаха мястото, където лежеше спящият. Вързаният до него кон бе оседлан по мексикански маниер.

Освен мексиканските си панталони, човекът носеше бяла риза, а върху раменете — късо синьо серапе. Ризата и панталоните се придържаха от жълт плат, който му служеше за пояс. В този пояс, освен един нож, не се виждаше никакво друго оръжие. Върху лицето му лежеше жълто сомбреро, за да го предпазва от лъчите на слънцето. Мъжът спеше така здраво, че не чу приближаването на другите двама.

— Хей, момче, събуди се! — извика белият, като го разтърси по рамото.

— Проклятие, какво желаете? — запита той полусънен.

— Засега само да знаем кой си.

— А вие кои сте?

— Хм, струва ми се, че те е страх от червенокожия. Не е нужно, стари момко. аз съм трапер от немски произход на име Унгер, а този тук е Шош-ин-лайт, вождът на апачите йикарила.

— Шош-ин-лайт? — възкликна непознатият. — О, тогава няма от какво да се страхувам, защото великият воин на апачите е приятел на белите.

Преведено, Шош-ин-лайт означава „Мечешко сърце“.

— Така, а ти кой си? — попита Унгер.

— Казвам се Доменико, вакуеро съм — отговори човекът.

— Къде?

— Оттатък реката, при граф Родриганда.

— А как се озова от тази страна?

— Ascuas — по дяволите, по-добре кажете как не съм се озовал на оня свят! Бях преследван от команчите.

— Нещо не пасва. Преследван си от команчите, а си легнал най-спокойно да спиш.

— И дяволът би заспал при тази умора.

— Къде срещна команчите?

— Точно на север отгук, при Рио Пекос. Ние бяхме петнадесет мъже и две жени, а те над шестдесет.

— Бихте ли се?

— Да. Червените ни нападнаха, без да подозираме присъствието им. Поради това повалиха мнозина от нас и плениха жените. Не зная колко освен мен са успели да се изплъзнат.

— Откъде дойдоха те и накъде искахте да отидете вие?

Вакуерото не беше разговорлив и трябваше всяка дума да му се измъква от устата. Той отвърна:

— Бяхме до форт Гуаделупа — да вземем двете дами, които бяха там на посещение.

— Но Рио Пекос не ви е по път.

— Преди да тръгнем за нашата хасиенда, предприехме малък ловен излет до Рио Пекос. Там последва неочакваното нападение.

— Кои са дамите?

— Сеньорита Ема Арбелец и Каря, индианката.

— Коя е сеньорита Арбелец?

— Дъщерята на нашия арендатор Педро Арбелец.

— А Каря?

— Индианката е сестра на Текалто, великият главатар на мищеките.

Мечешко сърце наостри слух.

— Сестрата на Текалто? — запита той. — Ние сме приятели с него. Пушили сме лулата на мира. Сестрата на неговото сърце няма да остане пленница. Ще дойдат ли моите бели братя с мен да ги освободим?

— Но вие нямате коне — възрази Доменико.

Индианецът му хвърли пренебрежителен поглед.

— Когато му е необходим кон, Мечешко сърце винаги си намира. До един час той ще се снабди от кучетата команчи.

— Това би било нечувано!

— Не, това е нещо, което се разбира от само себе си — увери Унгер.

— Вчера по кое време бяхте нападнати?

— Вечерта.

— А колко си спал?

— Едва ли и четвърт час.

— В такъв случай команчите скоро ще бъдат тук.

— Valga me dios — Бог да ме пази!

— Ти си вакуеро, а не познаваш обичаите на червенокожите. Какви са намеренията им към дамите според теб? Да не са ги пленили за откуп?

— Разбира се, не. Те ги отведоха със себе си, за да ги направят свои жени, понеже и двете са много красиви.

— Чувал съм, че девойките на мищеките са прочути с красотата си. Ако команчите не желаят да върнат двете дами, ще се опитат да скрият местонахождението си, като заличат следите си. От това следва, че няма да оставят никой от вас да им се изплъзне и със сигурност ще те преследват, за да не отнесеш вестта у дома.

— За жалост това ме убеди — кимна навъсено мексиканецът.

— Команчите на коне ли бяха?

— Да.

— Следователно и теб ще преследват с коне. Ще яздят по дирите ти и когато пристигнат тук, ще има достатъчно коне.

— По дяволите, лесно е да се предположи, въпреки че аз не помислих за това.

— Да, изглежда, ти не притежаваш особено проницателен ум. Не ти ли хрумна, че ще те преследват? Защо легна да спиш?

— Бях твърде уморен.

— Трябваше на първо време поне да минеш реката.

— Тя е доста широка, а конят беше много изтощен.

— Благодарни на Бога, че не сме команчи! Както си спеше кротко, щеше да се събудиш в рая без скалп. Гладен ли си?

— Да.

— Тогава ела до лодката! Преди това обаче отведи коня си понавътре в храстите, за да не го види някой друг!

Към края разговорът се водеше само от Унгер и вакуерото. Мечешко сърце се бе върнал обратно при кануто и сега лежеше спокойно върху бизоновата кожа. Вакуерото получи месо, а вода си гребна от реката.

След като се засити, Унгер го разпита за битието му и научи, че е нает на работа в едно от именията на граф Фернандо Родриганда, пръснати между Рио Гранде дел Порто, гранична река между Мексико и Тексас, и Кордилерите на Коауила.

Малко след това Унгер напусна лодката и се изкачи на извисяващия се бряг да огледа наоколо. Едва стигнал горе, той нададе

вик на изненада.

— Хора, те идват! За малко да изпуснем подходящия момент.

След миг Мечешко сърце беше при него.

— Шестима конника! — извести той.

— На всеки по трима! — Траперът, изглежда, не смяташе вакуерото за способен да се справи с някого от неприятелите.

— Кой ще вземе коня? — попита Мечешко сърце.

— Аз — отвърна немецът.

— Не бива да се измъкне нито един команч!

Унгер кимна и се обърна към вакуерото:

— Само нож ли имаш? Тогава няма да си ни от голяма полза.

Легни в кануто, а аз междувременно ще взема коня ти.

— Но те ще го застрелят? — обезпокои се човекът.

— Глупости, по този начин ще се сдобием с още шест.

Мексиканецът бе принуден да се подчини. Той се просна на дъното на лодката, а другите двама се отправиха към мястото, където го бяха открили. Разположиха се до коня сред крайбрежните храсталаци и зачакаха.

Конниците, които Унгер първоначално бе различил като шест тъмни точки, бързо приближаваха. Вече можеше да се разпознае облеклото и въоръжението им.

— Да, това са кучета команчи — потвърди Мечешко сърце.

— Ще стреляме в раменете им. Започваме първо с последните двама, а после с останалите.

— Аз ще се заема с последните — пожела апачът.

— Добре!

Команчите междувременно се бяха приближили с половин километър. Те все още яздеха в най-бърз галоп. След минута щяха да се намират в обсега на пушките.

— Тези команчи нямат капчица мозък в главите си. Те не са в състояние да мислят!

— Най-малкото би трябвало да предположат, че вакуерото се е скрил тук и ги очаква. Навярно смятат, че той веднага е преплувал реката.

— Уф!

С тази подкана за внимание апачът вдигна пушката си. Унгер стори същото. Едновременно проехтяха два изстрела, после още два и

четирима от команчите рухнаха от конете. В следващия миг траперът седеше на коня на вакуерото и препусна през храстите. Останалите двама команчи стояха стъписани. Още не бяха успели да обърнат конете си и немецът беше при тях с револвер в ръка. Индианците го посрещнаха с вдигнати томаховки, ала две бързи натискания на спусъка ги свалиха на земята.

Незначително ранените според индианските схващания воители бяха бързо овързани. Победата бе извоювана за по-малко от две минути. Залавянето на конете също мина без затруднения.

Доменико, който бе наблюдавал всичко от кануто, се приближи.

— *Ascuas!* — възкликна той. — Това се казва победа!

— Ами! — засмя се немецът. — Какво са шестима команчи! А сега? Веднага ли потегляме?

— Да — отвърна индианецът. — Сестрата на моя приятел не бива напразно да очаква помощ.

— Ще вземем ли вакуерото с нас?

Мечешко сърце изгледа въпросния изпитателно и отсече:

— Прави каквото искаш!

— Идвам с вас — обяви мексиканецът.

— Не смятам, че си ни много необходим — рече Унгер, — ти съвсем не си герой.

— Та аз нямах никакво оръжие.

— Но и при вчерашното нападение също си избягал.

— Само за да доведе помощ.

— Ах, така! Ще можеш ли да откриеш мястото, където сте били нападнати?

— Да.

— Тогава можеш да ни придружиш.

— А мога ли да си взема от оръжията на индианците?

— Разбира се. Избери си и кон! Твоя ще пуснем на свобода, той е твърде преуморен и само ще ни затруднява.

Разхлабиха връзките на един от червенокожите така, че да може да се освободи. След това си беше негова работа как ще се оправи със спътниците си. Естествено оръжията им бяха взети. После възседнаха трите най-добри коня и малкият отряд потегли.

Пътуваха на север към Рио Пекос. Пътят първо водеше през открита прерия, след това изкачи една гориста сиера. Яздеха през

долини и дефилета и привечер стигнаха едно възвишение, от което се откриваше поглед към малка савана.

— Уф! — възкликна апачът, който яздеше най-отпред. — Погледни! — Той посочи с ръка надолу.

Там лагеруваха група индианци, сред които се виждаха пленниците. Немецът извади от кобура на седлото си далекоглед и го насочи към тях.

— Какво вижда моят бял брат? — попита Мечешко сърце.

— Четиридесет и девет команчи и шестима пленника.

— Жените там ли са?

— Да, и двете. Тази вечер ще ги освободим.

Индианецът кимна.

— Четиридесет и девет команчи не могат да разставят сто поста — продължи траперът. — При все това трябва да се скрием. Възможно е да са се изплъзнали и други вакуероси. Те, разбира се, също са били преследвани и връщайки се, преследвачите лесно биха могли да ни открият. Пази конете! — обърна се той към Доменико. — Ние ще се заемем със заличаването на следите ни.

Унгер и Мечешко сърце се върнаха на известно разстояние по пътя, по който бяха дошли, за да отстранят конските отпечатащи. След това потърсиха убежище сред най-гъстите храсти на възвишението и се скриха с животните.

Слънцето залезе и започна да се мръква. Спусна се мрачна нощ, а в скривалището нищо не помръдваше. Най-доброто време за действие беше малко след полунощ.

— Е, помисли ли как ще го извършим? — запита немецът апача.

— Да — потвърди червенокожият. — За моя брат не представлява трудност да се справи безшумно с някой пост. Ще се промъкнем там, премахваме стражите, срязваме ремъците на пленниците и се измъкваме с тях.

— Тогава да вървим, защото промъкването до лагера ще отнеме доста време.

— Доменико тук ли остава? — запита вождът.

— Да, той ще надзирава конете.

— Къде ще ни чака?

— На мястото, откъдето на идване забелязахме команчите. Ще трябва да минем оттам, защото при всички случаи ще се върнем към

Рио Гранде.

Двамата смели мъже взеха пушките си и като дадоха наставления на вакуерото, се отдалечиха.

Долу в долината гореше малък стражеви огън, край който лежах спящите команчи и вързаните пленници. Постовете навярно се намираха извън този кръг. Когато стигнаха долината, Мечешко сърце прошепна:

— Аз отивам наляво, а ти надясно.

— Добре. Но по-напред ще освободим двете жени.

С тази уговорка те се разделиха. Унгер запълзя към лагера от дясната страна. Всичко се осъществяваше по възприетия в прерията начин. Човек ляга на земята и се придвижва като змия бавно напред. При това не бива да бъде нито видян, нито чул. Също така трябва да внимава да не го подушат конете, които със страхливото си пръхтене издават близостта на неприятеля.

Така постъпи и Унгер. Първо описа широка дъга, а после започна да я стеснява, докато забеляза една тъмна фигура, крачеща бавно напред-назад. Това беше постът. За щастие нощта бе тъмна, а огънят едва тлееше. Немецът се приближи на около пет крачки от него, скочи внезапно и го стисна изотзад за гърлото така здраво, че червенокожият се свлече на земята, без да успее да издаде звук. След броени секунди лежеше с вързани крайници и запушена уста.

Четвърт час по-късно на Унгер се удаде да обезвреди още един пост. След това попадна на Мечешко сърце, който се бе справил по същия начин с двама команчи.

— Сега към жените! — прошепна индианецът.

— Само внимателно! — помоли немецът.

— Pshaw! Апачът е смел, но и предпазлив. Напред! — гласеше отговорът.

С безшумно пълзене те се насочиха през високата трева към огъня. Девойките лесно се различаваха по светлите цветове на дрехите им; те лежах една до друга с вързани ръце и крака. Унгер пръв стигна до тях и приближи устни до ухото на едната. Въпреки тъмнината, той видя, че очите ѝ са отворени и го наблюдават.

— Не се плашете и се дръжте спокойно! — прошепна той. — Когато прережа връзките и на Вашата приятелка, се отправете бързо към конете!

Тя го разбра. Траперът сръза ремъците, които се бяха впили в тялото ѝ.

Като забеляза, че немецът се е заел с момичетата, апачът пропълзя към останалите пленници. Това бяха четирима вакуероси, които лежаха наблизко и също не спяха. Той извади ножа и започна да прерязва ремъците им. Едва се бе заел с втория и до него внезапно се надигна един индианец. В просъница той беше чул движенията на апача. Наистина Мечешко сърце незабавно вдигна ножа си и го заби в гърдите му, но смъртно раненият човек все пак има време да изпусне предупредителен вик.

— Напред към конете! След мен! — извика апачът, разрязвайки светкавично ремъците на останалите. Те скочиха и се втурнаха към конете.

— Бързо, бързо за Бога! — викна и немецът и като улови дамите за ръце, ги повлече към конете. Но ръцете и краката им явно са били толкова здраво пристегнати, че те едва можеха да се движат.

— Мечешко сърце! — извика немецът, обхванат от страх.

— Тук! — прозвуча гласът на апача.

— Бързо насам!

В следващия миг вождът беше при него. Вдигна една от девойките и затича към конете. Унгер стори същото. Те скочиха на седлата, прерязаха ласата на вързаните за колчета животни и ги пришпориха.

Всичко това се извърши светкавично. Но колкото и бързо да бе станало, едва се качиха на конете и зад тях се разнесоха изстрелите на команчите.

Те не бяха помислили за евентуално нападение и спяха дълбоко. Сега наскачаха и сграбчиха оръжията си. При това тичаха един през друг и разбраха какво се е случило, когато бегълците вече се измъкваха. Тогава се втурнаха към останалите коне и се впуснаха в преследване.

Унгер и апачът яздеха начело. Те познаваха пътя. Всеки от тях бе взел едно момиче пред себе си. Вакуерото ги чакаше на височината. Когато ги чу да идват, той се метна на коня и поведе другите два за юздите.

— След нас! — викна му траперът.

Ставащата в пълна тъмнина гонитба се пренесе отвъд долината. Команчите стреляха непрекъснато след бегълците, но за щастие без да улучат никого. Най-сетне стигнаха откритата прерия и сега можеше да се помисли за отбрана.

— Умеете ли да яздите, сеньорита? — запита Унгер дамата пред себе си.

— Да.

— Ето Ви юздите! Продължавайте все направо!

При тези думи той скочи от коня и се метна на своя, воден за поводите от вакуерото. Апачът стори същото. Двамата образуваха ариергард и с отличните си карабини държаха команчите в шах. Това продължи до зазоряване, когато се оказа, че команчите са останали далеч назад — отчасти от предпазливост и отчасти поради това, че не искаха да пришпорват толкова животните си, както го правеха бегълците.

— Не бихме ли могли да яздим по-бавно? — попита Доменико.

— Не — отвърна немецът. — Само напред, и то възможно най-бързо, за да оставим реката между нас и команчите.

Сега Унгер можеше да разгледа по-внимателно освободените девойки. Едната беше испанка, а другата индианка, но и двете бяха с необикновена красота.

— В състояние ли сте да издържите още на тази езда, сеньорита? — запита той бялата.

— Докогато поискате — отговори тя.

— Името ми е Унгер — представи се той учтиво.

— Унгер? Звучи немско.

— Немец съм. Мислите ли, че бихте могла да ми се доверите?

— С цялото си сърце.

— Трябва да преминем реката. Край нея попаднахме на вакуерото Доменико и узнахме от него за случилото се. Избавихме го от преследвачите и решихме да ви освободим.

— Двама срещу толкова много?

Момичето отправи тъмните си очи към Унгер и той забеляза светналия ѝ поглед с удоволствие да се спира на внушителната му фигура. С това обаче разговорът приключи.

Четиримата спасени мъже бяха трима вакуероси и майордомът Диего.

Когато бегълците стигнаха Рио Гранде, преследвачите бяха изостанали толкова назад, че не се виждаха.

— Какво ще правим? — попита Диего. — Да изчакаме ли тук индианците и да им дадем един хубав урок? Имаме осем пушки.

— Не, аз съм враг на всяко ненужно проливане на кръв.

— Ненужно? Не бих казал. Ако не ги отблъснем тук, те ще продължат да ни преследват и изобщо няма да можем да се отървем от тях.

— Не бихме могли да се освободим от тях дори и да изпратим няколко дузини червенокожи във Вечните ловни полета, защото това още повече ще възбуди тяхната отмъстителност. Не, ще се прехвърлим отвъд реката и ще продължим ездата си. Дамите ще седнат в кануто.

Така и стана. Майордомът загреба с момичетата към другия бряг, а останалите навлязоха във водата на коне. Когато стигнаха отвъд, потопиха лодката. Галопът продължи по равнината от другата страна. В продължение на няколко часа яздеха с неотслабваща бързина. Едва тогава позволиха на конете да понамалят темпото, което облекчаваше и провеждането на разговор.

Мечешко сърце и сега яздеше отстрани на красивата индианка от племето на мищеките, а траперът до мексиканката.

— Вече часове наред сме заедно, а ни най-малко не сме се опознали — подхвърли Унгер на спътницата си.

— О, аз бих казала, че ние, напротив, много добре се познаваме — увери усмихнато тя. — Аз зная за вас, че рискувате живота си за другите и сте дързък и съобразителен ловец.

— Това наистина е нещо, но не много. Разрешете ми да ви осведомя за най-същественото.

— Ще Ви бъда благодарна, сеньор.

— Името ми е Антон Унгер и съм по-младият от двама братя. Ние искахме да следваме, но средствата не стигаха, а след като почина татко, брат ми се отпрати в морето, а аз за Америка, където след многобройни скитания реших да прекарам живота си в прерията.

— Но как се озовахте толкова далеч насам, до Рио Гранде?

— Хм, това е нещо, за което не мога да говоря.

— Значи тайна?

— Може би тайна, а може би само една голяма детинщина.

— Възбуждате любопитството ми.

— Добре, няма да Ви подлагам на изтезания — засмя се Антон Унгер. — Касае се ни повече, ни по-малко за изваждането на едно огромно съкровище.

— Какво представлява това съкровище?

— Състои се от скъпоценни камъни и благородни метали, събрани в древни индиански времена.

— И къде се намира?

— Още не зная.

— Ах, това е неприятно! Но къде все пак сте чули за съществуването на това съкровище?

— Високо горе, на север. Имах щастието да окажа няколко не съвсем маловажни услуги на един стар индианец и на смъртния си одър за благодарност той ми довери тайната.

— И не Ви е казал най-главното, а именно къде се намира?

— Каза ми, че трябва да го търся в Мексико, в провинция Коауила, и ми даде една карта с ориентири.

— И кои местности обхваща тази карта?

— Не зная. Тя наистина съдържа планински вериги, долини и реки, но нито едно име.

— Това действително е странно. Шош-ин-лайт, главатарят на апачите, посветен ли е в тази работа?

— Не.

— И все пак той, изглежда, Ви е приятел?

— Да, в пълния смисъл на думата.

— А с мен споделяте тайната, при все че се видяхме едва днес?

Унгер погледна със сините си очи красивата мексиканка и отвърна:

— Има хора, пред които на човек му се струва, че не би могъл да има тайни.

— И вие причислявате към тях и мен?

— Да.

Ема се изчерви и му подаде ръка с думите:

— Не се заблуждавате. Ще Ви го докажа, като на свой ред Ви поверя едно сведение за тази Ваша тайна, сеньор.

— Дори бих Ви помолил — отвърна той изненадано.

— Познавам един човек, който също се домогва към това индианско съкровище.

— Ах? Кой е той?

— Нашият млад патрон, граф дон Алфонсо де Родриганда и Севиля, племенник и наследник на бездетния граф Фернандо.

За да издири съкровището, той е отседнал понастоящем при моя баща.

— Какво знае за съкровището?

— О, всички ние знаем, че предишните владетели на страната са скрили съкровищата си, когато испанците завладели Мексико. Освен това има места, където се намира злато и сребро в големи количества. Хората наричат такива находища бонанза. Индианците знаят местонахожденията, ала предпочитат да умрат, отколкото да поверят тайната на някой бял.

— И все пак някой се е доверил на този дон Алфонсо?

— Не. Ние живеем в хасиендата дел Ерина, а има едно предание, че в нейна близост се намира пещера, в която миштеките са скрили своите съкровища. Много хора са търсили тази пещера, граф Алфонсо също хвърли доста усилия, но никой не я е открил.

— Къде се намира хасиендата дел Ерина?

— На малко повече от един ден път оттук, край планинските склонове на Коауила. Ще я видите, защото се надявам, че ще ни придружите дотам.

— Ще Ви напусна едва когато се намирате в безопасност, сеньорита!

— Но нали и тогава няма да си тръгнете веднага, а ще ни погостувате, сеньор?

— Тъкмо вашата сигурност изисква да Ви напусна скоро. Убеден съм, че няколко команчи тайно ще ни следят. Те ще искат да ни нападнат и си отмъстят. Затова ние с Мечешко сърце ще обикаляме около хасиендата на разузнавателни походи.

— Не се ли страхувате, че команчите биха могли да ни настигнат до хасиендата?

— Не, не се страхувам. Помислете, червенокожите са в състояние да ни преследват само докато е достатъчно светло и могат да различават следите ни, а ние ще яздим и в тъмнината. Това ще ни даде няколко часа преднина, която индианците е невъзможно да наваксат. Но да се върнем при кралското съкровище! Значи никой не знае къде да търси пещерата?

— Поне никой бял.

— Тогава някой индианец?

— Да. Има един, който знае къде се намира съкровището на кралете, а може би са дори и двама. Текалто е единственият потомък на някогашните владетели на мищеките, те са му завещали тайната. Каря, която язди до вожда на апачите, е негова сестра и е невъзможно той да не е споделил тайната с нея.

Сега Унгер огледа индианката с по-голямо внимание отпреди.

— Тя дискретна ли е?

— Така мисля — отвърна мексиканката. После добави усмихнато: — Хората наистина казват, че дамите са дискретни само в един пункт.

— И кой е този пункт, сеньорита?

— Любовта.

— Охо! Възможно е да имате право — пошегува се той. — Мога ли да узная дали Каря вече е стигнала до този пункт?

— Считам го за почти сигурно.

— О! Кой е щастливецът?

— Отгатнете! Това не е трудно.

Ловецът сбърчи чело.

— Предполагам, граф Алфонсо, който иска по този път да измъкне тайната.

— Правилно отгатнахте.

— И вие мислите, че неговите домогвания имат успех?

— Тя го обича.

— А нейният брат, потомъкът на мищеките? Какво казва той за тази любов?

— Може би още не знае. Той е най-прочутият сиболеро^[2] и рядко се мярка в хасиендата.

— Най-прочутият сиболеро? В такъв случай би трябвало да знам името му. Името Текалто обаче ми е непознато.

— Ловците не го наричат Текалто, а Мокаши-тайис.

— Мокаши-тайис, Бизоновото чело? — възкликна изненадано Унгер. — О, това име познавам, разбира се. Бизоновото чело е най-значителният ловец на бизони между Ред Ривър и пустинята Мапими. Слушал съм много за него и бих се радвал да го видя. А Каря значи е

сестра на този прочут мъж? Тогава човек трябва да гледа на нея със съвсем други очи.

— Да не би да искате и вие да проявите своята галантност пред нея?

Унгер се засмя.

— Аз? Как може един уестман да бъде галантен? И как бих могъл да влизам в съревнование с един граф Де Родриганда! Ако ми бе възможно да проявявам галантност, щях да опитам при друга.

— И коя щеше да е тази друга? — попита Ема.

— Единствено вие самата, сеньорита! — отговори той откровено.

Очите ѝ му се усмигнаха.

— Но вие не бихте могли да узнаете от мен нищо за Вашето кралско съкровище.

— О, сеньорита, има съкровища, които са много по-ценни от цяла пещера със злато и сребро. В този смисъл бих си пожелал веднъж и аз да стана щастлив гамбузино^[3].

— Търсете и може би ще намерите!

Тя му протегна ръка, която той бързо сграбчи и разтърси сърдечно.

В хода на по-нататъшната езда Унгер узна, че двете момичета са били до Рио Гранде дел Норте да посетят една леля на мексиканката.

Грижата на двете девойки била само да забавят смъртта на лелята. По-късно Арбелец изпратил майордома и вакуеросите да отидат и вземат дъщеря му. На връщане били нападнати от команчите.

По време на техния разговор зад тях се водеше и друг. Мечешко сърце яздеше до индианката. Очите му се спираха върху красивата снага на неговата съседка, която седеше с такава сигурност върху полудивия кон, сякаш винаги е яздила само на мъжко индианско седло. Мълчаливият вожд не беше свикнал да хаби напразно думите си, но когато заговореше, всяка сричка придобиваше двойна тежест. Запозната с индианските обичаи, Каря не се учудваше на неговата мълчаливост. Затова пък чувстваше върху себе си пронизващия му поглед. Тя почти се стресна, когато той я заговори:

— Към кой народ принадлежи моята млада сестра?

— Към народа на мищеките — отговори тя.

— Някога те са били голямо племе, което и днес е прочуто с красотата на своите жени. Моята млада сестра скуав ли е или девойка?

— Нямам мъж.

— Нейното сърце все още ли ѝ принадлежи?

При този въпрос, който един бял не би поставил така прямо, мургавото ѝ лице поруменя, но при все това тя отвърна спокойно:

— Не.

Тя знаеше, че откровеността е наложителна, защото познаваше апачите. Нито една черта от суровото му лице не се промени и той продължи да пита:

— Мъжът, който притежава сърцето ѝ, от нейния народ ли е?

— Не, той е бял.

— Мечешко сърце оплаква своята сестра. Нека тя му каже, ако белият я мами.

— Той не ме мами! — отвърна Каря гордо. Лека усмивка плъзна по устните му и поклащайки глава, той отговори:

— Белият цвят лесно се омърсява. Нека моята сестра бъде предпазлива!

Ездата продължаваше все на юг. Един час преди спускане на мрака спряха за кратка почивка. Хора и животни се нуждаеха от отдих. След половин час отново продължиха. Унгер се учудваше на издръжливостта на своята бяла спътница въпреки усилната езда и не можа да го прикрие. Ема се засмя:

— Трябва да знаете, че съм в тази страна още от детинство. Ние открай време живеем в пущинака.

— Никога ли не сте копнели по цивилизацията и за общуване с хора от Вашето положение?

— Никога. В хасиендата имам всичко, от което се нуждая, и предпочитам общуването с безизкусните деца на природата пред високопоставеното общество, което в повечето случаи е лицемерно и фалшиво. Не ми ли дават право?

— Вие изразихте моето мнение. Аз също съм намирал вяност и преданост по-често при така наречените диваци, отколкото сред цивилизованите хора. Погледнете само апача! Той е най-съобразителният, храбър и верен червенокож, когото познавам, и аз самият предпочитам него пред дузина или стотина бели, чиято кожа наистина е по-светла, ала сърцата им са неискрени.

— Добре! Ние също се осланяме на него, а и на още един! На вас!

— О, наистина ли? — запита той със светнали от радост очи.

— С цялото си сърце! — отговори Ема. — Вие възхвалявате само апача и забравяте да споменете, че човек може да разчита също така и на вас.

— Мислите ли го наистина?

— Да. Аз Ви разгледах добре. Вие не сте обикновен ловец и съм убедена, че също носите някое почетно име, което са Ви дали трапери и индианци.

— Отгатнахте.

— И какво е ловното Ви име?

— О, наричайте ме, моля Ви, само Антонио.

— Не искате да ми кажете?

— Засега не. Ако бъде споменато, ще дам да се разбере.

— Ах, вие сте суетен. Искате да останете инкогнито като някой княз.

— Да — засмя се той. — Един добър ловец трябва да е малко нещо суетен, а князе сме всички ние, по-точно господари на пущинака, гората и прерията.

— Господари! Това ме подсеща за едно от прочутите имена — Матава-се.

— Да, то е едно от най-прочутите. Слушали ли сте вече за този бял ловец?

— Много. Той трябва да е бил там горе, в Скалистите планини.

— Точно така, затова индианците го наричат Матава-се, английските трапери — Rockurpince, а френските coureurs го назовават Prince du roc. И трите имена означават Господаря на скалите.

— Вие виждали ли сте го?

— Не, но съм чувал, че ми е съотечественик, немец. Казва се Карл Стернау и е лекар. Дошъл е в Америка и няколко месеца бродил с нашия храбър Мечешко сърце из най-опасните местности на Скалистите планини. Сега отново се намира в Европа.

— Вие също ли ще се върнете в родината си?

— Да, ако се сдобия с такова състояние, че да обезпеча приятен живот на близките си.

След тези думи последва кратко мълчание. Двамата се замислиха, че не биха могли да бъдат дълго заедно. Унгер пръв наруши мълчанието.

— Никога ли не сте имали желанието да видите света и попътувате? Например до Европа?

— Още не! Моята родина е нашата хасиенда и още не ме е споходило желанието да я напусна.

— А при вашата уединеност не се ли страхувате от евентуално нападение на червенокожите?

— О, хасиендата е една малка крепост.

— Познавам този вид имения. Те са построени от камък и обикновено заобиколени от окопни укрепления. Но какво ще помогне това срещу внезапно появил се неприятел?

— Ще бдим, а и вие с нас. Аз все пак се надявам, че ще бъдете наш гост!

— Трябва да попитам какво мисли по този въпрос Мечешко сърце. Не мога да се разделя с него.

— Той ще остане!

— Не забравяйте, че е приятел на свободата. Не може да издържа дълго време в някоя постройка.

— О — усмихна се Ема, — струва ми се, че ще издържи.

— Откъде си вадите тези заключения?

— От погледа, с който оглежда Каря.

— Хм! Правилно сте преценили, и аз вече го забелязах.

— Ще ми е жал за Мечешко сърце, ако се увлече.

— Ами! Той е направен от сурова материя. Не би хленчил за любов.

— А вие от каква материя сте направен? — закачи го красивата мексиканка.

— Може би от същата.

— Значи и вие не бихте хленчили?

— Никога!

— Звучи гордо!

— Но е вярно. Жената, която обичам, също трябва да ме уважава. Но ние изостанахме. Апачът бърза, защото иска преди падането на мрака да отидем колкото може по-напред и нека не го затрудняваме като се бавим.

След половин час мракът настъпи. Въпреки това те продължиха, макар и по-бавно, още два часа ездата си, докато стигнаха до една поширока рекичка. Тръгнаха край нея до мястото, където образуваше завой. Там спряха.

Всички скочиха от конете и приготвиха бивака. Животните бяха настанени във вътрешността на почти пълния кръг, който описваше реката, до самия ѝ бряг. След това бе запален малък огън и компанията се настани около него. Сред храстите, ограждащи сушата, залегна пост.

Унгер приготви на Ема мека постеля от клони и листа, Мечешко сърце стори същото за индианката. От страна на апача това бе необикновена проява на внимание, защото рядко някой индианец помага на жена за нещо, което и сама би могла да свърши.

Скоро си легнаха. Беше определен ред — всеки да пази по три четвърти час. Мечешко сърце и Унгер поеха последните смени, тъй като времето малко преди започване на деня е предпочитаното от червенокожите за нападение и следователно най-опасното.

Нощта обаче премина без произшествия и при първия светлик на зората потеглиха с подновени сили. Все повече и повече навлизаха в обитавани местности и късно следобед достигнаха целта.

---

[1] Pshaw (англ.) — израз на презрение. — Б.пр. ↑

[2] Сиболеро (исп. cibolero) — ловец на бизони. — Б.нем.изд. ↑

[3] Гамбузино (исп. gambusino) — златотърсач. — Б.нем.изд. ↑

ВТОРА ГЛАВА

ХАСИЕНДАТА ДЕЛ ЕРИНА

Под хасиенда се разбира селски имот. Често обаче тези мексикански хасиенди могат да бъдат сравнявани с най-големите наши дворянски имения.

Хасиендата дел Ерина беше такова владение. Изградена от ломен камък и опасана с окопни укрепления, сградата осигуряваше добра защита срещу разбойнически нападения. Вътрешността на господарската къща бе изискано подредена и предлагаше просторност, която при необходимост би могла да приюти и сто човека.

Около постройката се простираше голям парк, в който проблясваше в лъчистите си цветове и разнасяше ухание великолепен тропически свят. Едната страна граничеше с гъста девствена гора, другата с обширни полета. Останалите две гледаха към големи пасища, по които се разхождаха наброяващи хиляди глави стада.

При преминаването на малката дружина край стадата няколко вакуероси се стекоха с високи радостни възгласи да приветстват пристигащите. Но когато узнаха случилото се, ликуването веднага бе заменено от изблик на гняв. Те помолиха незабавно да се организира наказателен поход срещу червенокожите.

Майордомът беше избързал напред да извести идването им. Когато конниците стигнаха хасиендата, старият Педро Арбелец вече чакаше до портата да поздрави дъщеря си и спътниците ѝ. Той вдигна Ема от коня и в очите му затрептяха сълзи на радост.

— Бъди добре дошла, мое дете — произнесе той. — Навярно си претърпяла опасно пътуване, защото изглеждаш твърде изтощена.

Тя го прегърна, целуна го сърдечно и отговори:

— Да, татко, бях в голяма опасност.

— Опасност, каква? — запита той, като поздрави любезно и индианката.

— Бяхме пленени от команчите.

— Света майко Божия! Да не би да са при Рио Гранде?

— Не, ала ние рискувахме да отидем до Рио Пекос. Там бяхме нападнати. Тези двама мъже тук са нашите спасители.

Ема хвана немеца и апача под ръка и ги заведе при баща си.

— Дон Антонио Унгер от Германия и Шош-ин-лайт, главатарят на апачите. Ако не бяха те, трябваше да стана скуав на някой команч, а останалите щяха да бъдат вързани на кола на мъченията.

При тази мисъл по челото на почтения арендатор избиха едри капки студена пот.

— Боже мой, какво нещастие и същевременно какво щастие! — възкликна той. — Добре дошли, сеньори, най-сърдечно добре дошли! Ще ми разкажете всичко и ще видя как бих могъл да ви се отблагодаря. Влизайте и бъдете господари на този дом!

Поканата бе пропита със сърдечност. Изобщо видът на стария човек създаваше впечатление за порядъчност.

Гостите минаха край балюстрадата, предадоха конете си на няколко ратаи и влязоха в постройката. Майордомът и вакуеросите останаха във вестибюла, а другите двама и дамите хасиендерото отведе в приемната, където се настаниха и Ема разправи в едри щрихи приключението.

— Исусе — извика отчаяно хасиендерото, — какво сте били принудени да преживеете, клетки момичета! Бог обаче е изпратил тези двама сеньори да ви спасят. Слава на него и на тях. Какво ли ще каже Текалто, като чуе!

— Текалто? — запита Каря. — Бизоновото чело тук ли е?

— Да, вчера дойде.

— И графът ли е тук? — попита Ема.

— Да, вече една седмица. Ах, ето го!

Вратата на намиращата се в съседство трапезария се отвори и пропусна граф Алфонсо. Беше облечен с великолепно избродиран червен копринен халат и разнасяше около себе си натрапчиво благоухание. Останала отворена, вратата предлагаше поглед към трапезарията. Подредбата ѝ бе разточителна, а от салфетката, която графът държеше, човек можеше да заключи, че се е наслаждавал на мексиканските деликатеси.

— Спомена се името ми — рече той. — Ах, това са красивите дами! Благополучно ли се завърнахте, сеньорити?

Под неговия поглед индианката се изчерви — нещо, което не убягна от острите очи на апача. Ема обаче остана напълно равнодушна. Тя отвърна студено, макар и учтиво:

— Както виждате, графе. За малко да не се върнем. Бяхме пленници за известно време на команчите.

— Ascuas! — извика той. — Ще наредя да ги накажат с бой!

— Това няма да е толкова лесно — отвърна Ема присмехулно. — Впрочем ние се изплъзнахме. Ето нашите спасители.

Графът отстъпи няколко крачки назад, огледа двамата „спасители“ с разочарована физиономия и запита:

— Кой са тези хора?

— Сеньор Унгер от Германия и Мечешко сърце, главатар на апачите.

— Аха, немец и апач. Добре си подхождат. Кога заминават сеньорите? Сигурно веднага?

— Те са мои гости и ще останат, докато пожелаят — отговори хасиендерото.

— Но, Арбелец, какво си въобразявате! — извика графът. — Погледнете ги само! Ние и те под един покрив! Та те смърдят на гора и блато. Аз бих си тръгнал незабавно!

Арбелец се изправи. Очите му пламтяха от гняв.

— Не мога да задържам Ваша светлост — подметна той. — Сеньорите са спасили живота и честта на моето дете и са в най-висша степен добре дошли при мен.

— Охо! Вие ми противоречите? — възкликна графът.

— Да — отговори Арбелец твърдо.

— Нали знаете, че тук аз съм господарят?

— Не знам нищо такова.

— Така ли? — изсъска Алфонсо. — А кой тогава?

— Граф Фернандо. Тук вие сте само гост. Между другото и граф Фернандо няма думата в тази работа. Аз съм пожизнен арендатор. Кой може да ми заповядва кого ще приемам и кого не?

— Ascuas, това е прекалено!

— Не, такова беше Вашето невъзпитано и грубо отношение към моите гости. Ако на вас е неприятна миризмата на гора и блато, каквато аз Впрочем не долавям, то не зная дали сеньорите не намират парфюма Ви твърде фрапантен — нещо, което аз доста добре усещам.

Сега ще отведе гостите си в трапезарията, а на вас предоставям да решите дали ще продължите храненето си или не.

С тези думи хасиендерото отвори по-широко вратата към залата и с учтив поклон покани двамата приятели да влязат. Индианецът остана безучастен и без да удостои графа с поглед, сякаш не е чул думите му, влезе в трапезарията мълчалив, изпълнен с достойнство. Унгер обаче не се стърпя:

— Вие сте граф Алфонсо де Родриганда?

— Да — отвърна запитаният, смаян от дързостта на ловеца да го заговори.

— Така. Сеньор Арбелец забрави да Ви представи. Поканен сте на дуел. Какво избирате: шпага, пистолет или пушка?

— Искате да се биете с мен? — удиви се още повече графът.

— Точно така. Да ме бяхте обидили навън от хасиендата, щях да Ви натупам като някой глупав юноша. Но вие го сторихте под покрива на моя домакин, в присъствието на дамите, и аз не можех да не се съобразя. Сега обаче разбрах, че в този дом не чините кой знае какво и Ви моля да си изберете оръжие.

— Да се биете? С мен? Господи, кой сте вие всъщност? Някакъв ловец, скитник? Ха!

— Значи не? Тогава вие сте един мерзавец, страхливец, жалко нищожество! Претърпите ли и това, ще останете завинаги презрян. Правете каквото искате!

Унгер закри след апача. Графът остана слисан на мястото си.

— Арбелец, и вие го допуснахте? — нахвърли се той върху хасиендерото.

— След като вие го допускате! — отвърна Арбелец. — Ема, Каря, елате! Мястото ни е вътре при почтените хора.

— Ах, каква подлост! Ще ми платите, Арбелец!

— Ще видим!

Доблестният старец влезе с девойките в залата. На минаване край графа Ема присви презрително устни и очите ѝ заискриха:

— Мерзко и окаяно поведение!

Индианката я следваше със сведен поглед. Въпреки че не ѝ беше приятно да се отнасят с такова презрение към любимия ѝ, тя не намери сили да го погледне в лицето. Граф Алфонсо не се върна в трапезарията. Хвърли салфетката на пода, стъпка я и изхриптя:

— Ще се разкайвате, и то скоро, много скоро!

Ако някой го погледнеше в този миг със заплашително святкащи очи и изпъкнали от гняв вени по ниското чело, не би се поколебал да го нарече престъпна натура.

Граф Алфонсо не беше грозен, антипатичен мъж. Напротив, в състояние на спокойствие всяка негова черта би могла да се нарече красива, ала гневът му придаваше отблъскващ вид. Той приличаше на един от онези портрети на сатаната, при който майсторът не е изобразил дявола с конски копита и рога, а е постигнал демонското, като е съчетал красиви черти и зло лице.

През това време останалите се наслаждаваха на пищна трапеза. Имаше големи резени диня със сочна сърцевина, чиито капки апетитен сок блестяха като розови перли върху сребърния поднос; поразпукани нарове, плодове от свещников кактус, портокали, грейпфрути, сладки лимони и какви ли не месни и тестени ястия от богатата мексиканска кухня. Докато се хранеха, обсъдиха в подробности преживелицата. След това хасиендерото помоли сеньорите да му позволят да ги отведе до стаите им.

Двамата приятели бяха настанени един до друг. Немецът обаче не можа да издържи дълго в ограниченото пространство и излезе в градината. По-късно се отправи към пасището да разгледа мексиканските бегачи. Когато зави зад ъгъла на оградата, пред него внезапно изникна една фигура, чиято забележителна външност го накара да спре. Мъжът бе висок и здрав, с дрехи от щавена бизонова кожа, каквито носят сиболеросите. Главата му бе украсена с шлейф, изработен от горната част на мечи череп, и няколко спускащи се почти до земята ленти с пера. От широкия кожен пояс надничаха дръжките на ножове и разни инструменти, необходими на уестмана. От дясното рамо до левия хълбок висеше сплетено от отделни ремъци ласо. На оградата бе облежната една от онези пушки, изработвани преди столетие в Кентъки, с които обикновеният човек не е в състояние да се справи — толкова са тежки.

— Кой си ти? — учуди се в първия миг Унгер.

— Бизоновото чело, мищекът — отвърна запитаният.

— Значи ти си Текалто? Мокаши-тайис, сиболерото?

— Да. Познаваш ли ме?

— Никога не съм те виждал, но съм слушал много за теб.

— Как се казваш?

— Името ми е Унгер, немец съм.

Суровото лице на индианеца се проясни. Той навярно беше на около двадесет и пет години и можеше да бъде смятан за образец на индианска красота.

— Ловецът, освободил моята сестра?

— Случаят бе благосклонен към мен.

— Не, случаят няма пръст в тази работа. Ти си отнел конете на команчите и си яздил до бивака им. Бизоновото чело ти дължи голяма благодарност. Ти си храбър като Матава-се, Господаря на скалите, който също е немец.

— Оpozнал ли си немците?

— Познавам неколцина. Американците ги наричат дъчмъни. Те са силни, храбри, умни, искрени и верни. Слушал съм за един от тях, на когото апачи и команчи са дали името Итинти-ка, Гърмящата стрела.

— Не си ли го виждал досега? — запита траперът.

— Наричат го Гърмящата стрела, защото е бърз и сигурен като стрелата и могъщ и опасен като гръмотевицата. Пушката му никога не пропуска целта и никоя следа не може да заблуди окото му. Много съм слушал за него, но не бях го виждал. Едва днес това ми се удаде.

— По какво ме разпозна? — изненада се Унгер.

— По скулата ти. Гърмящата стрела е бил прободен с нож по скулата, това знае всеки, който е слушал за него. Такъв белег бие на очи. Отгатнах ли?

Унгер кимна:

— Прав си. Наричат ме Итинти-ка, Гърмящата стрела.

— Благодаря на Ваконда, че ми позволи да говоря с теб. Ти си храбър мъж, дай ръката си и стани мой брат!

Споразумението бе скрепено и Унгер произнесе:

— Докато очите ни виждат, нека бъде приятелство между мен и теб.

А индианецът добави:

— Моята ръка е твоя ръка, моите крака са твои крака! Горко на твоя враг, защото той е и мой, и горко на моя враг, защото е твой! Моята душа е твоя, а твоята душа — моя! Ние сме едно цяло!

Бизоновото чело не беше индианец от типа на северните коренни жители. Разговорлив и общителен, той бе не по-малко опасен от онези мълчаливи червенокожи, които считат за срамно да изразяват с думи чувствата си.

— В хасиендата ли си отседнал? — запита Унгер.

— Не — отговори ловецът на бизони. — Кой би могъл да живее и спи на въздух, пленен от четири стени? Отседнал съм тук. — Той посочи тревната площ, върху която стоеше.

— В такъв случай ти имаш най-доброто легло в хасиендата. И аз не можах да издържа в стаята.

— Твоят приятел Мечешко сърце отиде на пасището. Говорих с него и му благодарих. Той е мой брат, както и ти.

— Сега къде е?

— Седи при вакуеросите, които обсъждат нападението на команчите.

— Да отидем при тях!

Индианецът метна тежката си пушка на рамо и поведе немца.

Далеч в полето, сред пасящите стада полудиви коне, вакуеросите се бяха настанили на земята, пушеха и си бърбеха за приключението на младата господарка. Случаят се бе разпространил бързо. Мечешко сърце седеше мълчалив. Новодошлите се наместиха, без това да смути никого, независимо че сега присъстваше и вторият герой на разказа. Той веднага взе думата и се завърза един от онези увлекателни разговори, които могат да се чуят само на бивак сред пущинака.

По едно време разговорът бе прекъснат от гневно пръхтене и хъркане.

— Какво беше това? — обърна се бързо по посока на шума Унгер.

— Враният жребец — отвърна един от вакуеросите. — Ще трябва да умре от глад, щом не се подчинява.

— Да умре от глад? Защо?

— Защото е неукротим.

— Ами!

— Ами? Сеньор, не се съмнявайте! Много се измъчихме с него. На три пъти го вкарвахме в корала, за да го укротим, но всеки път бяхме принудени да го освобождаваме. Той е самият дявол. Всички ние сме ездачи, повярвайте ни, ала всички бяхме хвърлени, освен един.

— И кой е той?

— Бизоновото чело, вождът на мищеките. Само той не бе хвърлен, но въпреки това не усмири жребеца.

— Невъзможно. Който се задържи на седлото, излиза победител от двубоя.

— Така смятахме и ние. Обаче дяволът, вселил се във врания жребец, го накара да се потопи във водата, а когато и това не помогна, просто се втурна в най-гъстата част на гората.

— По дяволите! — изруга Унгер.

— Така е — кимна Бизоновото чело. — Това е позор, но е вярно. А аз мога да се похваля, че вече съм уморил до смърт някои коне, които са минавали за неукротими.

Вакуерото продължи:

— Много ездачи и ловци са били в хасиендата, за да опитат силата и уменията си, но винаги напразно. Всички казват, че може би има само един, който е в състояние да укроти жребеца.

— Кой би могъл да бъде?

— Някакъв ловец там горе, край Ред Ривър, който би яхнал и сатаната в пъкъла. Този мъж е попадал сред диви хергелета и се прехвърлял от животно на животно, докато се измъкне с най-добрия кон.

Унгер се усмихна лукаво и запитва:

— Има ли име?

— Как всъщност се казва не знам, но червенокожите го наричат Итинти-ка, Гърмящата стрела. Всички ловци, които идваха от север, разказваха за него.

Мечешко сърце и Бизоновото чело не дадоха да се разбере, че самият Унгер е въпросният, а и той запитва, без да трепне:

— Къде е конят?

— Лежи вързан зад онази могилка.

— Ауте — о, горкият, не е справедливо!

— Ха! Сеньор Арбелец много държи на конете си, ала този път се закле, че ако враният не се усмири, ще умре от глад.

— Нима сте вързали и муцуната му?

— То се знае.

— Покажете ми го!

— Елате, сеньор!

Тъкмо се надигаха от земята и видяха към тях да се задават на коне старият Арбелец, дъщеря му и Каря. Хасиендерото провеждаше обичайния си оглед преди падането на нощта. Без да се обезпокоят, вакуеросите поведоха Унгер към жребеца.

Животното лежеше с вързани крака и намордник на муцуната. Очите му бяха кръвясали от ярост и възбуда. Всяка отделна вена се бе издула до пръсване, а от намордника капеха едри гроздове пяна.

— Ascuas, та това си е чист грях! — извика Унгер.

— Направете нещо друго, сеньор! — рече хладнокръвно вакуерото, повдигайки рамене.

— Животното се измъчва. Не бива да се допуска подобно нещо. По този начин ще бъде погубен най-благородният кон.

Унгер се поддаде на гнева си. В този момент се приближи Арбелец с момичетата.

— Какво се е случило, сеньор Унгер, та сте толкова развълнуван? — запита той.

— Вие погубвате жребеца! — отвърна невъздържано немецът.

— Аз също не го желая, но той трябва да се научи на послушание.

— Жребецът може да бъде укротен, но не по този начин.

— Опитяхме всичко, но напразно.

— Трябва му един умел ездач на гърба!

— Нищо не помага.

— Ха? Мога ли да опитам, сеньор?

— Не.

Унгер го изгледа учудено.

— Защо не?

— Защото животът Ви ми е скъп.

— Ами! Предпочитам да загина, но да не гледам повече това. Никой познавач на коне не би го изтърпял. И така, мога ли да възседна врания?

Ема смушка коня си да излезе напред и помоли загрижено:

— Татко, не позволявай на дон Антонио! Жребецът е опасен!

Немецът я погледна щастливо усмихнат. Нейната загриженост доказваше, че не ѝ е безразличен. Все пак той отговори сериозно:

— Сеньорита, ще Ви помоля да не ме оскърбявате! Не се страхувам от този кон, уверявам ви.

— Не познавате животното, сеньор. Всеки, който е бил тук, твърди, че само Итинти-ка, Гърмящата стрела, би могъл да се справи с него.

— Познавате ли Итинти-ка?

— Не, но той е един от най-добрите ездачи между двата океана.

— Все пак държа на молбата си!

— Е, добре, длъжен съм да Ви разреша, защото сте мой гост, но ще съжалявам за последиците. По-късно да не ми се сърдите!

В този миг Ема скочи бързо от коня, улови Унгер за ръката и помоли:

— Сеньор Унгер, и заради мен ли няма да се откажете от намеренията си? Толкова се страхувам! Той я изгледа топло.

— Сеньорита, кажете искрено: чест или позор ще бъде за мен, след като първо съм твърдял, че не ме е страх, после да се откажа?

Тя сведе глава, виждаше, че има право и не може да се отрече от думите си пред всички тия добри ездачи. Едва чуто промълви:

— Нима наистина искате да рискувате?

— О, сеньорита Ема, за мен това не е никакъв риск.

В очите на Унгер се четеше такава увереност, че момичето отстъпи, убедено в успеха.

— Така, сега е решаващият момент!

С тези думи Унгер се приближи до жребеца и отпрати вакуеросите, които искаха да му помогнат да го развърже. Животното все още се търкаляше с пръхтене по земята. Унгер свали намордника и извади ножа. Само едно ласо минаваше през устата на коня. Немецът хвана ремъка с лявата ръка, преряза последователно връзките на краката и когато враният жребец се изправи светкавично, седна като излят върху гърба му.

Започна двубой между ездач и кон, какъвто никой от дръпналите се настрана зрители не бе виждал. Жребецът се вдигаше на предните и задните крака, мятеше се настрани, риташе, хапеше, хвърляше се на земята, въргаше се, скачаше отново, но... конникът винаги оставаше върху него. Отначало се водеше борба между човешката ловкост и опърничавостта на едно диво животно, ала след това се поведе борба между човешките мускули и животинската сила. Конят изпускате пяна, не пръхтеше, а сумтеше, стенеше, напрегна последния остатък на волята си, но устойчивият като желязо ездач не отстъпи. Той така

стисна животното със стоманените си бедра, че заплашваше да му изкара въздуха. Ето че то скочи за последен път и се понесе през камъни и коренища, през ровове и храсталаци и за половин минута ездач и кон се изгубиха от поглед.

— Magnifico — великолепно, подобно нещо не бях виждал! — одобри Арбелец.

— Ще си счупи врата — обади се един вакуеро.

— Вече не — намеси се друг. — Той победи.

— Ох, страх ме беше! — призна Ема. — Но сега мисля, че действително няма опасност. Нали, татко?

— Бъди спокойна. Човек, който се отличава с такава сила и устойчивост на седлото, не би могъл да падне. Та това беше борба на дявол с дявол. Струва ми се, че и Итинти-ка не би могъл да се справи по-добре.

Бизоновото чело излезе напред и рече:

— Разбира се, че не би могъл да го направи по-добре, сеньор, защото сеньор Унгер е самият Гърмящата стрела!

— Какво? — сепна се Арбелец. — Той? Гърмящата стрела?

— Да. Запитай главатаря на апачите!

Педро Арбелец отправи въпросителен поглед към Мечешко сърце.

— Да, той е — обясни просто той.

— О, ако знаех, не бих се страхувал толкова — вметна хасиендерото. — Сякаш самият аз седях на животното. В очите на Ема гореше тих, щастлив огън.

Изпълнени с очакване, всички останаха по местата си. Изтече повече от четвърт час, преди Унгер да се завърне. Въпреки че враният жребец преплиташе крака от умора, ездачът седеше усмихнат на гърба му.

Ема препусна към него.

— Сеньор, благодаря Ви — произнесе тя.

Някой друг би запитал: „За какво?“ Но той много добре я разбра и се усмихна щастливо.

— Е, сеньор Арбелец — попита той, — необходимо ли беше присъствието на Итинти-ка? Мисля, че можем да минем и без него, понеже и аз се справих.

— Тъкмо защото вие сте Гърмящата стрела.

— Аха, значи тайната ми е разкрита! — засмя се той.

— И инкогнитото на господаря на саваната приключи — добави Ема.

От всички страни бурно се възхищаваха на Унгер.

— Още не съм свършил — отклони хвалебствията той. — Мога ли да яздя с вас, сеньор Арбелец?

— Жребецът не е ли твърде изтощен?

— Такъв искам да бъде.

— Добре, тогава да тръгваме!

Те обходиха пасящите стада коне, говеда, мулета, овце и кози и отново се върнаха при къщата, където Унгер върза врания жребец.

В момента, когато индианката Каря минаваше край вратата на графа на път за стаята си, тя се отвори и Алфонсо се показа за миг.

— Каря, мога ли да поговоря днес с теб?

— Кога? — попита го тя.

— В два часа след полунощ.

— Къде?

— Под маслиновите дървета край потока.

— Ще дойда.

Веднага щом се спусна вечерта, хората се събраха в трапезарията, където бе поднесена превъзходна вечеря. Двамата главатари също присъстваха, ала графът никакъв не се виждаше. Той се бе прокраднал незабелязано до маслиновите дървета, край които ромолеше с водите си споменатият поток. В уреченото време индианката пристигна. Алфонсо я притегли долу до себе си. Тя изглеждаше още по-мълчалива.

— Какво ти е, Каря? — запита я. — Не ме ли обичаш вече?

— О, напротив, въпреки че не би трябвало да те обичам повече — отвърна тя. — Наистина ли се радваш, че бях спасена?

— Ха! Как ти дойде тая мисъл?

— В противен случай щеше ли да оскърбиш моя спасител?

— Мястото им е на пасището, а не в хасиендата.

Индианката поклати красивата си глава.

— Не си благороден, Алфонсо.

— Тъкмо обратното, но ненавиждам всичко грозно.

— Да не би Гърмящата стрела да е грозен?

— Гърмящата стрела? Скаутът? Още не съм го виждал.

— Видя го. Това е Унгер.

— Ascuas! Сега разбирам поканата му за дуел.

— Искаш ли да се биеш с него?

— И през ум не ми минава. Не е равностоен противник.

Индианката обичаше Алфонсо и се страхуваше за него.

— Ако си справедлив, по-добре кажи, че би бил изгубен — рече му.

За никой мъж не е приятно да чуе любимата си, че смята някой друг за по-храбър от него. Алфонсо се защити:

— Заблуждаваш се. Виждала ли си ме да стрелям и се фехтувам?

— Не.

— Е, тогава не си прави прибързани заключения. Един граф при всички случаи превъзхожда кой да е ловец. Ще ме опознаеш по-добре, когато станеш моя съпруга.

— Ох, това никога няма да стане! А така ми се иска да ти вярвам, Алфонсо. Обичам те и бихме били щастливи.

— Да, и ще бъдем, а дали по-рано или по-късно — зависи изцяло от теб. Нали знаеш условията ми?

— Те са сурови, понеже ме принуждават да наруша клетвата си и да стана предателка към своя народ.

— Клетвата не те обвързва, защото си я дала като дете, а народът ти вече не е народ. Ако ме обичаш и желаеш да станеш моя, твой е само моят народ. Дошъл съм в хасиендата да си изясня нещата. Ако и този път бъда принуден да тръгна без теб, заминавам за Испания и повече никога няма да се видим.

— Ужасен си.

— Не, само предпазлив. Не мога да обичам истински сърце, което не е в състояние да принася жертви.

— О — възкликна Каря, като го прегърна, — та аз толкоз много те обичам! Повярвай ми!

— Докажи го! Съкровището от кралската пещера ни е необходимо, за да предложим на отечеството един нов владетел. И за да можеш да станеш графиня Родриганда, първото дело на този владетел ще бъде да те издигне до благородническо положение.

— Наистина ли?

— Заклевам се пред теб за хиляден път.

— И никога няма да издадеш на брат ми, че съм ти открила тайната?

— Никога. Той впрочем няма да разбере кой е извадил съкровището.

Алфонсо чувстваше, че индианката ще поддаде и гърдите му преливаха от радост. Играеше ролята на влюбен само за да изтръгне тайната и беше решил да обещае всичко, но да я накара да проговори.

— Добре, ще узнаеш къде се намира съкровището на мищекските крале. Но само при условие да ти разкрия тайната в деня на нашия годеж.

— Не става — разочарова се той. — Благородническият сан ще получиш само след намиране на съкровището, а съгласно законите на страната без този сан годежът не би могъл да се състои.

— Действително ли е така? — попита индианката. Алфонсо я прегърна и целуна нежно.

— Така е, мила моя Каря, повярвай ми. Та нали знаеш, че не мога да живея без теб! Вярно, че си княжеска дъщеря, но испанските закони не признават произхода ти за благороден. За сърцето ми ти си скъпа и равностойна, ала пред света е друго. Нима ти е толкова трудно да ми се довериш, живот мой?

— Добре, ще го научиш — отговори Каря, чиято съпротива се стопи. — Но все пак ми позволи да поставя едно съвсем малко условие. Дай ми предварително един документ, с който се ангажираш да ме направиш своя съпруга срещу разкриване местонахождението на съкровището.

Условието бе твърде деликатно за Алфонсо, но сега, толкова близо до целта, трябваше ли да се колебае за някаква детинщина? Не. Индианката не беше личност, способна да търси правата си с няколко изписани думи, и той отвърна с готовност:

— С най-голямо удоволствие, скъпа Каря! Ще сторя нещо, за което ратува цялото ми сърце. Та къде, казваш, се намира съкровището?

— Първо документа, мили Алфонсо!

— Хубаво. Ще го приготвя утре до обяд.

— И ще поставиш печата си?

— Разбира се!

— А вечерта аз ще ти опиша мястото.

— Защо чак вечерта? Документът ще бъде готов още на обяд. Не мога ли да дойда при теб?

— Не. Защото всеки миг ще очаквам да ме потърси Ема или някоя от прислужниците. Могат да ни заварят.

— А ако ти дойдеш при мен?

— Аз при теб? — поколеба се тя.

— Страхуваш ли се?

— Не. Ще дойда.

Той притегли още веднъж Каря и я целуна, въпреки че тази нежност му костваше голямо вътрешно усилие. Вярно, че сърцето му бе широко, ала в него нямаше място за индианка.

Докато Алфонсо и Каря още седяха под маслините, Унгер придружи вожда Текалто до бивака му на пасището. Свикнал от дълго да живее под открито небе, той искаше да поеме още няколко глътки свеж въздух, преди да легне в стаята си. Това беше причината, след като се сбогува с главатаря, да не се върне веднага в хасиендата. Отиде в градината и седна на ръба на изкуствения басейн, чийто водоскок пръскаше нависоко живителните си струи.

Не бе седял кой знае колко и долови леки стъпки. Непосредствено след това на входа се появи женска фигура и бавно се отправи към фонтана. Той разпозна Ема и се изправи да избегне някое конфузно положение. Тя го забеляза и се поколеба дали да продължи.

— Приближете се спокойно, сеньорита! — помоли я. — Тръгвам си веднага и няма да Ви смущавам.

— Ах, това сте вие, сеньор Унгер — установи тя. — Смятах, че вече сте си легнали.

— Стаята ме потиска, нужна ми е малко предварителна нагласа.

— Същите чувства доведоха и мен в градината.

— Тогава се наслаждавайте спокойно на вечерта! Лека нощ, сеньорита!

Унгер поиска да си тръгне, ала тя го улови за ръката и го задържа.

— Останете — каза му. — Бог е създал достатъчно въздух, ухание и звезди и за двама ни. Не ме смущавате.

Той се подчини и седна до нея на ръба на шадравана. Вождът на мищеките вече си бе легнал край градинската ограда. Гледаше бленуващо небето, оставил въображението си да го изкачи до онзи

безкраен свят, в който вечно се движеха почитаните от дедите му слънца.

По едно време долови в градината тихи стъпки, а след това и приглушени гласове. Знаеше, че графът често търси близостта на сестра му, а също така, че и тя не се противопоставя. Подозрението му се пробуди. От един час нито графът, нито Каря се бяха мяркали в хазиендата. Да не би да имаха уговорена среща в градината? Това трябваше да се изясни.

Той се надигна тихо и с индианска лекота се прехвърли през оградата в градината. Там легна на земята и запълзя към говорещите толкова безшумно, че дори и изостреният, но сега приспан слух на немеца не можа да го чуе. Удаде му се да стигне незабелязано до другата страна на шадравана, откъдето ясно се долавяше всяка дума от разговора.

— Сеньор, всъщност би трябвало да Ви се сърдя — започна Ема. — Днес ми причинихте голям страх.

— Заради коня? Напразно сте се страхувала, защото съм обуздавал коне, които не са били по-добри. Враният сега е толкова кротък, че всяка дама би могла спокойно да го яхне.

— Все пак си имаше и добрата страна, а именно — разкриването на Вашето инкогнито, суетни човече!

— О — засмя се той, — не беше от суетност. Понякога човек трябва да бъде предпазлив. Тъкмо затова, че са ме смятали за обикновен ловец, често съм имал голямо предимство.

— Но поне на мен бихте могли да се разкриете. Та вие ми доверихте една много по-голяма тайна.

— Тайна, която за мен може би никога не ще има голяма стойност. Едва ли някога ще открия Пещерата на кралското съкровище, въпреки че трябва да се намирам в близост до нея.

— Ах, от какво вадите тези заключения?

— От формата на планината и течението на реката. Местността, през която яздихме напоследък, напълно съответства на част от моята карта.

— В такъв случай имате опорна точка и бихте могли да продължите търсенето.

— Питам се дали да го сторя. Изпитвам съмнение дали имам това право.

— Най-малкото имате правото на откривателя. Никога не съм надценявала стойността на златото, но зная също, че осигурява на притежателя си много неща, към които напразно се стремят хиляди хора. Търсете, сеньор! Ще се радвам да намерите пещерата!

— Да, мощта на златото е голяма — рече той замислено. — В родината си имам беден брат, чието щастие бих могъл да осигуря. Но кому принадлежи съкровището? Навярно на потомците на тези, които са го скрили.

— Не знаете ли произхода на картата?

— Както вече Ви казах, даде ми я един индианец. Беше ранен и умря, преди да даде необходимите устни разяснения.

— И на нея няма никакво име?

— Не. В единия ъгъл е поставен някакъв загадъчен знак, който не мога да разгълкувам. Добре, ще се заловя, ще търся. Но ако наистина открия съкровището, няма да го докосна, а ще издиря законния му притежател. А не го ли намеря, тогава ще реша какво да правя.

— Сеньор, вие сте много честен човек — каза топло мексиканката.

— Правя само каквото ми повелява сърцето и не върша несправедливости.

— Брат Ви е беден?

— Да. Той е моряк и навярно никога няма да стигне до независимост, докато разчита единствено на собствените си сили, а самият аз притежавам само една малка сума, резултат от ловните ми странствания.

— Вие притежавате нещо много повече! Действително ли Гърмящата стрела е толкова беден? Нима няма богатства, пред които притежаването на злато е нищо?

— Да, има такива съкровища. Аз самият знам едно, което е по-ценно от всичкото злато на земята и да имах сто живота, бих ги жертвал всичките само за да го постигна. Да, сеньорита, аз съм Итинти-ка и спадам към най-опасните скаути на дивата пустош. Злодеят трепери пред мен, независимо дали носи бяла или червена кожа. Привикнал съм на опасности, а за да завладея това съкровище, съм готов да се бия с всички бели и индианци на Запада.

— Мога ли да запитам за какво съкровище става въпрос?

— Трябва ли да го назова? — попита той тихо.

В гласа му прозвуча развълнувана нотка и тази нотка намери отглас в нейното сърце.

— Назовете го!

— Вие, самата вие! — произнесе той и я улови за ръка.

— Да, вярвам Ви! — отвърна тя с неподправена искреност. — Не звучи ли като дързост, сеньор? Но е истина, понеже и аз мисля, че едно човешко сърце може да се цени много по-високо от всички богатства на земята! Та нали и аз самата зная едно такова съкровище.

При тези думи той потръпна от радостно предчувствие.

— Кое е това съкровище, сеньорита?

— Вие, не — ти, Антонио!

С тези слова тя обви ръце около врата му и положи глава на широките гърди.

— Наистина ли, възможно ли е? — запитва немецът.

— Да. Възхитих се от теб в мига, в който преряза ремъците ми и ме метна на коня си, и те обикнах от мига, в който имах възможност да надникна в твоите добри очи. Аз съм твоя, принадлежа на теб — силния, добър любим мъж. Всеки миг от живота ми ще бъде посветен единствено на теб.

Тогава той също я прегърна и прошепна:

— Благодаря ти, Господи! Даряваш един беден ловец с прекомерно голямо за него щастие.

Устните им се потърсиха и когато се сляха в продължителна целувка, те не чуха, че от другата страна на водоскока нещо се раздвижи. Беше Бизоновото чело, който запълзя обратно към оградата, прехвърли се през нея и си легна.

На другата сутрин Унгер едва бе станал от леглото и при него влезе хасиендерото да му пожелае добро утро. Въпреки скорошното им познанство, той бе обикнал немеца.

— Идвам с една молба — започна.

— Която ще изпълня, стига да мога — рече Унгер.

— Можете. Усамотеният начин на живот, който водите, затруднява и най-елементарните Ви потребности, а аз имам запас от всичко, тъй като трябва да се грижа за хората си. Ако желаете да се снабдите с бельо и ново облекло, надявам се, ще останете доволен от цените ми.

Унгер много добре разбра какво се има предвид, ала от една страна, не искаше да обиди хасиендерото, а от друга, намираше състоянието на ловното си облекло твърде мизерно. След кратък размисъл отвърна:

— Добре, приемам предложението Ви, сеньор Арбелец, предполагайки, че цените Ви наистина не са твърде високи, защото — откровено казано — не съм богат.

— Хм, нещо дребно аз също трябва да спечеля, въпреки че разплащането не е необходимо да стане точно днес. Елате, сеньор, ще Ви покажа килера си!

Застанал един час по-късно пред огледалото, на Унгер му се струваше, че не може да се познае. Носеше цепнат отдолу златно обточен мексикански панталон, леки полуботуши с огромни шпори, късо елече, общито със златни и сребърни пайети, на главата си сомбреро с широка периферия, а около хълбоците — шал от фина китайска коприна. Косата му бе подстригана, брадата подрязана и затова трудно се разпозна в това добре отиващо му богато облекло.

Когато влезе в трапезарията за закуска, Ема вече беше там. Забелязвайки промяната, станала с него, тя поруменя. Каря, изглежда, едва сега видя какъв забележителен мъж е немецът. Навярно направи съпоставка между него и графа. Двамата индиански главатари не дадоха вид, че забелязват промяната.

Но имаше един, когото тя подразни — графа. Надеждата скоро да стане притежател на съкровището донякъде го примири; появи се на закуска, но почти бе готов да се върне, като съгледа Унгер. Никой не го заговори и той бе принуден да гледа с каква сърдечност Ема обгражда омразния човек. Скръцна тайно със зъби и се зарече да обезвреди чужденеца.

След закуската Ема помоли немеца и баща си да останат още малко. Арбелец ни най-малко не подозираше какво възнамерява. А когато останаха само тримата, красивата девойка прегърна хасиендерото и каза:

— Татко, вчера размишлявахме как бихме могли да се отблагодарим на сеньор Унгер.

— Да — кимна той, — но за съжаление не се спряхме на нищо.

— О — възкликна тя, — по-късно аз продължих да премислям и намерих вярното решение. Искаш ли да го узнаеш?

— Естествено!

Тогава Ема обхвана главата на немеца и го целуна.

— Това имах предвид, татко, и мисля, че е ценно. Очите на хасиендерото се просълзиха.

— А дали сеньор Унгер е доволен?

— О, Антонио ме обича и съм толкова щастлива! — увери тя.

— Каза ли ти го все пак?

— Разбира се! — засмя се тя през радостни сълзи.

— Че кога пък?

— Снощи. В градината. Но, татко, всичко ли трябва да знаеш? Нима не ти е достатъчно, че съм щастлива?

— Да, да, напълно достатъчно ми е, но искам да добавя, че ощастливяваш и мен. А вие, сеньор Унгер, действително ли желаете да станете син на един стар, обикновен човек?

— О, с най-голямо удоволствие! — отговори немецът. — Но аз съм много беден, сеньор!

— Е, затова пък аз съм богат и нещата се компенсират. Елате да Ви притисна до сърцето си, добри деца! Господ да благослови всички вас и нека този ден постави началото на един истински щастлив живот!

Обхванати от дълбоко вълнение, те стояха прегърнати, но ето че вратата се отвори и... влезе графът.

Стъписан от изумление, той спря. Веднага схвана какво става и пребледня от гняв.

— Виждам, че преча! — извини се и понечи да се върне.

— Не си тръгвайте — задържа го хасиендерото, — преди да сте научил, че моята дъщеря и сеньор Унгер се сгодиха!

— Желая много щастие!

След едно прецедените думи той изчезна. А Педро Арбелец побърза да свика прислугата и обяви днешния ден за празник, понеже ще се отпразнува годежът на сеньорита Ема. Хасиендата и околностите се изпълниха с радостните възгласи на наетите при хасиендерото вакуероси и индианци. Всички те бяха привързани към господарите си, а трапера опознаха като мъж, достоен за красивата дъщеря на Арбелец.

Когато Унгер излезе навън на пасището, насреща му се зададе главатарят на мищеките.

— Ти си храбър мъж — каза той. — Победи неприятеля и покори най-красивата скуав в страната. Нека Ваконда те дари с щастие! Това ти пожелава твоят брат!

— Да, щастieto е голямо — отвърна немецът. — Бях беден ловец, а сега богат хасиендеро.

— И преди не беше беден.

— Да — засмя се Унгер, — спях в гората и се покривах със звездите.

— Не е така — отговори сериозно индианецът. — Беше богат, защото притежаваше картата, указваща пътя към Пещерата на кралското съкровище.

Немецът отстъпи смаяно назад.

— Откъде знаеш?

— Зная! Могат ли да видят картата?

— Да, ела!

Унгер отведе индианеца в стаята си и разстла протрития документ. Текалто хвърли поглед върху ъгъла на плана и каза:

— Да, наистина я притежаваш! Това е знакът на Токсертес, бащата на моя баща. Той бе принуден да напусне страната и повече не се върна. Ти не си беден. Искаш ли да видиш Пещерата на кралското съкровище?

— Можеш ли да ми я покажеш?

— Да.

— Кому принадлежи съкровището?

— На мен и Каря. Ние сме единствените потомци на мищекските крале. Да те заведе ли?

— Ще дойда.

— Бъди готов тази вечер в полунощ. Булото на нощта ще скрива пътя ни. Никой не бива да разбере накъде отиваме. Можеш да се довериш само на жената на твоето сърце, понеже знае, че търсиш съкровището.

— Я виж ти, откъде си толкова запознат?

— Чух всяка дума от разговора, който проведохте снощи в градината. Въпреки че притежаваше картата, не възнамеряваше да вземеш нещо, преди да си проучил дали не съществуват наследници. Ти си много честен мъж, нещо рядко срещано сред бледоликите. Заслужаваш да видиш съкровището на кралете.

Един час по-късно, по обед, когато останалите седяха пред десерта, индианката се вмъкна в стаята на графа.

— Изготви ли документа? — запита тя.

— Умееш ли да четеш?

— Да — отвърна гордо момичето.

— Ето го.

Алфонсо подаде на Каря свитък хартия, на който се четяха следните редове:

„С настоящето заявявам, че след получаване съкровището на мищекските крале ще гледам на себе си като годеник на Каря, наследницата на тези крале, и ще я отведа у дома като своя съпруга.

Алфонсо,
Граф Де Родриганда и Севиля“

— Така добре ли е? — попита той.

— Думите са добри, ала липсва печатът.

— Не е необходим.

— Ти ми обеща.

— Добре, ще го имаш — едва прикри досадата си той.

Алфонсо запали тънка свещ и натисна печата под думите.

— Ето, скъпа Каря! Сега е твой ред да удържиш думата си!

— Ще я удържа. Известна ли ти е планината Ел Репаро?

— Да. Намира се на четири часа път западно оттук.

— Формата ѝ наподобява огромна, разпростряла се надалеч дига. От нея изтичат в долината три потока. Ще се водиш по средния. Началото му не образува открит извор, а излиза направо от скалата. Ако нагазиш във водата и се наведеш там, откъдето се измъква от планината, и пропълзиш навътре, ще се озовеш в пещерата.

— Ах, колко просто било.

— Да, много просто.

— Ще ми трябват ли свещи?

— Вдясно от входа ще намериш факли.

— Това ли е всичко, което имаш да ми кажеш?

— Всичко.

— И съкровището действително е там?

— В пълния си размер.

— Благодаря ти, мое добро дете. Сега ти си моя годеница и скоро ще ми станеш съпруга. А сега върви! Не бива да ни заварят заедно.

Каря си тръгна. Беше принесла жертва, ала тази жертва тежеше като воденичен камък на душата ѝ. Бе принудена да вземе участие в днешния празник и при всеобщата радост да рони горчиви сълзи.

Графът остана в покоите си и повече не се появи. Следобед го посети конен куриер. Носеше писмо от столицата Мексико, което изискваше да бъде връчено насаме. Алфонсо го прочете, загледа се втренчено пред себе си, след което скочи и промърмори:

— Престъпление било, ами! Аз пък го намирам за добро дело, защото ми носи графска корона. Хубаво сторих, че се подготвих за отпътуване. Ще нося със себе си богатство, на което ще ми завиждат крале и императори.

Писмото гласеше следното:

„Скъпи племеннико!

Писа ми баща ти. Писмото пристигна осем дни след твоето заминаване. Налага се да отпътуваш за родовия замък Родриганда в Испания. Преди това обаче старият Фернандо ще умре. Тръгвай! Капитан Ландола междувременно ще пристигне във Веракрус.

Твой чичо Пабло Кортейо“

ТРЕТА ГЛАВА

СЪКРОВИЩЕТО НА МИЩЕКИТЕ

Радостният ден мина необезпокоявано, толкова повече че графът никакъв не се виждаше.

Сега знаеше каквото му бе необходимо и даде разпореждане на двамата си слуги да опаковат нещата му. След вечеря заяви на Арбелец, че заминава още през нощта. Колкото и странно да бе това, хасиендерото не запита за причината и не се опита да го задържи. Когато напускаше по-късно къщата, Алфонсо срещна Каря, прекарала известно време в градината. Уверен, че е близо до целта, той подхвана с арогантно неблагоприятно отношение:

— Току-що казах на Арбелец, че заминавам.

— Закъде?

— За столицата.

— А съкровището?

— Ще го взема. Това означава поне част от него. Сега тръгвам за Ел Репаро да го вдигна, слугите вече ме чакат с мулетата. Оттам ще се отправя директно към Мексико.

— Кога ще дойдеш пак?

— Не знам.

— Ще ме вземеш ли оттук?

— Да, веднага щом се осъществи планът, за който ти говорих.

Подигравателният тон в думите не убягна от вниманието на индианката.

— Не се ли върнеш, ще те потърся в столицата.

— Забранявам ти! Ще чакаш завръщането ми тук! — Тонът му стана високомерен.

— Как можеш да говориш така с мен? — запита тя със свито сърце. — Не съм предполагала, че един граф Де Родриганда би могъл да се отнася по този начин с бъдещата си съпруга!

— Вината е у теб. При тази самонадеяност ще ми е трудно да те въведа в нашата среда.

Видимо изплашена, тя заекна:

— Чувствам, че ти... ти... ме измами! Направи го само за да се сдобиеш със сведенията за съкровищницата!

— Един граф никога не мами, аз просто те надхитрих. Съкровището е мое и не се ли примириш с волята ми, даденото обещание отпада.

Каря нададе пронизителен писък.

Графът се стъписа посред лекомислената си реч. В коридора отекнаха приближаващи се стъпки. Арогантността отстъпи място на страха и той се втурна с всички сили към мястото, където го очакваха слугите. С последни усилия на волята си Каря се довлече до къщата и падна в несвяст в обятията на Арбелец.

Хасиендерото я отнесе в залата.

За късо време всички обитатели бяха свикани. Отначало никой не забеляза липсата на Бизоновото чело и немеца. Ема коленичи до припадналата. В този момент Каря отвори очи, освободи се от прегръдката на приятелката си и се изправи. С трескава червенина по лицето тя извика:

— Ох, кой ще дойде с мен да заловим и убием предателския и лъжлив граф? Той замина с двама слуги за планината Ел Репаро да открадне съкровището на кралете.

— Небеса! — възкликна Ема. — Сеньор Унгер и Текалто също се отправиха нататък. Не биваше да ги издавам, но обстоятелствата ме принуждават...

— Ах, това е опасно! — извика индианката. — Графът ще открие там сеньор Унгер и брат ми и ще ги убие. Сеньор Арбелец, надуйте рога за бедствие! Призовете Вашите вакуероси и киболероси! Трябва да отидат до Пещерата на съкровището и спасят двамата.

Настъпи бъркотия от въпроси и отговори, при която само апачът запази спокойствие. Очите му с удоволствие се спряха на Каря, чиято възбуда и гняв издаваха в нея индианската натура.

Той взе думата:

— Кой знае къде се намира пещерата?

— Аз — отвърна Каря. — Ще ви вода.

— Може ли да се язди дотам?

— Да.

— Тогава вземам момичето и един вакуеро! Повече хора не са ми необходими, понеже имаме работа само с трима противници.

— И аз ще дойда! — заяви Арбелец.

— Не! — отсече апачът. — Кой ще се разпорежда в хасиендата? Вземам само един човек, останалите да пазят хасиендата!

Така и стана. Арбелец тръгна и скоро доведе желания придружител. Каря възседна коня си и препуснаха. Ала поради бъркотията беше минало доста време до потеглянето им.

Няколко часа преди това, малко след като празнуващите се разделиха и отидоха да си легнат, Бизоновото чело влезе в стаята на немеца.

— Готов ли си? — попита той.

— Да.

— Тогава да вървим!

Унгер се въоръжи и тръгна след индианеца. Долу стояха три вързани коня — два с ездови седла и един със самар.

— Какво означава това? — учуди се немецът и посочи товарния кон.

— Както казах, не си беден. Ти не искаше да ограбиш съкровището на нашите крале, затова ще вземеш толкова, колкото може да носи един кон.

— Как ти хрумна? — извика изненадано Унгер.

— Не ми противоречи, а се качвай и ме следвай!

Индианецът се метна на коня, взе юздите на товарното животно и потегли. Траперът го последва. Беше тъмна нощ, но червенокожият познаваше добре пътя, а полудивите мексикански коне виждаха в тъмнината като котки. Наистина не напредваха бързо, защото се навлизаше дълбоко между трудно проходими планини.

Бизоновото чело мълчеше. В тихата нощ се чуваше само тропотът на конете и от време на време някое изпръхтяване. Така мина един час, после още един, трети. Някъде шумеше вода. Стигнаха до един поток и поеха по протежението му. След време пред тях се възправи прилична на стена планинска верига и малко преди да я достигнат, индианецът скочи от коня.

— Ще изчакаме тук настъпването на деня — каза той. Унгер последва примера му, пусна коня си да пасе и се настани до Бизоновото чело върху една канара.

— Близо ли е пещерата? — попита той.

— Да, там, където този поток излиза от планината. Изкачваш се по него, навеждаш се и пролазваш в една пещера, чиято големина и разклонения не познава никой друг, освен Бизоновото чело и Каря.

Унгер си спомни какво му бе разказала Ема и след къса пауза извести:

— Но има един, който иска да узнае тайната от нея — граф Алфонсо.

— Уф!

— Ти си ми приятел и ще ти кажа: Тя обича испанеца.

— Знам.

— А ако му издаде тайната?

— Тогава Бизоновото чело ще се намеси. Бледоликият няма да получи и най-малката дреболия от съкровището.

— А то голямо ли е?

— Ще го видиш. Дори да събереш всичкото злато, което днес Мексико притежава, пак няма да достигне и една десета от това съкровище. Един-единствен бял го е видял и...

— Убихте ли го?

— Не. Не беше нужно да го убиваме, той беше обезумял, обезумял от радост и възторг. Белият не е в състояние да понесе вида на съкровището, само индианецът е достатъчно силен да го стори.

— И все пак искаш да ми го покажеш?

— Не. Ще видиш само една част от него. Аз те обичам, а и ти не бива да губиш разсъдъка си. Дай си ръката да видя какъв ти е пулсът!

Индианецът хвана ръката на Унгер, опипа пулса и поде наново:

— Да, ти си силен. Духът на златото не се е вселил в теб, но когато влезеш в пещерата, кръвта ти ще зашуми като водопад.

Разговорът замря. В действителност немецът никога досега не се бе чувствал така. Небето започна да просветлява. Белият светлик на изток се засили и скоро доста добре можеха да се различават отделни предмети.

Унгер съгледа пред себе си планината Ел Репаро, чиито стръмни скатове бяха обрасли с дъбови дървета. Потокът, извиращ от една скала в подножието ѝ, имаше ширина около метър и дълбочина метър и половина.

— Това ли е входът? — запита той.

— Да — отговори Бизоновото чело. — Но още няма да влизаме. Първо ще скрием конете. Пазителят на едно съкровище е длъжен да бъде предпазлив.

Те поведоха конете покрай планината и след известно време индианецът разтвори един храсталак. Показа се тясна дълбока клисура, в която намериха място за конете. След това се върнаха при потока и заличавайки по индиански маниер следите си, стигнаха скалата, от чийто отвор изтичаше водата.

— Сега ела! — нареди Бизоновото чело и навлезе в потока, между чиято повърхност и скалата имаше малко пространство, така че главата на човек оставаше над водата. Като вървяха в продължение на няколко минути срещу течението, те се озоваха в тъмна каверна, чийто въздух, въпреки наличието на потока, бе сух.

— Подай ми ръката си! — повели индианецът и като изведе трапера на сухо, отново опипа пулса му.

— Сърцето ти е силно — установи той. — Сега ще запаля факела.

Той се отдалечи на няколко крачки от Унгер. Скоро в помещението проблесна матова фосфоресцираща светлина, прозвуча прашене и факелът запламтя.

Но какво стана? Сякаш бе запален не един, а хиляди факли. Немецът се озова сред огромно, ярко блестящо слънце, което заслепяваше очите с милионите си лъчи, и вън от тези блясъци, искри и преливания в различни оттенъци прозвучаха думите на индианеца:

— Това е Пещерата на кралското съкровище! Бъди силен и владей добре духа си!

Мина доста време, докато очите на Унгер свикнат с това великолепиe.

Пещерата имаше почти квадратна форма със страна около шестдесет крачки, а протичащият през нея поток бе покрит с каменни плочи. Беше изпълнена от земята до сводестия таван със скъпоценности, чийто блясък би взел ума и на най-хладнокръвния човек.

Имаше статуи на богове, украсени със скъпоценни камъни, най-вече фигури на бога на вятъра Кетцалкоатъл, на твореца Тескалипок, на бога на войната Уицилопочтли и неговата съпруга Теоианикуе, редом с тях неговия брат Тлакауепанкуекскотцин, на богинята на

водата Чалчиуитликуе, на бога на огъня Икскоцаукуи и бога на виното Кенцототохин. Стотици домашни богове стояха по полиците. Те бяха изработени от благородни метали или шлифован кристал. Между тях имаше златни брони, златни и сребърни съдове, накити с инкрустирани по тях диаманти, смарагди, рубини и други скъпоценни камъни, древни жертвени ножове, чиито ръкохватки искряха с безбройните си камъни, щитове от здрава животинска кожа, обковани със солидни златни плочки. От средата на тавана подобно на полилей висеше кралска корона. Тя имаше форма на изработена от масивна златна тел барета, украсена с диаманти. По-нататък се виждаха торбички със златен пясък и прах, сандъци с нъгитс^[1] от грахови зърна до гълъбови яйца. Виждаха се още купища чисто сребро, които наподобяваха разтрошена на големи късове сребърна жила. Върху просторни маси бяха положени макети на храмове от Мексико, Чолуа и Тсотиуакан, да не говорим за великолепните мозайки от седеф, злато, сребро, скъпоценни камъни и бисери, лежащи по земята и ъглите.

Видът на това богатство предизвика опияняващо въздействие върху немеча. Чувстваше се като някой халиф от приказките на „Хиляда и една нощ“. Помъчи се да остане спокоен, но не му се удаде. Усещаше кръвта си да пулсира в слепоочията, а пред очите вихрено се завъртяха огнени и диамантени кръгове. Беше като омагьосан. Разбра, че съкровището притежава страхотна мощ, в състояние е да предизвика безумни желания, които не биха се спрели и пред най-ужасяващи престъпления.

— Да, това е Пещерата на кралското съкровище — повтори индианецът. — И съкровището принадлежи само на мен и Каря, последните потомци на мищеките.

— Тогава ти си по-богат от мнозина владетели на земята! — удиви се Унгер.

— Заблуждаваш се! Аз съм по-беден и от теб, и от всеки друг. Да не би да завиждаш на внука на един владетел, чието могъщество е отминало, а кралството му лежи в развалини? Бойците, носили онези доспехи, са били почитани от народа си. Една тяхна дума е означавала живот или смърт. Техните съкровища са все още налице, ала местата, където лежат костите им, са осквернени от белите, а пепелта им е разпръсната от вятъра по всички посоки. Техните внуци бродеха по гори и прерии и убиваха бизони. Дойде белият; той лъжеше и мамеше,

безчинстваше и избиваше моя народ, за да завладее тези съкровища. Страната е тук, но е опустошена, а индианецът скри съкровищата в недрата на земята — да не попаднат в ръцете на грабителя. Ти обаче не си като другите, сърцето ти не е престъпно. Ти спаси моята сестра от ръцете на команчите, ти си мой брат и ще вземеш от съкровището толкова, колкото може да носи един кон. Но имаш на разположение два вида скъпоценности. Тук са златните зърна, а тук огърлици, пръстени и други накити. Избери каквото ти хареса. Всичко останало е свещено. То никога вече няма да се появи на слънцето, което видя залеза на мищеките.

Унгер погледна нъгитсите и украшенията и се почувства едва ли не измамник.

— Но това, което искаш да ми подариш, струва стотици хиляди долара!

— Дори да струва и милион.

— Не мога да приема!

— Не искаш да зачетеш дарението на своя приятел?

— Не, но не бих искал и да те ограбвам.

Индианецът поклати гордо глава.

— Това не е грабеж. Аз не жертвам нищо. Тук виждаш само част от съкровищата, които крие Ел Репаро. Наоколо има още пещери, за които Каря въобще не подозира. Зная ги само аз и когато един ден умра, в тези дълбини вече никога няма да проникне човешко същество. Сега ще отида да посетя и останалите пещери. Ти разгледай съкровището и отдели настрани избраното! Когато се върна, ще натоварим коня и тайно ще се приберем в хасиендата Дел Ерина.

Бизоновото чело пъкна факела в земята и изчезна в най-тъмния ъгъл.

Немецът остана сам сред неизмеримото богатство. Какво доверие му имаше индианецът! Какво би станало, ако убиеше мищеката и станеше господар на всичко, вместо само на една негова част? Такава мисъл обаче не хрумна на честния мъж. Възможността да вземе пълен товар украшения и нъгитс го хвърли в трескава възбуда и блаженство.

През това време Алфонсо пътуваше със слугите и мулетата към съкровищницата. Страхът от последиците на неразумната постъпка го подтикваше напред. Той наистина беше племенник и наследник на граф Фернандо Де Родриганда, същинския господар на хасиендата, но

бе разбрал колко малко се цени това тук. Знаеше също, че близо до индианската граница действат други закони и разбирания, различни от тези в градовете, и бе обладан само от една мисъл — напред към Пещерата на кралското съкровище и след това към къщи в столицата Мексико!

Той галопираше в тъмнината с възможно най-голямата безопасна бързина и слугите го следваха със същото темпо. Познаваше планината, спомената от индианката, но от тази страна още не беше я посещавал. Следователно не можеше да се осланя на познати ориентири по пътя, знаеше само посоката, а предпазливостта изискваше да не язди прекалено бързо.

Едва на разсъмване препуснаха по-бързо и не след дълго пред тях изникна тъмният масив на Ел Репаро. Стигнаха планината от южната ѝ страна и се насочиха към източния склон. Първият поток бе преминат и като забеляза, че приближават втория, Алфонсо нареди да спрат. Нямаше намерение да взема слугите до пещерата. Необходимо беше първо да се убеди в наличието на съкровището.

— Сега какво? — запита единият.

— Ще чакате!

— О, напускате ли ни?

— Да, за кратко време.

— А какво е това, което ще товарим?

— Не берете грижа! Чакайте, докато се върна! Алфонсо подкара бавно коня си. Малко по-нататък се натъкна на втория поток. Скочи от животното и като го върза за една дъбова фиданка, изчезна в гъсталака. Изворът не бе далеч. Той навлезе в студените води, наведе се и пропълзя навътре. Още не беше стигнал мястото, където започваше сводът на пещерата, и съзря светлото сияние.

Какво беше това? Светлина от факел? Или през някое отверстие проникваше дневна светлина? Изглежда, бе първото. За отстъпление испанецът и не помисли; той продължи да се промъква бавно и предпазливо навътре, стараейки се да избягва всякакъв издайнически шум.

Внезапно очите му бяха заслепени от блясъци и искри. Изправи се стъписан. А когато се намери във вътрешността на пещерата и забеляза струпаните съкровища, затрепери. Злият дух на златото го облада с цялата си мощ. Очите му се замъглиха и продължиха да се

разширяват. Идеше му да закрепчи от безумен възторг, но не го стори, защото едва на пет крачки от него бе коленичил някакъв мъж и редеше накуп върху една мозаична плоча скъпоценни накити. Кой беше този човек? Ах, ето че се извъртя и графът го разпозна.

— Немецът! — процеди през зъби той. — Кой му е издал пещерата? Сам ли е или с придружители?

Алфонсо плъзна изпитателен поглед из помещението. Видя, че Унгер е сам; инстинктът не го предупреди за близостта на Бизоновото чело.

„Ах, освен него тук няма друг! — помисли той злорадо. — Няма да получи и грахово зърно от златото! Часът на отмъщението настъпи. Той трябва да умре!“

Алфонсо се измъкна тихо от водата. Недалеч от него бе облегал един боен боздуган. Беше изработен от здраво желязно дърво с монтирани на него остро шлифовани кристални късчета, което го правеше двойно по-опасен. Той стисна инкрустираната със скъпоценни камъни дръжка и се прокрадна зад немеца, който тъкмо плъзваше между пръстите си една филигранно изработена, искряща на светлината на факела огърлица.

— Какво великолепие! — възкликна Унгер прехласнат. — Чисти рубини! Само един от тях струва цяло състояние!

Той поиска да я остави, но не успя. Боздуганът изсвистя над него и се стовари с такава сила върху главата му, че той мигновено се строполи и огърлицата се изплъзна от отворената длан. Графът нададе див крясък:

— Победих! Всичко е мое, всичко, всичко!

Беше обхванат от екзалтация, граничеща с лудост. Започна да скача от радост и да пляска с ръце като смахнат.

Но какво беше това? Той застина като вкопан. Пребледня и разтвори широко очи, като да бе видял призрак. От най-тъмния ъгъл се отдели една фигура, която отпрати поглед към него — отначало изпълнен с удивление, а после с яростен блясък. Беше Бизоновото чело, който се връщаше от обиколката си и вместо приятеля, завари друг, до когото немецът лежеше безжизнен на земята. С два скока мищекът се намери до злодея и го сграбчи с мощните си ръце.

— Куче, какво правиш тук? — извика той.

Пленникът не можа да произнесе нито дума. Знаеше, че не е в състояние да се бори с ужасния индианец. Беше изгубен, пламенният възторг се смени със страх от надвисналата смърт. По гърба му пробягаха ледени тръпки, започна да трепери.

— Ти ли го уби? — изкрещя Бизоновото чело, като посочи немца и лежащия на пода боздуган. Той го разтърси с такава сила, сякаш някой великан бе сграбчил малко дете.

— Да — изстена Алфонсо, пропит от страх.

— Защо?

— Съкровището е виновно — заекна той.

— Ха! Ти си негов враг. Още преди желаше смъртта му. Но горко ти, трижди горко ти!

Бизоновото чело се наведе да прегледа приятеля си, при което графът остана неподвижен. Не би било трудно да грабне боздугана и поне да направи опит за борба. Но той се намираше под омаята на съкровището и респекта пред прочутия киболеро. Приличаше на малка птичка под погледа на гърмяща змия, която не побягва, както гласи преданието, а се оставя без съпротива да бъде погълната от нея.

— Мъртъв е! — заяви Бизоновото чело и се изправи отново. — Ще проведе над тебе съд и смъртта ти ще е такава, каквато не е сполетявала никого тук. Ти си убиец на един от най-благородните ловци, стъпвали някога по земята. Затова ще бъдеш принуден хиляди пъти да умреш.

Индианецът стоеше със скръстени ръце срещу злосторника. Мускулестата му фигура бе изпъната, а очите отправени с мрачна закана към испанеца.

— Аха, трепериш! — рече той презрително. — Червей, жалък страхливец! Кой ти издаде пътя към пещерата?

Алфонсо мълчеше. Сякаш се намираше пред Вечния съдия в Деня на Страшния съд.

— Отговори! — прогърмя киболерото.

— Каря — прошушна графът.

— Сестра ми?

— Да.

Очите на индианеца заискриха като горяща факла.

— Истината ли казваш? Или лъжеш? Сигурно спомена сестра ми само за да получиш милост и избегнеш наказанието!

— Казах ти истината. Можеш да ми вярваш.

— Така, трябва да си използвал някаква дяволска съблазън, за да измъкнеш от Каря тайната на Ел Репаро. Да не си я мамил с любов?

Графът премълча.

— Говори! Само истината може да смекчи съдбата ти. Знаеш ли как ще трябва да умреш? Там горе в планината има едно езеро. То не е голямо, но в него живеят десет свещени алигатора, чиито стомаси са поглъщали престъпниците, хвърляни по нареждане на предишните владетели на страната. Животните са над стогодишни и дълго време са гладували. Ще те закарам там и ще те спусна да висиш над езерото от едно дърво. Алигаторите ще се стрелнат към теб, но няма да могат да те достигнат. Ще скачат непрекъснато да те разкъсат, а ти ще дишаш вонящите им изпарения и дълги дни и нощи ще висиш над тях, тъй като въжето няма да минава през врата ти. Ще висиш под слънчевия зной, ще изнемогнеш от глад и жажда и когато се отпуснеш обезсилен, ще бъдеш разкъсан.

Алфонсо го слушаше с нарастващ ужас. Езикът му се вдърви, тежеше в устата като олово; не бе в състояние да моли за милост от страх.

— Само едно откровено признание може да смекчи съдбата ти — повтори индианецът. — Та така! Обяснявал ли си се в любов на моята сестра?

— Да — отрони Алфонсо.

— Но не я обичаш?

— Не — призна белият. Той не се осмеляваше да каже макар и една невярна дума.

— Тя обаче те обича? — продължи да разпитва индианецът. Алфонсо отговори положително и на този въпрос.

— Къде се срещна с нея?

— При маслините край потока, зад хасиендата.

— Обеща да я направиш своя жена?

— Да.

— Кога ти издаде Каря тайната?

— Вчера по обяд — гласеше отговорът.

— Сам ли си тук?

— Придружават ме двама слуги.

— Аха, с тяхна помощ искаше да отмъкнеш съкровището и си им доверил тайната?

— Те нямат представа какво ще пренасят, а и за пещерата не знаят.

— Къде ги остави?

— Недалеч оттук.

— Добре. Този мъж ще остане на това място, а ти ще ме последваш. Засега няма да те връзвам, понеже не можеш да ми се изплъзнеш. Ти си нищожен червей, когото ще смажа с едно-единствено посягане. Тръгвай!

— Какво ще правиш с мене? — попита Алфонсо, обхванат от страх.

— Ще разбереш.

Бизоновото чело улови ръката на Алфонсо и го повлече към изхода. Навлезе с него във водата и го избута на дневна светлина, без да го пуска. Изглежда, повторната баня и вълшебството на зората оказаха въздействието си върху Алфонсо. Той въздъхна дълбоко и вътрешно се запита дали не би могъл да храни надежда.

— Къде е конят ти? — запита мищекът.

— Там вдясно, вързан за буковото дръвче.

— А слугите?

— Зад онзи хълм.

— Да вървим при коня ти.

Бизоновото чело закрачи с пленника към посоченото място. Като стигнаха при коня, той върза с няколко ремъка ръцете на графа на гърба, след това и краката и затъкна устата му. Алфонсо се остави на всичко това, без да окаже съпротива, като насън. После мищекът го напусна, разбира се, след като го бе обезоръжил, и безшумно се отправи по следите към предполагаемото местонахождение на слугите. Близо до първия поток той долови гласовете им. Легна на земята и започна да се промъква между храстите като змия по посоката, от която се чуваха. Стигна незабелязано до последния храст и ги видя. Двата седяха на земята, задълбочени в оживен разговор. Червенокожият се убеди, че няма опасност от страна на слугите и се върна обратно при пленника.

---

[1] Нъгитс (англ. nuggets) — самородни късчета злато. —
Б.нем.изд. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ЕЗЕРОТО НА АЛИГАТОРИТЕ

Междувременно апачът, придружен от Каря и вакуерото, се приближаваше от друга страна. Те отдавна биха могли да бъдат тук, но в тъмнината индианката се бе заблудила. Поради отклонението малкият отряд стигна целта с известно закъснение.

— Това е потокът — обърна се Каря към Мечешко сърце. — След малко ще бъдем при пещерата.

Очите на апача обходиха внимателно околността.

— Уф! — извика той и посочи видимите вече следи. — Бледоликият с хората си. Продължавайте ездата предпазливо!

Но скоро яздецят начело Мечешко сърце спря. Беше забелязал спокойно пасящите между храстите мулета и слезе от коня. Вдигна ръка да го изчакат и изчезна в храсталаците.

Не след дълго той се върна и извести, че тук лагеруват слугите на Алфонсо. Метна се отново на коня и продължиха напред. Малко по-нататък храстите се разрешиха и стигнаха втория поток. Но преди да се бяха озовали на мястото, където лежеше пленникът, от храстите се измъкна един мъж — Бизоновото чело. Той беше чул приближаването на конниците и се промъкна да види кой идва. Разпознавайки Мечешко сърце и Каря, се показва.

— Уф! Бизоново чело! — възкликна апачът. — Къде е Гърмящата стрела?

— Мъртъв е!

— Кой го уби? — запита Мечешко сърце с тон, от който човек би разбрал, че съдбата на убиеца вече е предрешена.

— Алфонсо.

— Къде?

— Това не мога да кажа тук — отвърна Бизоновото чело, поглеждайки многозначително към вакуерото. — Елате с мен при бледоликия!

В очите на Алфонсо ясно се четеше изживяваният от него страх. Ала нито Мечешко сърце, нито Каря го удостоиха с поглед. Мищекът се обърна към апача:

— Нека моят брат пази този човек, докато се върна! С тези думи той отново се отправи към пещерата. Когато се озова вътре, факелът беше догорял. Запали нов и се приближи към немеца. Веднага му направи впечатление, че позата му е различна от тази, в която го бе оставил, и побърза да направи повторен преглед. За своя голяма радост констатира наличието на пулс. Траперът навярно беше дошъл за кратко време на себе си и бе помръднал. Сега лежеше в пълно безсъзнание. Мищекът го подхвана и внимателно го изнесе на открито. Когато го положи на тревата, апачът удари с ръка по дулото на пушката си и извика:

— Тежко и горко на убиеца, ако моят бял брат умре! Животните от гората ще разкъсат трупа му. Шош-ин-лайт, главатарят на апачите каза.

Той се наведе над немеца и прегледа главата му.

— Удар с боздуган — установи той. — Слепоочието е разбито. Направете носилка да пренесем Итинти-ка между два коня до хазиендата! А аз ще потърся тревата орегано, която лекува всяка рана и предотвратява треската.

Вакуерото отиде да прави носилка, а Мечешко сърце тръгна да търси билки. Бизоновото чело остана сам със сестра си.

— Сърдиш ли ми се? — попита тихо тя.

Без да я погледне, Бизоновото чело отговори:

— Великият дух се е отдръпнал от дъщерята на мищеките.

— Той я напусна само за кратко време — рече тя.

— Но в това кратко време се случиха много трагични неща. Обичаше ли Алфонсо?

— Да.

— Вярваше ли, че и той те обича?

— Да. Вероломният бледолик ми даде един документ, чрез който ми обещава брак.

— Уф! Притежаваш ли все още този документ?

— Той е в стаята ми.

— Ще го дадеш ли на твоя брат?

— Вземи го! Ще ми простиш ли?

— Бих ти простил, ако ме послушаш.

— Ще те послушам. Какво трябва да направя?

— Ще разбереш по-късно. Сега възседни коня си и се върни обратно в хасиендата, оттам ще ми изпратиш всички индианци, които са деца на мищеките. Кажим им, че Текалто, техният главатар, има нужда от тях. Да изоставят всичко друго и да идват.

Каря яхна мълком коня си и препусна.

След четвърт час Мечешко сърце се върна, наложи счукани билки на главата на немеца и го превърза.

Вакуерото също беше готов. Вързаха между два коня направената от клони и завивки мека носилка и положиха Унгер в нея.

— Какво ще стане с графа? — запита вакуерото.

— Той ми принадлежи! — отвърна Бизоновото чело. — Отведи Гърмящата стрела в хасиендата! Мечешко сърце ще остане при мен.

Вакуерото се отдалечи покорно с ранения. Двамата главатарии постоянно известно време мълчаливо един до друг. След това Бизоновото чело развърза краката на пленника, за да може да се изправи и го върза с един ремък за опашката на коня си. После се обърна към апача:

— Нека моят брат ме следва!

Двамата възседнаха конете си и ги подкараха. Това беше най-мъчителният път през живота на графа.

Бизоновото чело заобиколи един стръмно спускащ се скат и пое нагоре в планината. След малко повече от час стигнаха билото и навлязоха в гъста девствена гора. Сред нея се намираха руините на древен ацтекски храм, заобиколен отвсякъде с гъсталаци. Той представляваше пресечена пирамида с преден двор, оградени с висок зид. Сега всичко тънеше в развалини.

В стария двор се бе образувала дълбока локва, в която се събираше влагата от гората. Бизоновото чело поведе приятеля си и пленника към нея. Бяха снели превръзката от устата на последния.

С течение на времето локвата се бе превърнала в малко езерце, край чийто брегове се издигаха високи дървета. Там двамата главатарии слязоха от конете. Мищекът седна сред избуялата трева и направи знак на апача да се настани до него. Според индианския обичай те останаха известно време мълчаливи, след което киболерото попита:

— Моят брат обича ли Гърмящата стрела?

- Обичам го! — заяви късо апачът.
- Този бял искаше да го убие.
- Нашият приятел сигурно ще умре, той е убиец.
- Какво заслужава един убиец?
- Смърт.

Отново настъпи мрачно мълчание, след което Бизоновото чело поде наново:

- Познава ли моят брат народа на мищеките?
- Познавам го — кимна Мечешко сърце.
- Той беше най-богатият народ в Мексико.
- Да, имаше съкровища, които никой не можеше да измери — съгласи се апачът.
- Знае ли моят брат къде отидоха тези съкровища?
- Той не знае.
- Ще мълчи ли вождът на апачите?
- Неговата уста е няма като скалите.
- Тогава нека той знае, че Бизоновото чело е пазител на тези съкровища.

— Нека моят брат Бизоновото чело унищожи съкровищата! В златото живее зъл дух. Ако земята беше от злато, Мечешко сърце би предпочел да умре вместо да живее.

— Брат ми притежава мъдростта на старите вождове. Но други обичат златото. Този бледолик искаше да притежава съкровището на мищеките.

- Уф!
- Той дойде с двама слуги да го открадне.
- Кой му е показал пътя към съкровището?
- Каря, дъщерята на мищеките.
- Каря, сестрата на Бизоновото чело?
- Да — произнесе тъжно Бизоновото чело. — Нейната душа беше помрачена, защото обичаше белия лъжец. Той й обеща да я направи своя съпруга, но мислел само да вземе съкровището и да я изостави.

- Той е един вероломен изменник.
- Какво заслужава изменникът, който същевременно е убиец?
- Двойна смърт.
- Моят брат отсъди правилно.

Отново настъпи мълчание. Двамата главатари произнесоха ужасната си присъда, която не подлежеше на обжалване. Бизоновото чело и сам би приключил с Алфонсо, но за да приеме отмъщението му облика на справедлива присъда, взе със себе си и Мечешко сърце. Двамата индианци проведоха така наречения Съд на прерията, от който престъпниците в дивите краища най-много се страхуват.

Те разговаряха на наречието на апачите, което Алфонсо не разбираше, но подозираше, че става въпрос за него. Той трепереше от ужас при мисълта за споменатите от Бизоновото чело алигатори. Езерото беше тук, а от мястото, където седяха, се издигаше наклоненият ствол на кедрово дърво, чиито надвиснали почти до повърхността клони се простираха далеч навътре над водата. Пред очите на испанеца започна да се мерзелее, когато отпрати поглед нататък. Бизоновото чело подхвана отново:

— Знае ли моят брат къде да намери двойната смърт?

— Нека вождът на мищеките каже!

— Там.

Бизоновото чело посочи водата. Апачът не погледна нататък и отговори, сякаш това се разбираше от само себе си:

— Алигатори ли има?

— Да. Ще ги видиш.

Той пристъпи към езерото, разпери ръце и извика:

— Никан! Тлатлака! Елате!

При вика водата зашумя. Девет или десет бразди се насочиха от различни посоки към тях — бяха алигаторите. Те се установиха до брега и подадоха грозните си глави. Никой от тях не беше с дължина по-малка от четири метра. Телата наподобяваха покрити с тиня дънери, главите предлагаха гледка, която бе малко да се нарече отвратителна, а в широко отварящите се, тракащи от глад челюсти се виждаха дълги редици страховити зъби, които сигурно не биха изпуснали онова, което веднъж са ухапали.

Прозвуча вик на ужас. Беше го надал Алфонсо.

Двамата главатари го изгледаха презрително. Индианецът не трепва с око и при най-ужасните мъчения. Той смята, че онзи, който издаде и един стон на кола на мъченията, няма да отиде във Вечните ловни полета. Те са свикнали от деца да понасят болки и не почитат белите, които при всички случаи са по-чувствителни от индианците.

— Виждаш ли ги? — запита Бизоновото чело. — Те са славни животни, никое от тях не е на по-малко от десет пъти по десет лета. Виждаш ли и ласото, което взех със себе си?

— Много добре разбирам моя брат — отвърна кратко апачът.

— Как мислиш, колко високо може да скочи един алигатор?

— Челюстите не могат да достигнат повече от две дължини на ръката от водата, ако дъното е дълбоко под тялото.

— А ако може да се опре с опашка на него?

— Тогава ще се стрелне още толкова нагоре.

— Много добре. Дъното е дълбоко. Краката на този мъж ще висят на три дължини над водата. Кой ще се покатери на дървото? Ти или аз?

— Аз ще го сторя — заяви апачът.

Двамата индианци се надигнаха от местата си, отидоха до Алфонсо, вързаха ръцете му на гърба и прекараха под мишниците му едно ласо на два ката. Към него прикрепиха други две, чиито краища апачът хвана и се намери да се покатери по дървото.

Графът видя, че работата става сериозна. От страх по челото му избиха едри капки пот, а в ушите сякаш зашумя буря.

— Милост, милост! — започна да хленчи той. Двамата съдии не го слушаха.

— Милост! — повтори той. — Ще направя всичко, което поискате, само не ме провесвайте над тези алигатори!

И тази молба не намери отговор. Бизоновото чело хвана Алфонсо и го помъкна към дървото.

— Не го правете! Ще ви дам всичко — графството, имотите си, цялата Родриганда. Ще се отрека от всичко, което притежавам, само ми подарете живота!

Вождът на мищеките сега отговори:

— Какво е Родриганда! Какво представляват графството и имотите ти! Ти видя съкровищата на мищеките, от които не се нуждаеш, а ми предлагаш оскъдиците си! Остани си граф и умри! Погледни тези животни, които още не са вкусвали бял. Дълго време ще висиш на дървото и ще вдигаш краката си, когато се хвърлят да ги отхапят, но скоро ще отслабнеш и ще се умориш и тогава те ще ги отгризат. Ще изгубиш много кръв и ще умреш.

Такъв е краят на един бял граф, поискал да измами почтена индианка!

— Милост, милост! — захленчи отново Алфонсо, обхванат от смъртен страх.

— Милост? Ти прояви ли милост, когато преби с боздугана приятеля на вождовете? Прояви ли милост, когато погуби сърцето в гърдите на индианката? И това единствените ти злодеяния ли са? Ваконда не е дарил хората със способността да знаят всичко. Аз не познавам живота ти, но който е сторил толкова зло, колкото ти, преди това ще е извършил много повече злини. Нашето отмъщение се отнася до делата ти спрямо нас. Алигаторите ще те изядат, но ти си много по-лош от тях. Ваконда ги е създал да се хранят с месо, ала човека е създал да бъде добър. Твоята душа е по-лоша от тяхната.

С тези думи Бизоновото чело помъкна нещастника към водата. Алфонсо се съпротивляваше с всички сили. Краката му бяха свободни и се вкопаха отчаяно в земята. Тогава вождът прекара един ремък около тях и го стегна така здраво, че той стана напълно безпомощен.

— Милост! Смилете се! — проплака графът. Нищо не помогна. Силният мищек го отнесе до дървото, а апачът се покатери, стиснал краищата на ласата между зъбите си. Горе той се настани стабилно и прехвърли сплетените ремъци през един здрав клон. След това започна да тегли графа отгоре, а Бизоновото чело да го буца отдолу; работата вървеше бавно, но сигурно.

— О, освободете ме, освободете ме! — извика осъденият на една толкова ужасна смърт човек. — Ще ви служа и ще се покорявам като най-окаяния от вашите роби!

— Роби имат графовете, а не свободните индианци! — гласеше отговорът.

Видът на алигаторите беше ужасяващ. Езерцето бе твърде малко за тях, не намираха достатъчно прехрана в него. Бяха гладували дълго и сега виждаха, че ще получат храна. Лишенията ги бяха принудили да се нападат взаимно; на един липсваше крак, на друг парче от тялото. Сега се скупчиха под дървото. Опашките им разпенваха водата, коварните очи гледаха със злобен, алчен поглед, а шумът от тракащите челюсти наподобяваше удряне на две дебели дъски. Десетте чудовища образуваха кълбо, което някой би могъл да сметне за дракон с десет челюсти и толкова опашки.

Пленникът трепереше от ужас.

— Освободете ме, изверги! — изрева той.

— Нека моят брат тегли силно! — викна Бизоновото чело на апача.

— Бъдете тогава проклетите навеки! — изкрещя графът, напразно дирейки спасение с кръвясалите си очи.

— Това е достатъчно — каза мищекът, преценявайки с опитно око разстоянието от клона до водата и дължината на отпуснатото ласо. — Нека моят брат увие ласото около ствола на дървото и го върже здраво.

Апачът изпълни нареждането. Бизоновото чело се държеше с една ръка за стеблото, а с другата стискаше здраво пленника. За това се изискваше исполинска сила. Да не бе кедърът толкова здрав, би се скършил при полегатото си положение под тежестта на тримата мъже. Настъпи решаващият миг. Алфонсо го почувства и закрещя с глас, който трудно би минал за човешки:

— Хора ли сте вие или дяволи?

— Хора, които съдят дявол — отговори мищекът. — Заминавай!

Грозен смъртен вик огласи околността. Текалто беше освободил пленника със силен тласък. Тласъкът отдели Алфонсо от дървото и го запрати над водната повърхност. Той се залюля напред-назад като махало и всеки път, когато доближаваше водата, алигаторите се стрелваха нагоре да го уловят.

— Добре е. Нека моят брат слезе!

Апачът се вслуша в думите на Бизоновото чело и се смъкна от дървото. Застанали на брега, те наблюдаваха злоещото представление, докато люлеенето постепенно намаля и накрая осъденият увисна вертикално под клона.

Оказа се, че мищекът има вярно око. Алфонсо висеше така, че стрелналите се от водата алигатори биха могли да стигнат стъпалата му. Това го принуди да свие краката си и секунда по-късно едно от животните щракна напразно. Ако му бе стигнала силата в скока, той би бил изгубен. Много пъти беше грешил, но тази смърт и смъртният ужас, който изживяваше, навярно щяха да изкупят всичките му грехове.

— Заслужи си го! Да се връщаме! — каза апачът и сам потръпна.

— Ще следвам моя брат — съгласи се Бизоновото чело. След това те яхнаха конете си и потеглиха, дълго следвани от ужасените крясъци на графа.

Можеха да яздят по-бързо, отколкото на изкачване с вързания за опашката на коня пленник. Когато слязоха при потока, завариха много индианци. Всички те принадлежаха към залязлото свещено племе на мищеките, свикани тук от Каря. Техният главатар се обърна към апача:

— Благодаря на моя брат, че ми помогна да осъдим и накажем бледоликия. Нека сега той се върне в хасиендата и прегледа раната на Гърмящата стрела. Аз ще мога да дойда едва утре, тъй като тук имам още много работа.

Мечешко сърце веднага препусна. Мищекът даде знак на индианците да се приближат и чуят заповедите му. Той се огледа строго и започна:

— Ние сме синове на племе, обречено на смърт. Бледоликите ни донесоха смъртта. Те се домогваха до нашите съкровища, но не ги получиха. Вашите бащи са помогнали на моите да скрият съкровищата и никой от тях не издаде местонахождението им. Можете ли да пазите и вие такова мълчание?

Те кимнаха с глави в знак на потвърждение, а най-възрастният отговори от името на всички:

— Проклетата да е устата, която би издала мястото на някой бял!

— Вярвам ви. Единствено аз знаех къде се намират съкровищата, ала един бледолик ги откри. Той намери една част от тях и тази част трябва да бъде скрита на друго място. Ще ми помогнете ли?

— Ще помогнем.

— Тогава се закълнете в душите на вашите бащи, братя и деца, че няма да издадете новото скривалище и никога няма да пожелаете и най-нищожния предмет от съкровището!

— Заклеваме се — прозвуча наоколо.

— Погрижете се първо за конете и след това елате!

След като осигуриха достатъчно паша за животните, червените фигури изчезнаха във входа на пещерата, в която сега настъпи изпълнен с тайнственост живот. Отвън остана само един, който трябваше да надзирава конете и гарантира успеха на начинанието.

Работата продължи цялата нощ и едва на зазоряване мищеките изпъзяха един след друг от пещерата. Всеки от тях носеше със себе си

товар, който струпаха накуп. Това бяха нъгитсите и най-едрите късове злато, както и накитите, които Унгер си бе избрал.

— Така! — рече Бизоновото чело, като разгледа купчината. — Вържете всичко това в един денк и го натоварете на коня! Това е подаръкът на мищеките за единствения бял, който видя съкровището на кралете, защото аз му позволих. Нека го направи щастлив!

Товарният кон, който бяха довели вчера с немеца, бе натоварен и Бизоновото чело се върна още веднъж в пещерата. Предното отделение сега беше почистено и съвсем празно. Той се огледа още веднъж, после отиде до единия ъгъл, където от земята стърчеше възпламенителен шнур, запали го с факела и се измъкна бързо от пещерата.

Всички се отдръпнаха надалеч и зачакаха. Минаха няколко минути, след което се разнесе приглушен тътен. Земята потрепера, тъмен дим плъзна по планината, скалите се напукаха, отломъците бавно се наклониха и затъркаляха с бумтене. Входът и предната част на пещерата бяха затрупани. Потокът закипя над развалините — отначало диво и бушуващо, но скоро си проправи път към старото корито... достъпът до съкровищата на мищекските крале бе затворен.

— Протегнете ръце и се закълнете още веднъж, че ще мълчите до смъртта си! — заповяда Бизоновото чело на хората си.

Индианците изрекоха клетвата и всеки един смяташе, че е по-добре да умре, отколкото да наруши думата си. Хвърлиха дълъг прощален поглед на мястото, където през последните двадесет и четири часа се случиха толкова необикновени неща, и се отдалечиха в галоп.

След раздялата си с Бизоновото чело в планината Ел Репаро апачът се върна в хасиендата и завари обитателите ѝ потънали в дълбока скръб. Ема седеше край ранения си годеник и никаква не се показваше. Нейното краткотрайно щастие бе помрачено. Водена от желанието да я утешава и помага при грижите за болния, Каря беше отишла при нея. Хасиендерото веднага бе изпратил най-добрия ездач до Монклова да доведе опитен лекар. Като видя главатаря на апачите да слиза от коня, побърза да отиде при него и се осведоми за случилото се. Свикнал с обичая на червенокожите, той се обърна към него на „ти“.

— Сам ли си? — запита. — Къде е Текалто?

— При планината Ел Репаро.

— Какво прави там?

— Не ми каза.

— Чух, че е свикал индианците. С каква цел?

— Не го попитах.

— А къде е граф Алфонсо?

— Не мога да кажа.

Арбелец отстъпи крачка назад и възкликна негодуващо:

— Не ми каза, не го питах, не мога да кажа! Това не са отговори, които човек желае да получи!

Апачът го успокои с ръка и отвърна:

— Нека моят брат не пита за неща, за които не мога да говоря!

Вождът на апачите предпочита делата, а не думите.

— Но аз искам да зная какво се е случило в планината.

— Дъщерята на мищеките ще ти каже.

— Тя също мълчи.

— Бизоновото чело ще се върне и ще разкаже. Нека моят брат ме заведе при Гърмящата стрела да видя раната му!

— Ела!

В стаята на немеца завариха двете девойки — Ема, потънала в сълзи, а индианката — в дълбока скръб. Раненият се мятеше в леглото. Той сигурно понасяше големи болки, ала държеше очите си затворени и не издаваше никакъв звук. Дори и когато Мечешко сърце опипа главата му, болният сви болезнено лице, но остана безмълвен.

— Как стоят нещата? — попита хасиендерото.

— Няма да умре — отвърна вождът. — Постоянно да се налага нов раменик^[1].

— Лекарят ще дойде утре.

— Тревата орегано е по-умна от лекаря. Има ли моят брат някой вакуеро, който е добър ездач и ловец?

— Най-добрият ми ловец и стрелец е старият Франсиско.

— Нека го доведат и му дадат добър кон! Той ще ме придружи до команчите.

— До команчите! О, Боже, какво ще търсите при тях?

— Моят брат не познава ли команчите? Ние им отнехме пленниците. Те ще дойдат да си отмъстят.

— В хасиендата? Толкова далеч?

— Червеният мъж не знае разстояния, когато иска да си отмъсти и вземе скалпа на своя враг. Команчите със сигурност ще дойдат.

— А защо трябва да ги пресрещате?

— Да разберем по кой път ще дойдат.

— Не е ли по-добре да останеш тук и разставим постове?

— Главатарят на апачите предпочита да гледа със собствените си очи, а не с очите на друг. Моят брат Гърмящата стрела искаше да се отпрати срещу кучетата команчи. Сега той е болен и аз ще свърша това вместо него.

— Тогава потегляйте, за Бога! Аз ще наредя да извикат Франсиско.

След четвърт час вакуерото беше налице. По външния му вид се виждаше, че е най-подходящият човек за една такава езда. Когато разбра за какво става въпрос, той веднага даде съгласието си да придружи апача. След като се снабдиха с необходимото за разузнавателния поход, те незабавно потеглиха.

Двете девойки останаха сами с ранения и Ема отново започна да рони сълзи. Странно беше какво въздействие оказваше близостта ѝ върху изпадналия в безсъзнание болен. Видеше ли, че чувства болки, тя хващаше ръката му и започваше веднага да го милва по лицето. От време на време целуваше бледото чело или устните, от което чертите му се отпуснаха и болките сякаш изчезваха.

— Виждаш ли, че ме познава? — обърна се Ема към индианката.

— Но той не те вижда — отвърна Каря.

— О, той чувства, че съм аз. Не тялото, а душата му възприема близостта на онази, която го обича. Ах, никога да не беше тръгвал за планината Ел Репаро! Колко съм ядосана на твоя брат Текалто, че го взе със себе си!

— Текалто го е сторил за добро! Искал е да му покаже съкровището на кралете и да го дари с част от него.

— А ти искаше да дадеш съкровището на графа! — упрекна я Ема.

— Можеш ли да ми простиш? — попита умолително индианката.

— Прощавам ти, защото зная, че любовта е по-силна от всичко друго. Ох, само да оздравее!

— Тревата орегано ще помогне. А не искаш ли да надникнеш в пътните чанти?

— Не. Стори го вместо мен. Нямам желание да гледам това, което принадлежи на Алфонсо.

Бяха намерили багажа на графа. Състоеше се от две обемисти, добре натъпкани чанти, които сега индианката се зае да отваря. Не намери нищо необичайно, докато не взе от пода втората чанта. В нея откри едно писмо, изпаднало явно от джоба на някоя от дрехите в чантата. Тя прочете няколкото реда. Беше писмото, доставено от бързия вестоносец. Каря погледна бързо към приятелката си и като забеляза, че вниманието на Ема е съсредоточено в болния, ловко прибра листа.

Мексиканските коне се отличават с голяма издръжливост и бързина. Мечешко сърце и вакуерото Франсиско полетяха като вихър с животните си на север. Още преди вечерта стигнаха мястото, където бяха нощували с двете дами, но не спряха за почивка, а продължиха по пътя, по който тогава бяха дошли.

Вечерта вече започваше да се спуска. Внезапно Мечешко сърце спря коня си и погледна към земята. Вакуерото стори същото.

— Какво има? — попита той апача. — Но това са следи!

— От много конници! — потвърди индианецът.

— Идват от север!

— И завиват на запад.

— Да разгледаме дирите по-внимателно!

Те слязоха и грижливо прегледаха конските отпечатыци.

— Много са — рече апачът.

— Около двеста — допълни Франсиско.

Мечешко сърце кимна в знак на съгласие и посочи един отпечатък от копито, чийто ръбове бяха все още рязко очертани.

— Да — обади се с угрижена физиономия вакуерото. — Имали сме късмет. Минали са оттук едва преди четвърт час.

Вождът се изправи стремително.

— Напред! Трябва да ги видя!

Яхнаха бързо конете и препуснаха по дирите. Те водеха навътре в Сиера. Последната дневна светлина вече догаряше, когато забелязаха по гребена на издигащото се пред тях планинско възвишение тъмна змиевидна линия, състояща се от ездаци.

— Команчите! — обяви апачът.

— Да, правилно! Ascuas, хвърлили са око на хасиендата!

— Ще се крият до сутринта в планината — отвърна главатарят. — Нека моят брат се върне незабавно да съобщи на хасиендерото, че неприятелите идват. Мечешко сърце ще остане по следите на врага. Той трябва да знае какво правят.

С тези думи апачът се обърна и препусна, без да се интересува дали вакуерото ще изпълни нареждането му.

— Per dios — промърмори Франсиско. — Индианецът е доста странен човек! Да се осмели да тръгне сам срещу двеста неприятели! Каза какво да правя и потегли, без да се сбогува или да види дали ще го послушам. — Той обърна отново коня си на юг и подкара обратно по пътя, по който бяха дошли.

Франсиско трябваше да отнесе лошата новина колкото може по-бързо в хасиендата. По тая причина той напрегна коня си и към полунощ стигна имението.

Тук всичко бе потънало в дълбок сън, само Ема будуваше край леглото на любимия си. Поради това вакуерото се обърна първо към нея. Тя събуди баща си и старият Франсиско веднага бе приет от него.

— Вярно ли е това, което ми каза Ема? — попита Арбелец. — Идват ли команчите?

— Да, вярно е, сеньор.

— Кога ще дойдат? Да не би още днес?

— Не, днес още можем да бъдем спокойни.

— Много ли са?

— Около двеста.

— Santa Madonna! Какво нещастие! Те ще опустошат хасиендата.

— Това не ме плаши, сеньор — възрази сърцатият старец. — Та ние имаме достатъчно ръце и оръжия.

— Далеч ли е мястото, където ги видяхте?

— Шест часа нормална езда.

— И те не са се насочили директно към хасиендата?

— Не. Това и през ум не им минава. Навлязоха в планината, за да не бъдат открити и навярно няма да се покажат до утре вечер.

— Все пак трябва незабавно да вземем предохранителни мерки. Ох, ако сеньор Унгер не беше ранен!

— Но вие можете да разчитате на вожда на апачите и Бизоновото чело.

— Бизоновото чело е още в планината Ел Репаро. Веднага ще изпратя да го повикат.

— Да отида ли аз?

— Ти си уморен.

— Уморен? — засмя се старият. — Конят ми — сигурно, но не и аз. Ще взема друг.

— Знаеш ли къде да намериш главатаря?

— Не.

— При извора на средния поток.

— Добре, сигурно ще го открия. Сега да разбудя ли хората?

— Да, събуди ги! По-добре още от днес да сме нащрек. Старият Франсиско удари гонга, след това яхна коня и се отправи към планината Ел Репаро. Четвърт час след заминаването му около хасиендата бяха запалени няколко огъня, които така осветиха околността, че сигурно никой индианец не би дръзнал да се доближи до къщата.

Старият вакуеро се натъкна на Бизоновото чело тъкмо когато той се канеше да потегли с мищеките си от планината Ел Репаро.

— Защо идваш? Какво се е случило? — запита бързо вождът.

— Веднага се връщайте в хасиендата! Команчите са наблизо! — извика Франсиско.

Очите на индианеца блеснаха.

— Толкова бързо? Кой го каза? — попита той.

— Аз самият ги видях.

— Аха! Къде?

Франсиско разправи вчерашната си езда.

— Ако е така, още имаме време — рече Бизоновото чело. — Команчите ще изгубят няколко скалпа при хасиендата Дел Ерина. Щом Мечешко сърце е след тях, няма защо да се безпокоим. Няма да ни избягат.

Те препуснаха в галоп към хасиендата, където завариха всички в движение. Арбелец лично посрещна киболерото и се осведоми за мнението му. Главатарят се огледа и като видя бойните приготовления, поклати глава.

— Да не би да смяташ команчите за индианци дигер? — попита той.

— Не — отговори Арбелец. — Дигер са глупави.

— Ала команчите не са. Защо са тогава тези приготовления?

— Santa Madonna! Може би не трябва да се браним?

— Ще се браним, но по друг начин! Команчите ще изпратят съгледвачи да преценят положението. Ако искаме да ги отблъснем, не бива да подозират, че знаем намеренията им.

— Да, тук имаш право!

— Следователно трябва да извършим приготовленията си тайно. Колко мъже имаш?

— Четиридесет.

— Достатъчни са. Има ли всеки пушка?

— Да, пушките на всички са добри. Мунициите също са достатъчно. Имам дори топове.

— Топове? — смая се червенокожият.

— Да, четири парчета.

— Не го знаех. Откъде ги имаш?

— Нашият ковач ги изработи през дългото ти отсъствие.

Главатарят поклати недоверчиво глава.

— Ковачът ги изработил? Струват ли нещо?

— Да, изпробвали сме ги. Цевта е провъртяна от желязно дърво, обкована за здравина с пет обръча. Невъзможно е да се пръснат.

— Тогава става. Ще стреляме със стъкла, гвоздеи и стари жезла, въздействието ще бъде ужасяващо. В такъв случай ще се нуждаем от повече огънове. Нападението сигурно ще се извърши през следващата нощ. При това трябва навсякъде да е тъмно, та команчите да си въобразят, че сме потънали в дълбок сън. Веднага щом се приближат, ще запалим огньовете и осветим околността, за да имаме сигурна цел.

— Можем да струпаем огньовете върху плоския покрив на къщата.

— Това е умно. На всеки ъгъл ще се издигне по един голям куп дърва, полети с петрол. Ще бъде достатъчно за целия плац.

— А къде да поставим топовете?

— Веднага щом се стъмни, ще изкопаем окопи до всеки ъгъл на къщата и ще ги настаним зад тях. Трябва да ги разположим така, че да могат да обстрелват две страни. Уф!

Възкликанието се отнасяше за един ездач, който премина на запенен кон през портата. Беше апачът.

— Мечешко сърце! — извика Арбелец. — Откъде идваш?

— От команчите — отвърна червенокожият, скачайки от коня.

— Къде са те?

— На Ел Репаро.

— На Ел Репаро? — запита Бизоновото чело. — Там ли е бивакът им?

— Да. Следвах ги до планината. Стигнаха там едва след полунощ.

— От коя страна бивакуват?

— От северната.

— Уф! Ако те... — мищекът прекъсна, после добави тихо, така че само апачът да може да го чуе: — Ако те намерят графа!

— Който беше определен за крокодилите — отвърна също така тихо апачът.

Команчите действително наброяваха двеста души. Предвождаше ги един от най-прочутите им главатарии, наричан Арика-туг, Черния елен. До него яздеха двама съгледвачи, които много добре познаваха местността около хасиендата. Така че не биха могли да сбъркат посоката.

Яздеха из планините по индиански маниер, сиреч един след друг, без да подозират, че са следвани от вожда на апачите, докато стигнаха най-сетне северното подножие на планината Ел Репаро, чийто склон изкачиха и спряха сред гъстите дървета на гората.

— Моят брат знае ли тук някъде място, където можем да се скрием през деня? — запита Черния елен единия от водачите, който се замисли и отвърна:

— Да. На върха на планината.

— Какво представлява мястото?

— Руини, в чийто двор има място за хиляда воини.

— Познава ли брат ми добре мястото?

— Няма да се заблудя.

— А смята ли моят брат, че първо трябва да разузнаем?

— Така е по-добре и по-сигурно.

— Тогава да отидем двамата, останалите ще чакат тук.

Те слязоха от конете, взеха оръжията в ръка и навлязоха в гората.

Индианецът притежава вродено чувство за ориентация и изострени от тренировки сетива, така че е почти изключено да се заблуди. Водачът вървеше с учудваща сигурност през тъмната нощна

гора към руините. Вождът го следваше. Въпреки поражданите от мрака трудности, те стигнаха полусрутените зидове на храма и започнаха щателно да го претърсват.

Не намериха следи от човешко присъствие и вече бяха стигнали до убеждението, че могат да се чувстват сигурни, когато изведнъж спряха и се послушаха. Беше прозвучал един крясък, крясък, който сякаш не произхождаше от човешко гърло.

— Какво беше това? — попита Черния елен.

— Никога не съм чувал подобен звук — заяви водачът.

В този миг крясъкът прозвуча още веднъж, продължителен и ужасяващ.

— Човек, обхванат от смъртен страх! Къде беше? — запита главатарят.

— Знам ли. Ехото заблуждава.

— Да излезем от тези зидове.

Индианците се прехвърлиха през руините, излязоха на открито и когато отново прозвуча потресаващият вик, разбраха от коя посока идва.

Двамата продължиха да се промъкват предпазливо, стигнаха брега на езерото и вече вървяха край него, когато крясъкът се разнесе непосредствено пред тях. Червенокожите се славят с железни нерви, но въпреки това се стъписаха, когато злокобният глас отекна току до тях.

— Тук е — рече водачът, — във водата.

— Не, над водата е — поправи го главатарят. — Слушай!

— Това пликане и тракане май е от алигатори. Водата проблясваше от движенията на животните.

— Алигатори са! Вижда ли моят брат проблясъците?

— И човекът да е сред тях? Невъзможно!

— Не, над тях е, на това дърво.

Арика-туг посочи кедъра, до който стояха.

— Тогава трябва да е вързан!

Крясъкът екна още веднъж и те чуха, че идва от въздуха, между водата и короната на дървото.

— Кой вика? — запита високо вождът.

— Помогнете! — прозвуча обратно.

— Къде си?

— Вися на дървото.

— Уф! Над водата?

— Да. Елате бързо!

— Кой си ти?

— Испанец.

— Испанец, бледолик — прошепна Черния елен на спътника си.

— Да си виси! — Въпреки това той продължи да пита: — Кой те закачи там?

— Двама враждебно настроени червенокожи.

— Уф! — възкликна вождът. — Закачили са го за отмъщение. След това той запита кои са били червенокожите.

— Един мищек и един апач. О, елате, помогнете ми! Не мога да издържам повече, крокодилите ще ме разкъсат!

— Мищек и апач! — произнесе тихо главатарят. — Те са наши врагове. При това положение ще го спасим. Но първо да осветим с огън.

Той отиде бързо до един храст, който при промъкването си насам бе забелязал, че е сух, начупи го и отнесе снопа до брега. После извади пункса^[2] си и го запали. Огънят се издигна и освети алеята: от дървото висеше близо до водата един бял със свити крака, а под него тракаха с челюсти алигатори.

— Това е голямо отмъщение! — каза Черния елен. — Нека той отговаря на въпросите ни, без да се страхува от алигаторите.

Той се покатери на дървото, хвана ласото и издърпа донякъде Алфонсо, така че да има сигурна дистанция до чудовищата. При светлината на огъня последният бе видял индианците и по краските бе разпознал, че са команчи на бойната пътека. Разбрал всичко това, той вече се виждаше наполовина спасен.

— Защо те закачиха тук червените мъже? — продължи да пита вождът.

— Защото се бих с тях с намерението да ги убия. Бяхме врагове.

— Защо не си убил кучетата? Апачите и мищеките са страхливци.

— Това бяха Мечешко сърце, главатарят на апачите, и Бизоновото чело, главатарят на мищеките.

— Мечешко сърце и Бизоновото чело! — извика команчът. — Къде са сега?

— Освободи ме и ще ги имаш!

— Ще бъдеш свободен!

Черния елен започна да тегли ласото с всички сили и скоро графът лежеше, опрян с горната част на тялото си на големия клон. По този начин команчът освободи ръцете си. Той извади ножа и преряза ласото и вървите на испанеца, който въпреки слабостта си сега бе в състояние самостоятелно да се крепи.

— Ах! — възкликна той. — Свободен! Свободен! — После процепи възторжено нощта: — А сега отмъщение! Отмъщение!

— Ще имаш възможност да си отмъстиш — рече команчът, виждайки в негово лице евентуален съюзник. — Но защо крещиш толкова? Гората има уши. Никой ли няма наблизо?

— Никой! В планината няма никой, освен тези проклети алигатори. През целия си живот няма да забравя тази нощ!

— Не я забравяй и си отмъсти! А сега слизай с мен!

Те се смъкнаха от дървото и едва сега, когато почувства твърдата почва под краката си, Алфонсо разбра, че е спасен.

— Благодаря ви! — каза той. — Поискайте от мен всичко и аз ще го изпълня!

Команчът отговори спокойно:

— Седни при нас и отговаряй каквото те запитаме!

Като се настаняха на тревата, испанецът протегна изтръпналите си крайници с наслада, каквато не беше изпитвал през живота си, и попита:

— Команчи ли сте?

— Да. Аз съм вождът Арика-туг, Черния елен.

— И се намирате на боен поход?

Индианецът кимна. След това запита:

— Познаваш ли хасиендата Дел Ерина? Как се нарича мъжът, който живее там?

— Педро Арбелец.

— Има ли той дъщеря?

— Да.

— А при нея и една индианка от племето на мищеките?

— Да. Това е Каря, сестрата на Текалто.

— Сестрата на Бизоновото чело? — повтори смаяно главатарят. Уф! Команчите не го знаеха, иначе щяха да държат двете скуав по-

здрaво.

— Зная случая.

— Знаеш ли го? — попита Черния елен.

— Да, защото те живеят при мен.

— При теб? Твоят глас говори със загадки! Аз смятах, че те живеят в хасиендата, не е ли така?

— Това също е вярно, защото хасиендата ми принадлежи.

— На теб? Значи ти си сеньор Арбелец?

— Не. Аз съм граф Алфонсо де Родриганда. Арбелец е само мой арендатор.

— Уф! — произнесе студено команчът и се надигна. — В такъв случай отново ще бъдеш закачен над водата да те изядат алигаторите!

Алфонсо беше толкова уверен в себе си, че попита усмихнато:

— Защо?

— Защото си закрилник на двете скуав.

— Седни отново, Черен елен! Не съм им закрилник, а враг и твой приятел. Тези скуав са виновни да бъда закачен тук, ала ти ме спаси. Ще ти се отблагодаря, като предам в ръцете ти тримата най-големи врагове на команчите: Бизоновото чело, Мечешко сърце и Гърмящата стрела.

— Имаш предвид Итинти-ка, големия скаут? — извика команчът. — Къде е той?

Индианецът зададе въпроса си припряно. Надеждата да получи тримата мъже в своя власт го извади от студеното спокойствие и самообладание, които за индианеца са въпрос на достойнство.

— Ще ти кажа, ако преди това ми обещаеш нещо. Ти искаш да нападнеш хасиендата, нали?

— Да — призна индианецът.

— Ще ти се удаде ли?

— Черния елен още не е побеждаван.

— Колко команчи водиш със себе си?

— На две места — десет пъти по десет.

— Двеста? Това е достатъчно. Ти ще имаш тримата прочути главатари, скалповете на обитателите на хасиендата и всичко, което се намира в нея, ако пощадиш къщата, защото тя е моя собственост.

Индианецът помисли и отвърна:

— Да бъде, както желаяш! Къде са тримата главатари?

— Те са — засмя се графът самодоволно — тъкмо в хасиендата.

— Уф, уф! Ти ме надхитри! — призна Черния елен.

— Но имам твоята дума!

— Вождът на команчите никога не нарушава думата си. Къщата е твоя. Но тримата неприятели, скалповете и всичко, което съдържа къщата, сега принадлежи на команчите. Хасиендата от камък ли е съградена?

— От здрави камъни и оградена с палисада. Но аз зная хитрините им и ще ви вода. Ще се озовете във вътрешността, докато всички спят дълбоко. Те ще се събудят само за да умрат под вашите ножове и томахапки.

— Има ли хасиендерото много оръжия?

— Има достатъчно, но ще му бъдат безполезни.

— Колко мъже има при себе си?

— Около четиридесет.

— Четири пъти по десет? Това прави седемдесет, защото всеки от тримата главатари струва колкото десет други.

— Гърмящата стрела не бива да се смята. Той е ранен, а може би и мъртъв. Ударих го с боздуган по главата.

— Уф! Ти си се бил с Итинти-ка? За да се бие човек с него, трябва да е доста храбър.

— Аз не съм страхливец, въпреки че ме видяхте като пленник.

— Ще видя, когато ни поведеш към хасиендата. Как мислиш, дали подозират, че воините на команчите идват да си отмъстят?

— Не съм чул да говорят по този въпрос.

— Ще изпратя съгледвач.

— Няма да успее да види нищо!

— Уф! Той ще отиде направо в хасиендата.

— Тогава е изгубен!

— Няма да е изгубен. Той не е команч, а индианец от племето опатас. Няма да се усъмнят в него и ще може да се огледа внимателно дали се извършват приготовления за борба с команчите. Сега вече знам всичко. Нека моят брат доведе бойците в руините. Аз ще отида там с мъжа, който е вожд на бледоликите.

Водачът бързо се отдалечи, а главатарят закрачи с Алфонсо към развалините на храма. Преди това обаче испанецът хвърли още един поглед на малкото езеро, над чиито води бе изживял най-ужасните

часове от живота си. Близо до брега лежаха алигаторите със стърчащи високо над повърхността глави, вторачили поглед в жертвата, която им се бе изплъзнала.

---

[1] Раменик — *Anthyllis vulneraria*. — Б.пр. ↑

[2] Пункс — прерийно огниво. — Б.а. ↑

ПЕТА ГЛАВА

ЧЕРНИЯ ЕЛЕН

На другата сутрин вождът тръгна с Алфонсо и водача през гората да огледа местността. Те се изкачиха и до хребета на планината, откъдето се откриваше поглед към равнината. В този момент под тях се разнесе приглушен трясък.

— Какво беше това? — запита Черния елен.

— Изстрел — рече водачът.

— Но не пушечен, а експлозия — поясни Алфонсо, който веднага предугади какво може да е станало.

Те се смъкнаха докъдето бе възможно по скалистия склон и погледнаха надолу към потока. Видяха Бизоновото чело да се отдалечава с индианците си в галоп. Алфонсо съгледа товарния кон и денка върху него и правилно предположи, че отнася част от съкровището.

— Какви са тези хора — осведоми се главатарят.

— Мищеки — отвърна испанецът.

— Мищеки, осъдени на смърт и изчезване — обобща презрително вождът.

— О, те все още имат достатъчно сила. Погледни предводителя им! Това е Бизоновото чело!

— Уф! Бизоновото чело! — извика Арика-тут, оглеждайки с мрачен поглед мищека. — Няма да мине много време и той ще умре на кола на мъченията в лагера на команчите.

Веднага след като се върнаха при руините, съгледвачът замина. Той носеше облеклото на цивилизован индианец, беше получил стара пушка и най-лошия от всички коне. Имаше заповед да извърши обиколка и се приближи към хасиендата откъм юг.

Бизоновото чело стоеше при прозореца с хасиендерото и Мечешко сърце, когато шпионинът влезе с коня си в двора.

— Уф! — извика апачът с иронична усмивка.

— Какво? — учуди се Арбелец.

— Нашият приятел иска да каже, че очакваният съгледвач вече пристигна — разясни Бизоновото чело възгласа на апача.

— О, това не е команч! — рече Арбелец.

— Не е, той е мара или опата, но сигурно бежанец.

— Как да се отнеса с него?

— Любезно. Не бива да заподозре, че се готвим за борба и враждебни действия.

Хасиендерото слезе в двора. Индианецът, който тъкмо възнамеряваше да се отправи към стаята на прислугата, поздрави учтиво.

— Това ли е хасиендата Дел Ерина — осведоми се той, — в която се разпорежда сеньор Педро Арбелец?

— Аз съм този.

— О, извинете, дон Педро! Мога ли да отседна при вас?

— Сторете го, за Бога! При мен всеки гост е добре дошъл. Откъде идвате?

— От Дуранго през планините.

— Много отдалеч.

— Да. Бях там няколко години, ала треската ме прокуди. Тук изглежда по-добре. Не Ви ли е необходим вакуеро, сеньор?

— Не.

— А един мъж няма ли да ви е от полза?

— Сега имам достатъчно хора, но въпреки това можете да останете и си отпочинете докогато пожелаете.

— Щом нямате нужда от хора за хасиендата, най-добре да се отправя към границата и да видя дали не бих могъл да се препитавам като гамбузино. Само да не бяха диваците!

— Страхувате се да не Ви нападне някой индианец?

— От един не, но от пет или десет. Чува се, че команчите планират някакво нападение.

— Погрешно сте осведомен. Те се пазят да идват насам, защото знаят, че ще получат хубав урок. Та останете, починете си, нахранете се до насита и утолете жаждата си в стаята за прислугата!

Хасиендерото продължи, като остави опата със съзнанието, че в хасиендата Дел Ерина никой не подозира за близостта на враждебно настроени индианци. Съгледвачът, изглежда, не се нуждаеше от

почивка, защото обикаляше неуморно из хасиендата и околностите ѝ, а следобед възседна коня и продължи пътя си.

Той не се упъти към границата, а по околен път се върна при команчите, които очакваха с напрежение сведенията му. Когато разказа на вожда какво е видял, Черния елен кимна с кръвожадна усмивка и каза:

— Хасиендата ще се пробуди от съня си ужасена. А команчите ще се върнат във вигвамите си с плячка и много скалпове.

Той нареди на Алфонсо и съгледвача да му опишат устройството на постройката, след което бе свикан голям военен съвет.

В резултат се реши да потеглят с настъпване на мрака, та към полунощ да са при хасиендата. Обграждат я от четири страни, после по даден от главатаря знак команчите се прехвърлят през оградата в двора и обкръжават къщата, междуременно петдесет души проникват през прозорците и се разпределят по коридорите. След това касапницата можеше да започне.

Докато всичко това се уговаряше в руините, в хасиендата също се състоя военен съвет.

— Има ли тук фойерверки? — запита Бизоновото чело.

— Да, достатъчно. Вакуеросите не могат и да помислят, че някой празник ще мине без фойерверки — отговори Арбелец. — Защо питаш?

— Най-важното е да се отнемат конете на команчите, та да не могат да се изплъзнат толкова бързо. Трябва да се разбере къде ще оставят животните си и в подходящ миг да се хвърлят фойерверки сред тях.

— Ще бъде направено.

— Но за тази цел са необходими дръзки и същевременно предпазливи хора.

— Имам такива. Кога ще започнем да строим окопите?

— Смятахме да изчакаме тъмнината. Но тъй като съгледвачът си отиде доволен, не мисля, че ще бъдем повече наблюдавани. Значи можем да започнем.

Закипя трескава дейност. На свечеряване вакуеросите не бяха, както обикновено, по пасищата, а с всякакви средства се стараеха да подобрят отбраната на хасиендата.

Вечерта мина в оживено очакване, а един час преди полунощ апачът потегли на разузнаване. Той взе със себе си двама добре въоръжени пеони, които носеха достатъчно фойерверки да разпръснат конското стадо по всички посоки на света. Вождът скоро се върна сам.

— Видя ли команчите? — запита хасиендерото. — Къде са?

— Слязоха. Обкръжават оградата, конете са при потока.

— Колко пазачи има при тях? — попита Бизоновото чело.

— Само трима.

— Уф! Нашите двама мъже ще изпълнят задълженията си. Арбелец се отправи към болничната стая, където двете девойки, както обикновено, седяха край пострадалия. Бяха бледи, но спокойни.

— Идват ли? — запита Ема.

— Да. Болният спи ли?

— Дълбоко.

— В такъв случай можете да отидете на постовете си. Вземете фитилите!

Девойките запалиха фитилите и побързаха да се качат на платформата на къщата, където на всеки ъгъл имаше по един голям куп дърва, залети с петрол. Бяха качени също камъни и заредени пушки, та ако се удаде възможност, и жените да вземат участие в отбраната.

Нощта беше тиха. Чуваше се само ромоленето на потока или от пасището долиташе пръхтенето на някой кон. При все това много сърца биеха учестено в очакване на битката.

Но ето че прозвуча пронизително квакане на волска жаба. Беше толкова изкусно имитирана, че при други обстоятелства сигурно не би направило впечатление. Сега обаче всеки от обитателите на хасиендата знаеше, че това е знакът за нападение.

Старият вакуеро Франсиско си бе измолил обслужването на топа, отбраняващ фасадата на къщата. Беше го заредил със стъкла, гвоздеи и натрошени жезла, а със серапето си прикриваше тлеещия фитил. Сега се спотайваше зад малкия окоп и се вслушваше и в най-лекия шум.

На партерния прозорец вдясно от входа бе застанал апачът, а на левия вардеше мищекът. С пушки в ръка двамата пронизваха мрака с острите си очи. Внезапно отново прозвуча крякането на волската жаба и в следващия миг палисадата се оживи. Двеста глави се появиха над оградата и двеста тъмни пъргави фигури скочиха от нея в двора.

Петдесетимата, определени да проникнат през прозорците, тъкмо пристъпваха вкупом, апачът подаде двуцевката си навън и извика:

— Акуан селки но-ки — огън!

Пушката му изгърмя и този знак има учудващ ефект. Едва бе отзвучал гласът му, момичетата горе на платформата пъхнаха фитилите в барута и в следващия миг лумналите високо четири огъня осветиха като ден цялата околност. Индианците се стъписаха.

При светлината на огньовете старият Франсиско забеляза скупчените петдесет команчи. Те се намираха едва на петнадесет метра от него. Той даде изстрел и от тази близост резултатът бе поразяващ. Тълпата сякаш пропадна. На земята се образува объркано кълбо от гърчещи се фигури, чието разплитане продължи достатъчно дълго, та Франсиско да има време за повторно зареждане. Вторият изстрел оказа същото въздействие. Другите топове също загърмяха, от всеки прозорец, както и от платформата, блеснаха изстрели, а нейде отвън — отгоре това ясно се виждаше — се издигаха с пращане ярки фойерверки. Веднага с това прозвуча цвиленето и пръхтенето на изплашените коне, които се отскубнаха и под ударите на бягащите им копита земята потрепера.

Нападателят нададоха яростен вой. Те бяха ярко осветени и предлагаха сигурна цел. Но стаите бяха тъмни, така че команчите не можеха да дадат надежден изстрел дори и да успееш да се прицелят добре в тая суматоха. Не бяха очаквали такъв прием и започнаха да бягат.

Единствено Черния елен стоеше непоклатим. Той окуражаваше хората си да спрат, но напразно. До този момент се намираше отстрани на къщата. Сега бързо изтича напред — да види как се води там битката. Тук положението обаче беше още по-зле. Със своите добре премерени изстрели Франсиско бе разчистил плаца. Главатарят разбра, че всичко е изгубено и скочи през оградата. В мига, когато висеше на нея, апачът го забеляза и извика:

— Арика-туг!

Той веднага разпозна команча, но не можеше да го убие, защото пушката му бе празна.

— Ще обърне ли Черния елен гръб на неприятеля? — извика към противника, като захвърли пушката и измъкна от пояса си томаховката.

След това скочи от прозореца, втурна се през двора и изчезна зад оградата.

— Нека Черния елен спре! — изкрещя той след беглеца. — Тук е Мечешко сърце, вождът на апачите. Да не би вождът на команчите да иска да избяга от него?

Команчът чу името и се закова.

— Мечешко сърце? — извика той. — Ела насам, ще оставя вътрешностите ти да ги кълват лешоядите!

Двамата главатари пристъпиха един към друг. Бяха въоръжени само с томаховки. Скоро се разбра, че Мечешко сърце превъзхожда команча. Но в този момент притича една фигура с пушка в ръка — Алфонсо!

Той беше достатъчно умен да не се прехвърля на първо време през оградата, нямаше голямо желание да излага на неприятелските куршуми крайниците и драгоценния си живот. Просто клекна зад палисадата и зачака изхода от нападението. Като видя, че команчите бягат, а Мечешко сърце преследва Черния елен, той бързо се промъкна и просна апача с приклад по главата. Команчът веднага изтегли ножа си да убие изпадналия в несвяст вожд и му вземе скалпа, ала Алфонсо го възпря.

— Стой! — каза му. — Той заслужава друга смърт.

— Имаш право! — отвърна Черния елен. — Бързо да го отнесем при конете!

— При конете? Та те избягаха!

— Избягаха? — стресна се главатарят.

— Да — подплашиха ги с фойерверки.

— Уф! Тръгвай, тръгвай, иначе ще стане късно!

Те уловиха апача за ръце и затичаха, влачейки го по земята.

Крайно време беше. Бизоновото чело забеляза от прозореца, че апачът се впусна след неприятелския предводител и схвана, че се отправя към голяма опасност. Незабавно свика гарнизона за вилазка и се втурна към полето. Портата беше отворена, тъй като враговете бяха опразнили двора. На някои места отвън все още се разгаряха отделни горещи двубои, при които бяха сразявани най-вече команчите. Бизоновото чело изтича, докдето стигаше светлината на огньовете около хасиендата, но не откри апача.

Бяха минали часове, когато Мечешко сърце се пробуди от дълбокия несвяст. Отвори очи, съгледа първо огъня, а след това и дивите фигури, насядали около него. Самият той беше здраво увързан. От дясната му страна седеше Черния елен, а от лявата Алфонсо.

Испанецът забеляза, че червенокожият отвори очи.

— Събуди се! — каза той.

Погледите на команчите веднага се насочиха към пленника. Всички бяха слушали за него, знаеха славата му, но едва сега имаха възможност да го видят. Той посрещна пленничеството си с желязно спокойствие. Главата го болеше от удара, при все това мигновено си спомни какво се бе случило.

— Страхливата жаба на апачите е пленена — подигра се Черния елен.

Мечешко сърце се усмихна презрително. Сметна, че гордото мълчание не би било най-правилното поведение.

— Все пак героят на команчите бягаше пред него! — обади се той.

— Куче! Мечешко сърце допусна да бъде победен от Черния елен!

— Лъжеш! Не си ме победил нито ти, нито някой друг. Аз казах и повече няма да чуете дума. Мечешко сърце презира воините, които отскачат като бълхи, когато се появи храбрецът.

— Ще заговориш отново, когато започна мъченията.

Апачът не отговори. Изказал мнението си, сега той беше твърдият като желязо мъж, който не би се посрамил. Останалите също го осъзнаха и главатарят на команчите произнесе:

— Денят започва. Оставането ни тук не е желателно. Нека проведем съд над този мъж, който се нарича вожд.

Мълчаливо бе образуван кръг, след което Черния елен се изправи, за да изброи с дълга реч престъпленията на апача.

— Той си е заслужил смъртта — каза в заключение. Другите се съгласиха.

— Искате ли да го отведем с нас до шатрите на команчите? — запита главатарят.

Посъветваха се и се реши Мечешко сърце да бъде убит без отлагане, тъй като по пътя биха могли да се появят непредвидени обстоятелства.

— Но от каква смърт да умре? — попита вождът. Преговорите продължиха, но не се стигна до бързо решение, тъй като един такъв рядък пленник трябваше да изтърпи и необикновени мъчения. До този момент Алфонсо не се бе изказал, сега се надигна и запита:

— Аз имам ли право над този апач или не?

— Не. Ти ни го обеща — отвърна Черния елен.

— Вие изпълнихте ли каквото ми обещахте?

— Не. Не можахме.

— Е, в такъв случай взаимните ни обещания отпадат и пленникът принадлежи само на този, който го е повалил. Той заслужава същата участ, която бе отредил на мен. Да го вържем на това дърво и оставим за храна на крокодилите. Нека изтърпи същите мъки, каквито изпитах аз.

При тези думи се разнесе одобрителен вик на радост и всички погледи се насочиха към лицето на апача — да прочетат впечатлението от това решение. Но то бе излято като от бронз, той не трепна и с мигла.

— Имаме ли достатъчно ласа? — попита графът.

— Да. Тук още се търкалят тези, на които висеше ти. А който от команчите си е заловил кон, има и ласо.

Между другото на команчите се бе удало да заловят няколко от бродещите наоколо коне.

— Добре, да го вържем, както той бе вързал мен — нареди Алфонсо.

След като това бе направено, Черния елен се подигра:

— Има ли вождът на апачите още някаква молба?

Веднага с идването си в съзнание Мечешко сърце бе забелязал, че лежи край езерцето в планината Ел Репаро, знаеше каква съдба го очаква и не се изненада от присъдата. Сега се огледа в кръга наоколо, като че искаше да запечата чертите на всеки един, и каза:

— Вождът на апачите не моли. Ножът му ще повали всички, които са събрани тук. Мечешко сърце каза. Той няма да вие и крещи, както го правеше графът на бледоликите. Хоуг!

Един силен команч се изкатери на дървото. Мечешко сърце беше издигнат и след две минути се люлееше над водите. Команчите погледаха известно време как апачът хладнокръвно се старее да опази краката си от челюстите на чудовищата и се върнаха към делата си.

— Ще се върнат ли моите братя в ловните си полета? — попита Алфонсо.

— Първо трябва да си отмъстим — отвърна мрачно вождът.

— Ще ме последват ли те, ако ги поведе към отмъщение?

— Накъде?

— Ще кажа по-късно, когато се разбере дали ние сме единствените оцелели.

— Нека го чуем сега — настоя предводителят, — защото ние нямаме късмет с нашия бял брат.

— Аз също с моите червени братя. Нека те се пръснат и потърсят хората си, които скитат наоколо. Когато отново се съберат, ще им кажа как да си отмъстят.

— Къде ще се съберем?

— Тук, на това място.

— Добре, ще сторим това, което казва бледоликият. Може би неговата втора дума ще ни донесе повече щастие от първата.

Команчите тръгнаха да търсят пръснатите си съплеменници. Графът остана да се наслади известно време на гледката, която предлагаха апачът и стремящите се да го докопат алигатори, и също тръгна. Имаше намерение да се промъкне до потока и да види какво е предприел вчера Бизоновото чело с индианците си. Това бе основната причина, накарала Алфонсо да отстрани команчите.

Едва бяха отзвучали стъпките му, по лицето на апача плъзна радостна усмивка, а от устните се отрони едно тихо „Уф!“ Понеже ласото минаваше под мишниците му, имаше възможност да направи подем, както гимнастикът на висилката или трапеца. Издигна с мах краката си и увисна с главата надолу, така че алигаторите вече не можеха да го достигнат. Но той не се задоволи с това. В крайна сметка на Мечешко сърце се удаде да хване ласото, както и половин метър погоре да го обхване с колене. С превито тяло той продължи да редува ръце и колене и да се катери нагоре по ласото. Плувал в пот от тези гимнастически упражнения, успя най-сетне да стигне до клона. Почина си от напрежението в продължение на минута, тъй като през цялото време бе висял с главата надолу.

За момента се бе изплъзнал на алигаторите, но положението все още си оставаше опасно. Дойдеше ли някой от команчите или не му се удадеше да развърже въжетата, въпреки всичко пак би бил изгубен.

Следващата стъпка, която предприе, бе да легне по гръб напреки на клона, както се прави на висилката за задно завъртане. Свивайки доколкото е възможно колене, той успя с увисналите си ръце да стигне ремъците, които стягаха краката. Най-сетне напипа възела и се опита да го развърже. Това продължи дълго, но в края на краищата го постигна. Сега краката му бяха свободни и като праметна единия странично на клона, изтегли тялото си горе. Настани се така, че да стига мястото, където бе вързан горният край на ласото. След дълги усилия, при които се разкървавиха пръстите му, сполучи да развърже ремъка и сега оставаше само да слезе по дървото с вързаните си на гърба ръце. Това сигурно би било невъзможно, ако дървото се извисяваше право нагоре, но за щастие то бе израсло с наклон към водата.

Възседнал клона, апачът се придвижи до стеблото. Сключи крака около него, отпусна тялото си и провисна покрай ствола с главата надолу. След това разхлаби стави и отново бързо ги стегна около стеблото. Свличайки се така на тласъци, той стигна благополучно земята. Беше извънредно изтощен, но спасен.

— Уф!

Само това възклицание излезе от устата на Мечешко сърце. Той хвърли още един поглед на алигаторите, които лежаха до брега, разтваряха челюсти и лакомо го следяха. След това побърза да изчезне между дърветата и подири безопасност в гората.

Последното, което предстоеше, бе да освободи ръцете си. Очите му се плъзгаха зорко между храсти и скали и скоро откри каквото търсеше — един скален отломък, чийто ръб бе достатъчно остър да пререже ремъка. Той опря гръб към ръба и започна да претрива нагоре-надолу вървите, докато кожата се прекъсна. Сега беше свободен.

Яростната битка, водена отначало в двора, се бе прехвърлила навън в полето. Там бе приела форма на отделни двубои, които се изтеглиха далеч от имението и траяха повече от час. Сетне Бизоновото чело свика гарнизона на хасиендата.

— Получиха хубав урок и толкова лесно няма да се върнат — радваше се на победата Арбелец.

— Въпреки всичко още не сме свършили — заяви Бизоновото чело. — Трябва да ги преследваме. При бягството си повечето команчи спазваха определена посока. Може да се приеме, че възнамеряват да се

съберат при Ел Репаро, където бяха преди нападението. Следователно ще ги търсим там. Ще ми повериш ли двадесет вакуероси? — обърна се той към Арбелец.

— На драго сърце.

— Но къде може да е апачът? — запита Франсиско.

— Пленен е — уведоми вождът на мищеките.

— Невъзможно! — извика хасиендерото уплашено. — Сигурно още ги преследва.

— Не. Той знае, че през деня ще залови по-сигурно команчите, отколкото сега.

— Тогава е ранен.

— И това не. В такъв случай щяхме да го намерим. Той тичаше след Черния елен. Команчите са видели вожда си в опасност, нахвърлили са се върху апача и са го надвили.

— Длъжни сме да го освободим — извика Франсиско.

— Да, ще го освободим — увери Бизоновото чело. — При мен е пушката му, така че веднага ще може да се въоръжи. Качвайте се на конете!

В следващия миг двадесет мъже се отдалечиха в галоп. За да не ги забележи никой от бягащите команчи, поеха по околен път към южния склон на планината. Пристигнаха там на зазоряване.

— Слизайте! — заповяда Бизоновото чело. — Конете ще ни попречат да се промъкнем незабелязано до враговете. Нека Санчес остане при тях.

Вакуерото остана на пост при животните, а останалите започнаха да се изкачват по планината под прикритието на дърветата. Когато стигнаха билото, вече беше съвсем светло. Оттук се отправиха към руините с най-голяма предпазливост. Тъкмо се промъкваха през малка полянка, встрани от тях прозвуча възклицание: „Уф!“ Погледнаха нататък и видяха бързащия към тях Мечешко сърце.

— Уф! — поздрави го мищекът. — Пленен ли беше моят брат?

— Да — кимна запитаният.

— Много ли бяха неприятелите, които го надвиха?

— Не. Биех се с Черния елен. Внезапно бях ударен отзад и повален. Когато се пробудих, видях вероломния бледолик при команчите.

— Уф! Не са ли го разкъсали алигаторите? — запита мищекът изумен.

— Испанецът е жив. Кучетата на команчите са го намерили и спасили. Той ги повел към хасиендата и се бил на тяхна страна.

— Срещу собственото си имение! Срещу собствените си хора! Ние ще вземем скалпа му. Сега къде е?

— Из планината. Ще се върне при Езерото на алигаторите, където ще се срещнат с команчите.

— Уф! Значи правилно съм предположил! При езерото ли ще се съберат?

— Те вече бяха там. Отидоха в равнината да търсят пръснатите си воини, но пак ще се върнат.

— Брат ми със сигурност ли го знае?

— Зная го точно, защото ги чух, когато висях на дървото над алигаторите.

Бизоновото чело направи жест на уплаха.

— Мечешко сърце е висял над алигаторите?

— Точно така. Графът издаде присъдата и бях вързан на ласото.

— Но как стана, че моят брат е отново свободен?

— Вождът на апачите не се страхува от команчи и алигатори. Той изчака да се отдалечат враговете му и се освободи.

— Мечешко сърце е любимец на великия Маниту — удиви се Бизоновото чело. — Той е силен и умен воин. Никой друг не би могъл да се освободи. Кога ще се върнат команчите при езерото?

— Не казаха. Ние ще се скрием там и ще ги дочакаме.

— Тогава не бива да оставяме следите си да бъдат видени. Ето пушката на моя брат. Взех я със себе си.

— Останалите оръжия са при Черния елен! — рече ядно апачът. — Той ще ми ги върне, а заедно с тях и своите. Нека моят брат ми даде барут и подходящи куршуми и аз ще ги поведа към езерото.

Той получи исканото и мъжете се плъзнаха безшумно през гората, като заличаваха грижливо зад себе си следите. Стигнаха периферията на окръжаващия езерото лес. Още никой от команчите не се бе върнал и те се скриха така, че да наблюдават цялото пространство, без самите да бъдат забелязани.

След като всеки получи указания как да стреля, та два куршума да не попадат в един и същи враг, двамата главатари се събраха.

— Какво да правим сега? — попита Бизоновото чело. — Команчите ще видят, че вождът на апачите е избягал. Ще се досетят, че ще доведе помощ.

— Нищо няма да видят — отговори апачът.

След това се измъкна от храстите и отиде до кедъра, на който бе висял. Ласото още се търкаляше край стеблото. Той взе един остър камък и претърка долния край на ремъка, като да е скъсан. После се покатери на дървото и върза горния, както си беше, та всичко да изглежда, сякаш главатарят е бил издърпан от алигаторите.

Когато се върна, Бизоновото чело каза:

— Моят брат постъпи много добре. Сега команчите ще помислят, че не се е отървал от влечугите.

Те се спотаиха в скривалището и зачакаха, но мина доста време, преди да доловят тропота на коне. Появиха се двама команчи.

— Уф! — извика единият, като видя, че апачът вече не виси на дървото. — Той е избягал!

— Не! Ласото е скъсано. Алигаторите са погълнали кучето на апачите!

— Няма да отиде във Вечните ловни полета, защото е изяден от влечугите. Духът му ще броди след нещастните сенки, които чезнат от мъка и гняв.

— Ние сме първите. Да слезем и изчакаме братята си!

Команчите скочиха от конете и се приготвиха да ги вържат.

— Да ги заловим ли? — попита тихо апачът.

— Да. Но моят брат няма нож.

— Уф! — отвърна апачът. — Ще взема ножа на някой от тези команчи.

С тези думи той облегна пушката си на дървото и запълзя напред. Бизоновото чело го последва. От края на храсталака те се спуснаха върху нищо неподозиращите команчи със скокове на тигри. Мечешко сърце стисна единия за гърлото, измъкна му ножа от пояса и го прониза в сърцето. Две минути по-късно вече бе взел скалпа му. Бизоновото чело беше сторил същото с другия. Команчите не бяха успели да издадат нито звук.

— Какво ще правим с труповете?

— Да ги хвърлим на алигаторите.

Забелязали близостта на хората, влечугите бяха изплували от дъното и сега лежаха до брега — наполовина във водата, наполовина на сушата. Очевидно чакаха нещо да им падне. Двамата главатарии взеха оръжията на победените и метнаха скалпираниите трупове на алигаторите, които мигом се нахвърлиха на плячката. За по-малко от минута телата бяха погълнати. От тях не остана нищо друго, освен парче ръка с два пръста, което повдигнатите от влечугите вълни изхвърлиха на брега. Между другото вождовете се бяха погрижили върху тревата да няма кръв, а след това заличиха внимателно и собствените си отпечатьци.

Не беше необходимо да чакат дълго, тъй като отново се чу конски тропот. Пристигна отряд от около тридесет бойци начело с Черния елен. Като видя, че Мечешко сърце е изчезнал, той извика, изпървом пропит с неверие:

— Уф! Апачът е избягал!

После приближи коня си непосредствено до водата и съгледа лежащата там половин длан. В следния миг вече беше скочил и я вдигна да я разгледа.

— Уф! Изяли са го. Това е част от лявата му длан. Огледайте ласото!

Хората му изпълниха нареждането и потвърдиха, че апачът е смъкнат от алигаторите.

— Той замина за Вечните ловни полета. Там няма да му прислужва никой от победените от него неприятели — каза главатарят и хвърли ръката във водата, където един алигатор веднага я налапа.

По даден от него знак останалите също слязоха от конете и се разположиха край водата.

След това дойдоха още някои изостанали от другарите си индианци, които също бяха успели да си заловят коне и сега отрядът нарасна на петдесет души.

Те не си дадоха труда да претърсят близката гора и това беше сигурен белег, че Черния елен няма намерение да остане тук. През цялото време той бе седял, изпълнен с достойно мълчание. Сега обаче чуха гласа му:

— Кой е виждал бледоликия?

Оказа се, че никой от индианците не е забелязал графа.

— Да се потърсят следите му!

— Ще стане опасно! — прошепна апачът.

Бизоновото чело кимна в знак на съгласие и отвърна:

— Тук ние заличихме следите си, но ако отидат по-нататък, ще ги открият. Трябва да започваме.

След това той се прокашля високо. Едва бе прозвучал резкият звук и цевите на двадесетте пушки на вакуеросите надникнаха от храстите, а команчите се надигнаха, наострили слух, с поглед към храсталака.

— Огън!

Екнаха двадесет и два изстрела, а после още два от двуцевките на главатарите и няколко команчи се строполиха. Останалите скочиха от местата си и хукнаха към конете. Команчите навярно смятаха, че в храстите се крият голям брой бели. Поради това не се опитаха да атакуват, а се метнаха на конете и препуснаха.

Мечешко сърце си бе запазил правото върху Черния елен. По тази причина никой не се бе целил в него. Сега той се отдалечаваше в галоп. В този момент апачът изскочи от храстите, вдигна пушката си и се прицели, но в коня, защото искаше да го залови жив. Изстрелът се разнесе и животното се преметна, хвърляйки ездача си. Апачът се втурна с дълги скокове към него и го достигна, преди да се е вдигнал от земята.

Никой от команчите не бе дал изстрел и пушката на техния главатар бе пълна. Сега той скочи с цял ръст, вдигна я до рамото и се прицели в апача.

— Куче! — извика. — Ти си жив! Умри тогава!

Ала Мечешко сърце изби цевта настрани и изстрелът отиде нахалост.

— Вождът на апачите не може да умре от ръката на един страхлив команч — отговори той. — А сега ще ти отнема душата и тя ще ми прислужва във Вечните ловни полета!

Той стовари приклада си върху команча и го повали в безсъзнание. После го улови и отнесе обратно при езерото. Вакуеросите отидоха да приберат оръжията на сразените врагове. Двата главатари се настаняха край Черния елен, без да се интересуват от плячката. Скоро след като бе вързан, команчът дойде в съзнание.

— Ще запее ли Черния елен Песента на смъртта? — запита Мечешко сърце.

Запитаният не отговори.

— Команчите грачат като гарги и квакат като жаби, затова не е удоволствие да бъдат слушани — присмя се Бизоновото чело.

Запитаният все не отговаряше.

— В такъв случай вождът на команчите ще умре без Песента на смъртта — уточни апачът.

Едва сега пленникът отговори:

— Искате да ме закачите на дървото?

— Не — отвърна Мечешко сърце. — Нямам желание да те измъчвам, но въпреки това алигаторите ще те изядат, защото ти ме беше определил за тяхна храна. Преди това обаче ще ти смъкна скалпа, та като се върна при храбрите апачи, да покажа какъв страхливец е бил Черния елен. Дай ми ножа и томахащата, които ми отне!

Той измъкна двата предмета от пояса на пленника.

— Искаш да ме скалпираш? — запита вождът на команчите.

— Да не би да мислиш, че ще измъквам скалпа ти от търбуха на някой алигатор, след като те е излапал?

Мечешко сърце стисна ножа си, хвана с лявата ръка кичура на пленника, извърши с дясната три изкусни среза и дръпна силно. Скалпът остана в ръката му. Черния елен не можа да потисне един болезнен стон.

— Уф! Команчът е страхливец! — подигра го Мечешко сърце, който очакваше от пленника желязно самообладание.

— Изхвърли го във водата! — посъветва Бизоновото чело. — Но с крак, защото не е достоен да го докосва твоята ръка!

— Текалто е прав. Ще изтърколя Арика-туг на алигаторите като вмирисана мърша, която човек не хваща с ръка. Страхливият вожд на команчите пъшка като стара жена. Той няма да има надгробен паметник нито на върха на някоя планина, нито на дъното на някоя долина. Неговите близки няма да могат да ходят при него на поклонение да възпяват делата му, защото той ще бъде погребан в стомасите на алигаторите.

За един индианец, особено ако е главатар, е въпрос на чест да не показва страх и ужас или пък да вика и при най-силните болки.

Следователно команчът се бе опозорил в най-голяма степен. Мечешко сърце го изтика до водата и алигаторите начаса го налетяха.

След това се върнаха при конете, които трябваше да ги отнесат до хасиендата. Апачът обязди един жребец на команчите.

От Езерото на алигаторите Алфонсо се спусна по планината към Пещерата на кралското съкровище. Но когато стигна мястото, намери само безредно струпани отломъци, сред които напразно се рови с трескаво вълнение в продължение на няколко часа. Неговите слуги също бяха изчезнали. Беше невъзможно да открие и следа от съкровището и накрая реши, че е събрано и отнесено.

С диви ругатни на уста той напусна развалините, за да не кара команчите да го чакат. Тъкмо се канеше да изкачи източния склон на планината и чу конски тропот. Притаи се набързо и забеляза осем команчи, които смятаха да минат покрай скривалището му. Той се измъкна.

— Накъде отивате? — ги запита.

— Уф! Бледоликият! — възкликна един. — Яздим към долината.

— Защо? Вашите са още горе!

— Нападнаха ни много бледолики.

— Valgame dios!

— А алигаторите изядоха вожда, след като Мечешко сърце му бе взел скалпа.

— Но той висеше на дървото!

— Апачът е отново свободен. Бледоликите са го освободили. Ако беше останал при него, това навярно нямаше да се случи.

— И вие наблюдавахте всичко?

— Бяхме принудени да избягаме. Но тъй като не ни преследваха, двама от нас тайно се върнаха да ги подслушат.

— Ascuas! Сега всичко е свършено.

— Само не и отмъщението!

— Да, отмъщението — рече Алфонсо замислено. — Сега какво ще правите?

— Ще се върнем в ловната територия на команчите и ще доведем повече воини.

— Без да вземете и един-единствен скалп?

— Великият дух ни е сърдит.

— И без никаква плячка?

— По-късно ще се сдобием с достатъчно скалпове и плячка.

— А какво ще кажете, ако се погрижа да получите и отнесете голям брой полезни и красиви неща?

— От теб? Та ти нямаш дори кон!

— Кон ще си хвана от пасищата на хасиендата, после ще тръгна обратно за столицата Мексико, а вие ще ме придружите.

— До Мексико? Защо?

— За да ме защитавате! Не е леко за сам човек да извърши такова пътуване. Ако ме придружите и пристигна благополучно, ще получите големи дарове.

— Какви дарове имаш предвид?

— Сами ще изберете! Аз съм граф, велик вожд и имам всичко, което пожелаете.

— Имаш ли оръжия, барут и куршуми?

— Можете да получите толкова, колкото поискате.

— Бисери и украшения за нашите скуав?

— Също.

Това, изглежда, съблазни индианците.

— В такъв случай ще те придружим и защитаваме — обади се един от тях. — Ще дадеш ли на всеки от нас пушка, томахавка, два ножа и толкова куршуми и барут, колкото можем да носим?

— Всичко това ще го имате.

— А също така и накити?

— Ще получите толкова много гердани, пръстени, брошки и бисери, че ще останете доволни.

— Хоуг! Идваме с теб. Но се считай за мъртъв, ако ни излъжеш! Двама от нас обаче ще се отделят. Те трябва да потърсят нашите братя.

— Тогава изберете двама! Шест души са ми напълно достатъчни.

Двама индианци се разделиха с другарите си по жребий, тъй като никой не изяви готовност да го стори доброволно. При всички случаи бе по-приятно да яздят до Мексико и получат богати дарове, отколкото да се върнат при команчите, носейки позора. Останалите шестима си избраха предводител, разделиха се със спътниците си и тръгнаха да заловят кон на графа.

Бизоновото чело, Мечешко сърце и вакуеросите потеглиха обратно и стигнаха бързо до хасиендата, тъй като сега не се оглеждаха за следи. Завариха всичко така, както го бяха оставили. Вакуеросите,

останали за охрана, се бяха погрижили да отстранят трупите на команчите, както и барикадите с топовете. Арбелец ги посрещна с радостно лице.

— Слава Богу, че идвате! — каза той. — Вече се безпокояхме за вас. Как мина всичко?

— Черния елен е мъртъв — отвърна Бизоновото чело. — Моят брат Мечешко сърце му взе скалпа.

— А останалите?

— Избягаха, но скоро няма да се върнат.

— Значи смятате, че засега няма да бъдем обезпокоявани — каза дон Педро. — В такъв случай можем да се върнем към мирния си живот.

— Как стоят нещата с нашия брат Гърмящата стрела?

— Все още лежи в безсъзнание.

— Да отидем при него.

Двамата главатари влязоха в къщата. Мищекът отведе апача в стаята на сестра си, където бе оставил предназначенията за Унгер злато и накити. Каря беше там. Лежеше в един хамак и гледаше втренчено пред себе си. Като забеляза влезлите, скочи и запита:

— Вие си идвате! Като победители? А той? Алигаторите получиха ли го?

— Не — отвърна строго Бизоновото чело и я погледна изпитателно.

— Не? — Лицето ѝ се помрачи. — Значи сте го оставили да се изплъзне — него, над когото тегне моето отмъщение?

Бизоновото чело остана доволен. Виждаше, че тя мисли само за отмъщение.

— Кучетата на команчите са го освободили — отговори той — и моят брат вождът на апачите е бил вързан на негово място за храна на алигаторите.

Индианката погледна апача изумено. Видя пресния скалп на пояса му и за пръв път очите ѝ се отвориха за красивата, войнствена външност на Мечешко сърце. При мисълта, че е съществувала възможност да бъде изяден от алигаторите, я обхвана чувство, каквото не беше изпитвала досега. Пребледня.

— Вождът на апачите? Но той е тук невредим! — каза тя.

— Мечешко сърце се освободи сам и победи команча.

Като индианка Каря оцени казаното.

— Той е герой! — възкликна тя и погледна с възхищение апача. — А графът е избягал? Навярно се е отправил към Мексико при чичо си. Сред вещите на Алфонсо имаше едно писмо, в което прочетох, че трябва незабавно да замине при него. — Индианката се изправи и запита брат си:

— И ти го оставяш да отпътува безнаказано? Дай ми кон, аз ще го преследвам и ще го убия!

Бизоновото чело се засмя. Такава тя му харесваше.

— Остани! — нареди той. — Алфонсо няма да се измъкне. Аз ще го преследвам.

— И ще го убиеш, където и да го срещнеш?

— Да. Той поруга дъщерята на мищеките и ще падне от ръката ми.

— Или от моята — добави апачът сериозно.

— Уф! Моят брат иска да ме придружи до Мексико? — попита киболерото.

Мечешко сърце погледна индианката — в лицето ѝ видя бляска на отправените към него очи, после отвърна:

— Каря е сестра на апача, тя ще бъде отмъстена!

В знак на уверение той протегна ръце на двамата; те ги сграбчиха и разтърсиха.

— Мечешко сърце е истински брат и приятел на вожда на мищеките, той ще тръгне с мен веднага щом привърша тук — заяви Бизоновото чело. — А сега нека дойде с мен при нашия бял приятел, когото искам да посетя!

Подпомогнат от апача и индианката, той вдигна завитите в платно скъпоценности. Когато влязоха в болничната стая, завариха Ема да седи край пострадалия. Беше бледна, с очи, потънали в сълзи.

— Не плачи, сеньорита! — помоли мищекът, като остави вързопа. — Аз ще прегледам нашия приятел.

След това сне превръзката на Унгер, поднови я и продължи:

— Той няма да умре.

Лицето на красивата девойка просветна.

— Вярно ли е това? — извика тя. — Наистина ли?

— Разбира се! — кимна той.

— Колко време ще трае оздравяването му?

При този въпрос Бизоновото чело стана сериозен.

— Не мога да кажа, но няма да умре.

— Ох, как се притеснявах това да не се случи!

— Вярвам ти, сеньорита. Мога ли да те запитам нещо?

— Питай, Бизоново чело!

— Сеньор Унгер говори ли с теб за съкровището на мищеките?

Ти знаеше ли, че съм го завел в Пещерата на съкровището?

— Да. Та нали графът там се опитал да го убие!

— Съкровището отново изчезна. Но мищеките решиха да направят един подарък на техния брат Гърмящата стрела за спомен от това съкровище. Сега той лежи болен. Ще го съхраняваш ли вместо него?

— На драго сърце — отговори тя. — Но какво сте донесли?

— Виж сама!

При тези думи Бизоновото чело разгърна покривалото на пода и златните късове и накитите ярко заблестяха под слънчевите лъчи. За миг Ема забрави болния си годеник и цялата си скръб, плесна с ръце и възкликна:

— *Valgame dios*, какво великолепие, какво богатство! И то принадлежи на сеньор Унгер?

— Негово е — отвърна мищекът.

— *Santa Madonna*, та той е много по-богат от татко!

Вождът погледна сериозно към болния.

— Истина ли е, сеньорита, че Гърмящата стрела ще стане твой съпруг? — попита той.

— Да — изчерви се тя.

— И ти никога няма да го напуснеш?

— Никога! — увери тържествено тя. — Защо питате толкова?

— Защото той сигурно ще има нужда да не го изоставяш.

Говорил ли е с теб за родината си? Откъде е родом?

— От околностите на Майнц в Германия.

— Има ли роднини?

— Един брат, кормчия.

— Уф! Ако Гърмящата стрела няма нужда от златото, то желая да го получи неговият брат. Ще се погрижиш ли?

— С удоволствие. Богатството е голямо, но не ме заслепява. Моят баща е достатъчно богат да направи сеньор Унгер щастлив и

безгрижен. Братът от Германия ще получи съкровището. Впрочем и моят годеник няма да откаже да изпрати нещата в Германия.

Бизоновото чело хвърли още един поглед на болния и отвърна:

— Да, той сигурно няма да откаже. Лекарят, за когото изпратихте, още ли не е дошъл?

— Не.

— Любопитен съм да разбера какво ще каже.

Индианецът пристъпи отново да огледа болния. Ема се наведе и плъзна искрящите огърлици и пръстени между пръстите си. Породеното от златото тихо звънтене упражни странно въздействие върху болния. Веднага щом чу звука, Унгер отвори очи и се огледа. В погледа му нямаше нищо обезпокоително, беше само безкрайно тъжен. Изглежда, пострадалият не позна присъстващите.

— Аз съм убит! — прошепна той.

— Dios, той говори! — викна Ема и се втурна към леглото. — Какво каза, любими мой? — попита тя с треперещ глас.

Болният я изгледа и отговори:

— Бях убит.

— Ох, той бълнува! — извика девойката уплашено. — Антонио, нима не ме познаваш?

— Познавам те — промълви той.

— Тогава кажи името ми! — помоли Ема.

— Не го зная.

— Santa Madonna, той не го знае. Нима не познаваш своята Ема?

— Познавам я, но съм убит.

С рукнали от очите сълзи тя попита:

— А тези двама главатари?

— И тях познавам, но не зная кои са.

— Ох, та нали се познаваш с Бизоновото чело и Мечешко сърце?

— Да, познавам ги, но съм убит.

— Той бълнува и се смята за мъртъв! — проплака Ема.

Тогава Бизоновото чело пристъпи към нея, хвана я за ръката и каза:

— Сеньорита, ще ми отговориш ли на един въпрос, и то истината, сякаш те пита самият Велик дух?

— Да.

— Какво ще правиш, ако нашият приятел Гърмящата стрела завинаги остане в такова състояние?

— О, аз няма да го напусна никога, никога! Но той отново ще дойде на себе си.

— Възможно е да оздравее, но неговият мозък е разтърсен. Хвала на теб, че няма да го изоставиш!

Красивата девойка се заля в сълзи. После възвърна самообладанието си и произнесе със спокойна увереност:

— Аз съм негова годеница и ще му стана съпруга, независимо дали ще остане в това състояние или не. Желая обаче да бъде наказан онзи, който поиска да го убие!

— Ще бъде наказан, кълна се в това — увери мищекът, а апачът кимна в знак на съгласие.

В този момент в двора се чу конски тропот. Ема отиде до прозореца.

— Лекарят! — уведоми тя. — Ох, сега ще разберем дали да се надяваме или не.

Не след дълго хасиендерото въведе лекаря в стаята. Той изслуша всичко подробно и отиде до леглото да прегледа Унгер. По време на прегледа болният свиваше болезнено лице, но не издаде нито звук. Въпреки умственото си разстройство, той се придържаше към максимата, че човек трябва да превъзмогва болките.

— Кой сте вие, сеньор?

Той отвърна с безкрайна скръб:

— Не зная.

— А как се казвате?

— Не ми е известно.

— Познавате ли сеньор Унгер?

— Познавам го, но аз съм убит.

— Къде се намира той сега?

— Не зная.

— Кой Ви удари?

— Не зная.

— А къде бяхте ударен? И това ли не знаете?

— О, да, но аз съм убит.

Така отговаряше болният на всеки от поставените му въпроси. Той твърдеше, че познава всички и знае всичко, но не познаваше

никого и знаеше само това, че са го убили. Лекарят поклати глава.

— Налице е фрактура на черепа — даде заключението си той, — но не мога да сторя нищо за оздравяването му. Раменикът, с който сте го наложили, е единственото средство, което може да помогне. След като черепът зарасне, може би паметта отново ще се върне. Затова не бива да се мисли, че всичко е загубено.

Когато всички напуснаха стаята, Ема падна на колене до болния, улови ръката му и запита:

— Наистина ли не ме познаваш, Антонио?

— Познавам те — прошепна той.

— Тогава ме назови по име, ох, макар и един-единствен път!

— Не зная името ти.

— Обичаш ли ме?

— Обичам те! — увери със скръбна физиономия той.

— Ох, няма да те изоставя, дори и завинаги да останеш болен.

— Аз не съм болен, аз съм мъртъв!

ШЕСТА ГЛАВА

ПАБЛО КОРТЕЙО

Както човек е зависим от земята, върху която живее, така и характерът на изконния мексиканец наподобява географския облик на собствената му страна. В по-голямата си част тя е вулканична, а такава е и вътрешността на нейните жители — изпълнена с огън, често изригваща могъщо и опустошително. По крайбрежните местности цари смъртоносна треска, такива са и политическите отношения — болнави и крайно неблагонадеждни. Целият живот на нацията представлява пъстра, изпълнена с фантастика и промени картина. Тук човек може за една седмица да преживее повече приключения, отколкото при нашите уредени взаимоотношения за десет години.^[1]

Столицата на старото ацтекско кралство, някогашна резиденция на нещастния владетел Монтесума, се казва също както и самата държава — Мексико. В близост до най-красивата *raseo*^[2] се издига великолепият палат на граф Фернандо Де Родриганда и Севиля, един от най-значителните земевладелци в страната. На младини той до такава степен се проявил в борбата за независимост на своята нова родина, че въпреки испанския си произход, му бе позволено да остане в страната.

Той седеше в работния си кабинет и преглеждаше сметките, които му бе представил неговият секретар Пабло Кортейо. В този момент секретарят, изглежда, не се намираше в розово настроение. Високата му мършава фигура беше сервилно прегърбена, ала ядно стискаше бледите тесни устни. От време на време малките му очички поглеждаха с отровен блясък графа, който разглеждаше документите, свъсил вежди.

— Наистина това не е добре — отсъди дон Фернандо, — не мога да го оправдая!

— На младата кръв всичко е позволено! — отвърна извинително Кортейо.

Графът го изгледа сурово и отговори:

— О, зная, че младата кръв ври и кипи, но трябва да притежава и добродетели. А добродетел ли е, което виждам тук?

— Само една малка слабост!

— Така, нима наричате малка слабост факта, че за една-единствена нощ племенникът ми проиграва дванадесет хиляди песос?

— Но той често е и печелил подобни суми, дон Фернандо.

— Аха, значи играе често? Постоянен играч? — запита графът с гневно изумление. — Ще му скъся юздите.

Той продължи да прелиства.

— Какво е това? — запита след малко. — Тази работа не е ли уредена?

— Дон Алфонсо трябва да е употребил сумата, която му бяхте отпуснали, за друга цел. За каква — не е споделил с мен, тъй като не е длъжен да ми дава отчет.

— Отчет наистина не — рече графът, — но не мислех, че Ви се доверява толкова. Изглежда, моят племенник удостоява с повече доверие вас, отколкото мен.

— О, дон Фернандо, само привидно е така! Вярно, че се радвам на някакво доверие от страна на дон Алфонсо, но...

— А Вие — продължи графът с по-остър тон, — изглежда, не се възползвате от това доверие да го насочите в правия път!

— Ваша светлост!

— Достатъчно. След като племенникът ми предизвиква в толкова неща моето недоволство, смятам, че отчасти вината е Ваша. Да не би да искате да бъдете освободен от дългогодишната Ви служба?

Секретарят навъси вежди, но в следващия миг отново прие обичайния си израз. Отговорът също прозвуча в най-смирен тон:

— Мога ли да си позволя мнението, че Ваша светлост се заблуждава?

— Не се заблуждавам — произнесе строго графът. — Защо племенникът ми е по цял ден при вас? Защо стоите при него, след като имам нужда от вас? Знаете, че не обичам много да говоря. Но когато говоря, зная какво казвам. Защо оправдавате страстта му към хазарта?

— Други млади хора също го правят.

— Това не му дава основание да прехосва парите ми. И защо има вексел с моя подпис?

— Малка случайност, Ваша светлост!

— Какво! — избухна графът. — И това наричате случайност? Толкова ли е паднала репутацията на моя племенник, та хората не плащат неговите вексели, а искат моето име? Кой постави името ми върху документа, той или Вие?

— Дон Алфонсо.

— Значи го е сторил за последен път! А и Вие никога повече няма да получите от мен непопълнени формуляри. А тази последна работа — графът посочи едно от писмата — беше приложена от моя страна с пет хиляди пиастра. Кому дадох тая сума?

— На мен — пророни секретарят, ала кръвта му кипна.

— Сега казвате, че отново моят племенник бил принуден да я употреби. Значи на него дадохте парите?

— Дон Алфонсо ме помоли.

— Я виж ти! Желанията на лекомисления племенник за вас имат по-голяма тежест от заповедите на чичото, при когото сте на служба! Ще трябва да Ви накажа, та да се научите на подчинение. Ясно ли е?

Дон Фернандо започна да чете един след друг останалите документи. Внезапно по бледото му лице изби тъмна червенина на срам и възмущение. Той подскочи и тръгна към секретаря с мятаци мълнии очи.

— Знаете ли къде се намира сега Алфонсо? — запита той.

— В хасиендата Дел Ерина.

— Защо?

— Не мога да знам.

— О, и за мен беше необясним този внезапен копнеж по отдалечената хасиенда, както и ходатайството Ви за реализиране на това желание. Сега всичко ми е ясно!

Секретарят пребледня. Графът закрочи възбудено из стаята и обръщайки се ненадейно, запита:

— Как стоят нещата с дуела?

— С кой дуел? — попита секретарят с невинен вид.

— Кортейо! — прогърмя графът.

— Наистина не зная.

— Добре! Но няма да ме измамите. Не проговорите ли, моментално Ви уволнявам. Решавайте бързо!

Кортейо се видя натясно. Не можеше повече да увърта и отвърна примирено:

— Прощавайте, дон Фернандо! Дон Алфонсо ми наложи строго мълчание.

— На вас кой ви заповядва — аз или моят племенник? Говорете!

— Дон Алфонсо замина за хасиендата, за да избегне двубоя.

— Изяснете се по-добре! Ето какво ми пише граф Ембарес:

„Дон Фернандо!

Умолявам Ви да наредите на Вашия племенник да се яви на мястото на срещата в срок от три дни, считано от днес. Времето е уговорено отпреди три седмици. Тези неща не търпят отлагане. Ако дон Алфонсо не е в уречения час на мястото, най-безцеремонно ще публикувам случая в «Diario oficial» и «La Sociedad». Надявам се, че Вие държите на честта повече, отколкото Вашият племенник.

Алмансо граф Ембарес“

— Сега кажете как стоят нещата! Да не би да става дума за покана за дуел, както схващам дословно от този засягащ честта текст?

— Граф Ембарес оскърби дон Алфонсо.

— Ах, и моят племенник го покани на дуел?

— Не. Графът покани дон Алфонсо.

— Тогава е обратното — моят племенник го е оскърбил. Не си правете труда да потуляте и тази работа! Племенникът ми прие ли поканата?

— Нямаше как.

— Аха! Нямало как! Това означава, че е бил достатъчно страхлив да не може да откаже! Какъв позор! Къде беше срещата?

— На брега на езерото Тескоко.

— И Алфонсо не се яви?

— Граф Ембарес е известен като най-ловкия и опасен фехтувач и стрелец — отвърна секретарят, видимо смутен. Графът сложи ръка с болка на сърцето.

— Всемиловичи Боже! — изстена той. — Какъв страхливец е племенникът ми! Приел поканата и избягал от страх! Името

Родриганда ще бъде опетнено и опозорено, ако не се случи нещо да го спаси.

Той тръгна отново из стаята, но по едно време спря и каза:

— Чуйте какво ще Ви наредя! За хасиендата незабавно да заминат двама бързи вестоносци!

— Двама?

— Да, така мисията ще е гарантирана. Да кажат на племенника ми без отлагане да тръгва за Мексико. Чувате ли: без отлагане!

— Позволете ми да отбележа, че той не може да дойде по-рано от три до четири седмици!

— Зная. Аз по-късно ще отида при граф Ембарес да го уведомя, че ще уредя нещата от името на моя племенник. Алфонсо шпага ли избра?

По лицето на секретаря пробяга тръпка на радост.

— Да — отвърна той.

— Колкото страхлив, толкова и неблагоприятен. Да беше избрал пистолети и голямо разстояние, нямаше да има нужда да бяга. Сега вървете и ми изпратете старата Мария Хермоес!

Секретарят тръгна.

След известно време старата жена влезе с достойнство при графа. Поклони се почитателно и остана до вратата.

— Приближи се, Мария, и седни! — покани я приветливо дон Фернандо, понеже старата Мария Хермоес беше известна като най-вярната прислужница в къщата и графът се отнасяше по същия начин с нея.

Той все още кръстосваше стаята. Явно му костваше доста усилия да обуздае и прикрие гнева си. Най-сетне се обади:

— Мария, ти си ми вярна. Нали?

— Дон Фернандо — увери тя, — Вие знаете, че животът ми Ви принадлежи.

— Зная. Ще ми кажеш ли истината?

— Досега не съм Ви лъгала.

— Вярвам, но има неща, за които и най-верният слуга смята, че неговият господар е по-добре да не знае истината. А ти все пак ще ми я кажеш ли?

— Да, сякаш съм пред изповедника или пред Бога.

— Много добре! Преди много години ти доведе племенника ми от Испания. Отговори искрено, той наистина ли е мой племенник?

Слугинята видимо се изплаши.

— Боже мой, що за въпрос! — произнесе с труд тя. — Защо да не е, дон Фернандо?

— Отговори ми с една дума — повели той. — Да или не!

— Не мога да го сторя! Милостиви господарю, това е пункт, който в началото малко ме тревожеше, ала сега ми притиска сърцето!

— О! Какво имаш предвид?

— Струва ми се, че дон Алфонсо прилича на сеньор Пабло Кортейо...

— За Бога, и на мен ми е направило впечатление. Тъкмо от тази мисъл не мога да се отърва.

— По-нататък си мисля, че той и Кортейо са постоянно заедно и имат общи тайни.

— Зная. Но нещата ще се променят.

— И друго... — Мария млъкна и се изчерви.

— Е? — подкани графът.

— И друго ме е поразявало — продължи тя. — Искам да кажа, че братът на сеньор Пабло... — Тя отново се запъна.

— Говори по-нататък! Каквото и да кажеш, остава между нас. Имаш предвид пълномощника на моя брат, адвоката Гаспарино Кортейо от Манреса в Испания?

— Да. В по-младите години известно време той ме задиряше, въпреки че бях по-голяма от него, и ми подари един свой портрет, който все още съхранявам.

— И този портрет?

— Е същинско копие на граф Алфонсо.

— Ах, мога ли да го видя?

— Да, Ваша светлост. Ще отида да го донеса. Слугинята бързо се отдалечи и скоро донесе един портрет, рисуван с креда.

Едва-що го погледна графът и възкликна потресен:

— Боже мой, действително! Това си е Алфонсо, телом и духом!

— Да, аз също го виждах, дон Фернандо, и ми се свиваше сърцето.

— Ти ли беше дойка на малкия Алфонсо?

— Да, шест месеца, после го отбих. Щях да остана в замъка, но имаше един столар, който поиска да се ожени за мен, станах негова съпруга и отидох при него. Мъжът ми скоро се разболя и почина. Отново останах сама. Това беше по времето, когато Вие помолихте за малкия Алфонсо. Желанието Ви бе изпълнено, тъй като тогава по-голямото момче беше все още живо. Попитаха ме дали искам да придружа детето до Мексико. Съгласих се, защото вече нямаше кой да милее за мен.

— Преди отпътуването не отиде ли до замъка?

— Не, нямаше много време, тъй като корабът бе готов да вдигне платна. Бях повикана от замъка едва в утрото на заминаването и се настаних с граф Мануел, графинята и Алфонсо в едно купе, което ни откара до Барселона. Там заварихме сеньор Педро Арбелец, сегашния Ви хазиендеро, а по онова време беше все още Ваш инспектор. Бях поверена на него заедно с детето.

— Дон Мануел и графинята придружиха ли Ви до кораба?

— Не. Привечер те си заминаха, тъй като сбогуването разстрои твърде много милостивата сеньора. След това вече не съм се отделяла от детето. Но на сутринта ми се стори, като че малкият има друго лице.

— Ах! И по-нататък нищо?

— О, има и друго, но е дреболия. Бедният човек любопитства за вещите на богатия. Когато разсъблякох детето да спи, много добре забелязах какви дрехи носи. Можете да си представите какво изпитах на другата сутрин, като видях на ризката съвсем друг номер от този, който бях запомнила вечерта.

Дон Фернандо наостри слух.

— Да не би само да ти се е сторило? — попита той напрегнато.
— Или си сигурна?

— Не съвсем. Вярно, че не бях погледнала специално номера, но при все това мога да твърдя, че беше друг.

— Това наистина е много важно. Вратата заключена ли беше?

— Не.

— Коя беше странноприемницата?

Името отново ми щукна из ума.

— „Ел Омбре гранде“ в Барселона.

— Не знаеш ли кой друг е нощувал там същата вечер?

— На сутринта се осведомих, но съвсем непреднамерено и не защото бях заподозряла подмяна на детето. Но това, което узнах по-късно, ми се видя странно. Недалеч от нас отседнал мъж, при когото сетне дошли други двама. Никой не ги познавал и напуснали странноприемницата още в ранни зори. Единият от тях носел вързоп под мишница.

— Кой е видял всичко това?

— Една прислужница, която страдала от зъбобол и не могла да заспи.

— Следователно съществува възможност детето да е било подменено заедно с бельото, най-малкото с ризата. Не можеш ли да кажеш нещо по този въпрос?

— Нищо конкретно, но някои дребни неща, на които човек отначало не е обърнал внимание, по-късно му се виждат необичайни.

— Говори, без да се смущаваш! При такива случаи дреболиите често са от голямо значение.

— Тъй, малкото момче никога не говореше за родителите си, а тъкмо заради раздялата би трябвало да плаче за тях.

— Така!

— Да, сякаш изобщо не беше живяло при родителите си и когато споменавах за граф Мануел и графинята, рядко казваше папа и мама, а най-вече татко и майка. Много не обичаше да говори за родината, като че тази тема бе забранена за него. Освен това явно не бе слушало много често името Алфонсо, сякаш са се обръщали с друго име към него.

— Боже мой, и ти ми казваш всичко едва сега?

— Ох, в началото въобще не ми направи впечатление. Бях просто, глуповато девойче и не хранех никакви подозрения. Във Вашия дом малко поумнях и едва когато по-късно забелязах удивителната прилика, за която говорихме, се появиха подозренията. Започнах да се замислям, но твърде късно.

— Може би все още не е толкова късно. Пътищата Господни често са странни и неведоми.

— Освен това ме впечатли, че по време на пътуването момчето питаше повече за сеньор Пабло Кортейо, отколкото за вас, и най-сетне тук забелязах, че когато двамата смятат, че са сами, се обръщат един към друг на ти.

— Така ли? — запита графът несдържано.

— Да. Веднъж дори чух дон Алфонсо да нарича секретаря чичо. Беше в градината и двамата нямаха представа, че ги наблюдавам.

— По-нататък!

— Това е всичко, дон Фернандо. Не зная нищо повече.

— Ох, и това е достатъчно. Сега съм убеден, че е замислено някакво злодеяние, но горко им!

— А аз да си мълча по това, което току-що говорихме, нали, милостиви господарю?

— Разбира се! Те не бива да разберат, че ги подозираме, в противен случай нишката, водеща към тайната, ще се скъса. Но ако предположенията ни са верни, къде ще е истинският Алфонсо?

— Онези трима мъже са го отнесли.

— И са го умъртвили?

— Por amor de dios — Боже опази!

— Ще узная каквото ме интересува! — закани се графът. — Значи затова този Алфонсо е от такъв сорт и това ще е причината да не изпитвам никакво роднинско чувство към него. Но пред света той е мой племенник и днес отново съм принуден да го защитавам. Върви, добра ми Мария, и кажи на кочияша да впрегне конете! Ако ми потрябваш пак по този въпрос, ще те повикам.

Старата се отдалечи.

Графът заключи в бюрото си документите, които го бяха разгневили толкова много, и тръгна към пътната врата да се качи в купето.

— Към граф Ембарес! — заповяда той на кочияша.

Колата скоро спря пред дома на граф Ембарес. Дон Фернандо нареди да доложат за него и бе приет. Ембарес — все още млад мъж, го посрещна с изискана, но хладна учтивост и предложи кресло, без самият той да се възползва. Това даде основание на граф Де Родриганда също да откаже и остане прав.

— Днес получих писмо от вас — започна той. Ембарес се поклони в знак на съгласие.

— Но тонът, с който бе съставено, ме озадачи.

— О, той е напълно обясним.

— За вас може би, но не и за мен. Аз съм учтив с всеки.

— Аз също, когато го заслужава.

Родриганда отстъпи назад.

— Да не би да искате да кажете, че аз не го заслужавам? — запита остро той.

— Не ставаше дума за вас.

— Но писмото беше адресирано до мен.

— Ала касаеше Вашия племенник.

— Ще Ви помоля за разяснение. Каква работа имате с него?

— Въпрос, засягащ честта, тъй като оскърби моята сестра. Поисках да се срещнем с шпаги и той прие поканата.

— Кога трябваше да се състои дуелът?

— Три дни по-късно. За съжаление той не се яви и аз предположих, че за него честта не е от такава важност като един удар с шпага. А навярно е и страхлив. Най-малкото мога да си го помисля.

Родриганда бе потресен до дъното на душата си, но успя да си наложи спокойствие и отвърна:

— Заблуждавате се, графе, и ми се струва, че не е много благородно да се оскърбява един невинен, какъвто се явявам аз в случая. Дълга да Ви осведомя, че моят племенник бе принуден да замине до една отдалечена част на страната. При тези обстоятелства човек може да има твърдото намерение да се яви навреме, но при все това да бъде възпрепятстван. На Ваше място бих се осведомил при чичото, преди да дръзна да оскърбя един честен мъж, който не Ви е обидил и по чието име няма и едно петънце.

Тези думи направиха впечатление на противника. Той отговори:

— Това, което писах, се отнасяше до племенника!

— Но не Ви оправдава. Считайте ме за заместник на племенника. При това положение, щом отправяте към мен думи, предназначени за него, ще Ви помоля да отправите към мен и острието на шпагата, предназначено за него.

— Ах! Да не би да възнамерявате...?

— Да приема Вашата покана за дуел от името на племенника си.

— Графе, намерението ми не беше такава — произнесе бързо Ембарес. — Умолявам Ви да се оттеглите!

— А аз Ви моля да приемете! — отговори Родриганда сериозно.

— Е, добре! Щом толкова настоявате, заставам съм.

— Кога Ви е удобно?

— Когато имате време.

— Утре?

— Толкова ли бързате да умрете, дон Фернандо? — запита Ембарес насмешливо.

— Животът ми е в Божиите ръце — отвърна спокойно Родриганда.

— Какво оръжие избирате?

— Като заместник на племенника си, трябва да се придържам към неговия избор — значи шпага. Съгласен съм и с мястото, което е избрал.

— Секунданта?

— Кой сеньор щеше да послужи на племенника ми?

— Викомте Де Лориеете.

— Веднага ще Ви изпратя този сеньор.

— Ще го чакам.

— След като приключихме, моля да ме освободите.

Дон Фернандо потегли към жилището на Викомте Де Лориеете, който беше вбесен от невявяването на Алфонсо. Но отчитайки почтеността на дон Фернандо, заяви, че е съгласен и граф Родриганда се прибра вкъщи.

Целия следобед той писа, а привечер повика вярната Мария Хермоес. Тя мислеше, че отново ще разчепкат въпроса с подмяната на децата, но се излъга.

— Мария — рече той, — ще ти доверя една тайна и ти не бива да я издаваш.

— О, Ваша светлост, разбира се, че ще пазя мълчание — отвърна тя.

— Нали знаеш какво е дуел? Утре заран ще се бия.

— Наистина ли — изплаши се тя. — О, скъпи ми дон Фернандо, не го правете.

— Длъжен съм — отговори той. — Алфонсо приел поканата и малодушно избягал. За да спася честта на името си, трябва да го заместя.

— О, Боже мой, той ще стане убиец на чичо си.

— Едва ли. Аз умея да фехтовам, макар и да не съм скандалджия. Надявам се да остана невредим. За всеки случай обаче изготвих завещанието си...

— Мислех, че отдавна е изготвено! — обади се Мария непреднамерено.

— Да, онова, в което оставям Алфонсо за универсален наследник. Това сега е друго. Недоверието се промъкна в мен и промених разпореждането. Ето новият документ. Ти ще го съхраняваш.

— Аз? Ах, милостиви господарю, аз, бедната жена... — произнесе тя през сълзи.

— Да, ти си вярна и единствената, на която мога да разчитам. Ако утре се върна, ще ми го дадеш обратно. В противен случай ще го връчиш на Председателя на съдийската колегия, който ще предприеме необходимите стъпки. Лека нощ!

Старата поиска да възрази, но той я избута навън, за да не се размекне, което нямаше да му е от полза.

След като напусна графа, Пабло Кортейо се погрижи на първо време да изпрати двамата вестноосци, а после се упъти към жилището си. Той беше вдовец и имаше само една дъщеря от починалата си съпруга. Дъщерята Хосефа беше неговото божество, въпреки че не притежаваше нищо божествено. Имаше висока и мършава снага като баща си, едри кости и недодялани движения. Лицето ѝ бе с восьчножълт цвят, половината от зъбите липсваха, а очите ѝ наподобяваха тези на кукумявка, принудена да ги отвори на дневна светлина. Чертите ѝ бяха ъгловати.

Пабло Кортейо не отиде в кабинета си, а потърси дъщеря си, която лежеше и пушеше цигара в един хамак, провесен в царящата до входа на къщата живителна хладина.

— Ах, папа, какво прави при графа в този необичаен час?

— Получих юмрук между очите — избоботи той.

— За какво стана въпрос?

— За какво друго, освен за Алфонсо.

— Хм! Той все пак е негов племенник!

— Така е. О, да знаеше само старият как стоят нещата! Бих искал да го видя. Разговорът най-напред се завъртя около комарджийския дълг, сетне засегна тази история с дуела, вината за която носиш изцяло ти.

— Аз? — удиви се момичето. — Да не би аз да съм дала повода за дуела?

— Не, но не позволи на Алфонсо да се яви. Страхуваше се за неговия скъп живот, а самият той навярно още повече.

— Какво общо има това с днешната работа?

— Граф Ембарес писа на дон Фернандо. Този пък заговори за уволняване и какво ли не.

— Няма да посмее! — произнесе Хосефа пренебрежително. — Алфонсо не би го допуснал.

— Ха! Графът ще му стегне юздите. Той направо твърди, че аз погубвам неговия племенник.

— Ти не, а аз — рече дамата самоуверено.

— Тук имаш пълно право. Впрочем писмото на граф Ембарес даде резултат, какъвто не съм и помислял. Може би тъкмо това да е нашето щастие: дон Фернандо ще се дуелира вместо Алфонсо.

Хосефа с един скок се намери във от хамака.

— Кога?

— Не знам, във всеки случай в най-скоро време, защото графът не е свикнал да отлага такива неща.

— Какво би станало, ако бъде застрелян, татко?

— Пронизан.

— О, дуел с шпаги? При тези обстоятелства е още по-опасно.

— Веднага бихме спечелили. Завещанието е изготвено и наследникът е Алфонсо.

— И аз с него! — засмя се девойката.

— Да, и ти с него. О, хитроумен план измисли моят добър брат там, в Родриганда. Искаше да получи за себе си и сина си всичко, а ти и аз — подаяния. Но ние сме го надраснали по хитрост. Ти също ще наследиш, така стоят нещата!

— Любопитна съм какво ще каже Алфонсо за предложението ни.

— Вероятно няма да каже „да“.

— Защо не? Намираш ме за недостатъчно красива? — запита Хосефа раздражено.

— Нямах това предвид — отвърна Кортейо. — Но като стане граф, ще поиска да се ожени за графиня!

— А аз да не би да искам нещо друго? Като ме вземе, ще стана графиня.

— Хм, има някаква логика, но ще падне битка, преди да се съгласи.

— По любов или принуда, Алфонсо ще се съгласи.

— А ако дон Фернандо не загине на дуела?

Хосефа сведе поглед и отвърна:

— Ох, мъже, колко сте слаби духом!

Очите на бащата дълго проучваха лицето ѝ, след което той каза:

— Имаш предвид, че трябва да загине?

— Да.

— Ако не от шпагата...

— ... то от нещо друго. Колко време ще трябва да чака човек?

По грозното ѝ лице се изписа някаква демонска алчност.

— Да чака — повтори Кортейо. — Който дълго чака, често остава без нищо.

— Тогава действай! Необходима ли ще ти е моята помощ?

— Може би — отвърна загадъчно той.

— Ах! Вече си стигнал до някакво решение? — попита Хосефа.
— Какво е то?

— Още преди да ме повика графът, исках да говоря с теб по този въпрос. Нали прочете писмото на брат ми Гаспарино?

— Да. Графът да бъде погубен?!

— Този план допада ли ти?

— Не съвсем. Не ми се ще дон Фернандо да умре. Ако го оставим жив, винаги ще имаме оръжие срещу Алфонсо и брат ти. Човек не знае как ще се прояви любовта на племенника и брата в различните случаи.

— Имаш право. Можем да го предадем на пиратския капитан Ландола, който тия дни ще бъде тук. Освен това не ми стиска да стана убиец на човек, комуто все пак трябва да сме благодарни за много неща.

— Да сме благодарни? — присмя се Хосефа. — Къде ти е умът? Та нали работиш за него? Все пак нямам нищо против, тъй като и аз намирам, че е по-правилно да остане жив. Не падне ли на дуела, ще трябва да предизвикаме мнима смърт. Но кой ще ни даде подходяща отрова?

— Познавам един, комуто са известни всички отрови и развива с тях тайна и доходна търговия. Стар индианец, живее в Санта Анита. Казва се Базилио. Ще поговоря с него.

— Но едва след като се реши дуелът! Как стоят нещата с Алфонсо?

— Уведомих го за необходимото чрез пратеник още преди три седмици. Днес графът също заповяда да се изпратят двама души при него и те ще го срещнат по пътя. Така че той ще се върне, и то до няколко дни.

— Слава Богу, отново ще е при мен!

Очите ѝ радостно запламтяха. Виждаше се, че момичето действително обича Алфонсо, ала в душата ѝ се таеше вулкан от страсти. Горко му, ако отблъсне тази любов!

На другата сутрин слънцето още не бе докоснало с целувка росата, а граф Фернандо и секундантът Викомте вече бяха напуснали град Мексико и яздеха към езерото Тескоко. Двамата сеньори носеха мексиканското национално облекло: голямо, украсено със златни шнурове сомбреро, чиято широка периферия засенчваше целите рамене; тъмна жилетка с множество малки сребърни копчета; богато извезани със злато и сребро предпазители за крака, които стигат до коленете и са притегнати към тялото с кожен пояс над обикновените панталони.

Седлата бяха гарнирани със злато и сребро, като високият преден връх и облегалото бяха обковани със сребро. Мундщукът и амуницията също бяха украсени. Поводът представляваше пъстър копринен шнур, шпорите сребърни, с големи колелца. Зад лъка на седлото бе прикрепено цветно серапе. От двете страни на коня се спускаше ниско долу мека кожа с козината, служеща за защита на pistolетите. От седлото висеше и ласо.

Двамата кабалероси не разговаряха помежду си. Каквото имаше за уговаряне, беше уредено. Викомте навярно подозираше какво става в душата на графа и не му досаждаше с празни приказки.

Когато стигнаха на уреченото място, противникът вече беше там. Бе довел със себе си лекар и един неутрален свидетел. Двамата противници отхвърлиха всякакъв опит за помирение и застанаха с голи шпаги един срещу друг. Знакът бе даден и двубоят започна.

Ако граф Ембарес е смятал, че ще се справи набързо с Родриганда, много се лъжеше. Дон Фернандо беше изкусен фехтовчик. Удаде му се в първия ход да рани противника, но с това само го направи по-сърцат, та във втория ход да употреби цялото си умение и

сила и да постигне отплата. Беше по-трениран от Родриганда, провървя му в един финт и шпагата му прониза дон Фернандо в гърдите.

— Улучен съм! — извика той и се свлече на земята. Лекарят тутакси се озова при него и като прегледа раната, увери, че макар да не е опасна за живота, е значителна и достатъчна за прекратяване на двубоя. Граф Ембарес заяви, че е удовлетворен и препусна. Дон Фернандо бе грижливо превързан и настанен в купето на неутралния свидетел, което потегли към дома му.

Когато стигнаха там, Кортейо и дъщеря му се засуетиха, но по даден от графа знак лекарят ги отстрани. Графът пожела да види само старата Мария. Тя се появи и ѝ бяха поверени грижите по него. След като лекарят даде необходимите указания и си замина, тя каза:

— Донесох завещанието, милостиви господарю.

— Не беше необходимо — усмихна се той. — Ето ти ключа! Заклучи го! Там във второто чекмедже на писалището!

Мария го извърши с грижовност и старание, зарадвана от доверието, с което се ползваше.

В жилището на секретаря нещата бяха съвсем различни. Баща и дъщеря се раздираха от озлобление.

— Какво сме му сторили? — гневеше се Хосефа.

— Нищо, съвсем нищо! — отговори бащата. — Тази стара дойка се е умилквала, без да предполагам.

— А този граф Ембарес, за когото казват, че е добър фехтовчик, всъщност е само един дървеняк. Не можа ли да насочи удара си малко по-долу?

— Още сега тръгвам за Санта Анита.

— Да, тръгвай! Всеки час за нас е изгубен.

— В действителност ми се щеше да изчакам завръщането на Алфонсо.

— Отровата все пак можеш да поръчаш!

— Правилно. Тогава да потеглям!

Пабло Кортейо нареди да оседлает коня му и препусна надолу по дългата „Пасеко де Букарели“, после още по-нататък, докато стигна до „Пасео де ла Вига“, по която се отива до двете селца Санта Анита и Икстакалто, населени изключително с индианци.

С плоскодънни лодки червенокожи превозват по канал Чалко до града плодове, цветя, царевица, сено. Жени в яркочервени поли, дечурлига и кучета делят място с пищния товар. Вързана на два пръта покривка ги предпазва от палещите лъчи на слънцето.

Вляво се простират прочутите Chinampas — плаващите градини на индианците. Някога повърхността на езерото Чалко е била чиста, водите прозрачни, ала индианците са я покрили със салове и тръстикови рогозки, върху които са положили пръст, за да садят зеленчуци и цветя. Растенията пускат корени, които се закрепват така здраво, че вълните не могат да отнесат саловете и се образуват малки, оградени с плетове от рози островчета, от които се добиват най-вкусните плодове и зеленчуци.

Тези индианци не са езичници, а католици, наричани *Indios fideles* — мирните, за разлика от *Indios bravos* — свободните, диви индианци. Наред с християнството, те са запазили някои възгледи и обичаи от предишната си вяра. Сред тях има хора, които са много опасни от някой волен команч или апач.

Един такъв бе и Базилио, докторът по отровите. Беше наследил от баща си познания върху всички индиански отрови, тяхното приготвяне, употреба и въздействие. Достатъчно безсъвестен, той бе развил от знанията си търговия и навярно бе уморил повече хора, отколкото Бизоновото чело и Мечешко сърце са повалили с оръжията си в честна борба.

Неговата колиба бе известна на всеки и Кортейо също я знаеше. Той насочи коня си към малкия двор, където посетителят би останал незабелязан, и почука.

Беше му отворено едва на повторното чукане. Грозното лице на една стара жена се ухили насреща му и запита:

— Какво искате?

— Базилио, лекарят, вкъщи ли е?

— Не. Не зная също така къде е и кога ще се върне.

Кортейо извади от джоба си едно сребърно песос, показа й го и отново запита:

— Базилио вкъщи ли е?

— Може би. Ще надникна. Дайте парите!

— Ще ги получиш, ако си е вкъщи.

— Тук е — без забавяне отвърна тя. — Дайте ги!

— Мога ли да вляза при него?

— Да. Елате!

Кортейо подаде монетата на старицата и влезе. Тя затвори след него и го въведе в малко помещение, което наподобяваше по-скоро кошара, отколкото човешко жилище.

— Седнете! — нареди му. — Ще отида да го доведа.

Когато тя изчезна, Кортейо се огледа за някакъв предмет, на който да седне, но не видя нищо друго, освен куп изсъхнала трева и се настани там. Отново бе принуден да почака, докато индианецът се появи. Беше малко сухо човече с остри черти и страховит ястребов нос, върху който се мъдреха огромни очила.

— Какво желаете? — запита той.

— Може ли човек да говори открито с вас? — отвърна с въпрос секретарят.

— Да, но да остане в тайна.

— Продавате ли лекарства?

— Да.

— Добри и лоши?

— Всички са добри.

— Имам предвид отровни и неотровни.

— Да. За отровните ли искате да говорите с мен? В такива случаи човек трябва да е предпазлив. Кой сте?

— Не е нужно да се знае. Не съм alguazil^[3], мога да се закълна.

— Добре! Имате ли пари? Всеки, който желае да разговаря с мен за отрови, трябва да даде десет песос. Ще платите ли?

Кортейо извади сумата от портфейла си и му я даде. Доволно ухилен, индианецът прибра парите и рече:

— Сега можете да питате!

— Има ли отрова, която да предизвика у човек мнима смърт? — запита Кортейо.

— Да, дори няколко. Кой ще я получи?

— Здрав мъж на около петдесет години.

— Наложително ли е да се пробуди отново?

— Да, след една седмица.

— Кога искате да я имате?

— Незабавно. Ще дам каквото поискате.

— Струва сто песос.

— Плащам ги.

— Добре. Това се казва кратка и хубава търговия. Изчакайте малко, докато я донеса!

Базилио се отдалечи и този път отсъства близо час. Когато се върна, носеше в ръка малка кесийка, която подаде на секретаря.

— Ето я! — каза той.

Кортейо взе кесийката със съдържание едва четвърт напръстник и попита:

— Това ли е? Мога ли да я отворя?

— Ваша воля! — захили се отровителят. Кортейо отвори хартийката. Тя съдържаше някаква маса без миризма и цвят, напомняща стрито на прах стъкло.

— Може ли човек да я пипа, без да му навреди?

— Тя действа само в стомаха — гласеше отговорът.

— А как да я дам?

— Разтворена във вода я прибавете към храната или напитката. Въздействието се проявява за една нощ.

— Има ли противоотрова?

— Не. А и употребата на други лекарства не препяства действието ѝ.

— Тогава ще я задържа и платя. Но вие отговаряте за ефекта. Разбрахме ли се?

— Няма да се кълна, ала сам ще се уверите, че прахът действа, както обещах.

— В противен случай ще дойда да си взема парите, а вас ще доложя като отровител. Знаете, че това се наказва със смърт!

Докторът по отровите се усмихна с превъзходство:

— Кой е виновникът, сеньор? Онзи, който приготвя отровата, или онзи, който я дава на хората? Според мен вторият е по-виновен. Дайте парите и си вървете!

Кортейо наброи сто песос на Базилио. После прибра грижливо отровата и вече се канеше да си тръгва, когато го споходи нова мисъл.

— Чакай! Мнимият мъртвец получава ли петна на разложение?

— Не!

— Но в моя случай трябва да са налице!

— Хм, това е лошо! — отвърна Базилио с лукава усмивка.

— Не е ли най-добре човекът действително да умре? Тогава със сигурност ще има такива петна.

— Не, не бива да умира. Но могат ли петната да се предизвикат изкуствено?

— Хм! Това ще струва още петдесет песос!

— Базилио, Вие сте шегобиец. Сума пари изстисквате от мен. Давам Ви двадесет песос.

— Петдесет или си вървете! Друго положение няма! — Базилио даде вид, че си тръгва.

— Стой, давам тридесет! — мигновено реши Кортейо.

— Почакайте тогава! Ще донеса каквото трябва.

Индианецът тръгна и след десет минути се върна с малко шишенце, в което имаше някаква жълта течност.

— Нали знаете местата, където покойниците получават петна на разложение? Натопете едно парцалче в тази течност и намажете местата! Колкото по-обилно, толкова по-тъмни ще станат.

— Дайте я! Ето парите.

Кортейо подаде тридесетте песос, които индианецът прибра в джоба си с нескрита радост. След това напусна колибата и побърза да се отдалечи. Всеки, излязъл от жилището на Базилио, незабавно попадеше под подозрението, че е сключил някаква зловеща сделка.

---

[1] Романът е писан през 1882 г. — Б.нем.изд. ↑

[2] Paseo (исп.) — място за разходка, корсо. ↑

[3] Alguazil (исп.) — полицейски агент. — Б.нем.изд. ↑

СЕДМА ГЛАВА

ЕДНО МЕРЗКО ДЕЛО

Когато Кортейо яздеше обратно по „Пасео де ла Вига“, насреща му се зададе един ездач, който, изглежда, не бе свикнал да седи на кон. Носеше леко лятно облекло, а на главата си огромно сомбреро. Кортейо спря изненадано коня си. Познаваше човека, ала не го очакваше тук — беше капитан Хенрико Ландола.

Здраво стиснатите устни с презрително отпуснат ъгъл, остро извитият нос, пронизващият поглед на сивите очи даваха да се разбере, че той няма работа с хора от средна ръка.

Капитан Ландола не беше обикновен моряк — това знаеха всички, които го познаваха. Те единодушно заявяваха, че въпреки испанското си име, той е истински янки, който и от дявола не се страхува и ако трябва, ще влезе под пълни платна в пъкъла и ще излезе, без да е изгубил рея или стенга. Познаваше всички морета и пристанища и минаваше за човек, за когото всеки товар е добър, стига само да носи пари. Да, дори се шушукаше, че не отказва и пратка негри, независимо че робството, макар и само на хартия, е премахнато от Великите сили, и много не го е грижа за кръстосвачите.

— Възможно ли е! Нима това сте Вие, сеньор Хенрико Ландола?
— запита Кортейо.

— Да, аз съм — отвърна морякът.

— А какво правите тук, на „Пасео“?

— Тръгнах да Ви пресрещна.

— Мен? — удиви се Кортейо.

— Да. Не знаехте ли, че съм акостирал във Веракрус? Не получихте ли писмо от Вашия брат?

— Получих.

— Е, тогава всичко е наред. Минах през тази проклета, пълна с разбойници и треска страна, за да уговоря с вас устно сделката. Потърсих Ви у дома, но открих само дъщеря Ви, която ми каза, че сигурно ще мога да Ви срещна на „Пасео“. Така и стана.

— Колко непредпазливо! Не бива да Ви виждат. Вярно, че тук никой не Ви познава, но дяволът често си няма работа. Когато двама души искат да сключат сделка като нашата, никой не бива да ги мярка заедно.

— Съгласен съм!

— Сега се поразходете с коня където намерите за добре и елате тази вечер към десет часа пеша насам.

— Добре, ще бъда тук.

Ландола продължи, а секретарят подкара в тръс към къщи. Когато пристигна, дъщеря му го посрещна напрегнато:

— Видя ли Базилио, получи ли средството?

— Разбира се. Но е дяволски скъпо!

— Разказвай!

Секретарят информира Хосефа за посещението си при доктора, след което я упрекна:

— А ти как можа да допуснеш такъв гаф, като изпрати капитана да ме пресрещне!

— Гафът щеше да е по-голям, ако го бях оставила да те чака вкъщи.

— Той това ли искаше? Непредпазлив човек! Спомена ли нещо за сделката ни?

— Не, нито дума.

— И ти също не?

Малко смутена, Хосефа отвърна:

— Направих опит, но той не прояви интерес.

— Така си и мислех. Мъж като Ландола не би разговарял за такива неща с жени. Каза ли му къде съм?

— Не. Осведомих го само, че може да те срещне на „Пасео“. Значи средството е у теб? Какво представлява? Прах или течност?

Секретарят отвори кесийката и показа съдържанието на дъщеря си.

— Кога ще го употребиш? Още днес?

— Налага се да изчакаме. Алфонсо не е дошъл.

— Не е необходимо непременно да е тук.

— Трябва поне да говоря с капитан Ландола.

— И утре дон Фернандо ще получи праха?

— Напълно възможно.

— Но как? Дъртата Мария не допуска никого при него. Варди го като дракон.

— Все ще се намери някакъв начин.

— Какво е въздействието?

— Проявява се за една нощ и трае цяла седмица.

— Но тогава дон Фернандо би могъл да умре, понеже е ранен.

— Вината няма да е моя. Моето желание е само да предизвикам мнима смърт, а умре ли, съвестта ще ми е чиста от всякакви угризения.

Мръкна се и Кортейо се отправи бавно към мястото на срещата. Не му се щеше да идва на кон, защото това би затруднило разговора с Ландола. Скоро срещна капитана.

— О, точен сте! — възкликна Ландола, разпознавайки секретаря.
— Много добре, обичам точността!

— Аз също. Къде прекарахте времето си, сеньор Ландола?

— Е, има различни вертепи, в които човек се чувства добре, но да не говорим за това — гласеше отговорът. — Хванете ме под ръка и да пристъпим към делата!

Те закрачиха рамо до рамо, като си шепнеха тихо.

— Получихте ли писмото от Вашия брат Гаспарино? — започна капитанът.

— Да. А Вие Вашите инструкции, сеньор Ландола?

— Не.

— Тъй ли, аз пък мислех...

— Хм, Вие само се изразихте погрешно, сеньор — разсмя се късо Ландола. — Капитан Хенрико Ландола сам си е господар. Не приема от друг заповеди и указания.

— В такъв случай прощавайте! Не казах думата в смисъл на нещо нередно.

— Така е добре. Та исках да Ви кажа, че Вашият брат ме помоли да Ви подпомогна в една секретна работа.

— Доколко?

— Хм, доколкото да отстраня някакъв човек! — изтърси капитанът.

— Мъртъв или жив?

— Според желанието на брат Ви — мъртъв!

— А ако имам различни намерения от тези на брат ми?

— Зависи от заплащането — ухили се Ландола. — Колко ще предложите?

— Хиляда дурос^[1] ще Ви бъдат ли добре дошли?

— Съгласен. Какво трябва да направя с този човек?

— Да изчезне.

— Къде?

— Където Ви е угодно.

— Добре. Кога мога да получа „товара“?

— Колко време ще останете в пристанището?

— До уреждане на нещата. Но се надявам, че няма да ме подлагате на мъчения в това проклето гнездо на треска, в противен случай вдигам платната. Нямам желание да умирам.

— Ще побързам. Знаете ли за кого става въпрос?

— Не. Аз вземам товара си, а дяволът да бере грижа кой е.

Ако беше светло, Кортейо щеше да разбере от лицето на капитана, че лъже. Прозрял плановете на двамата братя, Ландола тайно хранеше намерение един ден да вземе своя дял.

— Но той ще Ви каже името си — забеляза секретарят.

— Няма да му повярвам.

— Матросите ще го чуят.

— Никой от тях няма да го види.

— По-късно ще разберем ли къде сте го откарали?

— Възможно е. Засега още не зная.

— Добре. Да приемем, че човекът утре умре...

— Кога ще бъде погребан?

— Би трябвало до два дни, ала неговият племенник не е тук...

— В такъв случай ще го погребат в негово отсъствие.

— Не е много прилично.

— Аха, значи е знатна личност! Хм, но при издъхването си той ще каже на лекаря, че иска да го балсамираат.

— Няма да го допусна. Претекстът ще бъде, че няма такава традиция в семейството или пък, че покойникът е имал предразсъдъци в това отношение.

— Правилно. А как ще го отнесем до пристанището?

— Хм. В ковчег, разбира се, не. Може би ще е най-добре в някой лек кош.

— Действително. Но как ще го откарате до крайбрежието?

— С мулета.

— А на кораба?

— Качването на коша си е Ваша работа, сеньор Ландола.

— Хм, това не ми харесва! Но от мен да мине, ще Ви направя услугата. Само гледайте кошът да не пропадне нейде из пътя!

— И мен безпокои тази мисъл. Пътят до морския бряг никак не е сигурен. Той гъмжи от бяла и червена измет, която не буди никакво доверие.

— Трябва да се погрижите за надеждна охрана.

— Трудно. Ще се наложи да се посветят хората в нещата.

— Не е необходимо. Тръгнете лично с тях!

— Навярно няма да имам възможност, но ще помисля. А Вие как ще разберете, че сме пристигнали, сеньор капитано?

— Много просто — изпрацате някой да ме извести на кораба.

— След това Вие самият ли ще дойдете?

— Още не зная! А Вие да не влезете с коша в града?

— И през ум не ми минава.

— Потърсете на брега някое усамотено място, удобно за пристан с лодка! Разбера ли, че сте дошли, идвам през нощта за коша.

— Така е добре. Сега сме на едно мнение.

— Тогава да се сбогуваме.

— Бързате ли?

— Планирал съм още едно малко развлечение, сеньор Кортейо. Знаете, животът в морето е дяволски скучен и слезе ли човек на сушата, не бива да се държи като магаре.

— Разбирам. Тогава лека нощ, сеньор.

— Лека нощ. Побързайте с погребението!

— Ще стане достатъчно бързо.

Двамата порядъчни мъже се разделиха.

Раненият граф Фернандо лежеше в леглото, без да подозира, че погребението му е вече подготвено. Щастието или по-скоро дяволът се усмихна на Кортейо. Той стигна в палата на господаря си и поиска да се отправи към жилището си, но срещна старата Мария Хермоес, която носеше от чешмата чаша с вода.

— Как е дон Фернандо? — осведоми се той.

— Не се оплаква — отвърна Мария.

— Появи ли се треска?

— Не, но чувства ужасна жажда. Почти всеки четвърт час му нося чаша студена вода.

— Лекарят идва ли пак?

— Два пъти. Каза, че не е засегнат важен орган и няма опасения, стига да не се появи нещо неочаквано.

— Да си пожелаем графът скоро да оздравее! В тези горещи местности и най-малкото нараняване може да се окаже опасно за живота.

— Това е вярно. Но аз нямам време, сеньор. Лека нощ!

Бяха се спрели пред вратата за жилището на Мария. Старата сигурно искаше да влезе и вземе нещо. Ето защо остави за малко чашата в близката ниша на стената и отиде в стаята.

Кортейо едва бе тръгнал. Един бърз поглед го убеди, че е сам. С трескава припряност той извади кесийката и изсипа съдържанието в чашата. След това бързо се отдалечи.

Хосефа Кортейо още не беше си легнала в очакване на баща си. С радостна възбуда той ѝ разказа как му се е удало да извърши престъпното дело. Тя го слушаше със захлас и когато свърши, плесна възторжено с ръце.

— Ах, великолепно! — възкликна. — Спечелихме, всички неизвестности отпаднаха и сега със сигурност зная, че ще стана графиня! Алфонсо кога ще бъде тук?

— До няколко дни. Но ако е бързал, може да пристигне още утре.

— Тази нощ няма да мога да заспя от радост и очакване.

— При все това трябва да отидеш в спалнята си. Ако с графа се случи нещо необичайно, всички ще се разбудят. Всеки ще се появи полуоблечен и сетне би могло да направи впечатление, ако си напълно облечена. Внимавай и за най-дребните неща.

— Имаш право. Мисля само кога графът ще изпадне във вцепенение. Ще предоставиш ли на Мария възможността да се разпорежда в болничната стая?

— Дори и не мисля!

— Така щях да те посъветвам и аз, а и да те предупредя. Графът, изглежда, е подготвил друго завещание.

— Caramba — по дяволите! — изруга Кортейо изплашен.

— Да, най-малкото го предполагам. Не е ли вярно, че преди дуел човек привежда делата си в порядък?

— Разбира се. Във всеки случай и дон Фернандо не го е пропуснал.

— Писал е в продължение на доста време, както каза слугата Арнолдо.

— Това все още не е повод да се мисли, че е изготвил ново завещание.

— Имам и други доводи. Защо държи в тайна, което е писал? Защо не го е заключил в писалището си, където съхранява подобни неща?

— Някъде другаде ли го е съхранил?

— Да. В ръцете на тази вещица Мария Хермоес.

— Дявол! — възкликна Кортейо изумен. — Със сигурност ли го знаеш?

— Да. Излязла е от покоите му с голям плик, запечатан на пет места, а когато той се върна от дуела, отново му го занесла.

— Кой ти го каза?

— Камериерът.

— Това наистина е странно! Към мен вчера той показва голямо недоверие, а към нея голямо доверие. Сигурно е променил завещанието. Но какво може да промени? Алфонсо си остава наследникът!

— А може би не — рече Хосефа. — Дон Фернандо не е доволен от него и има право да го лиши от наследство, тъй като Алфонсо е само племенник. Другояче стоят нещата с имотите на дон Мануел в Испания. Те са майорат^[2] и при всички случаи ще преминат в ръцете на Алфонсо.

— Това е вярно. Но все пак е странно доверието на дон Фернандо тъкмо към старата дойка.

— Да, някога тя е довела тук Алфонсо и може би подозира нещо.

— Дали не е споделила подозренията си с графа?

— Трябва да я обезвредим, татко! Как мислиш, къде би могъл графът да съхранява плика?

— Най-вероятно в средното чекмедже на бюрото си, където държи всички важни документи.

— Тогава първото, което ще направиш, е да отвориш това чекмедже веднага щом подейства прахът.

— Ще сторя всичко възможно. А сега лека нощ!

Кортейо отиде да си легне. Дъщеря му също се отправи към спалнята си, ала както бе казала, не можа да намери сън. Лежеше с отворени очи и мечтаеше за бъдещото владичество и бляскавия живот. А че този живот ще бъде купен с цената на тежко престъпление, това изобщо не я смущаваше.

Така минаваха час след час и Кортейо бе потънал в дълбок сън, когато на вратата му припряно се потропа. Той се събуди и попита кой е.

— Слугата Арнолдо — прозвуча отговорът. — Ох, моля Ви, сеньор, отворете! С дон Фернандо трябва да се е случило нещо лошо!
— Веднага.

Кортейо рязко скочи от леглото, навлече домашния халат и бързо запали една свещ. После отвори вратата и слугата влезе.

— Какво е станало с графа? — запита секретарят.

— Не зная. Днес трябваше аз да будувам. Бях седнал на един стол и за малко съм задрямал, когато чух някакъв вик. Отидох до болничната стая, беше заключена отвътре. На въпроса ми какво се е случило не последва отговор. Старата Мария плачеше и се вайкаше жалостиво, но не отваряше. Тогава дотичах да Ви уведомя, сеньор.

— Много добре си сторил. Веднага ще разберем как стоят нещата.

Кортейо тръгна след слугата до вестибюла, откъдето се чуваше дойката да плаче. Почукаха, но не получиха отговор.

— Отвори! — извика Кортейо заповеднически и ритна вратата.

Замаяната старица се осъзна. Приблужи се и отвори.

— Какво е станало? — запита секретарят.

— Ох, скъпият, добрият, милостивият господар! — проплака тя.
— Той е мъртъв... мъртъв!

Кортейо пристъпи към постелята на графа и го погледна. Дон Фернандо лежеше бледен, с изпито лице като труп.

— Кога се случи? — запита той дойката.

— Не зная — отвърна тя.

— Трябва да знаеш, нали бдиш при него!

— Бях задрямала и когато се пробудих, дон Фернандо беше мъртъв. Не зная колко време след това съм го оплаквала.

— Нещастнице, сигурно ти си виновна за неговата смърт! — нападна я той. — Защо не си отворила, когато Арнолдо е поискал да

влезе? Вероятно все още е могло да бъде спасен.

— Не, той вече беше мъртъв — оправда се старицата. Още с влизането си Кортейо бе плъзнал поглед към писалището и бе забелязал, че ключът е в ключалката.

— Идете да разбудите хората и доведете лекар! Бързо, бързо! — заповяда той.

Слугата тутакси тръгна да изпълнява заповедта, а и дойката напусна стаята, кършейки ръце. Кортейо се отправи стремително към писалището, отвори чекмеджето, намери плика и като го прибра в джоба си, отново заключи. После пое с ускорен ход след двамата.

Всичко се бе случило толкова бързо, че дойката едва бе стигнала първата врата. Кортейо я улови за ръката и каза:

— Спри, Мария! Нали дон Фернандо ти имаше доверие?

— Ох, повече от на всеки друг — отвърна тя, хлипайки.

— Добре, остани и сега при него, докато дойдат от съда. Ще вардиш да не се изгуби нещо! Върни се, аз самият ще събудя хората.

Предложението допадна на старицата. Тя се върна в стаята и поднови оплакването.

При вика на Кортейо се разбудиха всички обитатели на палата и се стекоха при господаря си да се убедят в неочакваната му смърт. Надигнаха се силни вопли и вайкания, които престанаха едва когато се появи лекарят.

Поразен от неочакваното събитие, той най-напред изгони ридаещите жени и слуги. Разреши да останат само Кортейо, камериера и дойката.

След това прегледа трупа и поклати глава:

— Тетанус. Още е топъл. Ще трябва да изчакаме.

Кортейо се опасяваше, че има намерение да му пусне кръв, но не бе така. Лекарят само заяви, че иска да остане край трупа до сутринта и секретарят и слугата се оттеглиха. При доктора остана единствено дойката Мария.

В стаята си Кортейо завари очакващата го Хосефа. И тя като останалите бе изтичала при трупа леко наметната, ала сега беше облечена.

— В теб ли е писмото? — гласеше първият ѝ въпрос.

— Да, открих го в средното чекмедже. Няма никакъв адрес. Да го прочетем!

Кортейо разчупи печатите, извади листа от плика и се зачете. Пребледня.

— Какво има? — попита Хосефа угрижено.

— Ето, чети сама! — отвърна той, когато привърши. Дъщерята го послуша и също промени цвета си. Когато стигна до края, хвърли листа на пода.

— Само като си помислиш! — извика тя. — Лишен от наследство!

— Нямаше да получи и един хелер!

— А на тази Мария е оставил истинско богатство — гневеше се момичето.

— А ние щяхме да се забъркаме в следствие. Щяха да проверят дали Алфонсо наистина е граф Родриганда.

— Колко е добре, че притежаваме този парцал!

— Изгори го!

— Не те ли забелязаха, че си бил до писалището? Дойката нищо ли не видя?

— Не. Всичко стана толкова бързо, че навярно си е помислила, че съм напуснал стаята непосредствено след нея.

— В такъв случай няма от какво да се страхуваме. Хубаво! Документът ще бъде изгорен, с което всички грижи отпадат. Сега липсва само Алфонсо.

— Аз ще действам като негов заместник. Така или иначе властите ще се обърнат най-напред към мен като секретар на покойния.

— Как стоят нещата с петната на разложение?

— Все ще се удаде възможност да бъдат нанесени.

— Графът в стаята ли ще остане?

— Не, юридически тя ще бъде недостъпна, докато не бъде отворено завещанието.

— А това кога ще стане?

— Според тукашните закони още днес, за да се види кой е наследникът и кой ще се разпорежда.

— А къде ще бъде положен трупът?

— В парадно легло с балдахин в голямата зала. Правят се необходимите приготовления. Ще бъде тапицирана в черно.

— Ох, колко работа ме чака!

— И мен. Трябва да се погрижа за ковчег и да ръководя всичко останало. Денят вече просветлява. Веднага се залавям за работа.

— Аз също, и то с тази хартия. — С тези думи Хосефа взе плика и съдържанието и се отправи към камината. Огънят ярко лумна.

След няколко часа Кортейо бе повикан при лекаря.

— Вие сте секретарят на дон Фернандо? — запита го той. — Всички негови дела от вас ли бяха ръководени?

— Точно така.

— В такъв случай Ви заявявам официално, че графът действително е мъртъв.

Кортейо даде вид, че е потресен.

— Как е възможно! — изплака той.

— Аз също го смятах за невъзможно, но в крайна сметка бях принуден да повярвам.

— И казахте тетанус?

— Да. При нашия южен климат и най-малкото нараняване може да предизвика тетанус и да доведе до смърт.

— Ужасно! Сеньор, ще разрешите ли да вдигнем трупа оттук? До половин час ще се яви представител на властите, за да уреди наследствените дела.

— Кой ще стане наследник?

— Дон Алфонсо, предполагам.

— Вие присъствахте ли, когато покойният сега граф състави завещанието си?

— Да.

— Значи предположенията Ви могат да се приемат като нещо сигурно. Бихте ли ме препоръчали на благосклонността на дон Алфонсо? Аз винаги се радвах на доверието на дон Фернандо.

— Ще сторя всичко възможно, сеньор! — отвърна Кортейо.

— Сега ще издам смъртния акт за властите, но си запазвам правото за още един преглед на трупа, преди да бъде погребан.

— Дори Ви моля, сеньор.

Още не бяха отнесли трупа и съдебните лица се появиха. Старата дойка трябваше да се отстрани, остана само Кортейо като бивш заместник на графа.

Дон Фернандо беше депозирал при властите първото си завещание и сега то бе отворено. Установи се, че дон Алфонсо е

единственият наследник. По-нататък се препоръчваше на наследника да задържи на служба секретаря, комуто впрочем се падаше значително състояние. Беше помислено и за цялата прислуга, но това щеше да се доведе до знание след погребението.

— А къде е граф Алфонсо? — запита оповестителят на завещанието, който беше самият председател на съдийската колегия в Мексико.

— В една далечна хасиенда.

— Кога ще се върне?

— Може би днес, най-късно до няколко дни.

— Пратете веднага да ме уведомят за пристигането му, сеньор Кортейо! Ще го посетя и ще уговоря какво е необходимо да се направи. Засега Ви упълномощавам да се погрижите за погребалната церемония според волята на завещанието, както и за всичко останало. Къде са книгата на покойния?

— В книгохранилището и тук.

— А парите, ценните книжа и тям подобни?

— В това писалище.

— Това обстоятелство ме принуждава да запечатам целия апартамент на дон Фернандо. А вие съблюдавайте за целостта на печатите!

Кортейо кимна и отвърна:

— Ще Ви помоля преди това да ми отпуснете сумата, необходима за погребението. Ще държа отчетност.

— Ще я имате.

С това всичко бе уредено, трупът отнесен в залата и стаите на графа запечатани.

---

[1] Песо дуру — приблизително 3 марки — Б.нем.изд. ↑

[2] Майорат — наследствен имот, който се предава на първородния. — Б.нем.изд. ↑

ОСМА ГЛАВА

ФАЛШИВИЯТ НАСЛЕДНИК

С напредване на деня новината за смъртта на обичания от всички граф Фернандо се разпространи из целия град. Разбра се, че е получил раната при дуел и всяко знатно семейство изпрати съболезнователна картичка.

Кортейо прекара продължително време край мъртвеца, но едва следобед му се удаде да нанесе петната. Станаха толкова сполучливи, че и познавач би се заблудил. А когато лекарят дойде на другия ден да прегледа трупа за последен път, още с първия поглед върху тях даде разрешение за погребение.

Но този втори ден донесе и нещо друго.

Зает следобеда с безкрайно писане, Кортейо чу по едно време тропот от копитата на кон, чийто ездач спря пред портата. Той не си даде труда да види кой е, предостави го на прислугата. Но скоро долови бързи крачки и звънтящи шпори пред вратата си; тя се отвори.

Секретарят подскочи от бюрото.

— Алфонсо! О, само как те чакам!

— И аз копнеех по Мексико и вас, чичо.

— Знаеш ли вече, че графът е мъртъв?

— Да — ухили се Алфонсо.

— Смешно ти е? Защо?

— За твоето всезнание. Писа, че граф Фернандо ще умре; аз идвам, слизам от коня и... научавам, че той е мъртъв. Това наричам аз точност!

— А няма ли да попиташ кой е наследникът?

— Не. Та нали съм аз.

— Охо!

При това възклицание Алфонсо пребледня.

— Нима не съм?

— Е, не се притеснявай — успокой го чичото. — Ти си наследникът, но и да не беше, нямаше да изгубиш много, тъй като

такъв щеше да бъде старият граф Мануел от замъка Родриганда в Испания, чийто син се явяваш ти.

— Дявол да го вземе! Какво се е случило?

— Още сега ще разбереш. Но, сагамба, как само изглеждаш?!

Новодошлият плъзна поглед по съдрания си костюм.

— Да, идвам направо от пущинака. Ще отида в стаята си да се преоблека и пооправя.

В този момент вратата се отвори и влезе Хосефа. Като забеляза братовчед си, тя пребледня от радостен трепет. После се изчерви и възкликна, разтваряйки ръце:

— Алфонсо? Алфонсо, мили! Ела да те прегърна, скъпи ми братовчедо!

И тъй като той не се приготви да падне в обятията ѝ, тя се спусна към него, притисна го до мършавата си снага и го целуна бурно по устата. Алфонсо поиска да я отблъсне, но не му се удаде и се ядоса.

— Остави ме! — заповяда. — Забранявам ти подобни безобразия! Как можеш да ме наричаш толкова високо братовчед! Ако някой те чуе, издадени сме!

— Ох, толкова съм щастлива да те имам отново! — възкликна тя.

— Това обаче не е основание да ми гризеш устните с единствения си зъб!

Това помогна. В кукумявските очи лумна гневен огън и като го отблъсна гордо, рече:

— Ще има да ме молиш да ти простя тази обида!

— Днес едва ли! — захили се той.

— И утре е ден!

— Никога!

— Ще видим! Никой не може да ме обиди безнаказано.

— Не ми досаждай с глупостите си! Къде са ключовете от апартамента ми, Кортейо?

А той следеше сцената с напрежение. Сега посочи мрачно черната дъска на стената, където висяха на месингови куки множество ключове.

— Там са! — рече навъсено.

Алфонсо го изгледа изненадано.

— Какво ти става? — попита той.

— Нищо!

— Е, в такъв случай нека секретарят си направи труда да даде ключовете на своя господар.

Лицето на Кортейо стана още по-мрачно и той отвърна:

— Или племенникът бъде така тактичен и освободи чичо си от това задължение.

Алфонсо се разсмя.

— Не разигравайте комедии! Не ме бива нито за партньор, нито за зрител!

— Досега ти играеше малка второстепенна роля, така че винаги е възможно да бъдеш принуден да слезеш от сцената. Взemi ключовете и иди в стаята си да се преоблечеш! После изпрати слугата да ме повика.

Тонът в думите беше толкова твърд, че лекомисленият млад мъж не намери кураж да противоречи и послушно се отдалечи. Кортейо се обърна към дъщеря си:

— Хосефа, голяма глупост извършихме вчера с изгарянето на второто завещание. В камината е още пепелта...

Очите ѝ блеснаха загадъчно и в отговора прозвуча някакво състрадание:

— Да. Но защо да е глупост?

— Защото ако завещанието беше налице, щяхме да го държим в ръцете си.

— Нима и така не го държим в ръцете си? Най-малкото можем да опитаме.

Кортейо се върна към работата си, а Хосефа — в своята стая. Там тя отвори едно тайно отделение в шкафа си и извади някакъв лист. Беше вчерашното завещание.

— Ох, колко умно постъпих — промърмори, — като изпълних вчера този малък фокус и изгорих парче вестник вместо завещанието. Сега Алфонсо ми е в ръцете и няма как да се изплъзне.

Междувременно подставеният граф се преоблече и позвъни на слугата да повика секретаря.

Той веднага се яви, намести се непринудено на един стол и поде:

— Как си, Алфонсо? Имаш вид на авантюрист!

— Не ми провървя. Ще ти разкажа. Но преди всичко бих искал да зная какво се е случило тук, засега това е по-важно. Та говори, чичо!

Кортейо кимна.

— Получи ли писмото ми?

— Да.

— А срещна ли двамата пратеници!

— Какви пратеници?

— Как, не си ли ги срещнал?

— Не. Бях принуден да поема по обиколен път.

— По нареждане на дон Фернандо изпратих двама души да те доведат.

— Едновременно двама? Причината трябва да е била твърде важна. Да не би болестта на графа?

— Не, твоят дуел. Ембарес писа на графа и даде три дни срок, след което щеше да публикува случая в пресата.

— Дявол да го вземе! Да можех да видя физиономията на графа в този момент.

— Аз я видях, не беше приятна. Първо той изпрати вестonosци да те доведат, след което отиде при Ембарес, за да...

— За да измоли отсрочка? — вметна Алфонсо.

— Намерението му съвсем не беше такова — отвърна Кортейо.

— Дон Фернандо беше човек на честта и държеше на името си. Отиде при графа, за да се дуелира вместо теб.

— Сaramba! Ако това е истина, значи нещата са приключили?

— Изцяло.

— Мога да заявя, че на добрия Фернандо през целия живот не му е хрумвала по-добра идея от тази да се остави да го понижат вместо мен! Защото, както предполагам, смъртта му е последица от онзи дуел.

— Такова е всеобщото мнение.

— О, да не би причината за смъртта да е друга? Възбуждаш любопитството ми. В писмото ти имаше някаква недомлъвка. От какво умря?

Кортейо извади от джоба писмото на брат си, което вече бе показал на Хосефа, и го подаде на племенника. — Прочети го! — рече той.

Алфонсо прегледа набързо листа и запита напрегнато:

— Това писмо ли е причината за смъртта на дон Фернандо?

— Не за смъртта му, защото той е жив!

Алфонсо подскочи.

— Жив? — извика той. — Да не си мръднал?

— Смятам, че умът ми си е на мястото поне колкото твоя! — отвърна секретарят.

— Но това си е чиста глупост, да го оставиш жив.

— Погрижих се да не може да ни навреди. Граф Фернандо е само привидно мъртъв.

Алфонсо пребледня.

— Привидно мъртъв! Zambomba — я гледай ти! Но това е опасно!

— Сега лежи вкочанен.

— Но как го постигна, чичо?

— Дадох му отрова, която предизвиква вцепенение. Въздействието ѝ трае една седмица, след което той отново ще се върне към живота.

— И какво ще стане после с него?

— Ще се събуди на кораба на нашия Хенрико Ландола.

— Който ще го разкара от хоризонта?

— Да. Ще му го доставя на брега в един кош.

— Трудна работа. До морето има всякаква папlach.

— Така е за жалост. Нужна ми е охрана, а при това хората не бива да са посветени в нещата. Поставен съм в безизходица — откъде ли бих могъл да намеря такива мъже!

Алфонсо отвърна бързо:

— О, тук аз ще ти помогна.

— Ти! — удиви се Кортейо. — Познаваш ли хора, които са благонадеждни, храбри, мълчаливи и не са любопитни?

— Зная такива, които притежават тези качества в най-голяма степен. Имам предвид моите придружители от хасиендата дотук.

— А, вакуероси! Не струват нищо.

— Не вакуероси, а индианци.

— Това е нещо по-добро. Християни ли са?

— Не, езичници.

— Значи Indios bravos! От кое племе?

— Команчи са.

— Команчи? — стъписа се секретарят. — Шегуваш се.

— Говоря сериозно.

— Но команчите са опасни. Не живеят в Мексико, а отвъд границата и идват насам само за да убиват, грабят и плячкосват. Още

не съм ги виждал.

— По-рано и аз не ги познавах. Вярно, че са сто пъти по-опасни от нашите диви индианци, но тези са ми приятели и ще ти служат вярно.

— Твои приятели? И са те придружили до Мексико?

— Да. Сега са скрити в планините край града. Това, което преживях, е цял роман. Виждам, че е време да ти разкажа.

Алфонсо започна да описва преживелиците си от хасиендата. Разказа за команчите, Пещерата на кралското съкровище, битките, ужасното си висене от дървото над Езерото на алигаторите и бягството си.

Докато Алфонсо не свърши, Кортейо слушаше със зяпнала уста и прикован поглед. Сетне възкликна:

— Боже мой, та това почти не е за вярване! Значи наистина видя чудовищното съкровище? И то изчезна?

— Изчезна! Къде — навярно знаят само проклетият Бизоновото чело и окаяните му мищеки.

— Трябва да се търси, да се търси, ако е необходимо — и години наред! — извика Кортейо възбудено.

— Така и ще сторя, сега съм собственик на хасиендата. Ще потегля с един ескадрон драгуни.

— Ще ти дадат ескадрон. На граф Де Родриганда няма да откажат.

— А после ще си навлека отмъщението на цялата сган, можеш да бъдеш уверен в това.

— Мислиш ли, че твоите команчи ще ме придружат до Веракрус?

— Да, защото тази вечер ще им заплатим. Те чакат да им занеса възнаграждението.

— Ще яздя с теб.

— Тогава се погрижи за всичко, което съм им обещал! Ще ти го продиктувам. А сега ми кажи как стоят нещата с наследството?

— Ти си универсален наследник.

— Завещанието отворено ли е?

— Да. Трябва да уведомя председателя на съдийската колегия. След като си тук, ще поиска да дойде и уреди нещата.

— Изпрати веднага да го повикат!

— Наследството насмалко да ни се изплъзне. Дон Фернандо беше изготвил второ завещание!

— Мътните го взели! Как така?

Кортейо разказа. Когато приключи, Алфонсо отсече:

— Тази дойка трябва да се изгони!

— Би било глупаво, защото ще проговори. Необходимо е по-скоро да се обезвреди. Може да ѝ се запуши устата с подаръци или по някакъв друг начин да се накара да мълчи.

— Нямам желание да обсипвам с подаръци подобна жена.

— Значи остава второто. А засега изпълнявай свещения си дълг.

— Какъв беше той?

— И той пита какъв му е дългът! — ухили се Кортейо. — Та помисли, ти си племенник на починалия граф! Какво ще кажат слугите, ако не проявиш внимание към покойника.

— Имаш предвид да навестя трупа? И малко да поплача?

— Разбира се!

— Да се помоля край ковчегата, облечен в траур?

— Така е прието!

— Добре, ще се нагърбя с тази неприятна работа. Преди това обаче искам да ти кажа нещо. Отнася се до Хосефа.

— Говори! — отвърна Кортейо, изпълнен с очакване.

— Какво означава това екзалтирано посрещане днес?

— Екзалтирано? Не го намирам за такова. Не бива ли да се радва на завръщането на братовчед си?

— Не става въпрос за роднински чувства. Мисля, че момичето е влюбено в мен!

— И аз мисля същото — обади се Кортейо студено.

— Аха! И не ѝ го забраняваш?

— Не мога да ѝ налагам забрани, понеже любовта не търпи такива неща.

— Но ти не разбираш ли, че тук няма място за любов?

— Не, не виждам нищо такова.

— Не виждаш? Охо! А може би дори смяташ, че сме подходящи за брачна двойка?

— Намирам го за напълно възможно.

— Аз обаче не! — викна гневно Алфонсо. — Тя е от буржоазен произход!

— Ти също! — прозвуча острият отговор.

— О, от днес аз съм граф Родриганда.

— В сватбения ден тя също ще може да каже като теб: От днес аз съм графиня Де Родриганда. Вие сте равностойни. Графската титла не е основание за отказ.

— Но тя е по-голяма от мен, не е красива. Нещо повече дори не е привлекателна.

— Така съпругата ти няма да бъде обвинявана в изневяра. А това е нещо много ценно, драги Алфонсо.

— Дяволите да ви вземат! — кипна Алфонсо.

— Вземат ли нас, ще отнесат и теб — отвърна Кортейо спокойно. — Ние сме едно цяло. Да, тримата сме провинени с различни престъпления пред закона, а престъпленията обвързват повече от добродетелите. В живота си никога няма да можеш да се отречеш от нас. Запомни го!

— А ако все пак го сторя?

— Ще бъдеш погубен.

— И вие с мен.

— Не мисля. Много зависи как човек ще подхване нещата. Ако разсъдиш разумно, ще видиш, че имаме преимущество пред теб. Положението си дължиш на нас. С нас ще се държиш, с нас ще рухнеш. Впрочем необходима ли е тази разправия? Иди в траурната зала и опитай да изиграеш ролята си!

Първите думи по отношение на Хосефа бяха изказани. Алфонсо само бе подготвен. Знаеше какво ще му се поиска и оставаше да реши: „за“ или „против“.

Край ковчега на графа той така се вживя в ролята на опечален и толкова сълзи проля, че прислугата го съжали. Но много скоро бе смутен в скръбта си, тъй като дойдоха хора, които искаха да видят покойника. При такива случаи, според обичая в Мексико, има свободен достъп. Подтиквани от желанието да се простят с мъртвеца, знатност и бедност идваха на групи да погледат великолепието на тленния одър.

Кортейо тъкмо възнамеряваше да се смеси с тълпата любопитни, за да се погрижи за нещо в залата, когато влезе един мъж, при чийто вид душата му потръпна. Човекът беше индианец с остър ястребов нос, върху който се мъдреха огромни рогови очила... Базилио,

отровителят от Санта Анита. Той също забеляза Кортейо и тутакси се приближи.

— Е — рече, — измамах ли Ви, сеньор?

Секретарят бързо го дръпна в една празна стая.

— Нещастнико — отвърна той, — какво търсите тук?

— Нищо. Обичам да гледам трупове — поясни кротко индианецът.

— А как стана така, че дойдохте насам?

— Хм, аз Ви познавам отдавна. Предугадих за кого беше отредена отровата и наминах да видя дали дозата е била достатъчна.

— Е?

— Точна е била.

— Кога ще се разбуди?

— Навярно след седмица. Но той и сега е в пълно съзнание.

— Боже мой, нима чува какво се говори край него?

— Да, дори може да вижда с едното око, което не е напълно склопено.

— Но това е опасно!

— Ваш проблем, сеньор. Сега не Ви надничам в картите, но ако някога Ви потръгне, не забравяйте бедния Базилио! — Индианецът придружи думите с красноречиво намигане и се затътри навън. Кортейо го последва и се натъкна на минаващия Алфонсо.

— Какъв беше този непрокопсаник? Каква работа имаш с него? — запита го той, тъй като наоколо нямаше никой.

— Сагамба, току-що преживях един ужас! — отвърна Кортейо. — Това беше Базилио.

— Базилио? Кой Базилио?

Секретарят все още не можеше да се съвземе. Като се огледа наоколо, той прошепна:

— Докторът на отровите.

— Ascuas! От когото взе праха? Да не си му казал кой си?

— Не, но той ме познавал.

— Подозира ли кой е получил отровата?

— Дори го знае.

— Това е лошо. Дискретен ли е?

— Кой може да разчита на мълчанието на такива хора!

— Ще се залепи за теб като пиявица.

— Ще го изтръскам.

— Изтръскваш и смазваш — това е най-доброто.

— Между другото от него узнах нещо, което силно ме обезпокои.

Графът е в съзнание.

— Не е възможно.

— Чува и вижда всичко.

— Ужасно! — отсъди Алфонсо. После по лицето му плъзна подигравателна усмивка и той продължи: — Бих искал да зная какво ли си мисли, като ме слуша как рева и се вайкам!

В този момент към тях се завтече един слуга и извести, че председателят желае да говори с графа. Алфонсо нареди да го повикат и поведе Кортейо със себе си. За негово голямо задоволство, наследственият въпрос бе уреден. Сега беше притежател на милиони.

Когато вечерта всички отидоха да си легнат и край трупа останаха да будуват само оплаквачките, задната порта на палата се отвори и пропусна три коня. Двата бяха с ездрави седла, а третият — натоварен с оръжия и други неща. Алфонсо и Кортейо възседнаха и по тъмни и безлюдни улици напуснаха града.

Те се насочиха към лежащите на север планини и след едночасова езда навлязоха в тясна долина. В нея гореше малък огън, ала край него не се виждаше никой.

Команчите предпазливо се бяха изтеглили, за да разберат кой се задава. Разпознавайки Алфонсо, те се приближиха.

— Моят бял брат спази думата си — обади се предводителят.

— Каквото съм обещал, изпълнявам — отвърна гордо Алфонсо.

— Кой е другият бял мъж?

— Мой приятел.

— Тогава нека изпуши с нас лулата на мира.

— Не можем ли да пропуснем тази церемония? Нямаме никакво време.

— За лулата на мира винаги има време. Който не желае да я изпуши с нас, е наш враг. А каквото човек прави, трябва да го прави с обмисляне.

На двамата не оставаше нищо друго, освен да се примирят с индианския обичай.

Настаниха се на земята, лулата бе запалена и тръгна от ръка на ръка. Едва тогава предводителят подхвана:

— Всичко ли донесе моят брат? Пушки, ножове, куршуми и барут?

— Всичко, както бисери и украшения за скуав.

— В достатъчно количество?

— Колкото се споразумяхме.

— Ще ги разтоварим. Има ли моят бял брат още нещо да каже?

— Желаят ли моите червени братя, преди да се завърнат във вигвамите си, да спечелят още оръжия и накити?

— Какво трябва да направим?

— Да охранявате мъжа, който изпуши с вас лулата на мира.

— Той в опасност ли е, та се нуждае от закрилата на своите червени братя?

— Не. Иска да се спусне от планините към морето...

— До Голямата вода?

— Да. По пътя дотам има много лоши хора, затова нека моите братя отидат с него и го закрилят.

— Колко дни трябва да язди човек, за да види Голямата вода, по която се движат големите канута?

— Пет дни.

— Ще дадат ли моите бели братя на всеки от нас още по два ножа и по две огледала, в които човек може да види лицето си?

— Да.

— Една дървена лула и пакет тютюн, колкото главата на мъж?

— И това.

— Тогава ще придружим белия брат до Водата. Кога ще потегли?

— След два или три дни.

— Тук ли да чакаме? Нека белите братя ни дадат още малко от сребърните колелца, които бледоликите наричат пари, за да си купуваме от къщите на белите каквото ни е необходимо за храна.

— Ще ги имате. Ето Ви десет песос.

— Могат ли да нахранят шестима мъже?

— Да.

— Всичко е уредено. Хоуг.

Команчите взеха парите и останалите неща, докарани с товарния кон. Радостта им беше голяма, а когато забелязаха и прибавения пакет пури, стана безгранична.

Не след дълго чичото и племенникът потеглиха обратно към града.

Стигнаха дома и преди да си легне, Кортейо надникна в залата, в която бе положен трупът. Сред оплаквачките седеше и дойката. Като видя секретаря, тя се надигна и тръгна към него.

— Извинявайте, сеньор! Сега не му е времето, но мога ли все пак да Ви поставя един въпрос? Завещанието беше отворено, и то още вчера, след смъртта на графа. Това завещанието от средното чекмедже на писалището ли беше?

— Сигурно е било то. Председателят прие и запечата всичко.

— Чух, че дон Алфонсо е главният наследник и мнозина други са споменати. Има ли нещо и за мен?

— Да. Ще получиш хиляда песос и освобождаване от задълженията до смъртта си.

Лицето ѝ прие извънредно учуден израз.

— Така ли е в завещанието? Ох, значи не е истинското.

— Защо мислиш така?

— Защото дон Фернандо ми обеща нещо друго и го прибави към завещанието. Бих могла да се завърна в родната Испания, а с получените пари да съм обезпечена до края на живота си.

— И той го е прибавил към завещанието? Кога?

— Вечерта преди дуела. Милостивият господар състави ново завещание, запечата го и ми го предаде за съхранение. След дуела отново му го занесох.

— И къде отиде това завещание?

— В средното чекмедже на писалището.

— Ще поговоря с президента дали споменатата от теб точка я има в завещанието.

— Да, говорете, сеньор Кортейо! Сега милостивият господар е мъртъв и не мога да остана за дълго тук.

— А ако този текст не фигурира в завещанието?

— В такъв случай не е действителното.

— Нима са били две? Откъде знаеш?

— Каза го дон Фернандо, когато пишеше второто.

— Но защо е направил второ?

— Не мога да кажа. Трябваше да говоря с председателя и той да потърси действителното.

— Остави първо аз да поговоря с него, Мария! Ще разбереш какво е отговорил.

Кортейо си тръгна, цедейки тихи проклетия през зъби. Тази жена можеше да му създаде големи главоболия.

На другата сутрин граф Фернандо Де Родриганда и Севиля бе погребан. Присъства цялото знатно общество. Дон Фернандо бе погребан в гробището в гробница, която самият той бе заръчал да издигнат. Мнозина завиждаха на граф Алфонсо въпреки маската на опечаление, която си бе окачил.

След погребението в палата настъпи дълбока тишина. Алфонсо бе седнал на дивана и мислеше как най-добре би могъл да се възползва от богатството си. В един момент вратата се отвори и влезе Хосефа.

Той се надигна изненадан. Тази рискована постъпка, изглежда, го сепна.

— Ти? — запита. — Какво искаш?

— Да поговоря с теб.

— Какво ще каже прислугата, ако те види да се мъкнеш при мен?

— Че сме родственици — подигра се тя.

— Ей! Луда ли си?

— Спокойно! Не се горещи! Още никой не го знае, но лесно може да стане достояние на хората.

— Обичаш да се шегуваш.

— Говоря сериозно, понеже съм в лошо настроение!

— Ще имаш ли добрината да ми кажеш кой или коя е причината за настроението ти?

Хосефа го изгледа гневно.

— На първо място, че нямаше любезността да ми предложиш кресло.

— Сядай! А на второ?

— На второ, че ме оскърби.

— Оскърбил съм те? Лошо, но за жалост не се сецам.

— Не си ли казал, че съм грозна и стара?

— Казах го действително.

Алфонсо даваше кратките си отговори, кажи-речи, развеселен. Хосефа обаче все повече пребледняваше от ярост, очите ѝ се впиха като свредели в неговите.

— А, ето ти и ново оскърбление! — кресна тя.

— На дуел ли ще ме извикаш? — ухили се Алфонсо.

— Не, защото си толкова страхлив, че няма да дойдеш. Да ти докажа ли, че имам смел дух?

— Да.

— Ще го сторя. Преди това обаче ще тръгна още веднъж по пътя на молбата. Алфонсо, аз не искам да стана графиня Де Родриганда само защото дължиш голямото си наследство на татко и на мен, а и по друга причина — аз те обичам искрено!

— Мен? — изсмя се той високо. — Забавно. Впрочем нямам нищо против.

Хосефа схвана, че Алфонсо ѝ се присмива и сви пръсти като хищно животно, сякаш искаше да му издере лицето.

— Знаеш ли, че на любовта ѝ е нужна взаимност? — изсъска яростно тя. — Е, искам от теб взаимност!

— Ха, ти си луда!

— Алфонсо! — изкрещя Хосефа. — Не ме ли обичаш?

— Не, братовчедке. В живота си ти никога няма да намериш някой, който да се влюби в теб.

Всяка от думите му я пронизваше като кама.

— Защо? — изфуча. — Не си ли чувал, че любовта може да се постигне и насилствено? Чрез сила и принуда?

— Само си мечтаеш.

— И все пак истината е такава, ще ти го докажа.

— Възбуждаш любопитството ми.

— Не ме ли направиш графиня, с графската ти корона е свършено.

Алфонсо пребледня. Помисли си, че е способна на всякакво злодеяние и отговори:

— Бъди разумна, Хосефа! Любовта не може да се дава и взема. Та аз не съм виновен, че не изпитвам към теб чувствата, които ти изпитваш към мен.

— Длъжен си да ги изпитваш, защото е такава волята ми! — При тези думи тя тропна с крак по пода.

— Моля те, овладей се! — предупреди я той сериозно.

— Аз се владеех години наред. Криех любовта си дълбоко в гърдите, докато разкъса цялото ми сърце. И сега бих се владяла, стига твоите подигравки и ирония да не раздираха душата ми. И още веднъж

ще се овладея и ще те помоля да направиш опит да ме обикнеш. Алфонсо, заклевам те, опитай!

Хосефа пристъпи да го хване за ръката, ала той се отдръпна и отвърна:

— Не разигравай комедии и си върви в стаята. Не мога да ти помогна!

— Така да бъде — рече тя, — щом не можеш да ми помогнеш, ще си помогна сама. Баща ми е заминал за Веракрус, тъй ли?

— Тъй, ще закара трупа.

— Кога ще се върне?

— Ще се забави повече от седмица.

— Добре, давам ти срок дотогава. След завръщането на татко ще искам отговор. Ако отново ме отблъснеш...

— Ще те отблъсна дори да ми дадеш петдесет години размисъл.

— Внимавай, Алфонсо! — изшептя му тя със закана. — Достатъчно си ме обиждаш!

— Ами че тогава си върви!

— Да, ще си вървя! Знаеш какъв срок съм ти дала. Довиждане!

— Довиждане! И си отбележи, когато отново поискаш да разговаряш с мен, нареди да съобщят за теб!

Хосефа си тръгна, а Алфонсо се отпусна усмихнат на дивана. По негово мнение бе преживял една комедия, но и през ум не му минаваше колко лесно би могла да се превърне в трагедия.

Вечерта се бе спуснала и в задния двор на палата се трудеха двама мъже — Алфонсо и секретарят. Бяха извели няколко коня от конюшните и ги оседлаваха.

— Колко време ще прекараш на път? — запита фалшивият граф.

— Осем-девет дни.

— Само се пази да не те спипат!

Четири коня напуснаха задната порта на палата — два ездови и два товарни. Единият от последните носеше провизии, а на другия бе здраво прикрепен кош с дължина около два метра.

Малкото шествие потегли към гробището. Там конете бяха вързани, а двамата мъже влязоха през постоянно отворената врата и се насочиха към гробницата Родриганда. Алфонсо я отключи. Ковчегът бе свален и отворен в мрака. Всичко се вършеше мълком. Сетне измъкнаха мнимия мъртвец, отнесоха го горе и отново затвориха

ковчега и гробницата. Дон Фернандо беше изнесен от гробището, положен в коша, чийто капак бе снабден с няколко ключалки, след което злодеите препуснаха в тръс.

Беше вече почти сутрин, когато Алфонсо се вмъкна през задната врата. Той се упъти към стаята си и потърси почивка след тази толкова напрегната и прекарана в безсъние нощ.

Първата му работа след събуждане бе да закуси богато, а после се отправи към покоите, които беше обитавал старият граф. Там се зае да преглежда документите, оставени от дон Фернандо. Първият, попаднал в ръката му, бе снабден със служебен печат. Алфонсо му хвърли един поглед и подскочи с проклетия. Документът съдържаше следния дословен текст:

„Аз, граф Фернандо Де Родриганда и Севиля, заявявам с настоящето, че сеньор Педро Арбелец, получил под аренда хасиендата Дел Ерина, става пълен неин собственик непосредствено след смъртта на своя земевладелец граф Фернандо. Копие от този документ се намира в ръцете на арендатора.“

Следваха дата, печати и подписи на графа и представител на властите.

— Сaramba! — изруга Алфонсо. — Старата лисица Арбелец знае как да се подсигури! А аз самият съм принуден да му дам оръжие в ръцете с това официално предсмъртно желание на стария. Проклетие! С отмъщението засега нищо няма да излезе, ще го отложа за по-подходящо време.

Още не беше оставил документа, на вратата се почука и влезе старата Мария Хермоес. Алфонсо я изгледа неприязнено и запита грубо:

— Какво искаш, Мария?

Старата слугиня придърпа смутено престилката си.

— Милостиви господарю, аз... аз Ви моля да ме освободите от служба.

Подставеният граф я изгледа с досада. Какво означаваше това? Дали не искаше да бъде освободена от служба само за да си развърже

ръцете и да действа против него? Но когато я погледна в честните стари очи, подозрението му отпадна. Да, той дори изпита нещо като облекчение, че се освобождава от старата, която винаги му е била неприятна. При все това се престори на изненадан и отвърна:

— Защо? Не ти ли харесва повече при нас?

— Милостиви господарю, аз съм на възраст и се опасявам, че не бих могла да привикна към новите условия.

— Къде възнамеряваш да отидеш?

— При Педро Арбелец. Зная, че той на драго сърце ще приюти старините ми.

Алфонсо едва успя да прикрие задоволството си. Нека върви в хасиендата! Колкото по-далеч от столицата, толкова по-добре.

— Добре, Мария, след като си решила твърдо, няма да те задържам. Ще ти отпусна пенсия, та да не търпиш лишения. Ще останеш доволна от мен.

Алфонсо този път действително сдържа думата си. Да, в усърдието час по-скоро да свали старата от врата си той отиде още по-далеч. Осигури я с всичко необходимо за дългото пътуване, на първо място с едно кротко муле, и заръча на един слуга да я съпроводи до хасиендата.

Два дни по-късно Мария Хермоес напусна дома, в който дълги години бе служила вярно.

Алфонсо се възползва от дните до пристигането на чичо си, за да се наложи възможно най-добре в качеството си на наследник. Правеше и приемаше посещения, а с траура, който носеше навсякъде, предизвикваше съчувствието на своите познати. Но ето че получи от Испания едно писмо, което изцяло промени близките му планове и постави пред него една много по-висока цел. От този момент започна да брои дните до завръщането на Пабло Кортейо. Когато след осемдневното си пътуване той най-сетне си дойде, графът незабавно нареди да го повикат.

— Е, как мина? — попита той.

— Добре, много добре — гласеше отговорът.

— Ох, камък ми падна от сърцето. Не е дребна работа да закараш един жив труп до морския бряг. Успяхте ли незабелязано да го качите на кораба?

— Да.

— А индианците? Къде са?

— Във Веракрус ги възнаградих и отпратих обратно към родните им места. Впрочем вярно ли е, че трябва да отидеш в Испания?

— Вярно е, получих от Испания писмо от „татко“, на което съм длъжен незабавно да се подчиня.

— А-а! Мога ли да го прочета?

Алфонсо взе писмото от масата и го подаде на Кортейо. То гласеше:

„Скъпи мой Алфонсо!

Аз вече те уведомих чрез сеньор Пабло Кортейо с какъв копнеж те очаквам в Родриганда. Откак се установи безнадеждността на моята очна болест, непрестанно мисля за теб — моя син, моята единствена вярна мъжка опора, и те чакам възможно най-скоро.

Твой баща

Мануел, граф Родриганда и Севиля“

— Звучи доста настоятелно — обади се секретарят. — Какво смяташ да правиш?

— Да замина. Вече са извършени всички приготовления.

— И аз те съветвам същото. С всеки изминат миг нашата работа става все по-многообещаваща. Тук вече си наследник, а след пристигането ти отвъд океана цялото ръководство на графството ще премине в твои ръце. Какво щастие, че дон Мануел ослепя.

— Често съм се безпокоял, че ще открие приликата между мен и истинския ми баща — отвърна Алфонсо. — Сега вече съм освободен от този страх.

— Хм, трябва да се вземат всички мерки да се предотврати оздравяването му.

— Ще сторя, което е по силите ми.

— А Розета, твоята „сестра“? Тя ще забележи приликата.

— Ха, от нея не се страхувам.

— В такъв случай ти предлагам да отпътуваш веднага. Аз ще се оправям тук с делата ти. — Той хвърли остър поглед на племенника и продължи: — А как стоят нещата с Хосефа? Постигнахте ли съгласие?

— Да постигнем съгласие? — Алфонсо даде вид, че не схваща накъде бие Кортейо. — Нима сме се карали или пък е имало разногласия?

— Хм! Ще си вземеш ли сбогом с нас, преди да тръгнеш?

— Това се подразбира! — рече Алфонсо неуверено.

— Добре, тогава ще поздравя Хосефа, която още не съм виждал, тъй като дойдох направо при теб.

Кортейо излезе и отиде да потърси дъщеря си в нейната стая. Тя се зарадва на благополучното му завръщане, но явно не бе в добро настроение.

— Видях те, когато дойде — каза тя. — При Алфонсо ли беше? Спомена ли той нещо за мен?

— Само мимоходом. Да не сте се отбягвали тези дни?

— Той мен. Знаеш ли, че заминава за Испания?

— Зная. Иска да отпътува веднага, ала заяви, че преди това ще се сбогува.

— Нямам вяра на Алфонсо. Аз ще отида при него.

— Ще се остави ли да бъде притиснат?

— Да — отвърна тя самоуверено. — Само ме остави да действам! Идваш ли с мен?

Баща и дъщеря се упътиха към жилището на Алфонсо, когато завариха зает с приготовления за пътуването. Неприятно изненадан от появата на Хосефа, той понечи да я отпрати. Но тя пристъпи към него и подхвана:

— Спомняш ли си какво ти казах, когато татко тръгна за Веракрус?

— Хм, не се сещам наистина — престори се той.

— Е, моята памет ще те подпомогне. Казах ти открито и честно, че те обичам и ето защо очаквам да стана графиня Родриганда и Севиля.

По лицето му пробягна жестока подигравка.

— Саганба, да, сега си спомням щурата ти шега. Да се надяваме все пак, че е приключила!

— Приключила? Дори и през ум не ми минава такова нещо! Времето за отговор на въпроса ми, както ти заявих, бе до връщането на татко. Срокът изтече. Как стоят нещата?

— Тъй, чуй тогава отговора ми: Ще се оженя, за която аз пожелаю, ала не за теб, никога за теб, никога!

Алфонсо очакваше Хосефа да се разфучи, но това не стана. Сигурна в козовете си, тя остана спокойна, единствено усмивката ѝ бе сурова, когато отвърна:

— И все пак ще се ожениш за мен!

— Не ставай смешна! Досещам се за кроежите и доводите, които искаш да изтъкнеш. Но те не чинят нищо.

— Тук се заблуждаваш, много по-добри са, отколкото мислиш.

Алфонсо изгледа с превъзходство ъгловатото лице с очи на кукумявка.

— Ще бъда принуден да те направя графиня Де Родриганда под угрозата да издадеш, че не съм Родриганда?

— Да — съгласи се тя.

— Отново те моля, не ставай смешна! Разсмива ме това оръжие, защото означава да се обърнеш против самата себе си, против баща си. Та нали сте ми съучастници?

— Първо ще трябва да се докаже. А на теб ще ти е малко трудничко да го сториш. Какво би било обаче, ако второто завещание бе все още налице?

Алфонсо се изсмя подигравателно.

— Само че е изгорено.

— Там е работата, че не е — отвърна тя с триумф, който разклати неговата самоувереност.

Секретарят също бе слисан.

— Какво, нима не си го изгорила, Хосефа? — запита я.

— Видя ме да изгарям лист вестник — захили се тя. — Ох, вие, умни мъже? А ти, татко, искаше да унищожиш завещанието, без да си даваш сметка какво отлично оръжие е то срещу този така наречен граф Алфонсо Де Родриганда и Севиля.

— Охо, действително майсторски ход! — възкликна Кортейо.

— Къде е? — обърна се грубо към братовчедка си Алфонсо.

Хосефа потупа победоносно джоба на дрехата си. Очите на Алфонсо проблеснаха коварно. Каза ѝ:

— Покажи го, иначе не вярвам!

— Ето, гледай! — извика Хосефа и бръкна не само в единия, а и в двата джоба.

Алфонсо съзря документа в лявата ѝ ръка и тутакси посегна да го накъса. В същия миг обаче срещу му блесна камата, която бе извадила от десния си джоб. Той се отдръпна стъписан и възкликна:

— Сaramba, да ме намушкаш ли искаш?

— Не — ухили се тя, — а ти не се сърди, че защитавам имуществото си.

— Имуществото си? — кипна графът. — Завещанието принадлежи на мен!

— Не. Предназначено е за председателя. И кълна се във вси светии, че ще го получи, не се ли сгодиш писмено за мен преди опътуването си.

— Какво безсрамие! — даде воля на яростта си Алфонсо.

— Нима епитетите ти стара и грозна не бяха безсрамие?

— Ти няма да стигнеш до крайности!

— О, ще стигна със сигурност. Можеш да бъдеш уверен в това, а се надявам, че и татко ще ме подкрепи.

— Съвсем сигурно — даде да се разбере баща ѝ. — Завещанието в нашите ръце е оръжие, на което не можеш да противостоиш. За нас ти си оставаш малкият граф Алфонсо Де Родриганда и само дяволът знае, че си бил подменен. Аз ще изгоря кореспонденцията си и бих искал да видя какво ще предприемеш, та да обърнеш оръжието срещу мен!

— Изнудвачи, това сте вие двамата! — кресна Алфонсо.

— Възможно е. Но нямам желание да работя за един неблагодарник. Извършеното от нас изисква своето възнаграждение. От моята ръка ти получи неизмеримите имоти на Родриганда в Мексико. От само себе си се разбира, че ние се включваме в играта, като се ожениш за Хосефа.

— По-скоро за дявола бих се оженил!

Хосефа пристъпи към него.

— Това последното ти решение ли е?

— Да.

— Хубаво!

Само тази дума изрече, обърна се и закрачи към вратата. Алфонсо разбра, че възбуденото момиче се кани сериозно да изпълни намеренията си. Обхвана го страх.

— Стой, къде отиваш?

— При председателя — спря се тя.

— Мътните да те вземат! Наистина ли си въобразяваш, че ще бъдеш щастлива като моя жена?

— Да. Ти ще бъдеш свободен във всяко отношение. Моето желание е да стана графиня Де Родриганда.

— Но това изобщо не върви! Какво ще каже граф Мануел, ако се ожения мимо волята му за дъщерята на секретаря на брат му!

— Нищо подобно не искам от теб. Сватбата можеш да отложиш и след смъртта му, ала сега ще ми дадеш писмена декларация, че съм твоя годеница.

Алфонсо се замисли.

— Ще дадеш ли завещанието срещу тази декларация?

— Не. Ще ти го дам едва след сватбата ни. Срещу декларацията обаче ще получиш свободата си и можеш да заминеш накъдето ти видят очите.

Алфонсо кимна със сковано лице.

— Добре, ще имаш документа.

— Най-сетне поумня, само не си мисли, че всичко ти се е разминало и няма да е необходимо да спазиш думата си, когато заминеш от нас. Зная как да си отмъстя, в случай че я нарушиш.

Алфонсо отметна надменно глава и подписа предварително пригответения от Хосефа документ. Малко по-късно напусна града по пътя, водещ към морския бряг, за да отплава за Испания.

В мига, в който неговият кораб напусна пристанището, там пристигнаха двама ездачи на потънали в пот коне. Това бяха Мечешко сърце и Бизоновото чело. Поради здравословното състояние на Гърмящата стрела се бяха задържали по-дълго в хасиендата. А и в една уединена местност загубиха един кон. Докато намерят друг, мина доста време. Когато стигнаха най-сетне Мексико и се осведомиха за графа, узнаха, че е напуснал града същия ден. Напрегнаха до крайност животните си да настигнат човека, над когото тежеше отмъщението им, преди морския бряг, ала отидоха, колкото да видят как корабът напуска пристанището пред очите им.

Смъртният враг се беше изплъзнал.

ДЕВЕТА ГЛАВА

ДОКТОР СТЕРНАУ

От описаните събития беше минала половин година.

Откъм южните разклонения на Пиренеите идваше един ездач и препускаше в тръс към прочутия старинен испански град Манреса (провинция Барселона). Яздеше необикновено здраво муле, а това си имаше своята причина — тъй като самият той бе с висока, могъща фигура. Онзи, който спреше поглед на него, веднага осъзнаваше, че исполинският ездач притежаваше необичайна телесна сила. И както учи опитът, че такива силни телосложения са съчетани с миролюбив нрав, то и изразът на откритото, бъдещо доверие лице на този мъж изключваше мисълта, че би могъл да злоупотреби с извънредната си физическа сила.

Русата коса и чертите навяваха предположение, че не е южняк. Лицето бе силно загоряло от слънцето, а очите имаха онзи обширен пронизващ поглед, присъщ само на моряците, ловците от прерията и хора, живеещи там, където хоризонтът е безкраен.

Вероятно бе на около тридесет години, ала от цялото му същество лъхаше онова спокойствие, опит и познание, които се проявяват при по-възрастни от него хора. Облеклото му бе от фин плат, с френска кройка, но удобно изработено, а зад седлото беше прикрепена кожена чанта, чието съдържание, изглежда, бе ценно за ездача, защото той посягаше от време на време към нея, за да се убеди дали все още е налице.

Когато стигна Манреса, вече беше късен следобед. Започна да язди покрай стари зидове и по тесни улички, додето се озова на plaza^[1] и мярна една новопостроена сграда, над чиято врата бе изписано със златен шрифт „Хотел Родриганда“. Неговата усилна езда говореше, че няма намерение да търси подслон в Манреса. Но още щом прочете табелата, той насочи животното си в лек тръс към портата на странноприемницата и слезе.

Едва сега, когато кракът му докосна земята, човек можеше истински да оцени неговата външност. От една страна, фигурата на този Херкулес бе колосална, ала, от друга, това впечатление се смекчаваше от нейната съразмерност и редом с удивлението и уважението, събуждаше приятелска симпатия.

Няколко прислужника дотърчаха да му помогнат. Той им предостави мулето и влезе в помещението, което, изглежда, бе предназначено за знатни посетители. Там имаше един-единствен мъж, който се надигна учтиво при появата му.

— Buenas tardes!^[2] — поздрави учтиво непознатият.

— Buenas tardes! — отговори човекът. — Аз съм съдържателят. Подслон ли желаете?

— Не, наредете да ми донесат закуска и бутилка вино!

Съдържателят се разпореди и запита:

— Значи днес няма да останете в Манреса?

— Ще яздя до Родриганда. Колко е далеч оттук?

— Ще стигнете там за час, сеньор. Отначало ми се стори, че намерението Ви бе да подминете странноприемницата ми.

— Действително — отвърна чужденецът. — Спря ме името на хотела. Защо се нарича „Родриганда“?

— Дълги години бях слуга на графа и благодарение на неговата доброта успях да построя тази странноприемница.

— Което означава, че добре познавате начина на живот на графа?

— Много добре.

— Аз съм лекар и възнамерявам да му се представя. С удоволствие бих получил някои сведения. Какви хора би срещнал човек в замъка Родриганда?

На съдържателя, изглежда, бе приятно да се поразвлече с разговор в самотните следобедни часове. Той отвърна словоохотливо:

— На драго сърце ще Ви дам информация, сеньор. По произношението Ви разбирам, че сте чужденец. Навярно сте повикан при болния граф?

Непознатият поклати леко глава, като че се колебаеше какъв отговор да даде, сетне поясни:

— Почти е така, както казахте. Немец съм и се казвам Стернау, ала от доста време съм първият лекар-асистент на професор Лютурбие

в Париж и неотдавна бях помолен възможно най-бързо да се отзова в Родриганда.

— А-а, такава ли била работата! Много вероятно да не заварите графа между живите. От известно време той е сляп, неизлечимо сляп, както казват лекарите, а напоследък развива и камък в отделителната система, който освен големите болки, които му причинява, е и опасен за живота му. Само операция може да му помогне. Той беше готов за това и свика за тая цел край болничното си легло двама от най-известните хирурзи, ала срещна неочаквана съпротива от своята единствена дъщеря контеса Розета. Лекарите обаче не могат да чакат и вчера чух, че операцията ще бъде проведена днес.

— О, уви, дойдох твърде късно! — възкликна чужденецът, като скочи от мястото си. — Трябва час по-скоро да тръгвам. Може би все още има време.

— Едва ли, сеньор. Никой лекар не би предприел операция в часовете на здрачаване. Впрочем възможно е все още да изчакват, тъй като милостивата контеса от ден за ден отлага хирургическата намеса, въпреки че лекарите и особено синът на графа не даваха да се спомене за отсрочване.

— Граф Мануел Де Родриганда и Севиля има син?

— Да, едничък — граф Алфонсо, който прекара голяма част от юношеските години в Мексико при чичо си, притежаващ там обширни имоти. Преди известно време се установи, че очната болест на баща му е неизлечима и той бе повикан вкъщи.

— Познато ли Ви е името Миндрело?

— О, него го знае всяко дете. Миндрело е беден честен момък, за когото има подозрение, че се занимава понякога с контрабанда. По тая причина обикновено го наричат Миндрело Контрабандиста. Но вие можете да му имате пълно доверие. Той е къде по-добър от някои други, които го презират.

— Благодаря Ви, сеньор. След това, което научих, не бива да се заседявам повече тук. *Buenas noches* — лека нощ!

— *Buenas noches, senor!* С пожелание да не отидете твърде късно.

Доктор Стернау плати консумацията, нареди да доведат мулето, метна се на седлото и се отдалечи в галоп. Денят клонеше към края си, така че бе трудно да стигне в Родриганда преди настъпването на мрака. Докато мулето препускаше с лекота по пътя, ездачът бръкна в джоба и

извади някакъв сгънат лист. Това обстоятелство даваше да се предполага, че Стернау доста пъти вече е чел съдържанието се в него редове. И все пак сега той отново го разгърна и без да забавя ездата, прочете изписаните от женска ръка думи:

„Г-н доктор Стернау

Париж
рю «Вожирар» 24

Скъпи приятелю!

Ние си взехме сбогом завинаги. Но настъпиха обстоятелства, които настоятелно налагат да Ви видя тук. Трябва да спасите живота на граф Родриганда! Елате бързо, час по-скоро, вземете и инструментите си!

Обърнете се към Миндрело Контрабандиста и попитайте за мен! Но Ви умолявам, явете се възможно най-бързо!

Ваша Розета“

След като прочете писмото, Стернау отново го сгъна и скри в джоба. Сега яздеше през гъста дъбова гора, но не поглеждаше ни дъбовете, ни пътя, който те поръбваша. Мислено той се пренесе в Париж в часа, в който за пръв път видя авторката на писмото.

Беше в Жарден де Плант и заобикаляйки китка дървета, я зърна да седи на една пейка. Удивен и объркан от чара на младата дама, Стернау се отдръпна. От своя страна, тя се надигна и тогава видя пред себе си красота, каквато не бе считал за възможна да съществува. Той, опитният лекар, почувства как пулсът му спира, след което сърцето му изтласка кръвта в слепоочията и страните. Онзи час бе решаващ за него, а и... за нея. Те се влюбиха един в друг, макар и нещастно. Можеше да се среща с нея и да я вижда само в онази градина. Както сподели с него, тя бе компаньонка на контеса Розета Де Родриганда и Севиля, отседнала в Париж със слепия си баща, и по причина, която не би могла да му спомене, дала обет да остане неомъжена. От една страна, той се чувстваше безкрайно щастлив от взаимната любов, ала, от друга, страдаше от нейното непоколебимо решение, което не бе в състояние да проумее. Умоляваше, заклеваше я, тя плачеше, но при все

това остана твърда. Сетне тя замина, а той бе принуден да обещае, че никога няма да разпитва за нея. Оттогава се бореше с болката, изпълваща душата му.

Но един ден ненадейно получи от нея писмо. Прочете го и почувства нервите си да вибрират. Без да губи време в догадки и колебания, опакова най-необходимото и последва нейния зов. Прелетял през Франция, преминал стремително Пиренеите, сега Стернау приближаваше целта и щеше да види девойката, на която завинаги бе поверил сърцето и живота си.

Галопът на мулето все му се струваше твърде бавен. Непрекъснато го подтикваше да увеличава бързината си и когато слънцето потъна зад западните възвишения, той навлезе в село Родриганда.

То имаше далеч по-добър и приветлив вид от обичайния за испанските села. Улиците бяха широки и чисто поддържани, а къщите поглеждаха подканящо с блестящите си прозорци от добре гледани цветни градини. Това бе знак, че граф Мануел Де Родриганда и Севиля не е само господар за своите подчинени, а по-скоро баща, който мисли за тяхното щастие и добруване.

Стернау попита един от срещнатите за жилището на Миндрело и бе упътен към последната къщичка на селото. Там скочи от животното и влезе. Семейството на Контрабандиста тъкмо бе седнало край скромната вечеря.

— Тук ли живее Миндрело? — запита Стернау.

— Да, сеньор, това съм аз — отвърна мъжът и се надигна. Имаше силната набита фигура на трудов човек, а откритото лице бе неговата най-добра и сигурна препоръка.

— Познавате ли компаньонката на контеса Де Родриганда?

— Как се казва? — попита испанецът с напрегнато лице.

— Розета.

— Санта Мадона от Кордова, да не би да сте доктор Стернау от Париж?

— Аз съм.

Тогава всички членове на семейството се надигнаха и протегнаха радостно ръце към Стернау за добре дошъл. Дори малките се престашиха и последваха със засмени личица примера на възрастните.

— Добре дошъл, сърдечно добре дошъл! — извика Миндрело. — И все пак идвате навреме. Милостивата контеса, исках да кажа добрата сеньорита Розета, бра голям страх.

— Беше ли графът днес опериран?

— Не, още не. Контесата дълго моли и умолява, докато най-сетне бе отложено. Но утре това сигурно щеше да се случи. Контесата беше убедена, че ще дойдете, сеньор.

— Значи знае за писмото, което ми писа компаньонката, сеньорита Розета?

— Да, хм, разбира се, знае — отвърна испанецът с известно смущение. — А ние, сеньор, днес Ви пригответе една малка стаичка там горе на фронта, с поглед към цветята. Ще Ви заведе и същевременно ще Ви бъде поднесена вечеря, преди да е дошла сеньоритата.

— А мулето?

— Ще има подслон и фураж при моя съсед, докато се установите в замъка. Бихте ли ме последвали, сеньор?

Миндрело отведе Стернау по тясна стълбичка до ниска, но извънредно чисто поддържана стаичка, чийто таван лекарят достигаше с глава. Скоро бе донесена вечерята, по време на която Стернау с наслада спираше поглед на великолепия изглед на замъка, откриващ се от прозореца.

Строен още по времето на маврите, той представляваше могъщ паралелепипед, коронован с живописни куполи, който въпреки масивността на високия, надълго разтеглен фронт, се извисяваше толкова лек и ефирен, сякаш бе съставен от стройни минарета, украсени с венчелистчета от роза. На тази пръскаща надалеч отблясъци постройка ефектно контрастираше окръжаващата я гора от коркови дъбове. Онзи, който погледнеше замъка сега, когато гаснещата вечерна заря хвърляше над него вълшебния си мастилен воал, мислено се пренасяше, в онези местности на източните страни, където постройките на халифите издигат снага край вечнозелената растителност — толкова бели, чисти и непорочни, сякаш са сътворени от ръцете на ангели.

Денят напусна долината, здрачът се изгуби и нощта спусна своето покривало над замъка и селото. Стернау запали свещта и прегледа инструментите си, които Миндрело му бе донесъл, преди да

отведе мулето при съседа. В този момент долови леко скърцане на стъпалата и малко след туй се почука.

— Влез — обади се той.

Вратата се отвори и... тя застана там, ярко осветена от играещата светлина на свещта, тази, по която копнееше с всеки удар на сърцето си.

— Розета...

Това бе единствената дума, която успя да промълви. Нейният глас също потрепера, когато отвърна:

— Карлос, още ли не сте ме забравили?

— Да Ви забравя? — отвърна той. — Поискайте от мен всичко друго, но не и някога да Ви забравя!

— И все пак така трябваше да е. Обстоятелствата обаче наложиха днес отново да се видим и аз Ви благодаря, че дойдохте. Нека поговорим за нещата, които ме заставиха да Ви повикам!

— Вашите редове бяха неопределени. От тях предположих, че графът се намира в опасност. А в Манреса чух, че ще бъде опериран.

— Така е, но има и друга причина, която ме тревожи и която мога да споделя единствено с вас, тъй като Ви имам безгранично доверие. Не зная нищо конкретно, а само предчувствам, че над графа е надвиснала и друга опасност освен болестта му. Но сега, когато сте тук, съм спокойна.

При това признание неговите очи проблеснаха и той протегна ръце към нея.

— Толкова ли е голямо доверието Ви, Розета? О, тогава със сигурност все още ме обичате.

Тя сложи ръце в неговите и отговори:

— Да, обичам Ви, Карлос, все така, както при нашата разлъка, и ще продължавам да Ви обичам. Досега бях за вас гатанка, ала утре ще намерите ключа и сам ще се убедите, че раздялата е единствената ни съдба.

— Защо чак утре? Защо не сега?

— Защото на устата ми е трудно да изрече онова, което ще узнаете утре. Карлос, да не се сърдим на съдбата и нека потърсим утеха в щастието, че си принадлежим един на друг, независимо че обстоятелствата ни разделят! Нека разговаряме без страсти и преминем към темата, която ме води при вас!

Той се помъчи да се успокои и я поведе към едно кресло.

— Сега ще чуете какво желая от вас — подхвана тя. — Както знаете, слепотата на графа е неизлечима. Към това страдание се прибави и ново, извънредно болезнено — камък в отделителната система, и лекарите, които свикахме за консулт, твърдят, че само операция би могла да спаси живота му. Той даде съгласието. Контесата обича баща си, единствен приятел досега за нея, а тя за него, слепеца — ръката на живота. Ден и нощ молеше тя Бог за спасението му, защото не можеше да се отърве от страха, че се тръгва по грешен път. Лекарите са коравосърдечни хора, на които тя няма никакво доверие. Нотариусът Кортейо и сеньора Клариса, кажи-речи, не изпускат графа от поглед и приличат на зли демони, жадуващи за кръвта на болния, а граф Алфонсо, синът... ох, колко е нещастна, колко е злочеста контесата!

Розета захлупи бледото си лице в шепи и захлипа. Стернау издърпа ръцете и помоли:

— Не плачете, сеньорита! Сърцето Ви ще се облекчи, ако споделите всичко с мен!

— Ще го сторя — отвърна тя, като се овладя и подсуши сълзите си. — Когато видя заминаващия си брат за последен път, контесата беше съвсем малко момиченце. Оттогава минаха почти осемнадесет години и тя от сърце се радваше на неговото завръщане. Той пристигна и тя се втурна да се притисне в обятията му. Но още след първата крачка се закова, без да е в състояние дори да му протегне ръка. Той застана пред нея, а тя не посмя да го докосне. Не знаеше защо, но някакъв вътрешен свян я възпираше. Това не бяха очите и гласът на брат, лицето му бе безжалостно, а думите звучаха коравосърдечно. И наблюдавайки го сетне ден след ден, съзираше погледите, които мятеше на нейния баща. Всеки от тях говореше: „Аз само дебна твоята смърт!“ Започна да се страхува, подозираше някаква зловеща тайна и една нощ Ви писа... помоли ме да Ви пиша да дойдете и помогнете.

— Каквото мога да направя, ще стане — увери Стернау. — Операцията утре ли ще се проведе?

— Да. В никакъв случай не биха я отложили. Чух, че е определена за единадесет часа.

— Ще мога ли преди туй да видя графа и да поговоря с него?

— Да, ако уведомите контесата за себе си. Елате при нея към девет часа!... Правили ли сте друг път операция на камък в мехура?

Стернау се подсмихна.

— Много често, сеньорита! Дори мисля, че в тази насока съм постигнал успехи.

— Много ли е опасна операцията?

— За да може да се произнесе човек, трябва да се запознае със случая. Да изчакаме дотогава!

— Да, да изчакаме! Доверието ми във вас е непоклатимо. Ако спасението изобщо е възможно, ще го доведете само Вие.

Тя се надигна.

— Да си вървите ли искате, сеньорита?

— Да, в противен случай отсъствието ми ще се забележи. Ще дойдете в девет часа, нали?

— Ще дойда! Мога ли да Ви придружа, сеньорита?

— Вече е тъмно и никой няма да ни види. Да, изпратете ме до замъка.

Напуснаха къщичката и той ѝ предложи ръката си. Когато найсетне застанаха пред портата на парка, за да се сбогуват, притегли ръката ѝ до устните си.

— Лека нощ, Карлос — пожела мило Розета. — Починете си след дългото пътуване!

— Лека нощ, сеньорита!

Той поиска да си тръгне, ала тя го улови повторно за ръката, приближи се и тихо помоли:

— Скъпи Карлос, простете ми и не бъдете нещастен!

Сетне се обърна и потъна в парка.

---

[1] Plaza (исп.) — пазарищен площад. — Б.нем.изд. ↑

[2] Buenas tardes! (исп.) — Добър ден! (употребява се след обяд до свечеряване). — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

ГАСПАРИНО КОРТЕЙО

Точно по времето, когато влюбените си вземаха сбогом, в една от стаите на замъка се водеше странен разговор. В нея живееше единият от двамата хирурзи, чиято задача бе да освободят графа от камъка под съдействието на един лекар от Манреса.

При него се намираше сеньор Гаспарино Кортейо, адвокат и нотариус. Той тъкмо се бе надигнал да се сбогува и с остър, студен глас произнесе:

— Значи смятате операцията за смъртоносна?

— Неминуемо.

— Вашите колеги няма ли да повдигнат протест?

— Не биха дръзнали да застъпват мнение, различно от моето. Знаят, че съм корифей в хирургията — гласеше гордият отговор.

— Добре. А оставихте ли у графа убеждението, че ще бъде спасен?

— Разбира се.

— Тогава нашата уговорка си остава. Операцията ще се проведе в осем часа заранта, без знанието на контесата. Княжеския си хонорар ще получите в моето жилище в Манреса. Лека нощ!

— Лека нощ!

Двамата мъже си стиснаха учтиво ръце, като всеки считаше другия за съвършено добродетелен човек, и се разделиха. Адвокатът обаче не се отправи към стаята си, а нареди да доложат за него на сеньора Клариса и от бързината, с която го посрещна във вестибюла, разбра, че го е очаквала с нетърпение. Те се оттеглиха в покоите на дамата, като заключиха вратата, подсигурявайки се срещу евентуален подслушвач.

Нотариусът не носеше традиционното испанско облекло, а бе облечен в черно. В движенията на дългата, мършава, силно приведена фигура имаше нещо крадливо, а чертите на изсеченото лице напомняха хищна птица и не допускаха, че този човек би се страхувал от нещо.

Изразът на отблъскващата физиономия се подсилваше от дебнещия коварен поглед.

Сеньора Клариса имаше здраво, пълно телосложение. Беше около петдесетгодишна, с груби, неженствени черти, чиято грозота се допълваше от кривогледство.

— Добре дошъл, Гаспарино — рече тя и се настани на един плюшен диван. — Доста дълго трябваше да те чакам. Как вървят нещата?

— Много добре — отвърна нотариусът, като седна до нея. — Хирургът прояви интерес към моето предложение.

— Значи най-сетне, най-сетне ще се насладим на плодовете на нашите дълги лишения. Операцията смъртоносна ли ще бъде?

— При всички случаи.

— Нищо не можем да променим! — Тя погледна с благочестив поглед нагоре. — Съдбата е благосклонна към графа, като го освобождава от страданията. Но контесата няма ли отново да се противопостави?

— Този път не, любов моя. Тя знае, че операцията ще започне едва в единадесет часа, докато ние ще я предприемем още в осем. Когато пристъпи към обличането, графът вече ще се е отървал от мъките.

— А граф Алфонсо? — запита тя, намигайки с кривогледото си око.

— Той е човекът, който ще увенчае с венец нашия замисъл-шедьовър.

— Да, замисълът и изпълнението бяха шедьовър, шедьовър, за който светът няма и понятие и никога няма да има. Ние се обичахме един друг, стари ми Гаспарино, ала бяхме принудени да се венчаем тайно, защото аз бях дъщеря на горд идалго, а ти сиромах без препитание. Щеше да се наложи да отстраним нашето дете, ако не те бе споходила великолепната идея да го изпратим при брата на граф Мануел в Мексико вместо малкия граф Алфонсо. Сега сме родители на граф и утре ще разполагаме с милионите на семейство Родриганда. Ела по-близо до мен, разположи се по-удобно и нека помечтаем за прекрасното бъдеще!

Стернау не може да заспи. Срещата с любимото момиче не го остави да мисли за почивка. Вярно, че се бе върнал в стаята си, но цяла

нощ я кръстосва. Когато забеляза на разсъмване, че съседът е станал, отскочи при него и нареди да оседлае мулето.

Възседна го и пое в утрото без посока и цел, само за да даде простор на напирашите мисли и чувства. По едно време видя Манреса пред себе си и свърна към Родриганда по пътя, по който бе дошъл вчера.

Край него се издигаше една вента, малка усамотена странноприемница, пред която бе вързан оседлан кон — сигурен знак, че вътре вече има посетител. Стернау също слезе. Не беше закусвал и му се прииска да изпие чаша кафе. При влизането си забеляза един скромно облечен господин, пред когото имаше чанта с хирургически инструменти. Стернау нямаше и представа, че това е лекарят от Манреса, който щеше да вземе участие в операцията на графа.

Седящият до него съдържател прие поръчката на Стернау и продължи прекъснатия разговор:

— Значи Вашата визитация касае графа, сеньор доктор?

— Както вече казах — потвърди лекарят.

— И днес най-сетне операцията ще се състои?

— Положително. Някъде към осем часа.

— Но контесата и този път няма да се съгласи!

— Никой няма да я пита. Казано ѝ е, че ще започне едва в единадесет.

— Смятате ли, че клетият граф ще оздравее?

— Да... и... не... кой знае!

Стернау получи кафето си. Беше чул достатъчно. Изпи го по най-бързия начин, плати и напусна салона, без да даде да се разбере колко важно е било за него чутото. Препусна обратно в бърз галоп и половин час преди осем стигна в село Родриганда.

След като предаде отново мулето на съседа, взе инструментите си и побърза към замъка.

Стернау се насочи към портата на парка, пред която снощи се бе сбогувал с любимата. Тя беше отворена и той се насочи с бързи крачки към замъка, прекоси една алея-свод и тъкмо да стъпи на малка площадка, се закова изумен. Пред него се намираше... Розета на утринна разходка. Тя не носеше нито вталеното парижко облекло, нито испанската национална носия. Дрехата, която обхващаше красивата ѝ

фигура, бе умело съчетание между ефирния мавритански стил и по-тежкия северен.

Тя тъкмо се разделяше с една слугиня, която прие заповедта ѝ с думите: „Разбира се, контесо!“ и бързо се отдалечи. „Контеса?“ Озари го внезапно прозрение.

— Розета! — извика. Тя се обърна.

— Карлос! Какво Ви води толкова рано в парка?

— О, Боже мой, сънувам ли? Подозирам нещо ужасно. Сеньорита, доня, вие не сте Розета компаньонката, а...

— А? Продължете, сеньор!

— Вие сте контеса Розета.

— Да, така е. Отгатнахте правилно, Карлос — отвърна тя и протегна ръце към него. — Ще съумеете ли да ми простите?

— Да Ви простя? О, Боже мой, каква горест! Да, сега зная причината да бъдем разделени. Защо го сторихте, доня Розета?

Тя сведе очи и с треперещ глас призна:

— Защото Ви обикнах и исках няколко мига щастие. Но това отмина и толкова по-сурово е наказанието. Моят баща... но аз виждам инструментите Ви, а Вие идвате много по-рано — стресна се тя. — Има ли някаква причина?

— Причина? — попита Стернау все още в полусън. — Ах, да, почти забравих, а е ужасно важно. Графиньо, Вашият баща се намира в извънредно голяма опасност!

По красивото ѝ лице се изписа дълбок страх.

— Баща ми? — промълви пребледняла. — Как така?

Той извади часовника си, погледна го и извика:

— Боже мой, та времето вече наближи! Контесо, всеки момент ще започне операцията!

— Сега? Но това ще стане едва в единадесет часа!

— Не, измамили са Ви. Без Ваше знание са я назначили за осем. Сутринта пояздих малко и се натъкнах на някакъв лекар от Манреса, от когото го дочух, без да дам да се разбере кой съм.

— Santa Madonna! Преследват някаква зловеща цел, иначе не биха го вършили зад гърба ми. Елате, сеньор, да вървим бързо и да предотвратим това дело!

В състояние на най-голяма възбуда тя се отправи стремително към замъка. Лекарят я последва.

Когато стигнаха входа, слугата тъкмо отвеждаше един кон към конюшната. Стернау разпозна, че е на лекаря от Манреса, който трябва доста да е бързал, за да дойде толкова скоро в Родриганда.

— Ускорете ход, контесо! — подкани немецът. — Опериращите са се събрали, няма време за губене!

— След мен! Бързо, по-бързо! — извика графинята, като изкачи външното стълбище и зави по покрит със скъп килим коридор, в който пред една врата бе застанал слуга.

— Графът събуди ли се? — попита тя.

— Да, милостива контесо — гласеше отговорът.

— Сам ли е?

— Не. Лекарите са при него.

— От колко време?

— От десет минути.

— Ах, може би все още не сме закъснели! Влизайте, сеньор!

Тя поиска да влезе, ала слугата препречи пътя, като обясни учтиво, но решително:

— Извинете, контесо. Имам най-строга заповед да осуемя всякакъв по-нататъшен достъп.

— Това и за мен ли се отнася?

— Най-вече за вас.

Лицето ѝ прие гневен израз и като отметна гордо глава, запита:

— Кой даде заповедта?

— Граф Алфонсо, който също е вътре.

— А-а, той значи! Отмести се!

— Нямам право! Извинете, контесо. Не мога да го сторя, защото...

Слугата не можа да продължи, тъй като Стернау го улови за ръката, избута го мълком, ала с непреодолима сила, и отвори вратата. Тя водеше във вестибюла на графа, където влязоха. Слугата ги последва, но без да смее повече да противоречи. Оттук през другата врата се отиваше в приемната на господаря на замъка. Графиня Розета я намери заключена и почука.

— Кой е? — попита някакъв глас едва след повторното почукване и тя разпозна брат си.

— Аз съм — отговори му. — Отвори бързо!

— Розета, ти? — изрази онзи досадата си, примесена с изненада.
— Кой те пусна? Хуан не беше ли на поста си?

— Напротив. Отваряй бързо, Алфонсо!

— Ще те помоля да се върнеш в стаята си. Лекарите строго забраниха чуждо присъствие!

— На мен не могат да забранят, най-малкото сега. Все още не е единадесет часът!

— Папа нареди операцията да започне сега, а тя не е за женски очи.

— Преди туй трябва да говоря с него.

— Няма да стане. Хората започват...

Последните думи не бяха така тактично изговорени, както предходните. Тонът бе остър и отблъскващ, сякаш братът нямаше търпение да приключи с тая работа. Това още повече възмути графинята.

— Алфонсо — извика тя строго, — искам да вляза и ти не можеш да ми забраниш. Имам правото и дълга да говоря предварително с татко!

— Той не желае. Впрочем и аз нямам повече време за разговори пред затворена врата. Върви си, чукането ти е безполезно!

— Тогава ще си отворя сама!

— Опитай!

Последното бе придружено с грозен смях. Сетне чуха събеседника да се отдалечава.

— Боже мой, какво да правя? — попита Розета придружителя си.

Той се усмихна снизходително, ала позабави отговора, изглежда, бе чул нещо, което ставаше в заключеното помещение.

— Многоуважаема контесо — обади се слугата, който бе събрал кураж да се приближи, — убеден съм, че няма да отворят. Имайте благоволение да напуснете вестибюла...

— Мълчи! — прекъсна го тя с властен жест. Към скастриането на лакея вероятно щеше да добави още някоя остра дума, ако Стернау не й бе направил знак да сложи ухо на вратата. Тя го стори и чу като от далечина гласа на баща си да брои през равни интервали:

— Пет... шест... седем... осем... девет... десет... единадесет...

— Какво означава това? — пребледня тя още повече.

— Графът е хлороформиран — поясни Стернау. — Броенето е показател за хода на упойката.

— Значи наистина ще го режат?

— Със сигурност.

— Това не бива да става, в никой случай не бива да става! — викна тя, обезумяла от страх. — Сеньор, помогнете ми!

— Ще позволите ли да употребя сила?

— Да..., но действайте незабавно!

Стернау приближи вратата и вдигна крак. Разнесе се силен трясък и входът бе свободен. Силният мъж с един-единствен ритник изкърти високата масивна врата от ключалката. Сега той и графинята се намираха в приемната на графа. В нея нямаше никой, ала по-нататък се чуваха гласове и съседното помещение се отвори. Влезе граф Алфонсо и един от лекарите.

— Какво значи това? — кресна първият. — Виждам, че си се осмелила да приложиш сила!

Заслепен от гняв, той не забеляза, че Розета не е сама. Очите му мятаха гневни искри, а вените на челото се бяха издули от ярост.

— Осмелила? — запита графинята и красивото ѝ лице отново пламна от негодувание от невъзпитания прием на брата. — Мисля, че една графиня Де Родриганда и Севиля по всяко време има право на достъп до стаята на своя баща. Не съм се осмелила, а самата аз Ви диря сметка, задето сте дръзнали без мое знание да предприемете една опасна за живота на татко операция.

— Така решихме и така ще стане. Върви си!

— Не и преди да съм видяла и говорила с татко. Къде е той?

— В съседната стая. Неблагоразумното ти нахлуване може да му коства живота. Всяко вълнение, дори и най-малкото, за него ще има нежелателни последици. Ха, кой пък е този непознат човек тук?

— Сеньор Стернау, лекар от Париж, когото помолих да даде преценката си за болестта на татко. Очаквах неговото присъствие да бъде добре дошло и за теб!

Лекарят, влязъл с него, свъси чело — къде от досада, къде от презрение. Графът кимна:

— От Париж? Кой ти позволи? Какво нечувано самоволие! Разчитам да съблюдаваш волята ми! Разкарай се незабавно и пръждосай този човек!

При тази оскърбителна безцеремонност лицето на графинята се покри с мъртвешка бледност, бяха ѝ необходими няколко мига, за да се съвземе и успее да отговори. Сетне фигурата ѝ сякаш израсна. Протегна повелително ръка и с глас, пълен с величие, произнесе:

— Не забравяй с кого говориш! Тук заповядва само граф Де Родриганда, а ако е възпрепятстван, аз имам право да се разпореждам от негово име точно толкова, колкото и ти. Операцията няма да започне, преди този сеньор да прегледа основно болния. Аз го желая и ще отстоявам волята си!

Чертите на младия граф станаха по-ожесточени, вените по челото още повече набъбнаха, а гласът преградна, когато се приближи плътно до сестра си със заплашително вдигната ръка и отговори:

— Ти, ти искаш да заповядваш тук? Ти, едно момиче? Ха! Операцията ще се състои и ще наредя на слугата да те измъкне, щом не желаеш да си тръгнеш доброволно. Свикнал съм да правя каквото си искам, запомни го!

После Алфонсо се обърна грубо към Стернау:

— Марш оттук казах! Или искате да заповядам да Ви изхвърлят от замъка?

Стернау се усмихна спокойно.

— Тук се явих по покана на графиня Родриганда — отвърна той невъзмутимо, — за да видя графа, Вашия баща. Ще го сторя, въпреки всички възражения! Контесо, представете ме, моля, на този сеньор, който вероятно ми е колега.

Той посочи вежливо испанския лекар, който при тази бурна размяна на реплики предпазливо се бе оттеглил до прозоречната ниша. Розета кимна в знак на съгласие и изпълни желанието му с думите:

— Сеньор доктор Карлос Стернау, главен лекар в клиниката на професор Льотурбие в Париж... доктор Франкас от Мадрид... а-а, ето че приближават и другите сеньори — доктор Миланос от Кордова и доктор Киели от Манреса.

От съседната стая действително бавно пристъпиха другите двама лекари, привлечени от шумните пререкания, смущаващи приготовленията им. Те се поклониха с подчертана студенина на немца, а първоначално споменатият лекар — доктор Франкас от Мадрид, дори промени цвета си. Той навярно бе най-опитният от тримата и при всички случаи познаваше добре името професор

Льотурбие от Париж, за да разбере, че пред него стои специалист, какъвто не беше очаквал. Веднага схвана, че както над самите тях, така и над тъмното им начинание надвисва голяма опасност, която би могла да бъде отблъсната само с гордо и сурово поведение спрямо чужденеца. Ето защо се обади с дрезгавия си хриплив глас:

— Този сеньор ми е непознат. Приготовленията ни са вече към края си и не се нуждаем от чужда помощ. Бяхме натоварени от нашия пациент да го оперираме и ако не започна веднага, и то без по-нататъшно външно вмешателство, не отговарям.

— Чу ли? — обърна се Алфонсо към сестра си. — Незабавно си върви и ни освободи от присъствието на тази личност, на която няма да позволя да остане и минута повече в Родриганда.

Тя поиска да отговори, ала Стернау ѝ направи знак да мълчи.

— Моля Ви, уважаема контесо — рече той, — дайте ми думата! Въпросът касае моето присъствие. По тая причина желая да отговоря лично. Аз съм лекар и същевременно Ваш гост, контесо и най-елементарната вежливост и уважение от страна на Вашия брат и обичайната колегиалност от страна на останалите сеньори изискват да бъде изпълнено желанието Ви. Така че в случая не се явявам като смирен просител, а довереник и упълномощено от графиня Де Родриганда и Севиля медицинско лице и заявявам следното: Тъй като тук се възнамерява една твърде опасна операция, при подозрителни обстоятелства, то имам основание да смятам, че се преследва цел, която се бои от дневната светлина и очите на честния свидетел. Повдигам протест срещу това. Обявявам за лекомислен или дори предумишлен убиец всеки, който предприеме операцията, преди да съм видял и разговарял с пациента. В случай че се настоява да бъде отстранен насилствено, незабавно ще свикам полицейско подкрепление, което сигурно ще придаде необходимата тежест на желанието на графинята.

Стернау стоеше пред лекарите с гордо вдигната глава и с такъв волеви поглед, сякаш не бе непознат чужденец, а собственикът на замъка. Доктор Франкас за втори път промени цвета си, а двамата му колеги се изчервиха и сведоха смутено поглед. Алфонсо наистина поиска да избухне, но не намери думи да отвърне. Защото в същото време вратата се отвори и се появи една фигура, чийто вид будеше и уважение, и състрадание. Влезлият беше сляп. Това се виждаше от

пръв поглед. Въпреки това неவிждащите очи сякаш имаха свойството да въздействат на околните. Високата, изпосталаляла от страданията снага бе обгърната в бяло сукно, което се спускаше като саван от раменете до земята. Благородното лице имаше мъртвешка бледнина, а посивелите по слепоочията коси се спускаха на гъсти кичури до тила.

Като че някой дух бе излязъл от гробницата си да реши смущаващия покой спор на смъртните. Този човек бе граф Мануел Де Родриганда и Севиля. Хлороформирането още не бе настъпило напълно. Той се беше върнал в съзнание и доловил препирнята. И ето че се бе смъкнал от операционната маса и пристъпваше, почти целият обвит в платно.

— Какво става тук? Кой говори? Защо не започвате работата си? — попита той, обхождайки полукръга с мъртвите си очи.

Розета се спусна към него и го прегърна, преливаща от нежност.

— Татко, скъпи ми татко! — извика тя. — Слава на светата Дева, че още не са почнали! Сега не биха могли да те убият.

— Да ме убият? Но кой би искал да го стори, мило дете?

— Ох, ти щеше да бъдеш умъртвен, знаех го, подозирах го, чувствах го.

— Синовната любов и страхът говорят в теб, мила дъще. Не биваше да ни смущаваш!

— Съвсем вярно, татко! — вметна фалшивият граф. — Тя ни прекъсна, и то по нечувано фрапантен начин! Ще ти кажа само, че дори нареди да разбият вратата! Сам прецени, достойна ли е тази постъпка за една графиня Родриганда?

— Наистина ли го стори, скъпо мое дете? — запита дон Мануел с блага, невярваща усмивка.

— Да, действително го сторих, папа — отвърна тя. — Твоето състояние изисква най-голяма предпазливост, а животът ти ми е толкова скъп, че не бих могла да пропусна тази предпазливост. С теб могат да се заемат само хора, на които имам вяра. Направи ми впечатление обаче, че се действа прибързано, без необходимата грижовност за твоя живот. Водена от страх и загриженост, писах до Париж и помолих професор Лютурбие за хирург, комуто мога да те поверя, и когато днес той пристигна, не искаха да го допуснат при теб. Сега учудва ли те насилственото ми нахлуване?

Болният сведе усмихнатото уморената си глава и рече:

— Моите лекари се радват на пълното ми доверие и ако часът на операцията бе скрит, то беше само за да се спестят и на теб, и на мен всякакви вредни вълнения. Къде е парижкият лекар?

— Тук е. Това е доктор Карл Стернау от Майнц, Германия.

— Тук, в тази стая?

— Да — отговори сега Стернау лично. — Моля за извинение, Ваша светлост, но аз се явих на призива на Вашето дете. А когато се отнася до живота на един човек, един баща, предпазливостта никога не е излишна.

Думите бяха изречени с твърд глас, чийто тембър, изглежда, повлия благотворно на слепеца.

— Присъствали ли сте някога на подобна операция, сеньор? — попита той.

— Да.

— Сеньор, Вие имате многообещаващ глас. Изрекохте само една сричка, ала от нея разбрах, че сте присъствали на много такива операции, а и навярно сам сте ги провеждал.

— Ваша светлост е разбрал правилно. Аз съм главен лекар при професор Лютурбие.

— О, тогава човек може да Ви се довери и не бива да Ви отпраща! Благодаря, че дойдохте, сеньор! Ще изследвате ли състоянието ми?

— Имам голямо желание да го сторя, Ваша светлост.

— Тогава елате с мен! Господа лекарите ще ни придружат, а другите умолявам да останат тук.

— Чакайте! — извика в този момент Алфонсо. — Татко, трябва да ти кажа, че аз посочих вратата на този човек. Нима искаш да анулираш моята заповед?

— Сине мой, ти си оскърбил сеньора и аз му дължа удовлетворение.

С тези думи той се върна в другата стая. Стернау го последва, придружен от тримата лекари.

Принуден да остане, Алфонсо процеди през зъби на сестра си:

— Няма да забравя това!

Сетне се отправи към прозореца. А Розета се настани в едно кресло, без повече да удостои брат си с поглед.

Стаята, към която се бе отправил графът, се оказа с просторност, напълно достатъчна за операция. Върху една дълга маса бе проснат матрак, на който трябваше да бъде наместен графът. В близост се намираха какви ли не инструменти, а на пода — съдове за отпадъчните материали при операцията.

Граф Мануел се обърна към Стернау:

— Сеньор, откак ми бе отнета светлината на очите, се стремя да съдя за човека по интонацията на гласа му. Вашата буди доверие. Прегледайте ме, моля!

Немският лекар беше имал работа с много пациенти, ала пред никой болен не бе изпитвал чувствата, които го изпълваха в момента. Този човек беше баща на девойката, която обичаше с толкова жар и безнадеждност. Той неволно изрази напирещите чувства с дълбоко въздъхване. Графът го долови и запита:

— Притеснявате ли се, сеньор?

— Не, Ваша светлост — прозвуча отговорът. — Това, което чухте, не бе въздишка на слабост, а молитва към Всевишния за благословия да изпълня очакванията на контеса Розета.

Графът протегна ръце към него и каза:

— Сеньор, благодаря Ви. Тези думи увеличиха доверието ми към вас. Онзи, който освен на умението си, се позовава на Бог, ще осъществи това, което е според човешките възможности. Започнете!

С многобройни въпроси Стернау подробно се осведоми за всичко, отнасящо се до болестта. После поиска от графа да легне на масата и внимателно го прегледа. Обиграността, с която действаше, даде на тримата испански лекари да разберат, че имат пред себе си специалист, който ги превъзхожда.

Най-сетне болният можеше да се изправи. Той запита немеца за резултата от прегледа, но вместо да даде очаквания отговор, лекарят каза:

— Ваша светлост, Вие сте сляп. Ще ми позволите ли известна информация по този въпрос?

Той отново трябваше да отговаря на множество въпроси. След това Стернау извади различни инструменти, с които освети и прегледа очите. Когато приключи, се обърна към колегите си:

— Сеньори, преди малко доктор Франкас от Мадрид заяви, че не би търпял чуждо вмешателство. Следователно ще ми бъде отказан

колегиален консулт и аз се виждам принуден да изразя убежденията си с цялата им прямота, без да се съобразявам с някого. Ваша светлост, по какъв начин щеше да бъде отстранен от вас камъкът?

— Чрез оперативна интервенция на слабините — отвърна болният.

Стернау се сепна.

— Не е възможно, Ваша светлост — възкликна той. — Или са опитали да Ви заблудят, или сте чули погрешно! Но в действителност не виждам причина да Ви заблуждават.

— Така е, както казах — потвърди графът. — Попитайте тези сеньори!

Стернау стрелна лекарите с поглед, под който само Франкас запази хладнокръвие и отвърна надменно:

— Сметнахме, че спасението е възможно единствено по този начин.

— Но, сеньори — подхвана възбудено Стернау, — напипахте ли камъка? Знаете ли неговата големина и къде се намира? Боже мой, не мога да проумея! Тук всеки срез е опасен за живота, а интервенцията, която сте възнамерявали да извършите, е направо смъртоносна. Сеньори, за мен всеки лекар, посягайки по този начин към ножа, е хладнокръвен убиец!

— Сеньор! — обади се заплашително мадридският хирург.

— Сеньор! — викна на свой ред Стернау с мятаци мълнии очи. — Граф Родриганда не е лекар, не би могъл да знае какво са възнамерявали да извършат над него. Но всеки начинаещ е длъжен да знае, че за болния е невъзможно да преживее операцията. Ако съобщя за вас и поискам да се разследва случаят, ще бъдете подведен под отговорност за опит за убийство.

Въпреки заплахата Франкас успя да се овладее.

— А-а — проточи той иронично. — Вие, един чужденец, ни заплашвате? Смехотворно! Този човек разиграва театър, за да стане личен лекар на графа, ала Негова светлост ни познава добре. Имената ни са безупречни, а познанията високоуважавани. Но нека все пак чуем как възнамерява мечтателят да отстрани камъка!

— Ще чуете! — отвърна Стернау невъзмутимо. — Той може да бъде отстранен само чрез литотрипсия, и то съвсем безопасно.

— Литотрипсия? — учуди се лекарят от Манреса. — Че какво пък е това? Какво е наистина?

Стернау го изгледа изумен.

— Чувате ли, Ваша светлост, на какви хора сте поверили живота си, щастието на Вашето дете? — обърна се той към графа. — Този човек не е слушал за раздробяване и отстраняване на камък чрез катетър!

Франкас се изсмя презрително.

— Заблуждавате се, сеньор! Приказката за катетъра я знаем преди вас, ала на такива басни може да вярва само един некадърник. А с некадърници не се спори. Нека графът реши кой да напусне незабавно тази стая — Вие или ние.

— Докато съм в състояние да действам, ще се подчинявам единствено на решенията на съвестта си — заяви Стернау. — Както вече казах, Негова светлост не е лекар. Той трябва да вземе решение, от което зависи животът му, а това не мога да допусна дори ако трябва за убежденията си да заложа своя собствен живот!

В този момент графът се надигна, направи повелителен жест и заговори:

— Сеньори, тук не е място за подобен спор. Можете да се оттеглите, по-късно ще научите решението ми. Вашите възгледи са ми известни, сега искам да чуя и мнението на сеньор Стернау. Нека той остане, за да го изложи. Сега вървете, скоро ще узнаете другото!

— Означава ли това, че прекратяваме службата си при вас? — разсърди се Франкас. — Освободени ли сме? Добре, тръгваме си, ала този чужденец ще ни даде удовлетворение, а вас, Ваша светлост, умоляваме да си помислите много добре, преди да вземете решение.

Те събраха инструментите си и напуснаха стаята. Розета веднага влезе, хвърли се бурно на врата на графа и извика ликуващо:

— Спасен! Татко, благодаря ти!

Той я отблъсна леко от себе си, но без да я освобождава напълно от обятията си, и произнесе:

— По-полека, по-полека, детето ми! Още не съм взел решение. Искам преди туй да чуя и мнението на сеньор Стернау.

— О, то ще е единственото правилно! — извика тя. — Можеш да му имаш пълно доверие.

Очите ѝ засияха с такава радост и топлина към немца, че той почувства този поглед да прониква като слънчев лъч в сърцето му и помоли с развълнуван глас:

— Ваша светлост, имайте ми доверие! Бог знае колко честно говоря с вас. Същевременно ме извинете за рязкостта, с която разговарях с тези хора! Бях изумен от лекомисленото отношение към Вашия живот. Ако операцията действително беше предприета, кълна се, вече нямаше да сте между живите.

В този миг вратата се отвори и граф Алфонсо нахлу стремително. Обсъдил въвн нещата с лекарите, сега идваше, изпълнен с гняв и разочарование, но с надежда все още да постигне тъмния си замисъл.

— Те си тръгват? Ти си ги изгонил, татко? — запита той. — Нима е възможно?

— Не съм ги изгонил, сине мой — отвърна графът. — Помолих да ми дадат време за проверка.

— Надявам се при решението си да зачетеш тези достойни мъже!

— Решението ми ще бъде справедливо. А сега ще помоля да оставим тази неприятна тема.

Алфонсо бе принуден да се подчини и графът се обърна към дъщеря си:

— Представи си, този лекар прегледа и очите ми!

Графиня Розета стрелна с радостно изумление немския лекар.

— Тъй ли? — попита тя. — Имате ли основание за надежда, сеньор? Смятате ли, че слепотата заслужава преглед?

— Разбира се, контесо. Имал съм работа с много слепци, а упражненията изострят погледа и човек скоро е в състояние да отличи едно безнадеждно око от друго, при което е възможно подобрене.

— И какво забелязахте?

— Че и тук лекарите не са били прави.

Розета подскочи. Слепецът също надигна удивено глава, докато граф Алфонсо едва успя да прикрие един отровен поглед.

— Какво имате предвид? — попита дон Мануел. — О, говорете, моля ви!

— За неизлечимо болен ли Ви обявиха, Ваша светлост?

— Така е.

— Каква бе преценката им за Вашата болест?

— Диагнозата бе стафилома^[1].

— Хм, не са били прави! Вашата болест се състои в едно наистина много рядко съчетание на катаракт, сиво перде и седефено блестящо помътняване на роговицата, което ние, лекарите, наричаме левкома.

— А това състояние излечимо ли е? — попита графът, стаил дъх.

— Доскоро в действителност бе считано за неизлечимо, ала сега повечето пациенти се възстановяват. Левкомата се отстранява посредством непрекъснати пункции с катарактна игла, след което се оперира намиращото се зад нея перде. Ако ми се доверите, Ваша светлост, с чиста съвест давам надежда, че зрението Ви ще се възвърне, вярно, не с предишната сила и острота, но ще можете да виждате с помощта на очила.

Графът протегна ръце към небето и възкликна:

— О, Боже, ако това е възможно!

А Розета се притисна до гърдите му, хлипайки от възторг, и помоли през сълзи:

— Татко, довери му се! Никой друг не може да ти помогне освен той!

— Да, ще се вслушам в гласа ти, дъще моя, ще го даря с цялото си доверие! — реши графът. — Сеньор, ето ръката ми! Днес Вие започнахте с Бог едно дело и с Божията помощ то ще бъде доведено докрай. Алфонсо, сине мой, не споделяш ли радостта ни?

Фалшивият граф направи опит да овладее лицето си и отвърна:

— Бих бил щастлив да зная, че ти си отново здрав и с възвърнато зрение, но си мисля също колко лекомислено и опасно е да се събуждат надежди, които може би няма да се осъществят. Сетне болният ще се почувствува десетократно по-нещастен.

— Бог ще бъде милостив! Колко време ще Ви отнеме лечението, сеньор!

— Тъй като тепърва ще трябва да свиквате със сондата, камъкът не може да бъде отстранен за по-малко от две седмици — отговори Стернау. — Едва след като се възстановите напълно от тази операция и общото Ви здравословно състояние не буди опасения, можем да пристъпим към лечението на очите, което ще отнеме значително повече време.

— Но ще можете ли да останете толкова дълго тук, сеньор?

— Ще помоля професор Лъотурбие да ме освободи от служебните задължения за по-дълъг срок или пък ще трябва изобщо да напусна.

— Напуснете, умолявам Ви. При мен ще намерите нова родина и богато обезщетение за всичко, което оставяте в Париж!

— Най-доброто възнаграждение за мен ще бъде съзнанието, че съм върнал телесното здраве и светлината на очите Ви, Ваша светлост. Още днес ще пиша на професора.

— Сторете го! Ще живеете при мен, сеньор. Нека Розета още сега посочи стаите ви.

— Та нали за тая цел си имаме кастелан — вметна язвително Алфонсо.

— Да, правилно — съгласи се графът. — В радостта това ми щукна из ума.

— Аз също съм благодарен на дон Алфонсо за напомнянето — обади се Стернау гордо, — тъй като най-малко от всичко бих желал да се правят заради мен радикални промени в тукашните порядки.

Стернау се сбогува с граф Мануел и побърза да излезе. Отвън завари тримата испанци, които го изгледаха с мрачни, изпълнени с ненавист погледи.

— Сеньор — изсъска Франкас, — Вие спечелихте битката с нас! Но ние ще я продължим, тя ще бъде ожесточена и ще трае, докато Ви повалим.

— Хайде де!

С този отговор Стернау изрази пренебрежението си, избута доктора и отвори вратата. Сетне се отправи към жилището си при Миндрело. При връщането си в замъка щеше да намери стаите си вече пригответени.

Малко по-късно в покоите на сеньора Клариса при закрити врата отново седяха трима мъже — граф Алфонсо, доктор Франкас и нотариусът Гаспарино Кортейо. Първите двама се постараха да изложат необикновеното събитие.

— Възможно ли е? — възкликна Клариса, когато разкажът приключи. — Бяхме толкова сигурни, очаквахме с такава увереност успеха на нашия план и ето че дойде този чужденец и изцяло погуби делото ни!

— Погуби? — запита иронично Алфонсо. — Кой говори за това! Касае се най-много за къса отсрочка.

— Ще бъде ли резултатна сондата, сеньор? — обърна се нотариусът към лекаря.

— Съвсем сигурно — призна Франкас. — Ала ние самите ще сондираме доктор Стернау така безмилостно, че ще бъде раздробен, преди да си го е помислил.

— А очната операция?

— Също може да е сполучлива, ако не се появи възпаление, което ще бъде фатално. От този немски Голиат всичко може да се очаква.

— Ами да се погрижим тогава да настъпи такова възпаление — вметна Клариса.

— Да, бихме могли да сторим това-онова, пък и нещо много повече — обади се нотариусът, — но трябва да бъдем предпазливи. Не бива да действваме необмислено и да си навличаме подозрения. И друго — нека ни виждат възможно по-рядко заедно, така че да приключваме по-скоро разговора. Нещата стоят така: графът не бива да оздравее, най-малкото да не възвръща зрението си, защото в никой случай не трябва да види лицето на Алфонсо. Що се отнася до немца, да бъде обезвреден — да умре или изчезне завинаги.

— Но как? — попита Клариса.

— Остави тая грижа на мен! Горе в планините имам няколко добри познати. Глупавите хора ги наричат разбойници, ала за мен са най-верните и честни съюзници, които мога да си пожелаая. В най-скоро време ще ги посетя и запитам дали ще имат добрината да ни освободят от компанията на този немец.

Междувременно Стернау си отпочиваше в малкото жилище след безсънно прекараната нощ, а когато следобед тръгна за замъка, Розета бе първата, която го посрещна.

— Добре дошли, сеньор! — поздрави тя. — Нека Вашето идване донесе изцеление и благополучие!

— На първо време ще донесе само борба, контесо — отвърна той. — В това ме увери най-тържествено доктор Франкас.

— Може да има право, Карлос — отговори тя със светнали очи, — ала борбата, в която се свързваме, ще бъде борба не само срещу

фалша, лъжата и престъплението, а и борба за любов! В мое лице ще намерите вярна и храбра съюзница!

---

[1] Стафилома — подобна на гроздова семка язва върху роговицата на окото — Б.нем.изд. ↑

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

КАКВО РАЗКАЗА ПРОСЯКЪТ

Високо горе в Пиренеите, западно от Андора, където могъщата Маладета, „Проклетата“, извисява до облаците своите върхове, а урвите са се впили дълбоко в снагата ѝ, влачеше крака надолу по дивите пътеки един пътешественик. Нито ручей ромолеше с живителните си пръски, нито храст или вейка предлагаха сянка. Жарко пламтящото южно слънце нажежаваше голите скали, неплодните скатове, пустите свлачища и самотният пътник се нуждаеше от глътка студена вода и хладно място, където да подслони умореното си от изпепеляващите лъчи тяло.

Беше стар. Косата му бе сива, а лицето хлътнало и сбръчкано. Кожата на ръцете бе оцавена до твърдо от вятъра и слънцето. Дрехите висяха по тялото на парцали, а старите му сандали бяха толкова прокъсани, че босите му стъпала докосваха напечената земя. При това, изглежда, бе много болен, защото непрестанна кашлица раздираше хлътналите гърди. Лека-полека старецът се смъкваше надолу, все по-дълбоко в клисурите. Едва се движеше от изтощение, ала принуждаваше парещите си ходила да продължават пътя си през този мъртъв пущинак, сякаш подтикван от зла орис или някое ужасно проклятие. Най-сетне спря и се огледа изпитателно.

— Трябва да е някъде наблизко — промърмори той. — Дотук доведох момчето. Оттук тръгнах за Мексико и оттук започнаха мъките ми, които ме разяждат до мозъка на костите и разкъсват сърцето ми. Ще си отпочина малко.

Старият се настани на един зноен камък и захлупи глава в шепи. Наоколо не се долавяше никакъв звук. Само хриповете на болните му гърди нарушаваха тишината.

— О, *santa madre dolorosa* — възкликна той отново. — Как съгреших, как ми бе отплатено, какво преживях заради престъплението! Скитах се по суша и морета и сега моля небето да се смили над мен да положи уморената си глава в гроба. Боже от

небесата, прости ми! Не ме оставяй да търся напразно! Нека го открия, та да не отида в преизподнята!

Той отново замълча, размишлявайки дълго под непрекъснатата кашлица. Сетне поднови:

— Но дали все още е жив? Дали не са умъртвили красивото момченце, което спеше в скута ми, както младенецът в обятията на Светата Мадона? Това би било ужасно! Не, не мога да издържам на тази неизвестност! Трябва да продължа, там вляво долу се намира скривалището на разбойниците. Ала никой не бива да ме разпознае, никой не бива да заподозре кой съм и какво търся при тях. Те няма да ме отблъснат, ще приемат болния, умиращ старец и скоро ще узная дали онзи, когото търся, е все още сред живите. Напред, уморени крака! Чака ви още малко път, след което ще си почивате през вечността!

Той се надигна мъчително и продължи пътешествието си. Досега се бе придържал възможно все на юг, сега се насочи повече на изток. Пътят му вече не минаваше през долините. Сега бе принуден да преодолява дълбоки странични урви и стръмни скалисти скатове. Кашляше и хриптеше, но не си позволяваше нито миг почивка, докато най-сетне забележа животворна ивица зеленина. Беше оставил зад себе си границата на пустошта и бе достигнал възвишения, обрасли отначало от ниска растителност, но скоро и от храсти и накрая — от гъсти дървета.

Пое нагоре между тези храсталаци и дървета, докато стигна открито, оградено от високи храсти място, където се настани на земята. Едва го бе сторил и долови зад себе си крачки, ала преди да бе имал време да се обърне, почувства една твърда ръка на рамото си и рязък глас запита:

— Какво смяташ да правиш тук, дядка?

— Да умра!

Само тези думи отвърна и отново отпусна глава, която бе надигнал.

— Да умреш? Защо?

Оня, който питаше, бе млад силен мъж, а оръжията по него не допускаха мисълта да е миролюбив жител на някой град или село.

— Защото не мога да продължа нататък — въздъхна болният.

— Защо си дошъл насам? Какво търсиш?

— От много дни търся из планините един корен, който би могъл да облекчи страданията ми, ала все още не съм го намерил.

— Къде е родното ти огнище?

— Далеч оттук, край Оренсе, до границата с Португалия.

— И въпреки болестта си дръзнал да тръгнеш толкова надалеч? Имаш ли хляб?

— Не.

— Ама никакъв? Света Майко Божия, та ти ще умреш от глад още преди да те е погубила охтиката! Почакай, ще питам дали мога да ти донеса!

Младият мъж изчезна сред храсталаците, но скоро отново се върна.

— Ако склониш да ти вържа очите, ще те отведа на място, където ще можеш да си отпочинеш и положиш грижи за себе си докогато пожелаеш — каза той.

— Да ми вържеш очите? Но защо?

— Наложително е. Не бива да видиш нашия вход.

— А-а, какви сте вие?

— Разбойници, но иначе честни хора, старче.

— Разбойници? Значи обирджии? Ох, аз съм уморен и беден и няма защо да се страхувам от вас. Вържи ми спокойно очите и ме води накъдето поискаш!

Разбойникът свали кърпата от врата си, върза очите на стария и го поведе за ръка. Известно време вървяха през храстите, после стъпките им отекнаха в някакъв входник, след който спряха и кърпата бе свалена. Намираха се в открита скалиста котловина. Наоколо бяха насядали двадесетина груби фигури, които се хранеха, пиеха, пушеха, играеха или привеждаха оръжията си в готовност. Отведоха го при здрав дългобрад мъж, който лежеше малко встрани на вълнено одеяло и броеше пари от голяма кожена торба.

— Как се казваш? — запита той рязко новодошлия.

— Името ми е Бернардо, сеньор.

Разбойническият главатар му отправи остър поглед и рече замислено:

— Струва ми се, че вече съм те виждал!

— Не бих казал.

— Известиха ми, че си от околностите на Оренсе. Защо не си остана вкъщи, като си толкова болен?

— Тъкмо болестта ме принуди да тръгна на път, сеньор. Търся из планините един корен, който лекува всички болести.

— Охо, няма такъв!

— Има, сеньор. Каза ми го една мъдра хитана^[1].

— Та нямаш ли син, който да го търси вместо теб?

— Нямам ни син, ни дъщеря, нито пък някакъв приятел на тоя свят.

— Тогава остани тук и си почини! Ти няма да я караш дълго, човече. Навън без мое разрешение няма да излизаш. А ако си предател, хубавичко внимавай! С такива хора не се шегувам.

На стария бе посочено едно уединено място, където получи храна и вода. Сетне сякаш никой не се интересуваше от него.

Доста по-късно отново влезе човекът, който бе отвън на стража, и докладва на главатаря, че някакъв непознат настоява да говори с него.

— Кой е? — гласеше въпросът.

— Не иска да каже. Носи черна маска, та да не го разпознаят.

— А-а, идвам веднага.

Главатарят се надигна, пъкна един пистолет в пояса си и напусна скалистото убежище. Вън съгледа непознатия. Изглежда, все пак го разпозна, защото се отправи с бързи крачки към него, протегна ръка и го поздрави с думите:

— Добре дошъл, сеньор Гаспарино, добре дошъл! Минаха години, откак се видяхме за последен път!

— Шт! — предупреди дългата мършава фигура изпод маската.
— Кой назовава тук имена! Сигурни ли сме, че някой не ни подслушва?

— Напълно! Там вдясно пази нашият пост, но той не може да чуе, а тук иначе хора не минават. Надявам се, че ми носиш добра работа.

— Много вероятно, стига да не искаш прекалено много. Колко ще струва изчезването на двама души?

— Много зависи кои са.

— Един граф и един лекар.

— Кой е графът?

— Старият Мануел Де Родриганда и Севиля.

— Твоят господар? Свети Себастиан, ама и ти си един верен служител! За жалост не мога да изпълня желанието ти! Графът стои под закрилата на един мой приятел. Не бива и косъм да пипна от главата му.

— Хайде, хайде, аз плащам добре!

— Това не променя нещата. Ние, бандитите, сме честни спрямо приятелите си. И десет хиляди дублона да ми предложиш, пак бих отказал. Считай въпроса за приключен! Кой е вторият?

— Един лекар от Германия.

— Виж, това е по-добре.

— И по-евтино?

— Разбира се. Къде е отседнал?

— При графа.

— О, тогава няма да е много евтино. След като живее при човек под закрила, не може да му се посяга току-така.

— Не може ли каза? Че кой пък ще забрани нещо на теб, главатаря?

— Аз самият. Не мога да престъпвам законите, които сам съм създал. Защо се налага този човек да изчезне?

— Изпречил се е на пътя ми. Това трябва да ти е достатъчно!

— Добре. Да умре или само да изчезне?

— Първото е по-сигурно.

— Тогава ще броиш хиляда дублона.

— Хиляда дублона? Да не би дяволът да ти е отнел разума, капитане?

Главатарят произнесе равнодушно:

— Ами откажи се. Adios, señor!

— Добре де, добре! Нека са хиляда дублона. Кога да платя?

— Половината сега, останалите сетне.

— А ако не успеете?

— Не може да не успеем. Как да се доберем до него?

— Сега още не мога да кажа. Вероятно ще са необходими повече хора. Нареди им да дойдат в Родриганда, аз ще се срещна с тях в парка и ще им дам указанията си. Ето ти петстотинте дублона, капитано.

Той наброи парите на главатаря и се осведоми:

— Малкото момченце от ония времена все още ли е при вас?

— Да. Междувременно то стана голям момък...

— Защо не го убиете?

— Тогава ми плати само да изчезне. Я кажи сега кой е той всъщност?

— По-късно ще разбереш. А той за какъв се смята?

— За намерено дете.

— Донякъде съм любопитен да го видя.

— Остави момчето, сеньор! Ти не си наш член. Плащаш си за работата и си заминаваш. Оттук по-далеч не опитвай да отиваш.

— Принуден съм да се примиря. Хората ти кога ще бъдат в Родриганда?

— Утре вечер. Adios, senior!

— Adios!

Двамата мъже си подадоха ръце и се разделиха. Току-що бе изтъргуван един човешки живот като някакъв малостоеен предмет. Човек все пак би се запитал кой от двамата негодяи бе по-опасен — разбойническият главатар или коварният нотариус, който не се свенеше заради интересите да надява маска за неразпознаваемост и да пуска в ход изкуството на преструвките.

След като се върна в бърлогата си, бандитът свика в един отдалечен ъгъл петима от хората си и им заповяда да тръгнат за Родриганда и да изпълнят поръчката на нотариуса.

Когато се спусна вечерта, до болния просяк се приближи един от разбойниците, нареди му да го последва и го поведе по един тъмен ходник, който навлизаше дълбоко във вътрешността на планината. От двете страни на този ходник в скалата бяха издълбани малки килии, които служеха на обитателите за спални помещения. Някои от тях бяха снабдени с тежки железни врата и явно служеха за затвор.

Разбойникът беше млад мъж, някъде около двадесет и двегодишен. Носеше живописното облекло на провинция Каталония. При светлината на малката лампа, която носеше в ръка, човек можеше да различи благородните му черти и никога не би допуснал, че е разбойник. Беше строен, със здраво телосложение, а движенията му се отличаваха с лекота и обиграност и очароваха оня, който го наблюдаваше.

— Това е твоята стаичка, добри ми старче — каза той, като посочи една отворена килия. — Тук ще намериш добра постеля. Да ти

оставя ли свещта?

— Да — отговори просякът. — Кой знае дали някога отново ще напусна тази стая!

— Защо пък не? Човек не бива да се поддава на предчувствия. Ти навярно си много болен, ала Бог може да лекува и лошите болести. Така че надявай се!

— Да, надявам се — отвърна просякът посред мъчителен пристъп на кашлица, — но на смъртта. Тя ще бъде моят избавител на всичките ми страдания.

— Силни ли са болките ти? — попита разбойникът, като се наведе състрадателно да оправи постелята на стареца.

— Животът не може да отлети безболезнено, тялото се съпротивлява на смъртта. Но какво са мъките на тялото пред терзанията на духа! Те са ужасни, синко. Пази се да не ги опознаеш някой път!

— Душата ти ли страда? С удоволствие бих облекчил мъките ти, стига да можеш.

— Да, вижда се, че притежаваш милостиво сърце. Но за онова, което ме води насам, може само капитано... всъщност и ти донякъде ще ми бъдеш полезен.

— Ако мога, на драго сърце!

— Знаеш ли дали сред вас има някой, който не знае произхода си?

Младият бандит наостри слух.

— Как ти хрумна този въпрос?

— Понеже търся такъв човек.

— Тогава ще ти кажа, че зная един. Но само един такъв човек.

Старецът го изгледа, окрилен от радостна надежда.

— Кой е?

— Аз самият.

— Възможно ли е? Как се казваш?

— Мариано.

— И по-нататък? Нямах ли друго име?

— Не.

— Ах! Как си попаднал сред бандитите?

— Главатарят ме намерил в планината. Аз съм подхвърлено дете. Той ме приел при себе си, ала всичките му издирвания на онзи, който

ме е подхвърлил, били напразни.

— На колко години си?

— Не зная.

— От колко време си сред бандитите?

— Станаха вече осемнадесет години.

— Осемнадесет години? — попита старецът замислено. — О, тъкмо толкова трябва да бъдат. Не храниш ли някакъв спомен от детството си? Нищо ли не можеш да си спомниш, скъпи синко?

— Не. Вече всичко ми е излетяло от ума, ала често съм сънувал онези времена.

— Може би смяташ за сън нещо, което е било в действителност? Какво все пак ти се е присънвало?

— Много често съм сънувал една малка кукла. Лежеше в красиво бяло креватче, на чийто ъгъл се виждаше златна корона, и беше жива.

— Навярно знаеш и как се казва?

— Да — отговори той. — Много добре знам, че я наричаха Розета, Розичка. Присънвал ми се е и един много здрав висок мъж, който ме наричаше Алфонсо. Той ме вземаше в скута си и винаги носеше великолепна униформа. Край нас непрестанно беше и една красива горда жена, която много ме обичаше и милваше и целуваше Розета и мен. Бях малък, но зная, че ги наричах папа и мама. Аз също лежах в легло, украсено с корона. Веднъж, докато спях, дойде един чужденец. Тогава се пробудих и ми бе запушена устата. Но аз не спях в нашия замък, а в някакъв град, в който бях пристигнал с папа и мама. Поисках да изкреция, защото се уплаших от мъжа, но той върза здраво кърпата и от страх отново заспах. Когато се събудих, лежах в гората. Това е, което ми се е присънвало.

— И повече нищо, нищо друго? Не знаеш ли как се казваше мъжът, който носеше униформата?

— Слугите го наричаха граф и като че ли екселенц.

— А-а! Не споменаваха ли сегиз-тогиз някакво име?

— Не.

— Слушай, сине мой, ти не си сънувал всичко това, то е било наяве!

— Тъй съм си мислил и аз понякога. Но когато веднъж го споделих с капитано, той много се ядоса и ми заповяда да мълча. За короната изобщо не биваше да говоря, въпреки че можех подробно да я

опиша. Обрисувах му я, ала той посегна да ме удари и оттогава си държа езика.

— Можеш ли сега да си я спомниш?

— С най-големи подробности. Имаше златни зъбци, увенчани с бисери, а под тях два сребърни знака.

— Що за знаци бяха?

— Първоначално не знаех, но когато ме научиха да чета, вече ми бе ясно. Бяха букви, а именно R и S.

— Била е графска корона. Никога не забравяй тези знаци!

— Никога няма да забравя и останалото, при все че с никой не разговарям по този въпрос.

— А освен теб, сред бандитите никога ли не е имало друго намерено дете?

— Никога!

— Тогава ти си този, когото търся.

Мариано се учуди.

— Мен си търсил? Защо?

— Синко, ако е волята Божия, може би ще узнаеш кой си. Онова, което ще чуеш от мен, ще ти посочи пътя, по който можеш да го научиш.

Лицето на младия мъж изрази радостна надежда.

— Наистина ли? Хвала на Бога за това милосърдие! — провикна се той.

— Тихо! — предупреди просякът. — Никой не бива да разбере, че съм разговарял с теб за тези неща. Научи ли главатарят, изгубен съм. Всъщност е трябвало да бъдеш умъртвен, но капитано не го е сторил. И все пак, узнае ли какво искам да споделя с теб, ще ти отнеме живота, за да не бъде издадена тайната. За щастие тъкмо ти ме доведе до килията. Но никой не бива да научи нищо за онова, което ще ти кажа. Ето защо ще дойдеш при мен едва когато отсъствието ти няма да бъде забелязано.

— Това ще стане веднага щом другите заспят.

— Донеси хартия, перо и мастило, тъй като имаш да пишеш нещо. Погрижи се също и за повече свещи, понеже писането ще отнеме доста време.

Мариано си тръгна и старецът остана сам.

— Благодаря ти, Мадона — прошепна той, — че ми даде сила да стигна до това място. Може би Бог ще ми прости, щом опитвам да поправам грешката, която извърших в лекомислието си.

Нов пристъп на кашлица му отне дъха.

Скоро разбойниците се оттеглиха да спят. Неколцина останаха да се търкалят из котловинката, но още не бе настъпила полунощ, когато и последният се пъкна под завивките си. Не след дълго всички спяха и само постът се ослушваше навън в тъмната нощ, охранявайки другарите си от неприятни изненади.

Тогава Мариано напусна малката си килия. Едва бе съумял да овладее вълнението си. Най-сетне, най-сетне щеше да се вдигне булото, покриващо неговото минало! Сънищата не са били измама, а действителност! Чувстваше сърцето си да тупа лудо, докато се промъкваше по ходника, в който се намираще килията на болния. Той беше буден и при появата му се надигна. Мариано постави свещта на земята и се настани до постелята на стария.

Изпълнен с нетърпение, болният протегна ръка и улови десницата на Мариано, която тлееше като в треска.

— Мариано — подхвана той своята изповед, — спрямо теб бе извършено голямо престъпление и аз... съм съпричастен в него. Сега все още не моля за твоего опрощение. Чуй първо в какво съм се провинил по отношение на теб.

Болният помълча и пое дълбоко дъх, сякаш набираше сили да може да продължи.

— Всъщност трябва да знаеш, Мариано, че някога аз бях член на бандата.

— Ти? Охо! На тукашната банда?

— Да. Капитано беше мой главатар. Казвам се Тито Сертано, от Матаро съм. Бях беден моряк и от време на време пренасях през границата от Франция по няколко лакти копринен плат. Веднъж ме спипаха. Лодката ми бе секвестрирана, стоката също, а мен пъкнаха в затвора. Удаде ми се да избягам и тъй като никъде не се чувствах в безопасност, отидох при разбойниците. Първата работа, която изпълних, бе да подменя едно дете. Малката контрабанда не обременяваше съвестта ми, ала тук се стреснах. През нощта не можах да мигна, а когато сетне капитано поиска да убия един човек, наруших дадената клетва за вярност и офейках.

— Разкажете историята за смяната на детето! — помоли Мариано.

— За да е по-сигурен, главатарят лично дойде с мен. Отведе ме в една странноприемница в Барселона, където отседнахме и останахме да пренощуваме. Към полунощ при нас влезе един мъж и положи някакъв вързоп на масата. Когато развърза плата, видяхме малко, около четиригодишно момченце. От завивката се носеше миризма на етер, от което заключих, че детето е в безсъзнание. Моята задача бе да подменя това дете с друго, което нощуваше в странноприемницата. Стаята не беше заключена, а аз бях получил шишенце етер, за да упоя по същия начин второто момченце. След като размених дрешките на двете деца, върнах се с новото, с което отгук насетне се зае главатарят.

— Всичко това сигурно ли е?

— Мога да се закълна! Ти мислиш, че си сънувал, ала се заблуждаваш, тъй като сънят ти е нещо, станало в действителност. Когато размених дрешките, видях по облеклото на второто момченце графска корона с двете букви R и S. Все още мога да си спомня, че това бе на 1 октомври 1830 година, по-точно през нощта на първи срещу втори октомври.

— Не позна ли мъжа, донесъл ви момченцето? За мен ще е от извънредно голямо значение да го зная.

— Не го познавах, но чух името му. Главатарят веднъж се изтърва и го нарече сеньор Гаспарино, а когато се сбогуваха във на стълбите и смятаха, че никой не ги наблюдава, той още веднъж произнесе това име. Вратата беше отворена и го чух ясно. Веднага бих разпознал човека, стига само да го зърна някога.

— Каква беше фигурата му?

— Дълга и мършава. Имаше гърлен глас и употребяваше сладниково-патетични думи и изрази.

— Значи донесохте непознатото дете с чужди дрехи насам? Какво стана после с него?

— Остана в убежището и бе добре гледано. То непрекъснато говореше за мама, папа, за малката Розета, за добрия Алимпо и добрата Елвира. Най-сетне капитано му забрани да произнася тези имена, след което може съвсем да ги е забравило.

— Не — прекъсна го Мариано. — Не съм ги забравил. Последните две имена наистина ми бяха изскочили от ума, но сега си

ги спомням. Добрият Алимпо често ме носеше на ръце. Той имаше чудновати мустачки. Краищата им бяха обръснати и те се спущаха изпод носа като две дълги къдрички далеч напред над устата. Заради тях не допусках да ме целува. Той винаги завършваше речта си с твърдението: „Така казва и моята Елвира.“ Елвира бе негова съпруга. Тя беше извънредно дебела. Толкова е жива в паметта ми, че срещна ли я някога, веднага ще я позная. Разказвай нататък!

След като преодоля поредния пристъп на кашлица, болният продължи:

— Няколко седмици след подмяната на децата трябваше да убия един пътник. Капитано настояваше да го сторя, като ме заплаши със смъртно наказание, ако не изпълня заповедта. Дадох вид, че се подчинявам и тръгнах. Но повече не се върнах. Отправих се към Жан де Лю, Франция, и се качих на един кораб като матрос. Отплавахме за Антилите и след това служих на различни американски каботажни кораби, докато един ден в Сан Хуан д’Улоа се разболях. Когато оздравях, постъпих на служба при един богат мексиканец, който ме отведе в столицата Мексико. Служих му доста години, докато той почина. Оттогава ми тръгна на зло. Малките спестявания отиваха към края си, охтиката налегна гърдите ми. Почувствах, че няма да мога да се отскубна от смъртта. Тогава ме споходи желание за очистване и опрощаване на греховете. Изпълни ме стремеж да потърся отвлеченото момче и го помоля за прошка. Събрах с просия пари за пътуване и се върнах в Испания. Болестта беше съсипала тялото ми и никой не ме разпозна. Бог отреди да го срещна още първия ден и стана добре, защото не знаех дали ще доживея до утрешния ден.

Ужасен пристъп на кашлица връхлетя стария в края на неговия разказ, който предизвика противоречиви чувства в сърцето на Мариано. Вече не го съдържаше на едно място и той възбудено започна да кръстосва килията с големи крачки. Пред него лежеше човек, извършил голямо прегрешение спрямо него. Но този мъж беше действал като инструмент на един мерзавец, при това е бил длъжен да се подчини на заповедта на капитано. Можеше ли да се гневи на този съсипан от физически и душевни терзания мъж, над когото смъртта вече бе простряла ръката си?

В този момент болният вдигна ръце и отправи умоляващ поглед към Мариано, който се приближи, протегна ръка и произнесе:

— Тито Сертано, прощавам ти. Виждам твоето провинение в цялата му сила, ала аз също съм грешник и нека Бог ми прости, тъй както аз прощавам на теб.

Просякът отпусна глава назад, затвори очи, а чертите му се отпуснаха с израз на дълбоко умиротворение.

— О, колко леко и приятно ми е така! — промълви той. — Благодаря ти, Господи, сега мога спокойно да умра. Но преди туй ме остави да сторя необходимото, за да върна погубеното от мен щастие на една благородна фамилия. Виждам, че си донесъл хартия и перо. Запиши всичко, а аз ще сложа подписа си, че признавам отвличането ти.

— Да, нека го сторим — отвърна Мариано, като извади необходимото за писане. — Вярно, че това, което научих, все още не е достатъчно, но Провидението знае къде се намира онзи непознат, наричан сеньор Гаспарино, и хората, чието дете сте подменили. Как се казва странноприемницата, в която е била извършена подмяната?

— „Ел Омбре гранде“ — отговори просякът.

— В коя стая?

— Момчето взех от горния етаж. Нашата беше втората, считано от стълбите.

— Някой дали е забелязал нещо около подмяната?

— Нямам представа, тъй като напуснахме къщата преди зазоряване, когато всички още спяха.

Мариано започна изготвянето на документа, който щеше да включва всички важни факти. Когато приключи, просякът се подписа.

— Така, аз ще съхранявам грижливо този документ — заяви Мариано. — Сега си тръгвам и благодаря за сведенията, които свалиха голям товар от плещите ми. Прегрешенията ти спрямо мен са вече опростени. Нека Бог бъде милостив към теб!

Вярно, след тези думи Мариано се върна в килията си, ала цяла нощ не намери покой. Онова, което узна, бе от огромна важност, но най-главното все пак си оставаше забулено в тайнствен мрак и продължаваше да заема мислите му.

До този момент той бе гледал на главатаря като на свой доброжелател. Сега го видя като организатор на престъпно деяние, с което бе откъснал него, невинното дете, от обятията на обичните знатни родители и го бе отнесъл сред шайка нехранимайковци.

Изпитваната към капитано симпатия се превърна в омраза. Целият му гняв се обърна срещу него, защото просякът все пак беше само едно оръдие. Навремето той е бил принуден да се подчини, но сетне се бе разкажал и сега, когато се намираше пред зиналия гроб, беше направил такова впечатление на милостивия Мариано, че той не бе в състояние да се сърди на стария човек. Реши да не издава пред главатаря промененото си отношение и тайно да се помъчи да изясни загадката около своя произход.

В разбойническата бърлога имаше още един, който до късно не можа да заспи — главатарят. Той седеше в килията си, по чиито стени бяха окачени скъпоценни оръжия, обронил тежко глава на дланта си, и беше потънал в дълбок размисъл, от който от време на време се сепваше, колкото да промърмори няколко думи.

— Тоя Гаспарино Кортейо е един голям мерзавец, много по-лош и от най-пропадналия бандит — рече на себе си. — Защо пожела да бъде премахнат докторът? Хм, всъщност не би трябвало да се интересувам, ала все пак бих искал да зная... Той плаща добре, но е глупак, не може да изцеди така лимона, че да получи и последната капка сок.

Отново се замисли. Ходът на мислите му бе неспокоен. По едно време дори се надигна, направи няколко крачки напред-назад и продължи да си мърмори:

— А историята с Мариано може да ми донесе още някоя сумичка. Трябвало да убия момчето, но да го бях сторил, значи да съм без акъл. Той си ми остава едно постоянно оръжие срещу адвоката! А сега, когато обикнах момъка, ще ми е много трудно да го погубя.

Главатарят отново закрачи из тясното помещение. След известно време се изсмя подигравателно и пристъпи към скалната стена на жилището си. Когато натисна едно място, малък четириъгълен участък от камъка поддаде и разкри неголяма кухня, от която главатарят измъкна някакъв пожълтял лист.

— Как отказваше безделникът, как се въртеше и превиваше, когато му поисках това удостоверение — промърмори той ухилен. — Но беше принуден, защото го държах в ръцете си! А аз не биваше да бъда споменаван, бе записано името на оня нехранимайко Тито, тъй като той взе малкия.

Капитано разгъна хартията, приближи се до светлината на лампата и прочете:

„С настоящето заявявам, че рибарят Тито Сертано от Матаро на 1 октомври 1830 подмени по мое разпореждане едно дете с друго в странноприемницата «Ел Омбре гранде» срещу възнаграждение хиляда сребърни пиастра. Подмененото момче живее под името Мариано в една пещера в планините.

15 ноември 1830
Манреса

Гаспарино Кортейо
нотариус“

Главатарят сгъна отново документа, пъкна го обратно в тайника, потърка доволно брада и произнесе:

— С това държа стария здраво в ръцете си и ще трябва да пусна малко кръв на кесията му. Жалко само, че е толкова твърдоглав и не се съгласява да каже кои бяха разменените деца. Разбира се, аз имам известни предположения. Той води делата на граф Мануел де Родриганда и Севиля. Ще проуча нещата! Младият граф трябваше да се върне, а може и да е вече там. Дали да не го поогледам? А ако проуча взаимоотношенията в семейството на графа? Да, това като че ли е най-доброто средство! Но чрез кого?

Замислената му физиономия внезапно се развесели и като се изсмя късо, продължи монолога си:

— Това наистина е забавна идея! Да изпратя Мариано да узнае необходимото? Да, единствено той е подготвен за целта. Той е единственият сред нас, който умее да се държи безупречно пред такива хора. Та нали затова наредих да го обучат във всичко, което един знатен сеньор трябва да знае. Може да язди, да фехтува, да стреля, плува, силен и храбър е, верен, предан, предан при това умен и находчив... да, ще го сторя! Нотариусът никога не го е виждал. Не би могъл да го разпознае, той дори няма да подозира, че този млад, любезен мъж с изискани маниери е момченцето, което някога е искал

да умъртви. Per dios, това е истинска авантюра! Това е номер, който прави най-голяма чест на моята глава!

Той се разхожда още известно време из килията, сетне се отпрати към съседното помещение да си легне.

Когато на сутринта се събуди, при него влезе един бандит и доложи:

— Капитано, странникът, който вчера дойде при нас, току-що почина.

— Хубаво, така ни освободи от грижите. Погребете го, но не ме бъркайте в тази работа! Мариано буден ли е вече? Да дойде веднага при мен!

Разбойникът се отдалечи, а не след дълго влезе Мариано. Той поздравя радушно с оная фамилиарна почтителност, с която бе свикнал да се отнася към главатаря, и с нищо не даде да се разбере, че е променил убежденията си.

Капитано му предложи да седне и подхвана:

— Мариано, как се чувства враният ти жребец?

Чертите на младежа се разведриха, а по страните му плъзна лека руменина. Беше видно, че споменаването на коня му е приятно.

— Едва се сдържа — отговори той. — Повече от месец е в укритието за конете, ала бях принуден да го отделя от останалите животни, за да не ги осакати.

— Тогава внимавай днес да не ти се случи нещастие! Когато един толкова благороден и сърцат кон не е имал четири седмици ездач на гърба си, трудно се обуздава.

— Охо! Езда ли ме чака, капитано? Накъде?

— До Манреса и замъка Родриганда.

— Доста далеч, главатарю!

— Ще имаш много време за този излет. Възможно е да продължи седмици.

Лицето на младежа се проясни още повече. Мисълта да се откъсне за дълго от сегашната си недобра среда го изпълни с радост.

— С някакво поръчение? — осведоми се той.

— Да, и при това много трудно — отвърна капитано. — Запасът ти от дрехи в порядък ли е?

— Напълно.

— А униформите?

— Също. Като офицер ли ще се преобличам?

— Да, като френски офицер. Ти си силен във френския. Ще ти дам отпускарски паспорт на името на хусарски лейтенант Алфред де Лотрьовил. Трябва да си осигуриш по някакъв начин достъп до замъка Родриганда, при това да направиш така, че да те поканят да останеш за по-дълго. По време на престоя си проучи най-внимателно взаимоотношенията между обитателите. Ще искам най-подробен отчет. Достатъчно умен си да изпълниш подобна задача.

— Не би ли ми дал някаква отправна точка, главатарю? Би било по-добре.

— Не мога да ти кажа много нещо. Но трябва да наблюдаваш много внимателно един нотариус на име Кортейо, който води делата на графа. На драго сърце бих узнал какви са отношенията му с членовете на графското семейство. После младият граф Алфонсо, който е бил в Мексико. Разбери точно как се държи той с графа и този нотариус! Преди всичко ме интересува дали не прилича на нотариуса. Пригответи се! Необходимите пари ще ти връча заедно с паспорта. Трябва да се представиш за изискан и състоятелен офицер, затова сумата няма да е незначителна. Ще се погрижа да получиш способен човек за слуга, когото ще можеш да ползваш като пратеник, в случай че искаш нещо да ме известиш.

---

[1] Хитана (исп. gitana) — циганка. — Б.нем.изд. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕСПОЛУЧЛИВОТО ПОКУШЕНИЕ

В замъка Родриганда цареше мъртва тишина. Графът беше наредил всеки да се старае да се държи възможно по-безшумно, тъй като се чувства много отпаднал. Никой не следваше така точно заповедта, както старият управител Хуан Алимпо. Той се прокрадваше на пръсти като някоя котка нагоре-надолу по стълбите, плъзгаше се по коридорите нечуто като сянка. Дори в жилището си, толкова отдалечено от графа, че до него не би достигнала и най-голямата врява, се носеше така беззвучно, сякаш владееше изкуството да не докосва земята.

В това изкуство опитваше сили и неговата съпруга Елвира, ала без особен успех, защото ако кастеланът беше дребно сухо човече, сеньора Елвира притежаваше тяло с удивителна пълнота. Обиколката на талията ѝ бе, кажи-речи, колкото височината и ако бъдеше на едната страна на везните, с лекота би вдигнала пет Алимповци в другата. Кръглото ѝ като пълнолуние лице сияеше от доволство, в очите струеше доброта, а устата бе винаги готова да каже някоя добра дума и тъй като нейният верен Хуан притежаваше същите душевни качества, те си живееха като гълъб и гълъбица и никой досега не ги бе чул да разменят помежду си груба дума.

В момента Алимпо се занимаваше със сглобяването на един скъп прибор за писане, а неговата съпруга оправяше усукания пискюл на великолепен килим. При това разговаряха толкова тихо, като че се намираха в непосредствена близост до болния граф.

— Смяташ ли, Елвира, че този прибор ще се хареса на немския доктор? — попита той.

— Със сигурност! А ти как мислиш, Алимпо, какво ще каже за килима?

— Много е красив, ще каже.

— Да, ние потърсихме и извадихме за него най-доброто.

— Той е умен и учен!

— И толкова красив, Алимпо!

— Сигурно е така. На вас, жените, тези неща веднага правят впечатление, ала аз не ги разбирам. Зная само, че го обикнах, но същевременно изпитвам огромна почитателност към него.

— Да. И с мен е същото. Иска ми се да прочета всичките му желаня в очите и едновременно го чувствам високопоставен, горд и благороден като някой принц, та дори херцог.

— Милостивият господар също го харесва. — Както и милостивата контеса. Но останалите лекари, ох, Хуан Алимпо, те никак не ми допадат.

— На мен още по-малко. Никому не бих пожелал да го вземат дяволите, ала с тези тримата могат да го сторят начаса. Не мислиш ли и ти така, Елвира?

— Да, аз съм на същото мнение. Те щяха да уморят добрия господар, ако не беше пристигнал сеньор Стернау, можеш да бъдеш уверен в това, Алимпо! А какво ще кажеш за младия господар?

— Мисля... хм, мисля..., че и него дяволите... хм, да, че и него могат да отнесат дяволите, както лекарите!

— Ай, ай, Алимпо! — закани се управителшата. — Така не бива да се говори за младия граф! Това е твърде неуважително, при все че и аз не бих имала нищо против. Граф Алфонсо хич не ми харесва. Та той изобщо няма вид на истински граф!

— Така е. Той ни най-малко не прилича на своя баща, нашия милостив господар. Не си ли го забелязала и ти?

— О, да! А знаеш ли на кого прилича? На стария нотариус Кортейо.

— Очаквах да кажеш, че прилича на сеньора Клариса.

Добрата Елвира изпървом го изгледа удивено, сетне се позамисли и отвърна:

— Наистина имаш право, Алимпо! Той прилича и на тази сеньора Клариса. Сякаш нотариусът и гувернантката са негови родители! Не е ли твърде забележително?

— Да, тъй е — съгласи се той. — Но аз вече съм готов с приборите за писане.

— Аз също с килима. Дали да не отнесем нещата в стаята на нашия доктор?

— Мисля да го направим.

Те излязоха в коридора тъкмо навреме, за да видят тримата испански лекари, които се бяха отправили към покоите на граф Мануел.

Тримата сеньори имаха сериозни, тържествени физиономии. Когато стигнаха вестибюла, доктор Франкас запитва намиращия се там слуга:

— Чухме, че Негова светлост не е добре. Искаме да поговорим с него.

— Милостивият господар строго забрани всякакви посещения.

— И за нас?

— Имена не са конкретизирани.

— Тъй, тогава доложи за нас!

— Не бих се осмелил.

— Че защо не? След като Негова светлост е болен, ние сме тук в качеството си на лекари, за да му помогнем.

— Въпреки това ми е невъзможно да доложя — отказа учтиво слугата. — Длъжен съм да съблюдавам заповедта на милостивия господар.

— Нашата също! — забеляза лекарят строго. — Където има болен, лекарят е този, който заповядва.

— Така мислех и аз, сеньор. Но бях излекуван от това заблуждение. Първо от сеньор Стернау, сетне от самия господар. Когато се подготвихте за операцията, Вие ми дадохте заповед да не допускам никого, включително и уважаемата контеса. Аз Ви послушах и получих мъмрене, нещо, което никога не ми се бе случвало.

— Сам си виновен. Да беше спрял със сила контесата и оня нахален чужденец, не би се стигнало до този неприятен инцидент. Е, ще събщиш ли за нас или не?

Слугата се поколеба няколко секунди и отвърна:

— Така да е, ще рискувам!

Той влезе в покоите и скоро се върна с разрешението сеньорите да влязат.

— Виждаш ли! — произнесе Франкас с триумф. — Ще те помоля за в бъдеще да бъдеш по-вежлив към нас!

Слугата отвори пред тях вратата, а когато влязоха, направи след тях жест, който най-малко от всичко изразяваше уважение и вежливост.

Графът се намираше в същата стая, в която преди няколко дни трябваше да бъде направена операцията. Той лежеше на тапициран с кадифе шезлонг, облечен в удобен утринен халат. Вярно, че видът му бе отпаднал, но в никой случай не би могъл да се нарече измъчен.

Тримата сеньори се поклониха дълбоко, независимо че той не беше в състояние да види поклоните. С леко движение на ръката графът им даде знак да се настанят и поде:

— Сеньори, навярно сте чули, че пожелах да се съблюдава тишина. И ако все пак ви приех, считайте го като доказателство за приятелското ми отношение към вас. Какво искате да ми кажете?

— Светейши графе, единствено грижата за доброто Ви здраве ни доведе при вас. Действително чухме, че сте изискал пълна тишина и тъй като от туй заключихме, че има влошаване на и без това опасното Ви състояние, побързахме да дойдем, както ни повелява дългът, и се поставим на Ваше разположение с лекарските си съвети.

— Благодаря! — отвърна графът учтиво. — Вярно, чувствам се отпаднал, ала иначе няма причина за истинска тревога.

— Всемиловичи господарю — намеси се доктор Миланос от Кордова, — често болният смята състоянието си за вън от опасност, въпреки че случаят е тъкмо обратният. Само лекарят разпознава на какъв стадий се намира болестта му.

— Може би имате право — отговори графът с лека усмивка. — Аз също се въздържам от всякаква произволна оценка на състоянието си и се уповавам само на лекарско мнение. Доктор Стернау обаче ме увери, че няма от какво да се опасявам, а според вашето собствено мнение на него като на лекар съм длъжен да имам вяра.

Тримата сеньори размениха погледи, изпълнени с най-голямо негодувание, след което Франкас подхвана с мрачна бръчка на челото:

— На този непознат сеньор Стернау? Ваша светлост, моят уважаван колега, сеньор Киели, дълги години е имал честта да бъде Ваш домашен лекар и през цялото това време се е радвал на пълното Ви доверие. Ние, другите двама, се явихме на вашия зов, за да Ви избавим от страданията, които ще Ви доведат до сигурна смърт, ако не се вземат решителни мерки. Ние представляваме лекарското изкуство и умение на нашето отечество и заявяваме още веднъж с пълното убеждение, че животът Ви може да бъде спасен единствено чрез

възможно най-бърза операция, а процедурата със сондата ще доведе до моменталната Ви смърт.

— Това твърдото ви убеждение ли е, сеньори? — попита графът сериозно.

— Да — отговориха и тримата.

Тогава той потърси с пипане една малка кутийка, която лежеше до него на масата, отвори я и я поднесе към тях.

— В такъв случай хвърлете, моля, един поглед на съдържанието на тази кутийка! — подкани ги той усмихнато.

Франкас посегна, удостои с бегъл, повърхностен поглед предмета и го подаде на Киели.

— Някакъв прах — рече той пренебрежително. — Ако сеньор Стернау има намерение да премахне страданията Ви с вътрешно лечение посредством прахове и капки, сам си издава присъдата.

— Заблуждавате се! Този прах не е предназначен за внасяне в тялото ми, а е извлечен от него.

— О! — възкликна Франкас.

— Да, сеньори! Тази заран доктор Стернау се зае с разтрошаването на камъка, а този прах е видимият резултат от неговия труд. Между другото виждате, че не съм мъртъв.

По лицата на тримата мъже плъзна смущение, което графът поради слепотата си не забеляза. Франкас бързо се окопоти и запита:

— Ваша светлост наистина ли е убеден, че този прах представлява разтрошен камък?

Графът направи жест, изпълнен с негодувание, и извика:

— Сеньори, да не би да смятате доктор Стернау за шарлатанин или фокусник? Такова отношение би било недостойно и не ви прави чест! Сеньор Стернау се ползва с пълното ми доверие! Днес той доказва, че неговият метод на опериране далеч не крие в себе си опасност като онзи, който вие предлагате. Сеньори, нека ви кажа и нещо друго! Доктор Стернау е имал намерение да работи само с ваш консулт, ала вашата неприязън го е отблъснала. Въпреки младостта си, той е мъж, от когото могат да се поучат и опитни хора. Сприятелете се с него, след което ще ми е приятно да се вслушвам и съблюдавам съветите ви.

Доктор Франкас протегна отбранително ръце и се обади:

— Благодаря, Ваша светлост! Не ми е по вкуса да се уча от човек, който самият не е дорасъл да ходи на училище. Нямаме нищо против да го удостоявате с повече доверие от нас, но не можем да преглътнем да гледате на нас като на ученици. Ще помоля Негова светлост да ме освободи, за да се върна в Мадрид.

— И аз ще тръгна още днес за Кордова, където имам доверието на хората — заяви със самочувствие Миланос.

— Аз също — прибави Киели — моля Негова светлост да ме освободи от поста домашен лекар. Вероятно доктор Стернау има готовност да запълни явилата се празнина.

— Това е атака с превъзхождащи сили, на която не мога самичък да противостоя — усмихна се спокойно графът. — Замъкът Родриганда е гостоприемно отворен по всяко време. Но след като желаете да го напуснете така устремно, не смея да ви спирам и ще бъда принуден да се лиша от вашата помощ и съвети. Представете сметката си на касиера ми и приемоте моята сърдечна благодарност за доброто ви желание да се заемете с мен.

— Благодарността вече я получихме, дон Мануел — отсъди остро Франкас. — Ще имате ли добрината да считате тази визитация и като прощална?

— Както желаете — отговори графът. — Пътувайте с Бога, сеньори!

Лекарите се поклониха и излязоха. В съседната стая те неволно спряха и се спогледаха.

— Свърши! — рече Франкас.

— За съжаление — разгневи се Киели. — Съсипани от такава личност!

— Ха, още не! — вметна Франкас. — Тръгваме си, вярно, но съм убеден, че ще ни повикат обратно!

Лекарите минаха край слугата с физиономии, които едва ли можеха да бъдат наречени победоносни, разделиха се отвън и всеки се отправи към стаята си. Когато Франкас влезе в своята, тя не бе празна. Очакваха го граф Алфонсо, нотариусът и сеньора Клариса.

— Е, има ли успех? — осведоми се първият.

— Да — отвърна запитаният рязко.

— Слава Богу!

— Спестете благодарностите си за по-сетнешни времена, графе!
— посъветва лекарят. — Успех действително има, ала не наш, а на оня Стернау.

— Вярно ли? — подскочи нотариусът. — Мътните да го отнесат!

— Дано, но час по-скоро, иначе не бих присъствал! — усмихна се докторът криво.

— Нима си заминавате? — стъписа се Клариса.

— Да. Освободени сме и трябва да представим сметките си на касиера.

— Но това е повече от невежливо! — не се стърпя нотариусът. — Никъде няма да вървите!

— Никъде? Тъй ли си мислите? Тогава сте в голямо заблуждение. Доктор Франкас не е стигнал дотам да натрапва помощта си на някакъв твърдоглав пациент.

— Не е нужно да се натрапвате, сеньор, графът сам ще Ви помоли да останете за по-дълго.

— Възможно. Но как ще го заставите да го стори?

— Ще Ви струва само един малък съвет, сеньор. А сега разкажете как протече разговорът Ви с графа.

— Беше кратък и ясен. От всичко бе очевидно, че щеше да ни освободи, ако не бяхме достатъчно умни сами да го поискаме.

Той започна да разказва. След първите си думи граф Алфонсо повече не се бе обадил. Сега стоеше с мрачна физиономия до прозореца. Когато лекарят привърши, той се обърна.

— Значи операцията е започнала? Наистина ли?

— Да, без наше знание! Оня Стернау ни плаща със собствената ни монета.

— Мислите ли, че отстраняването на камъка ще бъде успешно, сеньор Франкас?

— Убеден съм.

— Това не бива да става, трябва да се попречи!

— Как смятате да попречите, дон Алфонсо? — стрелна го с поглед лекарят.

— Сеньор Кортейо ще се заеме с този въпрос.

— Да, ще се заема и ще го доведе докрай — намеси се Кортейо с решително лице.

— Да, нашият добър сеньор Гаспарино ще се погрижи — присъедини се Клариса. — Този чуждестранен натрапник няма да ни създава повече неприятности. Той застана на пътя на Провидението и Божият гняв ще се стовари върху нахалната му глава!

— Докторе, не бихте ли се съгласили да останете още един ден в Родриганда? — попита нотариусът. — Убеден съм, че утре заран графът ще е радостен да узнае, че сте все още тук.

— Можете ли да го гарантирате? Е, добре, но само до утре сутринта. Не бъда ли поканен дотогава за по-продължителен престой, заминавам.

— Не се безпокойте, имайте вяра в мен! — увери Кортейо.

— А сега да си вървя.

Той напусна стаята, сетне и замъка и се насочи към парка. Когато стигна мястото, където тревната площ граничеше с гората, иззад един храсталак се разнесе остро изсвирване. Няколко мига по-късно в шубрака нещо прошумоля и от него се измъкна някакъв мъж в местна носия, с черна капуцина под мишница.

— Това сте Вие, сеньор — рече той. — Готов ли сте вече с поръчката? Скучно е да се лежи безцелно из гората.

— Да, подготвил съм задачата — изръмжа Кортейо. — Трябва да стане днес.

— Ех, най-сетне! Но кога?

— При пръв удобен случай. Човекът не е в замъка.

— Зная, видях го да отива в гората. Изпратих след него един от хората си и той ми доложи, че онзи е в планината със стария лесничей.

— Значи на лов! Не би ли могло да стане по време на лова?

— Не, защото трудно ще го открием.

— Тогава при връщането му през парка.

— Добре. А ако дойде от другата страна?

— В такъв случай ще изчакате за по-късно. Той, изглежда, има привичка да се разхожда при свечеряване. Едва ли ще се удаде по-благоприятна възможност. Надявам се да успеете!

— Не се съмнявайте, сеньор! Нашите куршуми улучват сигурно.

— Никакви куршуми. Тази работа трябва да се извърши с нож. Изстрелът вдига голям шум — нещо, което искам да избегна. Ако пъхнете после нож в ръката му, ще го сметнат за самоубиец.

— Ще Ви послушам, но изстрелът е къде по-сигурен. Човекът изглежда силен и няма да се остави без борба.

— Охо, значи се страхувате — присмя се Кортейо.

— И през ум не ми минава. Поръчката Ви при всички случаи ще бъде изпълнена. А как стоят нещата с парите? Главатарят ме натовари да ги получа.

— Елате точно в полунощ отново на това място. Тогава ще Ви изплатя сумата. Взели сте и капуцин? С каква цел?

— За начинаещи ли ни смятате? — ухили се бандитът. — Човек трябва да предвижда всичко. Колко лесно биха могли да ни видят и после да ни разпознаят. Капуцината е най-доброто и сигурно средство да останеш неоткрит, сеньор!

— И да си свършите добре работата! — предупреди нотариусът, след което се обърна и закрачи обратно към замъка.

Разбойникът принадлежеше към хората, които капитано бе изпратил на адвоката към Родриганда за убийството на Стернау. Сведенията му бяха точни. Стернау беше отишъл в гората с един от графските лесничей, но не толкова да убие някакъв дивеч, а повече да се наслади на свежия планински въздух и да се запознае с лесовете на Родриганда. Скитането продължи по-дълго, отколкото бе възнамерявал, и когато се връщаше, вече беше късен следобед.

Стернау носеше в ръка пушката, която бе заел от графа. Едната й цев беше заредена със сачми, а другата с куршум, тъй като не му се бе удала възможност да стреля. Поддавайки се на някакво романтично настроение, той не се връщаше по някой от проправените пътища, а вървеше директно през гъстата, непроходима гора. Беше сам, лесничейт се бе сбогувал и поел към разположеното си в гората жилище. Унесен в мисли, той се приближаваше с бавни крачки към парка. Внезапно видя пред себе си някакво светло, лъчисто петно. По минаващия наблизко горски път вървеше Розета и бялата й рокля ярко проблясваше между дърветата.

Тя сякаш търсеше или чакаше някого, защото от време на време спираше и се вслушваше към вътрешността на леса. Тя знаеше, че Стернау е отишъл в гората и тъй като не се връщаше, подтиквана от смътно безпокойство, се бе отправила в парка. В този момент в храстите се прошумоля. Тя се огледа и се намери пред Стернау, който се измъкваше от гъсталака, за да я поздрави. Протегна към него ръце в

радостна изненада, ала тутакси ги отпусна и палеца червенина обагри страните ѝ.

— Сеньор — каза тя, като че искаше да се извини, — Вашата поява беше така ненадейна... не Ви очаквах.

— Прощавайте, доня Розета — отвърна немецът. — Вървях през гората и Ви забелязах. Сметнах за свой дълг да Ви покажа, че не сте сама.

— Нотариусът питаше за вас.

— Подозирах. Аз закъснях и сега трябва да побързам.

— Ще ми позволите ли да Ви придружа? — попита тя и отново поруменя.

— На драго сърце!

Той метна пушката на рамо и предложи ръка на Розета. Тя я прие и двамата поеха през парка към замъка.

— Знаете ли, че тримата лекари си заминават? — запита го в стремежа си да подхване неутрален разговор.

— Тъй ли? — отвърна той. — Това не ми е приятно. Към тях не храня никаква неприязън и исках да им покажа, че дон Мануел ще оздравее и ще може да вижда.

— Действително ли смятате, че татко ще получи отново светлината на очите си?

— Почти съм убеден!

— А тези хора днес все още го отричаха. О, сеньор, върнете на татко здравето и зрението и аз никога няма да престана да Ви благодаря!

— Доверете се на Божията помощ! Той ще ме ръководи в правото дело.

— Той ще ми... о, Господи, какво е това?

Последните думи контесата произнесе, обхваната от ужас, тъй като храстите пред тях се разтвориха и се появи една глава, забулена в черна капуцина, чийто мрачен поглед диво проблесна през кръглите изрези за очите.

Веднага прозвучаха думите: „Върху него! Убийте го!“ — и в следващия миг към Стернау се спуснаха няколко фигури, също така забулени като другата, с голи ножове в ръце.

За щастие лекарят не за пръв път се намираше в подобно положение. По време на странстванията си из чуждите континенти се

беше бил с дивите индианци на Северна Америка, с бедуините в пустинята, малайците в Източноиндийския архипелаг, папуасите в Нова Холандия. Беше придобил онова присъствие на духа, което не знае страх, не губи нито миг за колебание и при всяко положение реагира правилно.

— Хола, това се отнася за мен! — извика той.

При тези думи пусна ръката на придружителката си и с мълниеносна бързина отскочи няколко крачки встрани. Също така бързо смъкна пушката и я насочи. Изтрецяха два изстрела и двама от забулените изчезнаха с рев в храстите. В миг извъртя пушката и стовари приклада с такава сила върху главата на третия нападател, че онзи рухна беззвучно на земята. В същото време четвъртият го промуши в горната част на ръката. С мигновено обръщане Стернау пипна човека за гърлото, пусна пушката, която сега му пречеше, и с един юмручен удар по сляпото око повали противника в безсъзнание. Когато се огледа за следващия нападател, той вече беше избягал.

Сега можеше да обърне внимание на Розета. Ужасът бе сковал крайниците ѝ. Беше се облегнала на едно дърво, обгърнала с ръце стеблото му. С пребледняло лице, затворила очи, тя не смееше да гледа битката на възлюбения си с превъзхождащия противник. Сцената едва ли бе траяла повече от минута. Такъв противник разбойниците не бяха очаквали да срещнат.

— Контесо — заговори я Стернау, като сложи ръка на нейната, — успокойте се!

При звука на неговия глас тя отново дойде на себе си. Отвори очи и като го видя, руменината се върна върху страните ѝ.

— Карлос! — възкликна радостно.

Преходът от най-дълбок ужас към радост бе твърде бърз и могъщ. В този миг не мислеше за церемониалност, свян, мислите ѝ бяха заети единствено с него — та нали можеше да бъде убит, ала е жив, жив. Тя се хвърли на гърдите му, положи глава на сърцето му и захлипа.

— Розета! — промълви той, ала тази дума съдържаше цял свят от любов и щастие. — Розета, овладей се! Убийците са отблъснати.

В това време погледът ѝ падна върху кървящата му ръка и тя извика ужасено:

— Santa Madonna, Вие сте ранен!

— Не се притеснявайте — успокой я той. — Чувствувам, че е само незначителна мускулна рана.

— Какви зли и ужасни хора! — потрепери контесата, като погледна с боязън лежащите на земята мъже. — Кои са? И какво сте им сторил? Петима убийци, Карлос, Вие наистина сте силен, храбър мъж!

Тя се облегна повторно на гърдите му и когато вдигна очи, погледът ѝ излъчваше толкова любов и възхищение, че той не можа да устои. Наведе се и устните им се сляха в продължителна целувка.

Внезапно тя се дръпна.

— Кой идва?

Действително откъм замъка се дочуха бързи стъпки и веднага след туй се появиха трима мъже. Бяха двама помощници на градинаря и малкия Алимпо. Той беше отишъл в градината да набере букет цветя за стаята на Стернау. Докато режеше стеблата, се разнесоха два последователни изстрела. За парка звукът не беше обичаен. Ето защо тримата предположиха, че се е случило някакво необикновено, може би недобро събитие и бързо се отправиха към мястото, откъдето се бяха чули изстрелите. От разкрилата се пред него сцена кастеланът се закова стъписан.

— Милостива контесо! Сеньор Стернау! Какво се е случило? — провикна се той.

— Поискаха да убият сеньора — отвърна Розета, все още дълбоко развълнувана.

— Да го убият? — запита малкият. — О, Боже, как е възможно? Трябва да кажа на моята Елвира!

Той плесна с ръце и се огледа, сякаш очакваше Елвира да е нейде наблизо.

— Но сеньорът победи — продължи Розета. — Отблъсна петима нападатели.

— Петима? Охо! Аха! — възкликна Алимпо удивен. — Петима мъже наведнъж!

— Трима побягнаха — уточни Стернау. — Този тук ударих с пестник. Той е само в безсъзнание. Елате, помогнете ми да свалим капуцините им! Да видим дали някой не ги познава.

— Но, сеньор, не искате ли преди това да Ви превържем? — попита Розета.

— Има време, доня Розета — отговори той. — Раната наистина не е опасна.

— Рана от нож! — извика Алимпо. Господи, това е ужасно! Ех, да беше тук моята Елвира, веднага щеше да Ви превърже! Елате насам, сеньор, нека вържа временно поне една носна кърпа!

Стернау протегна усмихнато ръка и почтеният управител върза така здраво кърпата, че кръвотечението спря.

— Така, това беше наложително — рече той. О, свети Себастиан, опит за убийство в замъка Родриганда!

После се наведе и с помощта на двамата градинари отстрани капуцините. Установи се, че никой не познава двамата мъже. Единият беше мъртъв. Прикладът бе разбил черепа му. Розета отвърна очи и потрепери.

— Какъв удар! — удиви се Алимпо. — Като с парен чук!

— Някой няма ли в себе си връв или нещо подобно? — запита Стернау, който тъкмо бе прегледал другия. — Този е само в безсъзнание. Той ще ни каже кой е и защо спътниците му искаха да ме убият.

— Да, ще каже, няма къде да върви — увери Алимпо. — Иначе, да, иначе ще го разкъсам на парчета! Така е, сеньор, когато ме обхване ярост, ставам ужасен!

Стернау се позасмя и попита:

— Нима сте имали пристъпи на ярост, сеньор Алимпо?

— Не, никога досега. Но предчувствам, че ще бъде нещо ужасно — като гладен тигър или крокодил!

Хуан Алимпо извади от джоба си някакъв шнур и върза ръцете на разбойника така здраво на гърба, че онзи сигурно не би могъл да ги помръдне, в случай че дойдеше в съзнание.

— Така, вързахме го — рече той. — Какво друго ще заповядате, сеньор?

— Сега отивам с уважаемата контеса до замъка и ще ви изпратя хора — отвърна Стернау. — Веднага щом този дойде в съзнание, да се затвори в някое сигурно помещение. Другият нека остане да лежи тук, докато дойде алкалдът^[1] и запише фактическото положение на произшествието.

— Имаме такова сигурно помещение, сеньор, затвор, от който няма измъкване!

— Хубаво! Но бъдете много внимателен! Убийците избягаха. Не знаем колко са и е напълно възможно да се върнат, за да освободят пленника.

— Да се върнат? Освободят? — стресна се управителят. — И аз да остана тук? Но ако им текне да ме намушкат или застрелят, сеньор? Много е рисковано! Ох, само да знаеше моята Елвира!

— Мнението ми за вас е, че сте много храбър мъж, сеньор Алимпо!

— Храбър? О, та това е нищо! Аз съм не само храбър, ами сърцат и неустрашим, дързък извън мяра, да, дързък до безумие, независимо каква е опасността! Ала едно намушкване с нож е лоша работа, куршумът пък още по-лоша!

— Хайде, хайде! Ще ви оставя пушката си, а имате ножовете и на тези двама. Това ви е напълно достатъчно за защита. Стернау зареди пушката и я подаде на кастелана. Ала Алимпо отстъпи две-три крачки назад, разпери отбранително ръце и отказа:

— Не на мен, сеньор! Аз не мога да боравя с пушка! Не я ли държи човек правилно, току-виж, улучил сам себе си. Дайте я на двамата градинари! Тъй като има две заредени цеви, в случай че бъдем нападнати, всеки от тях ще може да даде по един изстрел. Ножовете на победените обаче ще взема. Ако се наложи, ще съумея с тях да очистя двама неприятели.

Направиха каквото поиска Алимпо, след което Стернау отново предложи ръка на графинята и я поведе към замъка. Там я помоли да отиде при граф Мануел и да се погрижи известието за нападението да не го свари неподготвен, за да не му причини вредно вълнение. Сетне се разпореди няколко души от персонала на замъка да отидат незабавно на местопроизшествието и едва тогава се упъти към стаята си да се превърже.

На външното стълбище срещна сеньора Клариса, която, изглежда, отиваше на разходка. Тя забеляза кърпата на ръката му и тутакси запита:

— Сеньор, какво виждам! Имате превръзка на ръката си, а дрехите Ви са в кръв! Какво се е случило?

Сернау се поучуди, че го заговаря дамата, която до този момент не му бе обръщала внимание, а беше профучавала край него, правейки се, че не го забелязва. Все пак отвърна учтиво:

— Бях ранен, сеньора.

— Ранен? Как е възможно? Кой Ви рани, сеньор?

— Някакви непознати за нас. Беше покушение срещу живота ми.

— Света Лаурета, няма в Родриганда човек вече не е сигурен за живота си? Но — добави тя, като го погледна крадешком — Вие казахте, че не са ги познали. Означава ли, че убийците са видени и от някой друг освен вас?

— От кастелана и двама градинари.

— И тогава те избягаха?

— Някои се измъкнаха, един убих, а друг е наш пленник. Управителят скоро ще го доведе.

Лицето на дамата стана мъртвешки бяло. Тя едва успя да потисне уплахата си и промълви с треперещ глас:

— Извинявайте, сеньор, тази новина така ме изплаши, че ми прилоша! Покушение! Нека Бог извади деянието на бял свят и накаже подбудителите! Така се развълнувах, че не мога да отида на разходка, както възнамерявах.

— Мога ли да Ви предложа ръка, сеньора, и Ви придружа до жилището? — попита той.

Тя кимна и се облегна на него — нещо, което при други обстоятелства едва ли би сторила. Но страхът явно бе отнел всичките й сили, тъй че почти висеше на ръката на лекаря.

Стернау я изпрати до нейната врата и се сбогува с поклон. Той беше радостен на раздяла, тъй като старата религиозна дама имаше нещо, което будеше антипатия у него. Клариса влезе в стаята си и се отпусна безсилно на един диван. Скоро след това позвъни на прислужницата си и й нареди веднага да повика сеньор Гаспарино. Не след дълго той се появи, учуден от спешността, с която искаше да го види неговата съучастница.

— Изпратила си за мен, Клариса. Защо е тази припряност? — попита.

— Нещастие, голямо нещастие! — извика тя. — Ох, толкова съм отпаднала, че едва имам способността да разказвам!

— Я стига! — произнесе той спокойно. — Щом можеш да говориш, значи можеш да разкажеш какво толкова те мъчи.

— Но то е нещо ужасно! Само на нас би могло да се случи!

— Сaramba, не реви, а говори! Ти и мен плашиш с липсата си на самообладание. Случило се е нещастие, е, изплюй камъчето!

— Тогава чуй! Онзи доктор Стернау е бил нападат в парка.

По наподобяващото хищна птица лице на нотариуса плъзна усмивка на доволство. Той сметна погрешно, че поръчението му е било изпълнено с успех и рече укорително:

— Тъй, тъй, и по-нататък? В това не виждам никакво нещастие. Кой говори с теб за нападението?

— Та тъкмо там е бедата! Да го бях узнала от друг, не бих се обезпокоила...

— Добре де, какво има всъщност! Говори, по дяволите!

— Самият доктор Стернау ми го разказа.

Нотариусът се дръпна стъписан.

— Доктор Стернау? Не е възможно! — продума той несигурно.

— Ох, така е. Бях толкова изплашена от известието, че се оставих този омразен човек да ме доведе до стаята. Как е могло да се случи?

— Изплъзнал ли се е? — процеди нотариусът.

— Само е ранен леко в ръката.

— Ах, че непрокопсаници! Май ще трябва да ги уча как се борави с нож.

— За съжаление няма да имаш тази възможност, защото той е убил един от тях и пленил друг.

— Дявол! — изруга през зъби адвокатът. — Това е лошо! Мъртвите не говорят, ала пленникът може да стане опасен.

— Има ли какво да издаде?

— И още как! Та тези нехранимайковци ме видяха, познават ме, налагаше се да говоря с тях.

— О, горко ни! Колко си бил непредпазлив.

— Престани с това крякане и вайкане! Нямам желание в този неприятен момент да слушам на всичкото отгоре и упреци. Трябва да намерим изход.

— Да, да! Има един, но той е единственият! — извика тя бързо и отново се оживи. — Пленникът да бъде освободен.

— Това става. Но ще се наложи да се изчака подходящият час, а се питам дали човекът ще съумее дотогава да мълчи. Тъй като съдебната комисия, която ще разследва случая, ще дойде чак утре и

едва тогава ще вземе пленника със себе си, то тази нощ той при всички случаи ще остане затворен в замъка. При това положение лесно ще добием свободата му. Дотогава обаче той може да е изпял всичко.

— Ами ще му дадеш знак.

— Вярно, бе! Тази история съвсем ми обърка мозъка. Хем нищо не рискувам да отида в парка и разгледам мястото на нападението. По дяволите! Този немец днес ми се изплъзна, ала втори път едва ли ще му се удаде! Сам срещу толкова много! Юначагата трябва да притежава слонска сила. А поуката от това е, че към него трябва да се подходи само с хитрост.

— И какво ще предприемеш, та този ненавистен немец най-сетне да бъде отстранен? — попита почтената дама сприхаво.

— Това „какво“ още не ми е хрумнало — отвърна съюзникът на Клариса.

— Доктор Стернау трябва да умре, ако не искаме да се откажем от нашия план — заяви дамата решително.

— В никакъв случай не бива да допускаме и най-малкото подозрение върху намеренията ни — присъедини мнението си нотариусът, — ето защо смятам всяко средство, водещо към целта, за правилно.

Клариса кимна одобрително, а нотариусът продължи:

— Сега отивам да огледам мястото, където се е състоял сблъсъкът.

Той бързо се отправи към парка, а там вече се бе струпала голяма част от обитателите на замъка, привлечени от едно събитие, каквото не се беше случвало до този момент в Родриганда.

Стана така, както бе казал сеньор Гаспарино Кортейо на съюзницата си. Докато трупът остана да лежи под охрана в парка, пленникът бе поведен към замъка. Беше човекът, комуто нотариусът днес бе дал инструкциите си. Срецнаха се малко преди замъка. Кортейо успя незабелязано от другите да сложи пръст на устата си, така че само бандитът го видя. В отговор последният кимна леко и по мрачното му лице бързо пробяга тръпка на радост.

При вестта, че са искали да убият неговия гост и лекар, графът така силно се развълнува, че на Розета с мъка се удаде да го успокои. Въпреки всичко той нареди да бъде извършено най-строгото разследване. Тримата лекари отпътуваха още вечерта. Те подозираха кой е наел

убийците и им бе повече от ясно, че в скоро време не ще имат изгледи за успех.

Предположението на Стернау за незначителността на неговата рана се потвърди. Видя, че нямаше да го препятства, значи щеше да може без прекъсване да се посвети на графа. Въпреки че беше отскоро в замъка, всички служители на графа го бяха обикнали и сега с нетърпение очакваха да разберат кой се е домогвал до живота му. За съжаление пленникът не даде никакви сведения. Той упорито мълчеше кой е и кой му е заръчал да нападне Стернау. Налагаше се да се утешат с мисълта, че по-нататъшният развой на следствието ще даде резултат.

В дома на кастелана събитието бе най-обстойно обсъдено.

— И тъй, скъпа Елвира, ще ти обясня всичко подробно — обеща Алимпо.

— Ама съвсем подробно, моля те, скъпи Алимпо — отвърна Елвира.

Управителят взе една четка в ръце, огледа строго и взискателно стаята и захвана:

— Та били са значи петима. Приеми, че часовникът там е първият, гардеробът — вторият, третият — масичката за цветя, четвъртият — астралната лампа тук и петият — куфарът ей там в ъгъла. Разбираш ли?

— Много добре, скъпи Алимпо.

— Хубаво! Значи петимата убийци са налице. Липсват само доктор Стернау, когото искат да убият, и милостивата контеса. Сеньор Стернау съм аз, а контеса Розета ти, добра ми Елвира. Разбираш ли?

— Добре! Уважаемата контеса Розета съм аз!

При тези думи дебелият кастеланша източи ръст, доколкото това й се удаде, и се постара да си придаде графска осанка.

— Сега аз, доктор Стернау, отивам на лов — продължи управителят, — а сега се връщам отново с двуцевка на рамо.

С това изказване той опря четката на рамото си и продължи обясненията:

— Ето че срещам в парка теб, скъпа моя Елвира, т.е. нашата милостива графиня Розета. Правя й поклон, тя на мен също.

При това обяснение той изпълни дълбок почтителен реверанс и тя бе принудена да направи подобен опит с могъщото си тяло. Сетне кастеланът продължи:

— Докато се покланяме един на друг, ме нападат петима убийци. Първият, значи часовниковата кутия, скача към мен, аз обаче смъквам пушката и изстрелвам едната цев в рамото му... пуфф!

Казвайки това, той сне четката от рамото си, прицели се и стреля с уста. После поднови разказа:

— Сега към мен се втурва вторият, значи гардеробът, с нож в ръка. Аз обаче прострелвам и него... пуфф! Ето че се появява третият — масичката за цветя. Вече няма куршуми и трябва значи да го поваля с приклада.

Той извъртя четката и нанесе силен удар на масата.

— Пред мен сега е четвъртият, а именно астралната лампа. Куршуми повече нямам, а лампата е вече толкова наблизо, че няма как да замахна с приклада, трябва значи да я подредя с пестник така, че да изпадне в безсъзнание. Приблизително тъй...

Алимппо сграбчи лампата с лявата ръка, замахна с дясната... удар... прас, парчетата се посипаха по пода. Увлечен от фантазията си, добрият управител премина от областта на символиката към реалността.

— Но, скъпи Алимппо — обади се кастеланшата, — що за глупости правиш?

— Трай, моя добра Елвира — отвърна той. — Сега ти си милостивата контеса Розета, която и думица не е споменала за лампата. Та нали трябваше да поваля четвъртия, тъй като той ме намушка с ножа в ръката.

— Имаш право наистина — призна тя, — ала жалко все пак за красивата лампа. Но понеже ти я срази в ролята на нашия обичан сеньор Стернау, нека този път ти е простено.

— Да, Елвира, сразих я, въплътен в него. Заради него бих сразил и много други неща. Като че ли не бях в парка, въоръжен с два ножа, готов да наръгам нехранимайковците.

— Ти? — удиви се тя.

— Аз я, твойт Алимппо! — потвърди той гордо.

— Santa Madonna! Два ножа! Че кого пък искаше да наръгаеш?

— Побягналите убийци, само да се бяха върнали!

— Боже мой! — плесна с ръце Елвира. — Човече! Алимппо! Та ти си истински върколак! Жаден за кръв! Чуй, повече няма да те изпускам из поглед, тъй като държанието ти става твърде смело и дръзко.

— Да, и от това имам нужда! — отговори Хуан, като засука войнствено двете къдрички на мустаците си, които стърчаха над устата; краищата им той бръснеше. — Качи се до оръжейната, скъпа Елвира, и ми донеси меча на стария рицар Арбикалт де Родриганда.

— Меча? Онзи огромен, тежък меч? — запита дебелият управителка изумено. — Че защо?

— Защото тази нощ трябва да пазя пленника.

— Да не си мръднал? — извика тя. Искаш да пазиш пленника? Да застанеш пред вратата му с меч в ръка? Ами ако изскочи! Защо с всички сили се стремиш, добри ми Алимпо, да се жертваш за някой друг?

— Не, такова нещо и през ум не ми минава. Само иди донеси меча! Пленникът е долу в подземие, аз ще го пазя с меча оттук, от моята стая. Избяга ли, няма да ме види. А ако все пак се домъкне в стаята, зърне ли меча, ще си плюе на петите, стига да не е съвсем кръвожаден. Впрочем сега ще сляза с прислугата да надникна дали резето е здраво затъкнато.

По същото време контеса Розета нахълта, задъхана от радост, при графа, край когото се намираще Стернау.

— Татко, нося ти радостна вест — съобщи тя. — Току-що получих едно писмо, което искам да ти прочета.

— Тогава чети, ако сеньор Стернау позволи! — каза той с ласкава усмивка.

— О, ще позволи. Слушай! — отговори тя и прочете следните редове:

„Вярна моя Розета!

Още след вчерашното си писмо се наложи да ти пратя тези редове. Татко е определен за посланик в Мексико. Трябва да отпътува час по-скоро за там, а аз ще го придружа. Преди това обаче искам да те видя. Сега тръгвам за Родриганда и вдругиден ще пристигна. Ако имаш възможност, ела да ме вземеш от Понс, където ще отдъхна половин час!

Предай моите почитания на уважаемия граф и приеми сърдечните поздравии на твоята

— Нима това не е голяма и приятна изненада, татко? — попита контесата.

— Действително, детето ми — отвърна той. И като се обърна към лекаря, поясни: — Лейди Ейми Дридън е дъщеря на лорд Хенри Дридън, граф Нотингам, който живя дълги години в Мадрид и там дамите се запознаха.

— Ще ми разрешиш ли да замина утре сутринта за Понс и посрещна Ейми? — попита Розета графа.

— Разбира се! — потвърди той. — Ако съм разбрал правилно, утре е съборът в Понс. Добре ще е да вземеш управителя със себе си, мое дете.

— Той е храбър закрилник — засмя се Розета. С какво удоволствие би предложил Стернау да я придружи, ала не биваше да се отделя от своя пациент.

Малко по-късно, когато всичките си бяха легнали, двама души се спускаха предпазливо към подземие, където бе затворен пленникът. Бяха граф Алфонсо и нотариусът Кортейо. Пред вратата на сводестото помещение стояха двама слуги, натоварени със задачата да пазят разбойника. Когато стигнаха долу, нотариусът остана назад, а графът запристъпя шумно, та стражарите да чуят приближаването му. Те клечаха навъсени пред един запален фенер. Когато видяха младия господар, се надигнаха със страхопочитание.

— Зад тази врата ли е тикнат обесникът? — попита Алфонсо.

— Да — отвърна единият.

— Надявам се, че го пазите добре! Избяга ли ви, не разчитайте на никакво снизхождение! Дай фенера!

Той се престори, че иска да запали загасналата си цигара, но преднамерено не посегна както трябва и бутна фенера от ръката на слугата, така че той падна на земята и стъклото се разби.

— Нескопосник! — ядоса се той. Вдигни фенера, аз ще го запаля!

Казвайки това, Алфонсо бързо се наведе и незабелязано го взе. Докато слугите пипаха напразно наоколо, а той ги хокаше гръмко, нотариусът се прокрадна край тях, отвори безшумно вратата на ареста

и влезе. Граф Алфонсо се постара слугите да не усетят нищо и когато няколко мига по-късно почувства ръката на нотариуса на рамото си в знак, че начинанието е успяло, остави тихо фенера на земята и се отдръпна.

— Е, и аз ли ще трябва да помагам в търсенето? — сърдеше се той.

— Ето го, дон Алфонсо — обади се единият от слугите. — Но петролът е изтекъл.

— Тогава иди донеси друг! Дотогава фитилът все ще гори. Алфонсо извади кибрит и запали лампата. Сетне отвори вратата на импровизирания затвор, чието резе нотариусът отново бе поставил, и освети вътрешността. Направи го обаче така, че пазачите да нямат възможност да надзърнат.

— Човекът спи или само дава вид! — каза той и отново зарези вратата. — Най-добре да не го безпокоим.

С тези думи се обърна и пое нехайно по стълбите. През туй време нотариусът и затворникът се бяха измъкнали. Успяха да излязат незабелязано от замъка и закрачиха безмълвно в тъмнината на нощта. Най-сетне, когато нямаше от какво да се опасяват, нотариусът спря и каза сухо:

— Отлично се справи с поръчението, момчето ми. Сигурно и възнаграждението ще трябва да ти изплатя, а?

— Извинявай, сеньор! — отвърна другият. — Някои начинания се случва да не свършат благополучно.

— Но не и такава важно. Капитано изглежда, ми е пратил пъзльовци.

Бандитът направи крачка напред и произнесе остро:

— Да ме обидиш ли искаш, сеньор?

— Я хайде! След като толкова народ са се изтъпанчили пред един-единствен и не са го очистили, какво друго са освен поплювковци.

— Охо, сеньор! Ами справи се тогава сам с него! Когато някой съжителства с друг и ежедневно има възможност да му свети маслото, ала въпреки всичко наема други, страхливецът е той. Отбележи си го, сеньор! Ти не си капитано, нито човек, чиито думи съм длъжен да търпя, макар и да не ми отърват. С нищо не си по-добър от мен! Ако те

издам, с теб е свършено, така че бъди предпазлив, вместо да ме оскърбяваш. Сред моите другари няма нито един страхливец.

— Как тогава не успяхте да надвиете този човек?

— Кой можеше да подозира, че исполинът притежава такава сила и е такъв дявол, сеньор!

— Но вие все пак имахте превъзходство в числеността.

— Да, но трябваше да го нападнем само с ножове, както беше поискал. Един добър изстрел беше най-сигурното средство, ала ти не пожела и вината за неудачата на начинанието пада единствено върху теб.

— Така, така! — ухили се нотариусът. — Сигурно ще си поискаш и възнаграждението като за изпълнени задължения.

— Разбира се, че ще го сторя! Вината си е твоя и си длъжен да платиш.

— Не и преди да е премахнат немският доктор!

— Опитай тогава сам да го убиеш, стига да ти се удаде!

— Та нали вие сте тъкмо за тая цел! — кипна нотариусът.

— Вече не, сеньор! Ние действяхме по твои указания. А че тези указания изпортиха нещата, нищо не можем да направим. Искам парите. Не ги ли дадеш, ще бъдеш принуден да дадеш много повече, защото сетне гаватарят ще поиска обезщетение за убития ни другар.

— Вървете по дявола, нехранимайковци!

— Добре, ще те послушам и си тръгвам! — захили се подигравателно разбойникът и в следващия миг изчезна в тъмнината на нощта.

Адвокатът не го очакваше. Извика по-високо, отколкото налагаше предпазливостта, но не получи отговор. Това силно го смути. Какво щеше да стане, ако бандитът го издаде? Заедно с него щеше да пропадне и добре замисления план, над който бе работил всеотдайно години наред. Върна се угрижен в замъка, просна се на леглото, ала не намери сън.

Той все още не беше затворил очи, когато на сутринта му направи впечатление неспокойната суетня из замъка. Кортейо долови възгласи, които даваха да се разбере, че се е случило нещо необикновено, и се надигна. В този момент на вратата на спалнята се похлопа и домашният прислужник запита отвън:

— Почивате ли още, сеньор Кортейо?

— Да — потвърди той от предпазливост.

— Тогава станете бързо! Дон Мануел иска да говори с вас. Случило се е нещо крайно неприятно. През нощта разбойникът е избягал.

— Невъзможно! — извика адвокатът с подправено удивление. — Идвам веднага.

Две минути по-късно той напусна стаята си и се запъти към графа.

При него завари графиня Розета, сеньора Клариса и Алфонсо.

— Сеньор, чухте ли вече за какво се отнася? — запита го дон Мануел.

— Да — потвърди той. Но мисля, че има някакво недоразумение.

— Не е недоразумение. Бандитът наистина се е измъкнал!

— Това е невъзможно! Та той беше зорко пазен от двама.

— Въпреки всичко е изчезнал безследно.

— Хм! — измърмори нотариусът с физиономия, изразяваща най-голямо изумление. — Каза ли Ви дон Алфонсо, че през нощта лично е отишъл да се убеди в сигурността на помещението?

— Да, разбира се. Синът ми е посетил затвора и е видял пленника да спи на земята.

— В такъв случай трябва слугите да са му съдействали да излезе на свобода.

— Не вярвам. Тези двама мъже бяха така стъписани, че не бих могъл да се усъмня в тяхната невинност.

— Аз също съм убедена, че те не носят ни най-малка вина — натърти разпалено Розета. — Тези хора са верни, мога да го потвърдя!

— Но, милостива контесо, как би могъл разбойникът да напусне затвора без тяхно знание или въобще без тяхна помощ? — запита адвокатът.

— Това навярно ще се изясни при следствието. Татко Ви извика да вземете участие в него.

— Нека се надяваме, че няма да е безрезултатно. Още сега отивам на самото място.

Стана тъй, както можеше да се предвиди. Разследването не даде ни най-малък резултат. Стернау също бе разбуден от царящото в замъка безпокойство. Когато по-късно срещна в коридора малкия администратор, лицето му изразяваше най-голямо смайване.

— Сеньор, знаете ли вече — запита нервно Алимпо, — че мошеникът, убиецът, е избягал?

— Невъзможно! — изуми се лекарят.

— Ох, възможно е и още как, сеньор! — потвърди Алимпо.

— Той е далеч оттук, зад всички планини, както казва и моята Елвира.

— Но как все пак? Как се е удало на пленника да се измъкне от затвора си?

— Това никой не знае, сеньор, дори Елвира. Та аз бях поставил двама слуги пред вратата му. Милостивият граф Алфонсо също е отишъл да се убеди в тяхната бдителност. Той е видял, че пленникът е в килията си. Сутринта, когато слугите отворили да дадат вода на бандита, той бил избягал.

— Доста странно! Непременно трябва да се разследва! Ако човекът се е измъкнал, с него изчезва всякаква надежда да се хвърли някаква светлина върху вчерашното покушение!

— За жалост, сеньор! Сега ще дойдат съдиите, за да започнат следствието, а главното лице — убиецът, не е налице. Това е неприятно, дори е срамно за нас, така ще каже и моята Елвира. Но аз стоя тук, а имам толкова работа! Трябва да побързам, тъй като каретата е готова, а аз ще придружавам милостивата контеса Розета до Понс.

Алимпо чевръсто се отдалечи, имаше да изпълнява едно славно задължение — да вземе младата господарка под здравата си десница, та да не ѝ се случи някоя неприятност по пътя. Поръчението го изпълваше с гордост, издуваше мускулите на слабото му тяло и му придаваше храбростта на лъв. И макар да не бе препасан с меч на стария рицар праотец, той все пак се чувстваше като най-верния и храбър рицар на най-прекрасната доня в красива Испания.

---

[1] Алкалдът (исп. *alcalde*) — съдия на селото, кмет. — Б.нем.изд. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

АЛФРЕД ДЕ ЛОТРЪОВИЛ

В Понс днес имаше събор, поради което по улиците и пътищата, свързващи околностите с това селище, още от ранни зори цареше голямо оживление. Испанецът е сериозен, ала удаде ли му се възможност да погледне животът откъм ведрата страна, се отдава емфатично на удоволствията.

От изток към града приближаваха двама мъже. Те се държаха надалеч от големите шосета и използваха само пътища, по които не се очакваха чести срещи. Носеха на рамо дълги пиренейски пушки, в поясите им бяха затыкнати ножове и пистолети, а и иначе нямаха вид на миролюбиво настроени хора. От рамото на единия се спускаше шнур с вързан на руло черен плат. Ако някой го развиеше, щеше да различи черна маскировка с изрязани за очите отвори. Такива капучини носеха бандитите при нападението в парка Родриганда, тъй че не бе трудно да се предположи връзката помежду им.

И действително, единият беше от разбойниците, потърсили тогава спасение в храстите, а другият — човекът, чието бягство Кортейо бе подпомогнал. След като прекъсна така неочаквано разговора с нотариуса, той се беше отдалечил в полето, оставяйки настрана село Родриганда, и сетне бе свил по пътя, водещ към Понс. Тук попадна на един от другарите си, който се бе скрил наблизко, за да види какво ще правят с пленника и в случай че му се удаде възможност, да му се притече на помощ.

— Е, Бартоло — поде единият, след като дълго бяха крачили един до друг мълчаливо, — какво смяташ да правиш сега?

— Да се върна при капитано.

— На мен това и през ум не ми минава! — произнесе другият. — Той може да я кара и без мен. Нямам желание да бъда наказван заради несполучливата ни мисия. Сигурно ще намали най-малко десет пъти нашият дял от плячката.

— Хм, та той нищо друго и не прави! — промърмори Бартоло. — Имаш право, Хуанито, ала ние сме длъжни да се подчиняваме. Дали сме клетва за вярност пред него.

— Човек не е задължен да спазва клетва, дадена на един разбойнически главатар. Аз ще правя онова, което казват търговците: „Моят гешефт зависи от ръцете ми.“ Ще ми сътрудничиш ли?

— Аз? Хм!

— Размисли, Бартоло! Капитано взима лъвския пай от всичко, което добиваме. Премълчава всички тайни, всички машинации и хитрини. Ние се съсипваме, рискуваме да ни тикнат в дранголника и да увиснем на бесилката, а той си седи в къщи и играе ролята на повелител. Ти знаеш колко получи за смъртта на онзи немец. Колко щеше да благоволи да ни даде от тези пари?

— Няколко мизерни дублона. Да, това е вярно. — А не сме ли ние тези, които изцяло заслужават сумата? Не можем ли например да заловим някой богат благородник и да изстискаме от него откуп, с който после да живеем като господари?

— Demonio — по дяволите, прав си, Хуанито! Но след това трябва да напуснем околността. Спипа ли ни капитано, свършено е с нас.

— Ще минем отвъд река Ебро. По-напред обаче ще си доставим пари за път. Днес в Понс има панаир и все ще видим някой, чийто джобове ще бъдат благосклонни към нас. Идваш ли с мен.

— Да, нека бъде така. Значи имаш пушки!

— Пушките и пистолетите, които трябваше да оставим, понеже се искаше да нападнем немеца само с ножове. Случайно имам в себе си два ножа, можеш да получиш единия.

— Но с всички тези пушки и пищови всекиму ще направим впечатление.

— Глупак! Което не ни е нужно, ще скрием за по-подходящо време. А сега преди всичко да се погрижим за собствената си сигурност и да потърсим някое място, където да поспим необезпокоявани през нощта.

Те прекараха нощта в гората, а на сутринта заровиха всичко излишно и се отправиха по пътя за Понс. Нямаха намерение да отидат в града, защото това би било твърде опасно за тях. По-скоро искаха да

направят нейде засада и да измъкнат от някого достатъчна сума, с която да преживеят известно време.

Те залегнаха зад няколко храста и започнаха да наблюдават минаващите, ала без да си дадат труда да мръднат от мястото си, тъй като никой от тях нямаше вид да носи в себе си прилична сума. По едно време доловиха приближаващ се конски тропот и шум от колела на карета. Бартоло протегна врат между храстите и тутакси се дръпна стреснато назад.

— Какво ти става? Кой идва? — запита Хуанито.

— Ascuas, уплаших се! — отговори онзи. — Това е контесата от Родриганда, която беше до немеца, когато го нападнахме.

— Вярно ли? Demonio, трябва да я заловим!

Хуанито надникна от другата страна на храсталака.

— Да, тя беше! — потвърди той. — Но профуча толкова бързо, че нямаше време за изстрел.

— За изстрел ли, Хуанито? — запита Бартоло. — Нима искаше да я застреляш?

— Глупак! Щях да стрелям по конете. Принудена да спре, щеше да падне в ръцете ни.

— Това повече ми допада! Santa Madonna, има нещо мизерно, нещо окаяно да се стреля по такова красиво, беззащитно момиче! С онези двамата лесно бихме се справили. Кочияшът не ми се видя герой, а и другият, когото вчера чух да наричат управител на замъка. Него и комар ще обърне в бягство. Контесата сигурно има в себе си повече пари от всеки друг, минаващ оттук. Да я изчакаме на връщане, а?

— Да — кимна Хуанито. — По-добър улов от този, здраве му кажи. Ще застреляме конете — ти десния, аз левия. Останалото ще свършим за миг.

Докато се кроеше този план, каретата на графиня Родриганда трополеше към града. Розета знаеше, че ще срещне приятелката си на пощата и тъй като времето за пристигане още не беше настъпило, даде заповед на кочияша да кара към локандата, която познаваше като най-приличната странноприемница в градчето. Пристигнала там, тя се упъти към стаята, в която отсядаше всеки път, когато идваше в Понс. Вярно, че днес тя беше заета, ала съдържателят направи всичко възможно графинята да я получи за кратък срок.

Когато половин час по-късно в градчето изтрополя пощенската кола с шест впрегнати в нея мулета, Алимпо и кочияшът вече стояха на станцията за смяна на конете, да посрещнат гостенката и я отведат при господарката си. Големият дилижанс изсипа съдържанието си, като последна от него слезе една дама с воал и пътна пелерина. Управителят на замъка напразно бе оглеждал всички слизащи, сега обаче се приближи до дамата с един от най-дълбоките си поклони и произнесе:

— Добър ден, добре дошла! Нали Вие сте доня Ейми, сеньорита лейди Дридън?

Зад булото се разнесе къс, сребрист смях, сякаш някоя червеношийка извиси веселите си трели, след което прозвуча и отговорът на чудноватия въпрос на кастелана.

— Да, приятелю, аз съм Ейми Дридън. Ами Вие кой сте?

— О, доня лейди сеньорита, аз съм сеньор Хуан Алимпо, управителят на замъка Родриганда. Така казва и моята Елвира.

Отново прозвуча къс, мелодичен смях.

— А коя е Елвира?

— Елвира е моята съпруга, лейди Ейми сеньорита Дридън.

— Ах, така! А ще бъдете ли така добър да ми кажете, Вие единственият ли сте, дошъл да ме посрещне?

— О, не, лейди Дридън доня! Моята уважаема контеса е тук. Отседна в една локанда и Ви очаква там.

— Тогава водете ме при нея, сеньор Алимпо!

Управителят даде знак на кочияша да се заеме с багажа и закрачи напето пред англичанката, показвайки ѝ пътя. Добрият Алимпо осъзнаваше, че тази „доня лейди Ейми сеньорита Дридън“ е спечелила напълно уважението му.

Розета беше застанала до прозореца на стаята си и видя приятелката си да идва. Побърза към нея. Пред вратата се срещнаха. Чужденката дръпна воала и пред очите на Алимпо се откри чаровното, ласкаво лице на девойка с прелестни руси коси, нещо, което го накара да забрави, че трябва да се отстрани и той стана свидетел на приветствената им целувка. Едва въпросителният поглед на тъмните очи на неговата господарка му напомни за проявената неучтивост. Той мигновено се извърна, отдръпна се в коридора и налетя на кочияша, пъшкащ под тежестта на багажа.

— О, Santa Madonna! Какво лице! — изрази въодушевлението си Алимпо. — А тези коси! Не, това не е коса! Това е злато! Не, тя е, още по-златна от злато! И тази целувка! По дяволите, бих искал аз да съм я получил вместо... хм! Е-ех! А ти какво стърчиш и се пулиш в мен? Отнеси куфара и кутиите в купето и не бери грижа за неща, за каквито изобщо нямаш вкус!

Добрият управител едва сега забеляза, че кочияшът попива с широко отворени уста неговите сантиментални чувства. Той му метна един унищожителен поглед и застана до вратата на господарката си, в очакване на заповедите ѝ.

Приветствията отминаха, бяха обменени първите въпроси и отговори. Сега младите дами седяха до прозореца и бърбрейки непринудено наблюдаваха царящото оживление на панаирното утро. По едно време англичанката посочи с пръст и възкликна:

— Погледни, Розета, кой е този?

— А-а, офицер! Хусар!

— Познаваш ли го?

— Не. Не е испанец. Ако се съди по униформата, трябва да е французин.

Беше Мариано, който минаваше през Понс по пътя си към Родриганда. Онзи, който го видеше в добре стоящата му хусарска униформа, както и гордата уверена стойка върху огнения жребец, никога не би допуснал, че младият мъж е хранениче на разбойническа банда. Аделардо, един преоблечен като слуга бандит, го следваше на предписаното разстояние. Мариано яздеше към локандата, където смяташе да даде почивка на себе си и коня. Напречно на пътя му обаче беше разположена една доста висока сергия на колела, отрупана с плодове. Вместо да я заобиколи, Мариано смушка жребеца и прелетя леко над нея, сякаш бе нищо работа.

— Великолепно! — плесна с ръце Розета.

— Какъв ездач! — обади се Ейми, с очи приковани от възхищение върху младежа.

Той огледа стаята, в която възнамеряваше да отседне, при което погледът му случайно попадна на прозореца, на който стояха двете девойки.

Те го видяха да трепва като от радостно изумление, стори им се дори, че неволно дръпна юздите, сякаш искаше да спре, ала мигом се

овладя. После хвърли още един бърз поглед нагоре и скочи от коня.

— Видя ли — попита я Ейми, чиито страни бяха поруменели — как те изгледа.

— О, не. Погледът се отнасяше до теб. Много добре забелязах.

— Това е невъзможно! — засмя се англичанката, не без известен свян. — Ти си толкова красива, че привличаш всички погледи.

— Знаеш ли, моя Ейми, ти си много, много по-красива от мен! Не вярваш ли? Е добре, ще ти го докажа.

— По какъв начин, Розета? Ставам любопитна.

— Чрез арбитър.

— Ах, но това е чудесно! — даде воля на смеха си англичанката. — Кой ще бъде арбитърът? Да не би добрият Алимпо, който ме нарича сеньорита Ейми доня Дридън?

— Не, не той, скъпа. Алимпо е много верен служител, който препоръчвам на вниманието ти, но не би се справил с трудната задача на арбитър. Без „неговата Елвира“ той не може да произнесе присъда. Понастоящем в замъка има един, който ще ти каже, че си по-красива от мен — нашият лекар.

— Лекар ли? О, какво разбира един лекар от красотата? Той си има тинктури, микстури и мехлеми. Нека издава присъдата си над тях.

Ейми придружи думите си с такова сбърчване на нослето, че Розета не се сдържа да не се разсмее, след което побърза да отвърне:

— Е-е, не е нужно лекарят да мисли постоянно за мехлемите си. Доктор Стернау е...

— Стернау? — прекъсна я приятелката. — Но Стернау е немско име. Не си ли ми казвала, че вашият лекар се казва Киели?

— Вярно. Киели обаче бе освободен от служба. Само си помисли, скъпа Ейми, татко отново ще може да вижда!

Англичанката вдигна бързо поглед и забеляза в очите на приятелката си да струи някакъв лъч на вдъхновение.

— Има ли такава вероятност? — попита тя. — О-о, какво щастие! Разказвай, разказвай по-скоро, Розета!

— Да, ще ти разкажа, но не тук, а в купето по време на пътуването ни. Не бива да оставяме татко да ни чака. Той толкова се радва, че ще може да те поздрави.

Розета нареди на Алимпо да се запрягат конете и само след няколко минути напуснаха стаята и отидоха да се качат в каретата.

Отвън пред входа за колите стояха двата коня на хусарите. Мариано беше влязъл в общия салон да си поръча вино. Но не пиеше, не се и сещаше за питието, защото пред себе си виждаше единствено двете сини очи, засияли с такова открито възхищение към него. По едно време долови конски тропот откъм портата. Погледна през прозореца. Тогава видя каретата, пред която кочияшът тъкмо запрягаше конете. С две бързи крачки младият мъж се озова непосредствено до прозореца, вперил широко очи във вратичката на купето, на която със златно на бял фон бе изписана графската корона, а под нея се виждаха буквите R и S. Той вдигна ръка към слепоочието си, където пулсът му силно чукаше. Ето че виждаше една въплътена картина на своите сънища! А сънищата всъщност не са били сънища, а действителност. Притъмня му, ушите му забучаха, ала скоро успя да се съвземе и кимна на съдържателя да се приближи.

— Кому принадлежи каретата? — попита.

— На граф Мануел де Родриганда — гласеше отговорът.

— Родриганда — произнесе той тихо и полека. — А какво означава това S.

— Графът се казва Мануел де Родриганда и Севиля. Дамата, която се качва в момента, е негова дъщеря, контеса Розета.

— А-а! А другата?

— Една чужденка. Управителят, сеньор Хуан Алимпо, ме извести, че е приятелка на контесата, англичанка, и ще гостува в Родриганда.

Съдържателят се отдръпна, а Мариано остана на мястото си. Не знаеше накъде да отправи погледа си — към още незабуленото лице на англичанката или към герба, чиито плетеници блестяха насреща му като евангелски знаци. Дамите се настаниха в купето. Съдържателят тъкмо беше излязъл отвън да се сбогува и в този момент очите на Ейми мярнаха прозореца, на който стоеше хусарят. Гъста палеца червенина заля страните ѝ. Конете потеглиха и каретата затрополи нататък. Мариано хвърли една монета на масата и излезе стремително.

— Напред! — изкомандва и се метна на врания си жребец.

— Тръгваме ли вече? — запита слугата, втрещен от тази припряност.

Аделардо не получи отговор и бе принуден да се разбърза, за да не изпусне от очи лейтенанта, който препускаше в галоп надолу по

улицата. Едва когато остави далеч зад себе си града и видя каретата на известно разстояние отпред, Мариано позабави бързината на коня. Кипенето на кръвта се бе успокоило и той започна спокойно да размисля. Не беше ли тази среща игра на случая без каквото и да било значение? Не биха ли могли и други фамилии да имат в герба си буквите R и S? Защо препуска така безразсъдно след каретата? Родриганда беше неговата цел и ако сега изгубеше двете дами от поглед, там при всички случаи щеше отново да ги види!

Мариано позабави ход и проследи с очи купето, което изчезна зад един завой. В следващия миг обаче се вслуша напрегнато — беше проехтял изстрел и след това още един! Зад онзи завой се издигнаха две къдрави облачета. По каретата ли бяха стреляли? Мариано смушка коня с шпорите и се понесе напред. Само минута след двата изстрела той стигна завоя и видя какво се бе случило.

Каретата на графинята бе спряла насред шосето, а отпред лежах конете, застреляни в главите. Зад нея се спотайваше кочияшът с треперещи от страх крайници, а от храбрия кастелан Хуан Алимпо нямаше и следа. На стъпалото на каретата бе застанал забулен с капуцина мъж, който държеше с пистолета си на прицел двете дами. На земята до него стоеше втори с насочена пушка и чието лице бе почернено със сажди. При шумния тропот от копитата на неговия кон двамата маскирани се обърнаха.

— Проклятие! — изръмжа Бартоло, разпознавайки веднага Мариано.

— Какво ни засяга! — извика Хуанито. — Да го свалим от коня!

Той насочи пушката си към Мариано и натисна спусъка, ала младият мъж беше нащрек. Той се изви светкавично встрани и куршумът просвири край него. В следващия миг вече беше измъкнал сабята от ножницата.

— Много здраве на оня свят, негоднико!

С тези думи удари със силен замах разбойника по главата и го повали. От ужасния удар сабята се изкриви. Ето защо Мариано измъкна пистолета, скочи от коня и го насочи към другия разбойник. Онзи, вместо да се предаде, на свой ред вдигна оръжие.

В този момент се разнесе изстрелът на Мариано и Бартоло рухна на земята.

— Така, получиха си наградата — произнесе младежът, като се обърна с дълбок поклон към дамите. — Да не сте ранени, сеньорити?

Той още стоеше с пистолет в ръка. Ейми мълчеше, ала по лицето ѝ плъзна тъмна червенина. Розета се съвзе по-бързо и отвърна:

— Не, за щастие сме здрави и читави, тъй като дойдохте тъкмо навреме, за да предотвратите най-лошото. Приемете нашата най-искрена благодарност, сеньор! Аз съм контеса де Родриганда, а тази дама е Ейми Дридън, моя приятелка. Мариано се поклони учтиво и отговори:

— Аз съм лейтенант Алфред де Лотрьовил, уважаеми дами. Ще ми позволите ли щастиято да Ви предложи своите услуги?

— Както изглежда, ще се възползваме от тях — усмихна се Розета, — тъй като моите слуги изчезнаха безследно.

— О-о — засмя се Мариано, — единият се е скрил зад каретата. Я ела насам, хубостнико!

Кочияшът се изправи от мястото, където се беше спотаил, и силно смутен, закуцука към тях.

— Защо се криеш, вместо да защитаваш господарките си? — попита лейтенантът.

— Ах, сеньор тениенте^[1], та аз просто си лежах зад колата — гласеше отговорът.

— Я виж ти, и за какво лежеше там? Един здрав мъж като теб може да излезе на десет такива кокошкари!

— Сеньор тениенте, така и щях да направя, но се боях да не ме застрелят. Впрочем сеньор Хуан Алимпо стори същото. Той се напъха там отвъд, зад шубраците.

Кочияшът посочи един храсталак, иззад който сега бавно се изправяше храбрият Алимпо. Той се беше захлупил по очи на земята, за да не стане свидетел на нещастиято. А когато погледна предпазливо насам и видя, че опасността е отминала, изскочи напълно, стисна юмруци и приближи.

— Ах, контесо — изперчи се той, — що ми се струва, че искат да ни нападнат! Къде са негодяите? Ще ги разплескам и размажа на пихтия!

Мариано понечи да отговори, ала при вида на Алимпо думите заседнаха в устата му. Къде беше виждал вече този човек? Дребната фигура, тая плашлива физиономия, чудатите мустачки?

Розета отвърна вместо него:

— За размазване идваш твърде късно. Не би трябвало да бягаш преди малко.

— Да бягам? Аз да съм избягал? — попита той смутено.

— Ти я! И си се скрил!

— Скрил съм се? О, да, разбира се, но бях длъжен! Не се оставих да ме застрелят, а избягах и се скрих, за да Ви се притека по-късно на помощ.

— Методът ти за спасение е доста странен! — засмя се Розета. — Впрочем твоята славна мощ идва твърде късно. Ей там лежат двамата нападатели. Кои ли са?

Аделардо беше слязъл от коня и се бе постарал да смъкне маскировката от убитите. От сабления удар лицето на единия бандит бе потънало в кръв и не можеше да се разпознае. Но когато бе омиа чернилката от физиономията на втория, кастеланът възкликна:

— Santa Laureta, та това е нашият беглец! Познахте ли го, доня Розета?

— Действително! — потвърди графинята. — О, наказанието бързо го сполетя!

Добре стана, че отделиха толкова внимание на това откритие и нямаха време да погледнат към двамата хусари. Те бяха наведени над убитите и Аделардо прошепна:

— Demonió, та това е Бартоло!

— Шт! Не се издавай — предупреди го Мариано. Сетне отново се изправи и попита графинята: — Познавате ли този човек, доня Розета?

— Да. Той принадлежи към банда убийци, които вчера нападнаха един от обитателите на замъка. Беше заловен.

Младежът хвърли един предупредителен поглед на Аделардо и произнесе нехайно:

— Произшествието трябва незабавно да се доложи в Понс, тъй като това място влиза в територията на града.

— А ние? Какво ще стане с каретата ми и нещастните коне?

— Нека тази неприятна случка повече не ви безпокои. Ако позволите, ще ви отведа до Родриганда.

— О, с удоволствие, сеньор тениенте! Но ние нямаме коне!

— Няма как, ще впрегнем моя и този на слугата ми и ще напуснем местопроизшествието, а той и вашите хора ще останат да надзирават трупове и дадат показания. По-късно могат да наемат кола.

— Това положение като че е най-доброто, сеньор тениенте — изрази съгласието си Розета, след което се обърна към слугите: — Действайте бързо, снемете сбруята от конете и ги отстранете! Това място ме ужасява.

За късо време двата коня бяха впрегнати и лейтенантът скочи на капрата. В този момент управителят на замъка се приближи до вратичката и помоли:

— Уважаема контесо, бихте ли ми оказали една голяма милост? Кажете на моята Елвира, че не съм застрелян аз, а победителите сме ние.

— Добре, ще го сторя, Алимпо — обеща му тя. Лейтенантът едва не изтърва поводите. Елвира, Алимпо, — това бяха имената, които паметта му бе съхранила. Дали неочаквано не се бе натъкнал на вярна следа?

— А донесението ще направя веднага — рече управителят. — За подобно разбойническо нападение властите трябва да бъдат уведомявани незабавно. Така ще каже и моята Елвира.

Последните думи сякаш смъкнаха було от очите на Мариано. Да, да, тоя Алимпо беше мъжът, който толкова често го бе носил на ръце и друсал на коленете си! Но той не може да продължи мисълта си, понеже графинята даде знак за тръгване. Управителят дълго гледа след отдалечаващата се карета, докато тя най-сетне се изгуби от погледа му. Тогава се обърна към хусаря:

— Ти си слуга на този офицер, нали? Мога ли да науча как се казва?

— Лейтенант Алфред де Лотрьовил.

— Значи французин.

— Да! Нашият полк е разквартируван в Париж.

— И все пак той говори каталонски, сякаш е роден тук. Какво ви води в Испания?

— Хм, за такива работи не се говори — отвърна надменно Аделардо. — Дошли сме в Каталония с дипломатическа мисия.

— А-а! — възкликна Алимпо. — Значи твоят лейтенант е дипломат! Ascuas, толкова млад и вече дипломат! И при туй офицер, заслужаващ най-дълбоко уважение. — Като се обърна към кочияша, той продължи: — Разгледа ли внимателно сеньор тениенте Де Лотрьовил? Какво забеляза?

— Нищо!

— Ха, ти пък какво ли би забелязал! Колко време служиш при милостивия граф?

— Над тридесет години.

— Значи го познаваш и в младите му години. Върни се мислено в онова време и сравни графа с този тениенте Де Лотрьовил! Нещо да ти прави впечатление?

— Нищо! — поклати глава кочияшът.

— Ама че си магаре! Това поне ясно ли ти е?

— Да — отвърна оня равнодушно, след което направи самодоволна физиономия, сякаш му бе отправен изискан комплимент.

През това време купето се носеше към Родриганда. Розета размишляваше над въпроса кой би могъл да наеме разбойниците за покушението. Ейми не откъсваше поглед от младия мъж пред нея на капрата. Така пътуваха, потънали в мълчание, и ето каретата прекоси селото и стигна замъка. Пред високия параден вход стоеше дълъг, мършав мъж, който оглеждаше учудено пристигналите пътници.

— Кой е този човек? — попита Ейми.

— Сеньор Гаспарино Кортейо, нашият пълномощник — поясни Розета.

Мариано знаеше и това име. Та нали тъкмо Гаспарино бе наричан мъжът, по чиято заповед е бил подменен. А тук горе, точно над портата на замъка, забеляза издълбан в камъка голям герб с графска корона и буквите R и S. Солидната, импозантна постройка на замъка упражни необяснимо въздействие върху него. Струваше му се, че е стигнал мястото, откъдето водеха корените си всичките му детски сънища, и той скочи от капрата с усещането, че животът му тук ще приеме нова форма.

Очите на нотариуса се спряха с мрачно удивление на фигурата на младия мъж.

— Какво е това? — промърмори той. — Кой е този човек? Каква прилика! Та това е граф Мануел отпреди тридесет години! Дали е

случайност или нещо друго?

В продължение на един-единствен миг почувствува върху себе си изпитателния поглед на офицера. Стори му се, че този поглед крие въпрос, съдържащ опасност. Дамите бяха слезли и се изкачваха по голямото външно стълбище. Нотариусът пристъпи с любезна усмивка към тях, поклони се дълбоко и се обърна към графинята.

— Много съм щастлив, че имам възможността да Ви поздравя пръв. Мога ли да помоля контесата да ме представи на своите придружители?

Розета спомена най-напред името на Гаспарино Кортейо и особеният, изпитателен поглед на лейтенанта отново се спря на нотариуса. А когато последният чу името на Алфред де Лотрьовил, по острите птичи черти на лицето му плъзна видимо успокоение. Офицерът беше французин, значи приликата бе само случайна.

Пристигането на каретата бе забелязано в замъка и Алфонсо, доктор Стернау и сеньора Клариса се приближиха да поздравят гостите. Забелязаха запрегнатите чужди коне и Алфонсо се осведоми за причината за това странно обстоятелство.

— Сеньор де Лотрьовил има добрината да ни заеме конете си, тъй като нашите бяха застреляни — обясни Розета.

— Застреляни? — изуми се адвокатът. — Как така? От кого?

— От човека, който ни се изплъзна снощи.

Тя разказа събитието, което събуди у слушателите най-голямо съчувствие. На младия офицер живо благодариха за проявената храброст, а и Кортейо му протегна ръка, като заяви:

— Това безсрамно нападение ще бъде незабавно и най-щателно разследвано, тъй като следствената комисия пристигна. Оглавява я прокурорът от Барселона, който сега е при графа. Сеньорите искат да чуят само още контесата, след което ще се приключи с разследването по вчерашното нападение и ще могат незабавно да отпътуват за Понс.

Отправиха се към графа, при когото се намираше Главният съдия. Граф Мануел поздрави сърдечно с добре дошла приятелката на дъщеря си и благодари с голяма топлина на лейтенанта за спасяването на двете дами.

— О, моля — отклони скромно Мариано, — тук не се касае за някакво геройство. Ако съм спасил нещо, то е само кесията, не и живота на дамите.

— Не е тъй — намеси се Розета, — ние действително Ви дължим благодарност за живота си. Гледайте на нашия дом като на свой, сеньор тениенте! В никой случай няма да Ви пуснем толкова скоро от Родриганда.

Мариано направи отбранителен жест и отвърна:

— Като Ви придружих до Родриганда, аз само изпълних своя дълг, но не бива да злоупотребявам с добротата Ви.

— Това не е злоупотреба — побърза да се обади графът. — Много ще Ви бъдем задължени, ако приемете нашата покана. Определено очакваме да останете и си отпочинете при нас от пътуването. Розета веднага ще нареди да Ви посочат стаите.

В думите на графа не се криеше само гола учтивост. Той беше сляп и не можеше да види офицера, ала слушаше гласа му и в този глас имаше нещо необяснимо, което завладя слепеца. Нотариусът сравняваше отстрани чертите на двамата мъже. Беше принуден да признае, че приликата е необикновена и реши да бъде нащрек.

След известно време дамите и господата се разделиха и лейтенантът бе съпроводен от един слуга до определения за него апартамент. Той се състоеше от три помещения: вестибюл, всекидневна и спалня. Офицерът остави сабята си във всекидневната и влезе в спалнята да се измие. Там беше кастеланшата и проверяваше дали всичко е наред. При шума от стъпките тя се обърна към вратата. Елвира знаеше, че офицерът е французин и искаше да го поздрави с изискан реверанс. В този момент обаче погледът ѝ се спря върху лицето му и... тя забрави за реверанса. С широко отворени очи се втренчи в него и извика:

— Господи, Боже помози! Граф Мануел!

Възгласът упражни такова въздействие върху Мариано, че той отстъпи крачка назад. Той познаваше жената, застанала пред него. Често беше лежал в скута ѝ и наблюдавал доброто, лъщящо от тлъстини лице. Реши да попита.

— Елвира! Нали Вие сте управителшата Елвира?

— Да — потвърди тя, поемайки дълбоко дъх. — Познавате ли ме, сеньор?

— Да. Чух Вашия съпруг да говори за вас. Но кажете ми все пак, защо преди малко ме нарекохте граф Мануел?

— Сеньор тениенте, това е направо смайващо! Вие изглеждате точно така, както граф Мануел, когато беше на двадесет години.

— Наистина ли? Игра на природата, както се случва понякога.

— Сякаш сте му отрязали главата. Да Ви беше видял моят Алимпо!

— Той вече ме видя.

— Вярно, та нали казахте, че е говорил за мен.

— Контесата предаде ли Ви неговите поздравии?

— Неговите поздравии? Той ми е изпратил поздравии?

— Да.

Кръглото й лице светна от възторг и тя произнесе със сияещи очи:

— Да, такъв си е Алимпо. Изпратил ми поздравии! О, колко мило от негова страна! Но какво заръча да ми кажат?

— Че не е бил застрелян.

— Боже мой, да, чух от слугата, че и той е бил нападнат. Много добре стана, че нашата милостива контеса се намираше под негова закрила.

— Действително — засмя се Мариано, — той заръча да Ви предадат, че е бил много храбър и е победил.

— Вярвам, да, вярвам го! Моят Алимпо е храбрец, нерядко и безразсъдно дързък и май трябва повечко да му стегна юздите! А вас, сеньор тениенте, бих искала да отведа в картинната галерия, където виси портрет на графа. Ще се уверите, че приличате на този портрет като едно яйце на друго. Но преди туй си починете! Били сте се с разбойниците и сигурно сте ужасно изморен.

Елвира поиска да се оттегли, ала Мариано я задържа с думите:

— Останете, сеньора, или нямате време да отговорите на няколко въпроса?

— За вас винаги имам време, сеньор тениенте — отвърна тя. — На вас и сеньор Стернау не бих могла да отклоня никоя молба.

— Имате предвид немския лекар? Що за човек е той?

— О, човек, човек... да-а, кажи-речи, толкова храбър и способен, колкото моя Алимпо. Дойде от Париж и ще излекува слепотата на нашия граф. Най-прочутите лекари бяха принудени да отстъпят пред него. Вчера пък беше нападнат от разбойници.

— Чух това преди малко. Не се ли знае причината за покушението? Да не би да има някой неприятел?

— Той? Неприятел? Не, със сигурност не! Че кой ли не го обича.

Нападението срещу лекаря даде на Мариано повод за много размисъл. Извън всяко съмнение бе, че в тази игра има пръст капитано. Но от това следваше, че има някой, който желае смъртта на лекаря и е платил на капитано. Замъкът Родриганда криеше мрачни тайни, които трябваше да бъдат разбулени.

— Както изглежда, ще остана за известно време тук — продължи Мариано, — поради което ще ме извините, че искам малко да си поговорим за обитателите на замъка. Мога ли да получа от вас някои сведения?

— Но, разбира се! С най-голямо удоволствие ще Ви дам нужната информация.

— Хубаво! Тогава на първо място нека е този сеньор Гаспарино Кортейо. Какъв човек е той?

— Ако трябва да бъде искрена, сеньор тениенте, никой не може да понася тоя Кортейо. Той от много време води служебните дела на графа, а в търговските сделки е негова дясна ръка. Надменен и навъсен е и хората смятат, че се възползва от доверието на графа за своя собствена изгода. Така казва и моят Алимпо.

— А доня Клариса? — попита Мариано.

— Тя е тук като дуеня^[2], ала общува най-вече с Гаспарино. Прави се на много набожна, но хората никак не я обичат.

— Младият граф?

— Той е едва от няколко месеца в замъка. Беше в Мексико.

— Колко време?

— Беше още момченце, когато го отведоха оттук.

— Тъй ли, но това е странно! Един граф изпраща продължителя на своя род още като дете в страна отвъд океана, в която цари несигурно положение, а човешкият живот не струва пукната пара.

— О, сеньор, имаше обстоятелства, които принудиха графа да го стори. Братът на милостивия граф, дон Фернандо, като по-млад син нямаше право да поеме наследството. Той взе своята наследствена част и замина за Мексико, където закупи недвижим имот, установи се и постепенно стана баснословно богат. Като млад благородник дон Фернандо се би на страната на мексиканците. Той остана ерген и

поиска да направи втория син на нашия граф (по онова време той имаше двама сина) свой наследник. Но постави условие детето да получи възпитанието си при него. Дон Мануел се съгласи, тъй като ставаше въпрос за огромно състояние.

— Значи момчето беше пратено в Мексико? Кога?

— Спомням си много добре, защото детето бе взето в рождения ден на моя добър Алимпо, а именно на първи октомври 1830 година.

Очите на Мариано ставаха все по-големи, пулсът се ускоряваше, ала той се овладя и запита:

— Кой отведе момчето?

— Педро Арбелец, арендатор на дон Фернандо, който бе дошъл специално с тая цел.

— Имаше ли още някой край детето?

— Само жената, която беше негова дойка — Мария Хермоес.

— Откъде отплава Педро Арбелец?

— От Барселона. Графът и графинята придружиха детето дотам, аз също присъствах. Поради един щорм корабът не можа да отплава. Ето защо мексиканецът остана още две ноци в странноприемницата „Ел Омбре гранде“.

Всичко това се съгласуваше изцяло с разказа на покойния просяк. Мариано положи всички сили да потисне вълнението си и запита възможно най-равнодушно:

— Сеньор Кортейо беше ли вече на служба при графа в ония времена?

— Да.

— Той е семеен и има деца?

— Не.

— Хм, не знаете ли дали има близки роднини с деца?

— Само един брат в Мексико с неомъжена дъщеря!

— Дон Фернандо все още в Мексико ли живее?

— Не. Миналата година той се спомина.

— И Алфонсо го наследил?

— Да, сеньор. Той стана неимоверно богат.

— Не казахте ли, че дон Мануел е имал двама сина?

— Така е. Но по-големият почина след заминаването на Алфонсо за Мексико. Той беше в Мадрид, където се готвеше да става офицер,

ала пипна треска и тя го отнесе. Сега Алфонсо е единственият наследник и ще получи графската корона.

— Хората обичат ли дон Алфонсо?

— Не. Като момче всички го обичаха и аз често съм го носила на ръце. Но в Мексико той сякаш коренно се промени. Общува повече с Кортейо и Клариса, отколкото с баща си и сестра си.

— Хм! А нещо за доня Ейми Дридън?

— Англичанка е и нашата контеса много я обича. Баща ѝ трябва да е много богат. Повече не зная.

— И аз приключих с моите въпроси. Благодаря Ви, сеньора.

— Позволете и аз да поставя един въпрос, сеньор тениенте. Да не би да имате някакво родство с Родриганда?

— Не. Моето име е Лотрьовил.

— А Лотрьовил родяат ли се с Кордовиля? Милостивата графиня, майката на нашата контеса, беше от рода Кордовиля.

— Не, нямаме родство с тях.

— Тогава вашата прилика е непонятна! — рече кастеланшата. — А сега ми кажете само дали моят Алимпо ще се върне скоро?

— Със сигурност още днес.

— Благодаря, сеньор тениенте! Сега да си вървя. Ако имате нужда от мен или прислугата, само позвънете.

Елвира се отдалечи. Мариано закрачи развълнуван из стаята. Онова, което беше узнал, бе достатъчно да възбуди всяка капка от кръвта му. Ако догадките му се потвърдяха, значи той беше истинският наследник на Родриганда, синът на граф Мануел, братът на графиня Розета. А Алфонсо беше подхвърлено дете, чиито произход би могъл да разкрие само адвокатът. А може би и капитано знаеше нещо по този въпрос. Но каква причина е имал да го прати в Родриганда? Ето нещо, което Мариано не можеше да проумее. Ако той действително беше син на графа, все пак бе рисковано да го изпраща в негова близост, тъй като случайно би могъл да открие тайната.

Докато тези мисли занимаваха Мариано, други двама беседваха по същия въпрос — Кортейо и Клариса.

— Приликата на лейтенанта буди опасения — произнесе Клариса.

— Тя е направо поразителна! Не на шега се изплаших, когато го зърнах.

— Аз също! Онзи, който види него и Алфонсо до графа, гарантирано ще сметне французина за негов син.

— За мен е загадка. Приликата е твърде значителна все пак за игра на природата.

— Да не би капитано...

— Какво си въобразяваш, Клариса! Един разбойник никога няма да е толкова непредпазлив. Момчето, което предадохме на бандитите, също е било сменено. Сега капитано мисли, че притежава нашето, ала случаят не е такъв.

— И два пъти подмененото дете да е онзи лейтенант? Как би могло да се озове във Франция при Лотрьовил?

— Кой знае! На тоя свят стават много неща, които човек иначе смята за невъзможни.

— Трябва умело да се поразпита лейтенантът. От един млад, неопитен човек лесно се изтръгва тайна. Твоята задача е час по-скоро да спечелиш доверието му, след което ще съумееш да узнаеш необходимото. Капитано знае ли чий син е бил подменен тогава?

— Не.

— Е, но при това положение е напълно възможно лейтенантът да е истинският Родриганда. Сигурно някаква причина е принудила разбойника да прати тоя човек в Родриганда под маската на лейтенант.

— Мисълта ти е погрешна. От пръв поглед е видно, че лейтенантът не е израсъл сред разбойници. Такава външност, шлифовка и обиграност в маниерите не се придобиват сред бандити. Изглежда, има завидно образование, доколкото можах да преценя по онова, което каза. Не, той не е разбойник.

— Като поразмисля по-трезво, и аз стигам до същия извод. Ако беше детето, което предадохме на капитано, днес нямаше да пречука своите другари!

— Това обстоятелство успокоява и мен. И все пак си беше слабост от наша страна, че допуснахме детето да остане живо. Мъртвият е ням и глух и никому не е в състояние да навреди.

— Още по-голяма слабост от твоя страна, Гаспарино, беше, дето подписа онази бележка на капитано. Човек трудно би повярвал, че един юрист може да извърши подобна глупост.

— Бях в ръцете му, скъпа Клариса.

— Не опитвай да ме убеждаваш! Кой разбойник ще отиде при съдията, за да обвини някого.

— Така е, но може да отиде при графа и му върне истинския син. Документът няма да ми навреди. Главатарят вероятно възнамерява да изнуди пари с него.

— Как би могъл да върне детето на графа, като изобщо не знае, че е негов син!

— Не го знае, вярно, премълчах пред него. Но бандитът е проникателен. Може да поразпита. А обстоятелството, че отказа да умъртви детето, ми навява мисълта, че той има някакво предположение за неговия произход. Впрочем нещата сега са прости: хрумне ли му да ме заплашва, ще го застрелям.

---

[1] Тениенте (исп. *teniente*) — лейтенант (Б.нем.изд.) ↑

[2] Дуеня (исп. *duena*) — възпитателка, гувернантка, компаньонка. Б.нем.изд. ↑

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НОВИ ПРИМКИ

Присъствието на гостите внесе в уединения живот на Родриганда оживление и разнообразие. Що се отнася до Мануел, той много се радваше, когато младите хора се отбиваха за половин час в болничната стая да го поразсят. По някакъв необясним начин чувствуваше нещо да го влече към лейтенанта. Допадаше му също и тихият характер на англичанката и въобще обкръжението на тези хора влияеше благотворно на здравословното му състояние. Тъй като тримата лекари бяха напуснали Родриганда, единствено Стернау се занимаваше с лечението му. В резултат на неговото умение за няколко дни камъкът бе отстранен. Той поясни, че след укрепването на изтощеното тяло може вече да се мисли и за възстановяване на зрението. Това известие зарадва всички обитатели на замъка, изключение правеха само нотариусът, сеньора Клариса и Алфонсо.

За четирима души стана своеобразен навик да предприемат съвместно разходка из парка, която все пак завършваше по двама. Докато графът поемаше от верандата наситения с благоухания въздух, другите се разхождаха с наслада между цветята. Сетне винаги ставаше така, че лекарят се озоваваше до Розета, а лейтенантът до Ейми — обстоятелство, което дори на графа правеше впечатление и го караше да се шегува в мислите си, изпълнен с нежна обич. Мариано чувстваше, че любовта го изпепелява, а Ейми виждаше в младия мъж превъплъщение на своя идеал, без да се замисля в дълбочина и ширина над чувствата, изпълващи сърцето ѝ.

Така мина известно време, без някакво събитие да наруши царящата идилия. Четяха, разхождаха се, от време на време излизаха с каретата, свиреха и Мариано навсякъде се проявяваше като чудесен компаньон. Не се включваше само в музицирането — не умееше да свири на пиано.

Беше привечер, здрачаваше се. Лекарят се намираще в стаята на графа, Розета и брат ѝ бяха на разходка с каретата, а лейтенантът

отново беше в галерията, както често правеше, пред портрета, на който толкова приличаше. Сетне влезе в богата библиотека, в която вече бе доста тъмно. Така че не забеляза намиращата се там Ейми. Безметежните часове на сумрака я настройваха към мечтание. Когато чу Де Лотрьовил да влиза, остана спокойно, като мислеше, че само минава отгук. Той обаче не го стори, а се упъти към един от прозорците и се загледа навън в пейзажа, с който гаснещата дневна светлина си вземаше сбогом.

Така минаха няколко минути в дълбока тишина, след което той се обърна, вероятно да си върви, и погледът му попадна върху една испанска китара, висяща на стената близо до прозореца. Взе я в ръка, дръпна няколко акорда и започна да изпълнява един бърз испански танц, при чиито волни звуци Ейми неволно се изправи. В Испания китарата е любим инструмент. Има я в почти всяко семейство и нерядко се срещат хора, постигнали удивително майсторство в тази насока. Ейми също беше слушала такива изпълнители. Но малцина умееха да свирят като лейтенанта. Когато мелодията свърши, Ейми плесна с ръце и възкликна:

— Браво! Та това беше виртуозно изпълнение! А казвахте, че не можете да свирите!

Отначало той се стъписа, ала после се приближи и отвърна:

— Ах, миледи, не знаех, че сте тук. Впрочем преди известно време само казах, че не умея да свиря на пиано.

— А защо не ни дадохте да разберем, че сте такъв артист на китарата?

— Защото си имам свои възгледи за музиката. Тя е предимно изкуство на чувствата, на сърцето, а никой не обича да превъзнася чувствата си открито. С удоволствие слушам и се наслаждавам на даден концерт, но не мога да изразявам публично чувствата си с музика.

— За собствени композиции ли говорите?

— Никога не съм учил ноти. Свиря онова, което ми подсказва фантазията, и го свиря за себе си, не за другите.

— Охо, значи егоцентрик. А пеете ли?

— Да. Каквото ми внуши моментът.

— И никой не бива да Ви слуша? Дори и... аз, мосю?

— Е, добре, миледи, ще Ви изпея нещо. Но какво? Никога не съм учил песни, съчинявам само импровизирано.

— Добре, тогава изпейте една... любовна песен!

— В такъв случай съм принуден да си въобразя, че една дама мисли за мен, на която да посветя тази любов и песен!

— Така да бъде! — съгласи се Ейми развеселено.

— Всъщност има една, за която бих искал да мисля сега, когато пея.

Той я отведе до креслото, на което бе седяла преди малко, и се отдръпна на заден план в помещението, където се настани на един диван. Там цареше такава тъма, че тя не можеше да го различи.

Мина известно време, след което тя чу звученето на струните тихо, сетне по-силно в отделни акорди и тонове, които сякаш се търсеха и накрая се събраха в мелодия. Сега до слуха на Ейми достигна и неговият глас:

*Твоята любов крепи мойта вяра,
моето сърдечно упование.
Ако съдбата помисли за раздяла,
небето ще е моето съзерцание.
Ведро, светло, чисто като твоите очи,
от което слънцето ми пророкува,
че ще бъдеш моя ти,
а това е най-висшата наслада.*

Едно късо интермецо пренесе мелодията в минор, след което по-високо и раздвижено прозвуча следващата строфа:

*Твоята любов крепи моите надежди.
Бъдеще, щастие и светлина е тя.
И ако този рай пред мене се отвори,
да вляза няма да се колебая.
Страдания и болки от минали времена
в забрава и немара ще потънат те.
И към благоденствие и слава*

Божията благословия ще ни поведе.

Повторно интермецо сведе до мажорна тоналност. Акордите бяха волни и силни, мелодията се състоеше от плътни, уверени топ мотиви, а и гласът на певица прозвуча с дълбок гръден тон:

*Твоята любов моето битие крепи,
моето върховно блаженство!
Към теб да се стремя ме остави,
навеки да е мое твоего същество.
На моето сърце се довери
на пулса и благоговейната му мощ
слънце си на моите дни
и навред без теб е нощ!*

Песента отзвуча и в тъмното помещение задълго настъпи дълбоко мълчание. После Мариано бавно се приближи откъм задната част и окачи инструмента на мястото му.

— И тъй, миледи? — попита той.

— Тази песен по-рано не е съществувала? — произнесе Ейми. — На момента ли я съчинихте и композирахте?

— Да.

— Но Вие сте истински поет! Мога ли да узная още нещо? На кого беше посветена песента?

— На вас!

Едва бяха произнесени тези думи и тя се намери притисната в обятията му. Сетне той сложи ръка на косите ѝ и продума:

— Бог да Ви благослови, миледи! Аз Ви обичам, ала все още нямам право да говоря за тези неща. По-късно ще Ви издира в Мексико или в което и да е друго кътче на земята, за да получа щастието, което мога да намеря единствено при вас.

Една продължителна целувка опари устните ѝ, срещу която не се възпротиви, и той напусна библиотеката. Тя се заслуша в заглъхващите му стъпки, след което се отпусна на стола и дълго остана, хлипайки от щастие и радост.

По-късно англичанката долови трополенето на каретата. Розета и Алфонсо се връщаха. По пътя бяха срещнали пощальона и получили от него няколко писма и вестници. Те бяха раздадени на получателите. За адвоката също имаше писмо, то носеше пощенския щемпел на Барселона и гласеше:

„Сеньор!

Току-що пристигнах с моята «Пендола». Пътуването донесе много пари. Очаквам Ви в най-скоро време, тъй като искам да използвам сезона и да отплавам отново в морето.

Хенрико Ландола“

Писмото достави голяма радост на Кортейо. Той тутакси се отправи към съмишленицата си и едва затворил вратата зад себе си, извика:

— Клариса, радостна новина!

Тя се надигна от дивана, на който седеше, и се обади:

— Радостна? Нека чуем. В продължение на доста време научавахме само събития, кое от кое по-печално. Какво е, което ми носиш?

— Ландола е пристигнал благополучно в Барселона и уведомява, че е свършил добра сделка.

— Ще отскочиш ли до Барселона?

— Не, ще поканя капитана да дойде в Родриганда. Положението ни сега тук е толкова опасно, че и ден не мога да отсъствам. Впрочем получих знак, че капитано на разбойниците е тук. Искане да говори с мен към полунощ.

— Ах — възкликна Клариса, — хрумна ми една идея! Сега можем да узнаем дали лейтенантът има връзка с капитано. Ако той принадлежи към шайката, капитано няма да пропусне възможността да говори с него. Трябва да наблюдаваме дали няма да отиде още днес в парка.

— Чудесно хрумване! Аз ще наблюдавам предимно слугата на лейтенанта, защото е логично да се помисли, че капитано ще се обърне

към него, а не непосредствено към офицера, което ще е доста очебийно.

Кортейо тръгна и да бе искал, нямаше да избере по-подходящ момент. Докато той слизаше по стълбите, хусарят бързо ги изкачи и изчезна в стаята на лейтенанта.

— Охо, това май е достатъчно — промърмори адвокатът. — Тази припряност предполага нещо необичайно в ежедневието. Ще пълзя, ще дебна, но ще разбера.

Той мина през портала и слезе по външното стълбище, осветено от два големи фенера. От двете страни растяха гъсти цветни храсти, сред които не бе трудно човек да се укрие. Кортейо пропълзя между тях и се просна на земята, така че не би могъл да бъде видян. Той обаче щеше да забележи всеки, който напуснеше замъка и се отправеше към парка или гората.

Кортейо трябва да бе лежал повече от половин час, когато долови дрънкане на шпори. Лейтенант Де Лотрьовил излезе от входа, огледа се предпазливо, сетне се спусна бързо по стълбището и се насочи към гората.

— А-а — откъсна се от устните на адвоката. — Значи все пак!

Сега трябва да разбера мястото на срещата!

Той се измъкна от скривалището, заобиколи осветеното от фенерите пространство и забърза след лейтенанта. Последният не си даваше труда да заглушава шума на крачките си. Играеше си ролята на офицер, тъй че ако случайно имаше някой в парка, да не го сметне за интригант. След известно време лейтенантът сви по един страничен път, който водеше до усамотена брезова хижичка.

— Точно така! — промърмори нотариусът. — Ще се срещнат в брезовата къщичка. Познавам мястото по-добре от тях и ще съумея да ги подслушам.

Той не продължи след лейтенанта, а бързешком пое по една открита тревна площ, сетне прекоси малка брезова горичка, шмугна се в рехав храсталак и накрая се озова до къщичката. Обграждаше я гъсталак. Беше малка, изградена от тънки стебла, вследствие на което можеше да се чуе всяка дума, стига да не бе произнесена твърде тихо. Да, действително се чуваше говор. Най-напред долови съвсем ясно гласа на капитано, който запита полугласно:

— И така, значи живеем в замъка?

— Да! — отвърна глас, принадлежащ несъмнено на лейтенанта.

— Как успя тъй добре и бързо да го постигнеш?

— Имах щастието, за теб, капитано, по-скоро нещастieto да освободя контесата и приятелката ѝ от двама мъже, които ги бяха нападнали.

— Я гледай ти? Че кои ли са пък? Да не би освен нас, из тия места да се подвизават и други бандити? Незабавно ще сложа край на занаята им.

— Няма да го сториш по две причини. Първата е, че аз вече прекратих занаята им, а втората — не бяха непознати, а наши хора.

— Demonio! Кои бяха?

— Хуанито и Бартоло.

— Невъзможно! Нима са се одързостили да оскърбят контесата?

Настъпи кратка пауза, след което капитанът избухна:

— Тъй значи, нападнал си двама от своите другари! Знаеш ли какво наказание те очаква?

— Смърт — отвърна Мариано спокойно. — Но в случая няма от какво да се опасявам. Да не би ти да си заповядал на онези двамата да нападнат контесата?

— Не.

— Е, тогава просто съм ги наказал.

— Имаш ли това право? Само аз като главатар мога да налагам наказания.

— Единият беше навлякъл черна капуцина, а лицето на другия бе намазано със сажди.

Отново настъпи кратка пауза. Сетне лейтенантът се прокашля нетърпеливо и решително заяви:

— В никой случай не мога да ги считам за свои другари. Аз не съм член на твоята банда. Ти ме прие и отгледа. При вас съм от много време, ала не си се сетил да поискаш от мен да положа клетва. Тъй че не можете да ми търсите и най-малката отговорност.

— Добре, остави, в най-скоро време ще я положиш.

— Съмнявам се дали ще го сторя.

— Момче! — полека каза капитано и подсвирна учуден, че се натъква на подобна непокорност. — Това ли ти е благодарността за добрините, които съм ти оказал?

— По-добре не споменавай добрините си! — произнесе горчиво лейтенантът. — Добрина ли наричаш да откъснеш насила едно дете от родителите му и да го пратиш сред разбойници?

Скритият подслушвач наостри уши.

— Ах, той е! И дори знае, че е бил отвлечен!

Капитано също остана изумен. Запита сърдито:

— Откъснат от родителите? Насила? За кого се отнася всичко това?

Мариано осъзна, че не е постъпил много умно и се е увлякъл твърде далеч. Предпазливостта изискваше да не се издава, че е попаднал на следа. Но веднъж подведен от ожесточението, можеше да върви само напред, поради което отвърна:

— За мен и никой друг!

— Хм, значи смяташ, че си бил отвлечен? — попита капитано предпазливо.

— Отвлечен и подменен!

— Да, възможно е. Но аз с какво съм съпричастен? Намерих те на открито и до ден-дневен нямам представа кой те е подхвърлил.

— Не лъжи, капитано! Ти самият си този, който ме е отвлякъл! — кресна гневно младият мъж.

— Аз? Докажи! Кълна се, че не съм те отнел аз от родителите!

— Е, да, в това действително можеш да се закълнеш, тъй като друг ме е отвлякъл, но е станало по твоя заръка. Нима не познаваш един мъж, който се нарича Тито Сертано? Родом е от Матаро.

— Демолио! Кой ти спомена това име?

— По-нататък: Известна ли ти е странноприемницата „Ел Омбре гранде“ в Барселона? През нощта на първи срещу втори октомври 1830 в нея едно момче е било подменено с друго.

— Кой ти повери тези сведения?

— Това си е моя тайна!

— Искам да ми дадеш отговор! Пратих те в Родриганда да наблюдаваш Гаспарино Кортейо и оня другия, а не да плетеш интриги против мен, при туй лишени от основание. Ето защо искам да знам кой ти е надрънкарл тези лъжи!

— Не позна!

— Ще го узная, защото имам власт да те принудя!

— Хайде де!

— Да не мислиш, че можеш да ми се противопоставяш? Тогава ще те убедя в обратното. Заповядвам ти незабавно да тръгнеш за пещерата!

Младият мъж се изсмя тихо и отвърна:

— Виж, това няма да направя!

— Значи така, открито неподчинение! — изсъска капитано.

— Да! — засмя се повторно Мариано. — Оставам тук. Какво би си помислил граф Родриганда за мосю Де Лотрьовил, ако той изчезне като някой измамник под прикритието на нощта и мъглата? Впрочем в Родриганда страшно ми харесва и... — добави той натъртено — се чувствам така, сякаш принадлежа към графското семейство.

— Да те принудя ли искаш, Мариано? Или ще заявиш още сега, че ще се подчиняваш, или ще те понижа!

— Чуй по-напред какво ще ти кажа! Капитано, към теб не тая никаква ненавист — начена Мариано спокойно. — Вярно, ти ме откъсна от земята, където дървото на моя живот започваше да пуска корени, но с твое разрешение и подкрепа усвоих всичко необходимо, което изисква принадлежщото ми място. Ето защо не съм жаден за отмъщение и ще река: Ние сме квит! Какво ще предприема още не зная, но зная едно — при вас няма да се върна. Да ме принудиш не можеш. По ловкост и сила те превъзхождам, а и хитростта нищо няма да ти помогне.

— Наистина ли? — подигра се главатарят. — А ако уведомя графа, че си разбойник?

— В такъв случай първата му работа ще бъде да ме запита къде са другарите ми и аз ще дам нужната информация.

— Подлец! — избухна главатарят.

— Остани спокоен, капитано! Докато от твоя страна не ме заплашва нищо, ще мълча. Познаваш ме и знаеш, че можеш да разчиташ на думата ми. Клетва за вярност не съм ви давал и опитате ли да ме принудите да го сторя било със сила или хитрост, ще ви считам за свои неприятели и не очаквайте да ви защитавам. Това е, което имах да ти кажа.

— Решението ти твърдо ли е?

— Твърдо! Хей, капитано! Очите ми са добри и въпреки тъмнината виждам ясно, че вадиш нож. Ти обаче не видя, че през целия този дълъг разговор имах в ръката си запънат револвер. Преди

ножът ти да ме е достигнал, ще бъдеш труп. Момчето стана мъж и трябва да ти кажа, че и действията му са на мъж. Остани със здраве, капитано!

Подслушвачът чу лейтенанта бързо да се отдалечава.

— Мариано! — извика главатарят повелително.

Отговор не последва.

— Мариано! — провикна се той повторно. Сега обаче тонът не бе повелителен, в него се прокрадна нотка на страх.

И този път не последва отговор, чуваше се само как стъпките глъхнат в далечината.

— За Бога, тръгна си! — процеди капитано. — Смята да се откопчи, но няма да му се удаде. Хвана ли веднъж някого, държа го здраво. Проклетата беше идеята да пратя тъкмо него в Родриганда! Кой ли го е информирал? Непременно трябва да узная!

Той напусна с бавни крачки брезовата къщурка и се изгуби сред храсталациите на парка. Сега и адвокатът можеше да напусне скривалището си без риск да бъде чут. Върна се обратно в замъка и отново се упъти към приятелката си, която го очакваше с нетърпение. При нея беше и Алфонсо, и двамата се стреснаха, като чуха, че хусарският лейтенант в действителност е онова отвлечено момче.

— Боже мой, какво да правим? — запита Клариса. — Значи човекът вече подозира кой е!

— Подозира, както подразбрах от намеците му — потвърди адвокатът.

— Но тогава ние седим на вулкан, който всеки момент може да изригне — обади се Алфонсо възбудено. — Мошеникът трябва час по-скоро да бъде обезвреден.

— Какво разбираш под обезвреден, сине мой? — попита нотариусът.

— Мъртъв! Само мъртвият мълчи, а в тази игра сме заложили толкова много, че би било слабост от наша страна да пощадим един човек, който е твърде опасен за нас. Впрочем той е само един бандит и неговото премахване може да се окачестви като заслуга към отечеството, което застрашава.

Клариса кимна одобрително. Адвокатът обаче рече замислено:

— От само себе си се разбира, че трябва да бъде обезвреден. Дали ще бъде убит или отстранен по някакъв друг начин, ще се реши

от разговора ми с капитано. В полунощ ще узная дали носи страхове или надежди.

Майка и син бяха принудени да се примирят с това решение. Малко преди да удари полунощ, нотариусът отново излезе в парка. Имаше едно скрито местенце, където обикновено се срещаше с капитано. Последният вече беше там, изпълнен с очакване.

— Дадохте знак да дойда — заговори Кортейо. — Това ми е приятно, тъй като ми спестява едно ходене до планината. И без туй щях да Ви потърся.

— По каква работа? — попита главатарят сдържано.

— И още питате? — удиви се привидно нотариусът. — Натоварих Ви с една задача, която и досега не е свършена, понеже ми изпратихте не мъже, а баби.

— Ето един упрек, чиято справедливост не мога да не призная — отвърна главатарят. — Нека не си играем на криеница, сеньор, а да уредим по-накратко нещата. Искате да кажете, че поръчката, която ми дадохте, е все още в сила?

— Това се подразбира! Дори изисквам да се изпълни час по-скоро.

— Добре, тогава нека Ви кажа условията си.

— Условия? Мисля, при последното ми посещение вече се споразумяхме за условията.

— Оттогава конюнктурата се промени. Аз се осведомих какво се е случило. По Ваша изрична заповед лекарят е бил нападнат само с ножове.

Нотариусът отвърна малко нервирано:

— Не. Така нареди Бартоло.

— Не лъжете! — срязва го главатарят. — Желанието Ви е било да избегнете всякакъв шум и сте забранили на хората ми да стрелят. Прав ли съм или не?

— Не сте прав.

— Ба! Зная какво говоря и няма да се оставя да бъда заблуден. Бартоло и Хуанито са били убити при друга работа. Какво им е хрумнало да нападнат контесата за мен е загадка, все пак приемам, че в случая не носите вина. Ала за смъртта на онзи, чийто труп бе изнесен съдебно от парка, сте виновен единствено Вие. За него ще ми наброите още двеста дурос, след което ще се заемем със задачата.

— Искате невъзможното!

— Ще се уверите, че е възможно, и още как. Кълна се, че от иска си няма да смъкна и дуру.

Нотариусът се позамисли. После бавно и предпазливо захвана:

— Вероятно бих се съгласил с този иск, ако и Вие, от своя страна, ми окажете една услуга. Освен лекаря, на пътя ми е застанал още един.

— Охо! Който трябва да изчезне? Кой е?

— Един офицер.

— Сагамба, става любопитно! В кой гарнизон се намира сеньорът?

— В момента не е в гарнизон, а в отпуск и не е испанец, а французин.

— Къде се намира?

— Тук, в Родриганда.

— И как се казва?

— Алфред де Лотрьовил.

— Алфред де... хм! — изръмжа главатарят. — Не го познавам.

— Така и мислех — забеляза нотариусът иронично. — Впрочем независимо че Ви е непознат, имате стари сметки за уреждане с него. Той е същият, който очисти Бартоло и Хуанито. Няма ли да се позаинтересувате от него?

— Да се позаинтересувам? И през ум не ми минава! — ядоса се капитано. — А Вие каква работа имате с него?

— Та нали вече казах. Изпречил се е на пътя ми. Ще се ангажирате ли с тая сделка? А ако не мога да разчитам на вас, ще се обърна към някой друг, който сигурно по-добре ще се справи от вас и хората ви.

— И с когото ще се позапозная! Аз не търпя никаква конкуренция, сеньор! Между другото този французин вече ми принадлежи, тъй като е нападнал двама от хората ми. Който се бърка в занаята ми, ще си има работа с мен. Отбележете си го!

— По-кратко, по-кратко! Означава ли това, че момъкът се намира под Ваша закрила?

— Не — отвърна главатарят, — означава тъкмо обратното, че си е навлякъл моето отмъщение и аз ще се заема с него. Той ще изчезне!

— Казано с други думи, ще умре?

— Да умре? Не, в никакъв случай. Имам предвид нещо друго, но давам думата си, че повече няма да Ви досажда.

Нотариусът знаеше коя е причината. Той обаче не допусна разбойникът да го разбере и отвърна:

— Вярвам Ви, капитано. Ще Ви дам двеста дурос за убития, но искам немецът да умре и французинът да изчезне.

— Да бъде волята Ви, но ще наброите за немеца остатъка от петстотин дурос и ще внесете още толкова за французина.

— Добре, ще ги имате, след като си свършите работата!

— Имам нужда от парите в момента. Платете половината!

— В себе си нямам пари. Изпълнете задълженията си и ще получите цялата сума! Ако това не Ви устройва, отказвам се от сделката.

— Щом така стоят нещата, ще се съобразя — рече колебливо главатарят. — Но не мислете, че ще ме измамите макар и с едноединствено дуρο!

— Кога ще я подхванете тая работа?

— Скоро. Денят не може да се определи така лесно. Имате ли още нещо да ми кажете? Не? Значи за днес приключихме. Сбогом, сеньор!

— Лека нощ!

Бандитът изчезна, а нотариусът закрачи бавно към замъка.

— Ха-ха-ха! — изсмя се той тихо и подигравателно. — Мислиш, че можеш да ме измамиш, стари лицемере, ала няма да ти се удаде. Аз ще те изпреваря и ще поема нещата в свои ръце!

На другата сутрин Елвира влезе в стаята на Стернау да му поднесе кафе.

— Благодаря, сеньора — отказа той. — Дайте ми чаша мляко, не бива да пия кафе.

— Не бива да пиете кафе? — изуми се тя. — Да не би да не се чувствате добре, скъпи сеньор?

— Напротив. Но има нещо друго. Предстои ми да свърша работа, която изисква напълно спокойни нерви, а Вие знаете, че кафето възбужда кръвта.

— Тогава трябва да е много важна!

— Така е. Молете Бога да успее, сеньора! Ще оперирам очите на нашия добър граф Мануел.

Елвира плесна стреснато с ръце, при което подносът за кафе се понесе към земята.

— Ще му оперирате очите! — възкликна тя. — О, Боже! Наистина ли?

— Да. Но какво сторихте с подноса?

— Нямаше как да плесна с подноса в ръце! Така ще каже и Алимпо, затуй го оставих да падне.

— Все пак можехте преди това да го оставите на масата. Между другото ще помоля вас и управителя да се погрижите в замъка да се съблюдава най-голяма тишина. След операцията прозорците на болничната стая да бъдат незабавно затулени. Обърнете се към контесата да се разпореди за необходимото! А сега ще Ви помоля за млякото си!

— Да, да, веднага ще го получите, сеньор. О, какво ли ще каже моят Алимпо, като чуе за операцията! Бързам, тичам, вече летя! Нека Бог даде благословията си за успеха!

Елвира остави временно счупената посуда да си лежи на земята и напусна стаята с движение, което нарече „летене“, но което приличаше по-скоро на „търкаляне“.

Когато по-късно лекарят влезе в приемната, беше обсипан от присъстващите с бурни въпроси.

— Истина ли е, сеньор, че днес милостивият граф ще бъде опериран? — запита Клариса.

— Да.

Тогава Алфонсо приближи със смръщена физиономия към Стернау и произнесе рязко:

— Сеньор, изисквам от вас да обмислите още веднъж нещата. Убеден ли сте, че операцията ще бъде успешна?

— Не, но се надявам.

— Надявате се! Значи пристъпвате към едно толкова важно начинание само въз основа на някаква смътна надежда. Чувствате ли се отговорен пред Бога и съвестта си?

— Да — гласеше сериозният, уверен отговор.

— Като син на болния ще искам поне да Ви асистират няколко изтъкнати хирурзи!

— Нямам никакво желание да повтаряме предишната сцена, която за щастие мина благополучно. Впрочем за мен е меродавна

волята на Негова светлост, тъй че мнението на друга личност не ме интересува!

— Охо! Кой заповядва тук? — кипна Алфонсо. — Все пак смятам, че моето мнение е по-важно от на всеки друг!

— А аз като водещ делата на Негова светлост съм свикнал да изслушват и мен! — добави Кортейо.

Стернау махна пренебрежително с ръка и отвърна натъртено:

— Сеньори, напомням ви, че лекарят е този, който заповядва, никой друг! Операцията ще започне след десет минути. Всичко е подготвено и аз ще взема мерки да се предотврати всякакво смущение.

— Ще видим! — извика Алфонсо.

— Да, ще видим! — прозвуча отговорът. — Обръщам Ви внимание, че и най-малкото вълнение може да се окаже фатално за графа и ще Ви държа отговорен за всичко, което би могло да се случи!

— Ние ще присъстваме на операцията! — заяви Алфонсо.

— Наистина ще имам нужда от няколко помощника, но не от такива, на които не се нрави оздравяването на Негова светлост и ще трябва следователно да навиквам. Контеса Розета, мога ли да Ви помоля да ми асистирате при операцията?

— О, с най-голямо удоволствие, стига да е по силите ми! — даде съгласието си тя.

— Няма да бъде извън възможностите Ви. Необходима е женска помощ. Може би и лейди Ейми ще бъде така добра да се присъедини към вас?

— Благодаря, че ме удостоявате с доверието си! — отговори англичанката в знак на съгласие.

— А аз? — обади се Клариса.

— Вас няма да обременявам, сеньора! — заяви Стернау студено. — Нервите Ви са твърде лабилни. При вида на моята рана така Ви прилоша, че се наложи да Ви подкрепя. Как ще издържите през цялото време на операцията!

— Аз обаче решително настоявам да присъствам! — обяви Алфонсо.

— А аз решително отказвам. Не се нуждая от зрители. Само един-единствен мъж ще помоля за малка услуга. Сеньор Де Лотрьовил, мога ли да се обърна към вас?

— На Вашите услуги — отговори Мариано.

— Убеден съм, че ще изпълните молбата, която ще изложи. Знаете ли кои са прозорците от стаите на Негова светлост?

— Да.

— Тогава ще Ви помоля да патрулирате под тези прозорци по време на операцията. Вашето присъствие за мен е най-добрата гаранция, че от тази страна няма да очаквам изненади.

Лейтенантът се поклони с поглед, изпълнен с разбиране, и каза:

— Досещам се какво имате предвид и за мен е удоволствие да се поставя на Ваше разположение и чест да поема закрилата на начинание, което ще върне зрението на един благороден мъж.

— Чест? — иронизира Алфонсо. — По-скоро е позор да се мъкнеш като куче на синджир след някакъв си лекар.

С две бързи крачки Мариано пристъпи към него и запита:

— Ще си вземете ли незабавно думите назад?

— Не! — гласеше гневният отговор. — Дори ги повтарям!

— Много добре, тогава ще ми дадете онзи отговор, който е приет между кабалероси!

— Вие? Кабалеро? — извика Алфонсо. — Та Вие сте...

Подставеният дон Алфонсо не можа да продължи, защото Гаспарино Кортейо прекрачи бързо към него и сложи здраво ръка на устата му.

— Спрете, графе! — предупреди той. — Сега не е времето, нито мястото за подобен разговор.

— Такова е и моето мнение — обади се и лекарят. — Впрочем, сеньор Де Лотрьовил, ако се нуждаете от секундант, на драго сърце се поставям на Ваше разположение. А сега моля дамите да ме последват.

Двете девойки бяха така объркани и стреснати, че го последваха безмълвно. Лейтенантът също излезе, без да удостои с поглед останалите. Те изчакаха мълчаливо, докато затихнат стъпките им, след което нотариусът се сопна:

— Безумецо! Едва не издаде всичко!

— Какво щеше да навреди? — изяви гнева си Алфонсо. — Каква наслада би било да се видят физиономии на тези хора при известието, че оня пришелец е разбойник!

— А каква наслада би било при неговото известие, че ти всъщност заемаш мястото му. Той не храни само голи подозрения, а го

знае и единственото, което още иска да разкрие, изглежда, е твоят произход. Ще се погрижа да не ни създава повече пречки.

— А лекарят? — вметна ядно Клариса. — Не се ли държи сякаш е господар на Родриганда?

— И как предвидливо се обезопаси да не го смуцават! — избоботи нотариусът. — И все пак на лечението трябва да се попречи. Той самият каза — всяко вълнение би могло да бъде опасно за болния. О, ние ще се постареем да предизвикаме вълнение, достатъчно голямо, за да компенсира операцията.

Докато из приемната се носеха тези враждебни слова, лекарят влезе при графа, придружен от двете дами. Той постави двама слуги пред вратата на вестибюла и я заключи. Графът вече го очакваше и отвърна ласкаво на неговия поздрав.

— Кого ми водите, сеньор? — попита дон Мануел, като чу леките стъпки на момичетата.

— Контеса Розета и лейди Ейми, на чиито ръце мога да разчитам повече от всяка друга помощ.

— Благодаря, докторе! Вие откликнахте на моето сърдечно желание. Къде е синът ми?

— В приемната и помоли да го извините. Налага се да се лиша от присъствието му.

— Ще бъдат ли дамите достатъчно твърди, сеньор?

— Мисля, че в това отношение можете да бъдете спокоен. Те ще ми оказват само дребно съдействие. А сега позволете да Ви запитам в какво настроение се намирате?

По лицето на графа премина светла, доверчива усмивка и той отговори, ключвайки ръце:

— Посъветвах се със себе си и Бога и без колебание предоставям съдбата си във Вашите ръце. Сънят завладява тялото, ала през туй време духът се занимава с онова, което човек чувства, мисли и върши наяве. Присъни ми се, че ми върнахте зрението. Видях красивия Божи свят, погледнах лицето на моето добро дете, видях също така и вас, и лейтенанта... но — добави той с въздишка — не видях моя син, а някакъв чужд човек, чието лице и говор не познавах. Какво правите там? Чувам звънтене.

— Това са инструментите ми.

— Тези инструменти не ме плашат. Те са помощници на Вашия дух и умение и аз трябва да ги обичам и да им имам доверие. Кога можем да започнем?

— Веднага.

Стернау придаде необходимото положение на кушетката, на която щеше да легне графът, подреди удобно инструментите си и поясни на дамите в какво се състои помощта, която очаква от тях. След като се убеди още веднъж, че нищо не е пропуснато, той отиде до прозореца. Розета прегърна нежно баща си и няколко едри сълзи се отрониха от очите ѝ, докато му прошепваше:

— Татко, той се моли.

— Чувствам го — отговори също така тихо графът. Освен тримата съзаклятници, в този момент в замъка едва ли имаше човек, който да не се моли от дъното на душата си за успеха на това трудно начинание.

И лейтенантът, крачещ тихо под прозорците, неволно бе сключил ръце.

— Господи Боже — шепнеше той пламенно, — бъди милосърден! Върни отново слънчевата светлина на болния и аз ще те славя веќе. Амин!

Беше минал половин час, откак Мариано бе застъпил на пост, когато младият граф излезе от портала. Беше екипиран за лов и държеше каишките на две кучета. Слугите поклатиха глави — как му дава сърце да отиде на лов в момент, когато се решава съдбата на баща му.

Тъкмо минаваше край лейтенанта и забеляза на върха на едно дърво кацнала врана. Тутакси вдигна двуцевката до рамото си и се прицели.

— Каква хубава цел! Внимавайте за птицата, Плутон, Полукс! Донесете!

— Мерзавецо! — прозвуча един глас до ухото му. Повече не чу, в главата му нещо забушува и зашумя. Пред очите му падна кървава пелена, остана без въздух.

С няколко скока Мариано се бе озовал до него, стисна го с едната ръка за гърлото, а с другата изтръгна пушката. Под силен юмручен удар негодникът се строполи беззвучно на земята. Няколко слуги видяха сцената и дотърчаха. Сред тях беше и кастеланът.

— О, Санта Мадона, той искаше да стреля! — проплака храбрият Алимпо. — Искаше да сепне сеньор доктора! Така ще каже и моята Елвира. Какво да правим с него?

— Нищо — отвърна лейтенантът. — Ако му посегнете, по-късно ще ви отмъсти!

— Значи не е умрял както трябва?

— Не. Само му излезе въздухът.

— Ах, ако беше мъртъв... ах... ах... това щеше... това щеше да е много жалко за младия господар!

Много добре се виждаше, че всъщност добрият управител искаше да каже тъкмо обратното.

— Не се безпокойте за него! Ще го отнесе на място, където няма да има възможност да създава неприятности.

Лейтенантът вдигна Алфонсо, отнесе го в замъка и се спусна в подземието. Напъха го в един зимник, заключи грижливо, измъкна ключа и се отправи отново към поста си.

Само няколко мига по-късно управителката бе повикана от контесата в стаите на графа. Когато влезе с нечути стъпки в болничната стая, графът седеше в едно дълбоко тапицирано кресло, а лекарят го превързваше.

— Всичко да се затули — нареди Стернау. — До този момент светлината ми бе необходима. Но сега трябва да се покрият дори светлите стени... ала без всякакъв шум!

В помещението още се носеше миризма на хлороформ. Лицето на графа, доколкото позволяваше да се види, бе мъртвешки бледо. С тих, но твърд глас той запитва:

— Докторе... успяхте ли? Мога ли да се надявам?

— Хм, да.

— Малко?

— Това зависи най-вече от вас — никак, малко или много. Само Ви моля да бъдете съвсем спокоен, дон Мануел. Утре ще мога да Ви кажа повече.

Графът въздъхна тихо. А Розета сграбчи ръката на лекаря и нечуто от баща си прошепна:

— Моля Ви, бъдете искрен към мен!

Лицето на лекаря се озари от горда радост. Гърдите си поеха дълбоко дъх на облекчение и той отвърна също така шепнешком:

— Операцията е сполучлива!

— О, Боже мой, ще вижда ли?

— Да! Шт, тихо! Радостта е също толкова опасна, както всяко друго вълнение.

Розета не можа да се сдържи. Въпреки присъствието на приятелката и кастеланшата, тя го прегърна и поднесе устни за лека целувка.

Виждайки тази сцена, добрата Елвира едва не изрази с вик изненадата си. За щастие успя да се сдържи и се утеши с мисълта: „Моят Алимпо трябва да го узнае. О, света Лаурета, толкова ще се чуди и радва!“

Лейди Ейми също бе удивена. След малко лекарят напусна стаята и отиде да освободи лейтенанта.

— А, свършихте ли, сеньор? — попита Мариано, като забеляза лекаря. — И как е... всъщност виждам, че не е необходимо да питам. Очите Ви ясно говорят, че сте щастлив.

— Операцията беше по-успешна, отколкото очаквах. Но пред болния още не бива да се споменава. Каква е тази пушка?

— На дон Алфонсо е, когото съм затворил — поясни мрачно Мариано.

— Затворил сте го? Защо?

Лейтенантът разказа инцидента, а лекарят го изслуша с нарастващ гняв.

— Що за човек! — извика той. — Каква гадост! Не може и дума да става за непреднамереност! И това го прави син на баща!

Мариано понечи да възрази, ала се сдържа и замълча. Лекарят продължи:

— Какво възнамерявате да правите с него?

— Решението предоставям на вас, сеньор. Вие най-добре знаете какви можеха да бъдат последствията от постъпката му.

— Ако беше стрелял, много бе възможно графът да излезе от упойка и операцията да стане опасна. Сега обаче... хм, заведете ме при него! Искам да поговорим.

Слязоха до зимника и лейтенантът отключи. Алфонсо беше чул идването им и стоеше зад вратата. Той поиска да се нахвърли с юмруци върху Мариано, ала лекарят го хвана за ръцете и стисна така здраво, че онзи едва можеше да мръдне.

— Разбойници! Бандити! — скръцна със зъби.

— Не ругайте! — предупреди Стернау. — Каквото и да каже човек като вас, не може да ни засегне. Ще Ви освободим. Преди това обаче искам да разменя няколко думи с вас.

— Пръждосвайте се, мошеници! Ще наредя да ви изритат през вратата!

— По-спокойно! Няма да Ви освободя, преди да сте ме изслушали търпеливо.

— Тогава говорете! — обърна се Алфонсо заповеднически към лекаря.

— Искам да Ви кажа, че Вашето поведение ми се струва твърде подозрително. Вярно, че не мога да проникна до същността на причината, но ако се приближите до Вашия баща преди да съм разрешил или при най-малкия опит да му навредите, ще публикувам поведението Ви във вестниците и ще Ви предам на съда!

— Ами сторете го, сторете го! — извика измамникът надменно. — Сетне ще наредя да нашибат и двама ви!

За лейтенанта това вече бе прекалено. Той бе възнамерявал да съхранява най-строго тайната си, ала сега все пак не съумя напълно да се овладее. Сложи ръка на рамото на Алфонсо и заговори:

— Само посмей да изречеш още една такава закана и ще те просна на земята! Нима мислиш, че няма защо да се страхувате от съда ти и твоите безупречни родители? Нека прокурорът реши дали действително си роден граф Де Родриганда и Севиля! А сега върви по дяволите!

Той нанесе такъв страхотен удар на Алфонсо, че оня полетя из ръцете на лекаря към зида. След туй залитна обратно, но все пак бързо се съвзе и хукна по стълбите.

— Боже мой, какво беше това? — запита лекарят. — Този човек не е ли син на граф Мануел?

Едва сега младият мъж осъзна грешката, която бе допуснал. Потърка с ръка пламтящото си чело и попита:

— Сеньор, можете ли да мълчите?

— Да — отвърна Стернау просто и сърдечно.

— Вие сте истински мъж. Искате ли да бъдете мой приятел?

— С най-голямо удоволствие! Ето ръката ми!

— Изпълнете ми тогава една молба! — помоли Мариано, разтърсвайки десницата на лекаря. — Засега още не давайте гласност на онова, което чухте!

— Добре, ще мълча, но при условие че като Ваш приятел покъсно ще мога да разчитам на Вашето доверие.

— Ще можете, да, за Бога, ще можете, сеньор.

— В такъв случай нека временно оставим тази работа на мира, въпреки че изцяло обсеби мислите ми. А сега да побързам при графа, понеже очаквам Алфонсо да е отишъл, за да съсипе плодовете на моя труд.

За щастие очакванията на Стернау не се оправдаха. Алфонсо беше отърчал директно при сеньора Клариса.

— Майко — провикна се той още с влизането си, — изпрати незабавно да повикат татко! Случи се нещо нечувано.

Клариса се изправи сащисано от мястото си.

— О, добри небеса, каква непредпазливост! — ядоса се тя. — Разкрещял си се, сякаш никой не може да те чуе. Какво толкоз се е случило?

— Безчовечност, каквато няма втора, безпримерна подлост!... Камериерката ти не беше в антрето, сам ще отида да доведа татко.

Алфонсо излезе стремително, върна се след малко с нотариуса и разказа какво го бе сполетяло. Старите се изплашиха не на шега.

— Какво да правя? Кажете ми! — извика Алфонсо все още възбуден.

Нотариусът се надигна и заговори сурово:

— Мълчи, само трябва да мълчиш! Допуснал си ужасна грешка. Кой ти нареди да стреляш под прозореца на графа, а? Подхвърляш и нас, и целия ни план на опасност. Не виждам друго спасение, освен час по-скоро да тръгвам за Барселона при капитан Ландола. Току-що получих една телеграма, че не може да дойде, тъй като трябва да надзирава разтоварването на стоките. Кормчията, чието задължение всъщност е тази работа, се разболял.

— Кога ще тръгнеш? — попита Клариса.

— Най-много до половин час. Но искам послушание, Алфонсо. Чуя ли за друго подобно недомислие, измивам си ръцете от теб. Ясно ли е, момче? Сега върви!

Алфонсо не очакваше такова отношение. Така баща му още не беше разговарял с него. Напусна стаята, без да се осмели да противоречи.

Три дни по-късно Стернау и лейтенантът бяха излезли да се поразходят в ранните утринни часове из парка. През тези дни лекарят не бе напускал нито за миг графа и сега за пръв път излизаше да подиша малко свеж въздух. Пред една цветна леха срещнаха кастеланшата, която береше цветя в престилката си.

— Добро утро, сеньори! — провикна се тя още отдалеч. — Погледнете тези великолепни рози! Да, за днешния ден трябва да се откъснат най-красивите, така каза и моят Алимпо.

— С какво е свързан днешният ден? — попита Стернау.

— Как? Нима не знаете — слиса се тя, — че днес е рожденият ден на нашата обична милостива контеса?

— А-а! Наистина ли? О, но тогава трябва да ѝ се пожелае много щастие.

— Ама разбира се! Тя отдавна е вече на крак. Милостивият господар също е буден и преди малко ме прати в градината. Иска да я дари в своята стая.

— На мен нищо не е казал! — рече лекарят.

— Навярно е искал да изненада и вас. Подаръците пристигнаха вчера. Елате горе, сеньор, можете да ми помогнете да подредя цветята.

Пет минути по-късно Стернау се намираше при графа и се зае да помага при нареждането на богатите дарове. После сеньора Елвира отиде да доведе Розета. Стернау поиска да се оттегли, ала графът не позволи.

— Останете, докторе! — помоли. — Вашето присъствие удвоява радостта ми.

Контесата се появи. Носеше семпла бяла рокля. Протегна ръка на двамата мъже, зарадва се по детински на сюрприза и благодари на баща си със сърдечна прегръдка.

— Елвира ме уведоми, че и Вие сте се постарали да ме зарадвате. Благодаря Ви — обърна се тя сега към Стернау.

Той притегли ръката, която Розета повторно подаде, към устните си и отвърна:

— Това, което сторих, е дреболия, но ако ми позволите, ще дръзна да почета този ден с един истински дар. Може ли?

Тя се изчерви и каза:

— Всеки подарък от Вашата ръка, дори и най-дребният, е ценен за мен.

— Да рискуваме тогава. Нека Бог даде благословията си!

С тези думи Стернау се приближи до графа.

— Обърнете се с гръб към прозореца, Ваша светлост! — помоли, изпълнен с надежди. Сетне бавно и внимателно свали превръзките от очите на дон Мануел. — Виждате ли Вашето дете?

Въпросът прозвуча толкова тържествено, че графът остана със затворени очи дори когато бинтовете бяха отстранени. Стоеше до отрупаната с цветя маса, опрял ръка на нея, и не знаеше какво го очаква. Най-сетне все пак се овладя и прошепна:

— Какъв велик ден! Какъв свещен миг! Исусе, нека всичко е благополучно!

Треперейки с цялото тяло, той бавно отвори очи. Стернау бе застанал зад графа и не можеше да наблюдава лицето му, ала го видя да вдига ръце, след което пристъпи няколко крачки към дъщеря си и за свое най-голямо удовлетворение чу да възкликва:

— Свещени небеса! Нима е истина? Не е ли сън? Аз виждам! Сеньор доктор, действителност ли е това?

— Действителност е!

— Татко, ти ме виждаш! Забелязвам го по очите ти! — ликуваше Розета.

Тя се хвърли в обятията на баща си. Той така се развълнува, че се свлече на дивана и затвори очи.

— О, Боже — проплака Розета, — той е в безсъзнание, това ще навреди и на него, и на очите му.

— Не се безпокойте, контесо! — успокои я Стернау. — Негова светлост е само разтърсен, но не е в безсъзнание. А очите му са здрави, добре ще понесат радостта.

— Да, издържаха! — прошепна графът с блага усмивка. — Чувствам го. Ще се осмеля да ги отворя.

И той отново отвори бавно очи. Розета смени риданията с ликуване, целуна баща си по очите, отскочи от него и се хвърли волно в обятията на Стернау. После се втурна с радостен възглас повторно да прегърне баща си. Той не можеше да откъсне поглед от нея.

Притискаше я до себе си, милваше я, наричаше я с най-галени имена. По едно време се сети за дълга си и възкликна:

— Но, сеньор, та аз съвсем забравих за вас! Елате, моля Ви, поблизо да видя човека, комуто дължа всичко това!

Стернау пристъпи към него и подаде ръка. Графът дълго се вглежда в лицето му, без да продума.

— Да — обади се най-сетне, — точно такъв бяхте в представата ми. Сеньор, аз не мога да Ви се отблагодаря, но съм на Ваше разположение, докато съм жив!

С тези думи притегли Стернау към себе си и го целуна като свой син.

— А сега другите, сеньор! — помоли той.

— Дон Мануел, засега това е достатъчно — отвърна лекарят. — Щадете се и изчакайте до следобед! Лишението ще бъде възнаградено.

— Да не видя дори сина си?

— Него също! — отреди Стернау, споходен внезапно от една идея. — При вас нали е контеса Розета, останалите ще видите в часовете на смрачаване, когато слънчевите лъчи са изгубили остротата си. Послушайте ме, моля Ви, само и този път!

— Ще Ви послушам — съгласи се графът. — Но не искам да се радвам сам. Розета, погрижи се цяла Родриганда да се весели! Нека днес бъде празник, велик празник и който има някаква молба, нека я изкаже пред теб, не пред сеньор Гаспарино или Алфонсо, а пред теб и стига да е възможно, ще я изпълня. Всичките ми хора днес да получат извънредна месечна заплата. О, аз ще... аз ще...

Той се замисли и се обърна към Стернау:

— Сеньор, имате ли близки?

— Майка и сестра — гласеше отговорът.

— В Германия?

— Да, в Майнц.

— Мислите ли, че мога да чета?

— Можете, но още не бива.

— Дори няколко реда?

— Дотолкова мога да позволя.

— А да пиша? Само един ред или два, не повече!

— Належащо ли е?

— Да.

— Тогава пишете, но не обърнат към прозореца!

Графът отиде до писалището си, извади една бланка и я попълни. След което я сгъна и подаде на дъщеря си.

— Вземи, Розета, детето ми — рече, — и го помоли да приеме този спомен от днешния ден, не от мен, а от теб, и не за себе си, а за своята майка и сестра! Онова, което той извърши, не може да бъде възнаградено, ала на неговата майка и сестра сме длъжни да покажем колко ни е скъп, че ще остане за нас незабравим!

Тя взе документа, за да го предаде на Стернау, ала той направи отбранително движение.

— Зная — изчерви се Розета, — но ме разберете добре: не става въпрос за подарък, а за проява на внимание, която нямате право да отблъснете, понеже не касае вас, а други.

И тъй като той не мръдна от мястото си, Розета се приближи до него, пхна документа в ръката му и едва чуто прошепна:

— Карлос, моля Ви, вземете го!

Стернау не можа да се противопостави. Подаде на двамата ръка в знак на благодарност. После си тръгна и едва когато стигна в стаята си, видя, че държи в ръката си ордер за двадесет и пет хиляди сребърни пиастра, един наистина княжески хонорар, който тутакси правеше от него състоятелен човек.

Бързото му излизане от стаята накара Розета да си помисли, че се е обидил.

— Не вярвам, дете мое — успокои я дон Мануел. — Той зачита не парите, а принципа. Сърцето ми се пръска, ала не можех да сторя нищо друго. Това не е хонорар, не е заплащане, в него се съдържа всичко, което чувствам, кажи му го специално, Розета! А сега побързай и се погрижи хората да разберат нещо от днешния ден!

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

„РОНОН УРАС!“

Междувременно сеньор Гаспарино Кортейо бе заминал за Барселона. В пристанището на този град между другите кораби лежеше на котва и един тримачтов, на чийто нос и кърма се четеше името „Ла Пендола“. Преведена, думата означава „Перото“ или „Махалото“. За непознавача името навярно би се сторило странно за един такъв голям, тежък търговски кораб с три мачти и няколко палуби. Но морякът не би се учудил на името. Виждаше се наистина, че „Перото“ не е строен в американска корабостроителница, но образецът му бе американски. Носът се извисяваше дръзко над предната палуба, а килът бе дълъг и остър. При това такелажът беше като този на клипер, което предполагаше, че „Ла Пендола“ е извънредно бърз платноход и лети по водата „с лекотата на перо“. Но вярно е също, че кораби от този тип имат лесна склонност към преобръщане. Както се изразяват моряците, „често си счупват гръбнака“, тъй че да се води подобен съд се изисква особено умение.

Днес Ландола се бе заключил в каютата си с Гаспарино Кортейо, за да могат необезпокоявано да разговарят за своите сделки. Нотариусът беше седнал пред голям куп документи, които проверяваше. В един момент остави перото настрана и заяви:

— Доволен съм от вас, Ландола. Моят дял възлиза на тридесет хиляди дурос, а тоя път не очаквах да спечеля толкова.

Лицето на капитана остана безстрастно. Той попита хладно:

— Е, какво ще правим? Ще се разплащаме ли или ще оставите парите да ги употребя за сделки?

— Задръжете ги!

— Добре, уредено! Нещо друго да имате?

— Хм! Нямате ли нужда от матрос?

— Винаги имам нужда. От какъв?

— Който да изчезне.

— Аха! Във водата? — попита Ландола с особена усмивка.

— Е, може и само от страната. Условието е да не се връща.
— Както дон Фернандо де Родриганда и Севиля. Нали?
— Шт! — предупреди нотариусът стреснато. — Ако някой Ви чуе! Не споменавайте повече това име! Та дон Фернандо е... мъртъв...
— Дори по-лошо от мъртъв... погубен... мога да се закълна в това! Кой е новият матрос?
— Представя се за офицер, но е авантюрист.
— Това ме радва! Винаги съм предпочитал такива! Къде се намира?
— В Родриганда. Трябва да дойдете да го приберете.
— Хубаво. Силен ли е?
— Много!
— Значи ще се отбранява?
— При всички случаи!
— Ще го лишим от тая възможност! Колко давате, сеньор?
— Вие колко искате, капитано?
— Триста дурос за всичко: незабелязано отвличане, никакъв шум, безследно изчезване и никакво връщане.
— Съгласен съм, макар да знам, че от продажбата си докарахте порядъчна сума. Пишете все таки треста отгоре. Къде ще го отведете?
— Хм, още не знам. Вероятно на Борнео или Целебес. Там малайците на драго сърце дават злато, та дори и скъпоценни камъни за белите, които принасят в жертва на своите богове или колят в чест на покойниците си.
— По сатанински изтънчен хитрец сте Вие, капитано!
Морякът се усмихна ехидно.
— Тая сатанинска изтънченост не липсва и на вас. Кога да дойда за момъка?
— Утре вечер можете ли?
— В Родриганда? Да. Ще пристигна с подходяща кола. Къде да спра?
— Аз ще Ви пресрещна. Уредете така, че да Ви срещна точно в десет часа на границата на имението!
— Добре. Встъплението предоставям на вас. Трябва да става въпрос за голям юначага, иначе едва ли бихте си дали такъв труд. Една глътчица отрова, хм, би свършила далеч по-бърза работа.
— Ненавиждам отровата. Тя е ненадеждна и предателска.

— Ненадеждна? Ха-ха-ха! В една стара книга открих нов вид отрова, великолепно! Ще Ви я покажа!

Капитанът отключи едно вградено в стената на каютата шкафче, избута настрани купчина тежки фишеци с монети и измъкна някаква книга, от чийто шрифт бе видно, че е отпреди повече от сто години. Корицата и заглавният лист липсваха. Сложи я пред себе си и я разгърна.

— Великолепна книга! — рече. — Купих я от един стар немски кормчия, който Бог знае откъде я е задигнал. Съдържа всевъзможни рецепти и средства, а тук... — той посочи следния абзац:

„Чудесна отрова
за смърт и умопомрачение

Взема се една част сок от *Antiaris toxicaria*, така наречения анчар, половин мярка сок от *Strychnos Tieute*, който хората наричат явански орех, четвърт — сок от *Alpinia galanga*, която е индийски галапт и също толкова сок от *Zingiber cassamumar*, наричан отровен ингвер. Изварява се до половината и се съхранява в шишенце. Пет капки от нея умъртвяват здрав човек; две капки обаче ще му отнемат разсъдъка и той вече никога няма да знае кой е бил.

Това умопомрачение се лекува със следната настойка:

Счуква се една кафяна чашка *Capsium*, както наричат храстовидните лютивни чушлета, и се прибавя половин кафяна чашка слюнка от човек, гъделичкан до пяна, оставя се една седмица и след това се добавя лъжица силен оцет. Две капки от тоя прекрасен цяр за три дни възвръщат отново съзнанието.

Забележка: Може да се приготви само в азиатските страни и е изпробвана върху много хора, така наречените негри, малайци и други диваци.“

— Нима можете да четете такъв шрифт? — попита адвокатът.

— Да — ухили се капитанът. — Разбирам немски.

— Тогава ми преведете това „лекарство“!

Когато капитанът привърши, адвокатът запитва:

— А имате ли от отровата? Хм! Дали би могъл човек да се сдобие с няколко капки?

— За кого? Да не би за младежа, когото трябваше да дойда да взема?

— Не.

— Тъй, това е нещо друго. Но „церът“ е дяволски скъп. Капката струва пет дурос.

— Ascuas! Но действа надеждно?

— Имате думата ми!

— Мога ли да получа десет капки?

— Да. Това прави петдесет дурос!

— Давайте и запишете петдесет отгоре!

Капитанът бръкна в същото шкафче и извади едно аптекарско шише, от което отсипа в друго, по-малко, десет капки.

— Ето, сеньор! Количеството е достатъчно да умъртви двама или отнеме разума на петима. Да се надявам, че сте доволен от мене!

Този разговор се проведе два дни след заминаването на адвоката от Родриганда. На третия, празничния ден, той се завърна. Минавайки през селото, се изненада немалко на празничния му облик. Едва в замъка узна повода и незабавно се отправи към съзаклятницата си за по-подробни сведения.

Здрачът започна да се спуска и лекарят и Розета бяха отново при графа, който сега вече настоя да види сина си. На Стернау не оставаше нищо друго, освен да изпълни волята на дон Мануел.

— Ще изпратя да го повикат — рече той и отиде във вестибюла. Сетне нареди на слугата: — Да дойдат граф Алфонсо и лейтенант Лотрьовил. Но непременно да влязат едновременно!

Мариано нямаше и представа за плана на лекаря. Днес не носеше униформа, беше цивилен. Във вестибюла се сблъска с Алфонсо, който не го удостои с поглед. Графът отново беше със свалена превръзка и очакваше с нетърпение сина си. Когато двамата влязоха, очите му се спряха най-напред на Алфонсо, ала бързо се плъзнаха към лейтенанта. В следващия миг се надигна, пристъпи с разтворени обятия към него и извика:

— Сине мой, аз прогледнах! О, ела да ти се порадвам! При тази сцена гореща вълна кръв заля лейтенанта, но бе принуден да се

овладее. С каква радост би се хвърлил в обятията на този мъж! Беше му невъзможно да отговори, но пък и не стана нужно, тъй като Алфонсо отвърна вместо него:

— Заблуждаваш се, татко, аз съм твоят син!

Графът фиксира остро говорещия с отново прогледналите си очи и произнесе:

— Кой се занася тук с мен? Вие не сте моят син!

— И все пак съм аз — заяви Алфонсо. — Не ме ли позна по гласа?

Дон Мануел се втренчи в него.

— Тоя глас, о, тоя глас! — възкликна той. — Да, познавам го, но когато го чух отначало, не помислих, че може да принадлежи на сина ми. А другият кой е все пак?

— Лейтенант Де Лотрьовил — отговори Стернау.

— Лейтенантът! О, сеньор Де Лотрьовил, кажете вярно ли е!

Главата на Мариано зашумя, ала той отговори:

— Ваша светлост, така е!

В същия миг от устата на графа се отрони звук, за който не би могло да се каже дали е въздишка или ридание. Той не докосна нито един от двамата, обърна се бавно и като се свлече на мястото си, каза:

— Розета, предай на сеньорите да си вървят! Нека остане само сеньор Стернау!

В покоите на Клариса Алфонсо завари и адвоката. Двамата очакваха връщането му с най-голямо напрежение.

— Е? — запита Кортейо.

— Не искаше и да знае за мен! — прозвуча отговорът. — Понечи да прегърне лейтенанта.

— Той там ли беше?

— Влезе с мен.

— Demônio, твърде много ми прилича на кроеж! Какво каза графът на оня?

— Сметна го за своя син.

— А като се изясни заблуждението?

— Нареди да напуснем и двамата. Сега при него е Стернау.

— Той дали подозира, или знае нещо? Цяло щастие е, че днес, нещата ще се променят. Утре вече би било прекалено късно!

— Днес? Какво ще се случи, скъпи мой? — попита Клариса.

— Ще научите по-късно. Колкото по-малко знаете, толкова по-добре. Легнете си навреме и не се безпокойте за нищо!

Кортейо също се упъти към стаята си, но скоро я напусна. На всеки би се сторило, че възнамерява да отиде в парка, защото изчезна в тази посока с бавните безцелни крачки на човек, излязъл на разходка. Но още щом стигна парка, той удвои ход и в десет часа беше на границата на имението. Ландола се появи точно навреме. Беше дошъл с шестима здрави моряка и купе, теглено от два коня. Колата бе скрита сред дърветата, под надзора на един от хората му. Останалите бяха наблизно.

— Как ще стане играта? — попита капитанът.

— Много лесно — увери нотариусът. — В селото има танци и почти цялата прислуга е там. Той също е там, забелязах го. Едно от задните стълбища е свободно. По него ще Ви отведе до коридора към апартамента му. Той не е заключен. Ще се скриете в спалнята и когато дойде, ще го заловите.

— Звучи лесно. А как ще се измъкнем?

— По същия път. Ще изчакате, докато се появи. Ще ви изведе, когато всичко е безопасно.

Както каза адвокатът, така и стана. Стигнали незабелязано задната страна на замъка, те се изкачиха със свалени обувца по стълбите, сетне минаха по осветения пуст коридор и проникнаха в тъмното жилище на лейтенанта. Скриха се вътре.

Тъй като Стернау и Розета останаха при графа, Ейми и Мариано бяха на разположение един другиму. Вярно, че лейди бе повикана за около четвърт час при дон Мануел, ала скоро се бе оттеглила, понеже настроението на графа бе явно потиснато. За да прогонят скуката, Ейми беше предложила на лейтенанта да се поразходят до селото. Бяха посетили една вента и потанцуваха под звуците на духови инструменти и китари. Сега се връщаха обратно в замъка. Недалеч от него англичанката спря и тихо попита:

— Мосю, някаква тайна ли Ви измъчва?

— Да — отговори той след къса пауза.

— Мога ли да я узная?

— Засега не.

— Нямате ли ми доверие, мосю?

— О, напротив — отвърна той. — Но има неща, които човек не споделя.

— Но по-късно може би ще я узная?

— Ще я узнаете, миледи, със сигурност, непременно, стига само... — Той се запъна.

— Стига само...? Какво искахте да кажете, мосю?

— Стига само... да Ви видя някога!

— Длъжен сте! Ще Ви чакам!

— Колко дълго? О, колко време? Кажете, миледи?

Тя положи главица на гърдите му и прошепна:

— Докато съм жива!

Мариано не отговори и дълго я държа в прегръдките си, докато тя не помоли да продължат пътя си. Изпрати я до вратата на нейния апартамент, след което директно се отправи към своя. Искеше да остане в стаята си насаме с мислите и щастливите чувства, които го изпълваха. Потънал в блажени мечти, той влезе в апартамента, без да подозира нищо и запали свещ. Спусна резето на вратата, водеща към коридора, и се запъти към спалнята да свали горните си дрехи. Но едва влязъл в потъналото в мрак помещение, получи силен юмручен удар по слепоочието, а след него и втори, също така добре прицелен, от което изгуби съзнание, преди да е успял да издаде и звук.

— Дайте светлина! — заповяда капитанът. — Да разгледаме момъка.

Донесоха свещта и осветиха Мариано.

— О, изискан младеж! — произнесе Хенрико Ландола. — Хм, прилича ми на някой, когото познавам. Запушете му устата и го увържете в хубав, здрав, мирен вързоп, та да си нямаме неприятности!

Свещта бе угасена и не мина много време, на вратата се почука. Отвориха я и нотариусът бързо се вмъкна.

— Заловихте ли го? — попита той. — Отбраняваше ли се?

— Ами! Не му дадохме възможност! Моряшката ръка знае как да удря.

— И сигурно е още в безсъзнание?

— Така изглежда. Можем ли да тръгваме? Навън ще бъде по-опасно оттук.

— Тогава да вървим!

Кортейо поведе моряците обратно по пътя, по който бяха дошли, и стигнаха до колата, без някой да ги забележи. Двамата мъже, донесли дотук отвличения, го положиха на земята. Адвокатът измъкна и запали един потаен фенер. Не можа да устои на изкушението да погледне още веднъж жертвата си и да ѝ каже няколко издевателски думи на изпроводяк. Светлината на фенера падна върху лицето на пленника. Мариано вече бе отворил очи.

— А-а, в съзнание си — ухили му се нотариусът. — Сметката ти с Родриганда е уредена. Няма да вредиш повече никому. Сбогом и не ме забравяй!

С тия думи той удари с юмрук беззащитния човек в лицето и даде знак да го качват в колата. Докато това ставаше, капитанът го дръпна настрана и запита:

— Та последно какво, сеньор? Да умре или...

— Хм, най-добре да умре!

— Тая работа ще ми струва доста!

— Впишете в сметката си още двеста дурос!

— Това е нещо друго! За такава цена си заслужава труда. Свършено е с момъка. Лека нощ, сеньор! Ще се видим ли, преди да съм отплавал?

— Да, още веднъж. Дотогава адиос!

Колата затрополя към далечината, а адвокатът тръгна обратно за замъка. Сега беше твърдо убеден, че играта му вече не е изгубена. И все пак сигурно щеше да бъде на друго мнение, ако имаше възможност да огледа Ландола след сбогуването им.

Морският разбойник се подсмихна лукаво и потривайки ръце, прошепна:

— Кортейо и Мариано, и двама ви ще обложат с данък!

На другата сутрин Ейми Дридън беше станала още в ранни зори. Нещо я подтикваше да се измъкне навън в хладното, окъпано в роса утро. На излизане от стаята се натъкна на сеньора Елвира с кошничка в ръка. Управителшата поздрави с дълбок реверанс, на който Ейми благодари сърдечно.

— Нашата добра Елвира вече май е затънала в задълженията си — каза тя.

— Така е, уважаема доня Ейми лейди — отвърна кастеланшата, която се бе научила от своя добър Алимпо да съчетава испански и

английски титли. — Имам да загладя една голяма грешка. Благодарение на вас, доня Дридън, вчера имахме навсякъде цветя и венци, а в стаята на този, който превърна деня в празник, нямаше и един-единствен стрък. Това е крайно неблагоприятно! Така каза и моят Алимпо.

— Ах, имате предвид сеньор Стернау?

— Да, него и никой друг. Та помислете само, доня лейди, той не само върна зрението на милостивия граф, ами го излекува и от болест, застрашаваща живота му! Ето защо доня Розета ми заръча още в зори да се погрижа за рози.

— Досега той постоянно ли е будувал при дон Мануел?

— Да, както изглежда, подозира някои хора в намерение да препятстват оздравяването на милостивия господар. Той е много енергичен мъж, както казва и моят Алимпо. Дори днес охраняваше милостивия граф. Сега отиде в парка.

— В такъв случай може би ще го срещнем. Ще Ви помогна да наберете цветя.

— О, колко сте добра, скъпа миледи Ейми доня! Приемам тази голяма чест.

Предположението на Ейми се оправда. Малко след като бяха излезли, видяха лекаря да се приближава. Той свали шапка за поздрав, а англичанката тръгна към него.

— Мога ли да се присъединя към вас, сър, или мислите Ви ще се занимават с нещо по-добро от това, което мога да Ви предложа? — попита тя.

— За мен винаги сте сърдечно добре дошла, миледи — заяви той, — още повече, че материализирате мислите ми. Тъкмо за вас мислех.

— За мен? — запита Ейми с комично удивление.

— Да, а мислите по вас ме отведоха духом в далечната страна, която толкова скоро ще стане Ваша родина.

— Имате предвид Мексико? Познавате ли страната?

— Много добре. Навремето предприех една езда от прериите на Северна Америка през Тексас и Ню Мексико, после през пустинята Мапими до столицата на страната, където отседнах за няколко дни, а оттам се отправих към Калифорния, за да опозная отблизо живота и условията в миньорския регион.

— Я гледай, значи наистина сте били в Мексико? О, това ме сприятелява с тази страна! — възкликна тя. — Ще трябва да ми разкажете за нея, сър. Да си призная, изпитвам ужасен страх от Мексико, страната на жестокостта и насилието. Спомнете си нейната история!

— Да, тази история действително е написана с кръв, а условията и до ден-дневен не са уредени. Но все пак не е толкова лошо, както Ви се струва. Мексико е една от най-красивите страни в света. Тя предлага най-редките удоволствия и забележителности, а животът в столицата ще Ви задоволи в най-голяма степен.

— Но животът в провинциите, сър! Говори се, че там дори се срещат банди разбойници и убийци!

— Миледи, тези разбойници са най-изтънчените кабалероси, които могат да съществуват. Да речем, бъдете нападната един хубав ден от разбойници, те ще се отнесат към вас с цялата необходима учтивост и ако по-късно предводителят Ви срещне отново в някоя компания, ще Ви предложи ръка със същата вежливост и няма да имате причини да си спомняте с неудоволствие малкото приключение.

— Но това е направо романтично! Значи в тези случаи те просто имат за цел наличните пари?

— Обикновено. В отдалечените провинции, разбира се, е малко по-опасно. Онзи, който не въздържи всяка съпротива, лесно може да заплати храбростта си със смърт. По тая причина из онези местности се пътува само с охрана. Но това е нищо в сравнение с опасностите, които крие дивата савана. Там всеки е против всеки. Човек всеки миг се намира в смъртна опасност. Който не може да язди добре и не е също така добре въоръжен, не притежава физическа сила и опит, за предпочитане е да си остане вкъщи.

— Да, чела съм за тези неща. А вярно ли е, че хората, които се скитат из дивия пущинак, могат да открият всяка следа от човек или животно?

— Така е. Но трябва да се признае, че за тая цел са необходими не само упражнения, а и проникателен ум, нещо, което не се придобива. То си е вродено. Човек трябва да притежава уменията да черпи сведения от всяка песчинка, всеки стрък трева, всеки клон, да взема под внимание хиляди обстоятелства, за които друг не би и помислил.

— Вие вършили ли сте го?

— Дори съм бил принуден — потвърди Стернау, без да се замисля.

— Охо, значи сте един от онези прочути скаути, които водят толкова романтичен живот?

Той се поклони с комично достойнство.

— На Вашите услуги, миледи.

— Чудесно би било човек да преживее нещо подобно и се удиви на проникателния ум на някой прериен ловец!

— В Мексико желанието Ви е лесно изпълнимо, миледи, ала тук... а-а, вероятно е възможно и тук, тъй като виждам една следа, която би могла да ни послужи за пример.

По време на непринуденото си бърбрене те се бяха отдалечили от Елвира и нейните цветя и навлезли в оная част на парка, която граничеше със задната страна на замъка. Несвикналото око не би могло да открие отпечатъците, оставени в пясъка, ала обученият поглед на Стернау, възбуден и изострен от темата на разговора, тутакси различи, че оттук са минали няколко души.

— Следа? — попита англичанката, взирайки се внимателно в земята. — Но аз не виждам нищо!

— Вярвам Ви напълно, миледи — отговори Стернау. — За да се заключи от положението на пясъчинките, че през нощта е стъпвано по тази рядко употребявана пътека, действително са необходими очите на индианец или опитен прериен ловец.

— През нощта? Но, сър, думите Ви навяват асоциация за някакво тайнствено приключение!

— О, не е нужно веднага да мислим за такива неща — усмихна се Стернау. И като я хвана за ръката да я задържи, той продължи: — Останете засега тук, моля Ви, за да не заличите следите! — Сетне се наведе да прегледа пясъка и каза: — Погледнете насам, миледи! Виждате ли, че тук пясъкът е вдлъбнат?

Ейми последва поканата, огледа земята и потвърди изненадано:

— Вярно, виждам отпечатък! И смятате, че е оставен от крак!

— Именно. От голям ботуш с широк нисък ток, вероятно от рода на онези, които носят рибарите и моряците. А ето следа от втори ботуш, съответстваща на първата. Тук вдясно има още няколко стъпки, следователно оттук са минали няколко души. Разгледа ли човек

внимателно рѣба на отпечатъците, ще види, че напълно се е сринал, не е така рязко очертан, както ако хората са минали преди малко. Значи следите са оставени в ранните нощни часове.

— Но такива ботуши не носи никой в замъка — забеляза девойката, очарована от това странно обстоятелство.

— От което може да се предположи, че мъжете не са били тукашни — гласеше неговият отговор. — Започва да ме обхваща леко подозрение.

— Ах, наистина ли? — стресна се англичанката.

— Да. Дошли са откъм замъка. Нека видим от коя врата!

Те проследиха дирята до замъка и стигнаха до задния вход, от който се бяха възползвали моряците.

— Охо! — възкликна Стернау. — Вижте, посоката на идване и връщане е различна. Тези хора са дошли откъм храстите вляво, а после са се отправили надясно към парка. Значи наистина са били непознати. Работата е съмнителна. Да побързаеме! Трябва час по-скоро да узнаем накъде са се упътили.

Последваха следите. От минута на минута Ейми Дридън ставаше все по-възбудена. Наблюдаваше с какъв остър поглед придружителят ѝ оглежда и преценява и най-дребните неща, с каква сигурност определя посоката. На едно място, където пътеката се разширяваше и пясъкът беше все още влажен от росата, за учудване на Ейми Стернау изследва почвата с по-голямо старание, след което каза:

— Странно, миледи. При непознатите е бил един от обитателите на замъка. Погледнете, тази стъпка е от изискани мъжки ботуши! Ще я преснема.

С тия думи лекарят извади лист от вестник и молив и прерисува точно следата от ботуша.

— Така, това е едно — поде наново той. — Другото е още по-впечатляващо. Тук са вървели двама мъже един след друг. Забелязвате ли, че токовете на ботушите им са оставили по-дълбок отпечатък в пясъка от подметката?

— Да, сър!

— Следователно са стъпвали по-солидно и тежко от останалите. Носили са товар, който никак не е бил лек. Елате, миледи, да вървим по-нататък!

Стернау проследи дирята в течение на доста време, без да продума. Внезапно спря и произнесе удивен:

— Я гледай ти, тук е имало кола!

— Тъй ли? — попита Ейми Дридън. — Че какво ще търси една кола тук сред храсталаците?

— Тъкмо това се питам и аз. Тук е границата на парка. Виждате ли коловозите? В колата са били запрегнати два коня. Товарът е бил оставен до нея.

Той се наведе да прегледа по-грижливо отпечатъка, оставен в мъха от товара. Мъхът почти се бе изправил и изглеждаше, че Стернау няма да може да си изясни нещата. В един момент погледът му падна върху ниска трънка. Протегна стремително ръка, откачи внимателно нещо от тръна и бързо го вдигна. Лицето му пребледня и той възкликна разтревожено:

— Знаете ли какъв е бил товарът, който са взели от замъка и качили в колата?

— Боже мой, плашите ме! — отвърна страховито Ейми Дридън. — Какъв е бил наистина?

— Човек! Погледнете тези няколко косъма, които открих върху тръна! Закачили са се на него, когато са оставяли човека на земята. Те са черни и дълги, подобни на косите на мосю Де Лотрьовил. Не са от дама, а мъжки.

Сега бе ред на англичанката да пребледнее.

— Мосю Де Лотрьовил? — запита тя стреснато. — Сър, случило се е някакво нещастие или е извършено престъпление! Трябва да се осведомим кой от обитателите на замъка липсва.

— Хм! — обади се замислено Стернау. — Тази работа действително ми се вижда странна, но не бива да правим прибързани изводи за беда или престъпление. Все пак не се намираме в някоя девствена американска гора. Живеем в цивилизовани условия, а проследяването на дирите по методите на прерията вероятно е възбудило фантазията ни.

— А това, че поискаха да Ви убият в парка, че ние с Розета бяхме нападнати, също ли ще наречете цивилизовани условия? — възрази тя, пропита с тревога.

— Възражението Ви е основателно, миледи. Елате, да се връщаме по-скоро!

Те закрачиха бързо към замъка, чиито обитатели междувременно бяха станали.

— Ще Ви помоля, миледи, засега да не казвате никому за нашите открития! — апелира Стернау. — Оставете нещата на мен! Нашата първа грижа е да пазим графа. Той е все още болен и не бива да се вълнува. Идете сега в приемната и не споделяйте нищо, преди да съм говорил отново с вас!

Ейми обеща и се качи горе, а Стернау се отправи към жилището на портиера, където, както му бе известно, по това време почистваха обущата на всички обитатели на замъка. Там завари него и помощника му, заети с тази дейност, и без да им дава някакви обяснения, извади мълчаливо парчето вестник. Скоро откри един мъжки ботуш, който изцяло съвпадаше с рисунката, снета от следата.

— Кому принадлежи този ботуш? — попита той портиера, който следеше с недоумение действията му.

— На сеньор Гаспарино Кортейо — гласеше отговорът. Оттук лекарят се запъти към управителя да събере по-нататъшните сведения. От него узна, че всички обитатели на Родриганда вече са станали, с изключение на лейтенанта, когото Алимпо още не бил видял.

— Да вървим, сеньор кастелано, да го разбудим! — повели Стернау.

— Да го разбудим? — учуди се Алимпо. — Няма ли да му стане неприятно, че смущаваме почивката му?

— Не.

Жилището на офицера бе отключено и празно. Леглото в спалнята беше недокоснато, а различни признаци сочеха, че макар и да не е имало борба, все пак се е случило нещо необичайно. На земята лежеше парче здрав шнур. На края му се виждаше малък стар лаг, който се използва, както се знае, за определяне скоростта на плаване на кораба. Фуражката, която носеше лейтенантът предната вечер, бе налице, но се търкаляше на пода.

Сега лекарят знаеше, че с Де Лотрьовил нещо се е случило. Поразпита из замъка и разбра, че днес никой не го е виждал. Без много да му мисли, той се отправи към жилището на Кортейо. Не изчака да съобщят за него, а влезе веднага след късо почукване. Пълномощникът на графа бе зает с пушене на сутрешната си цигара. Изглеждаше силно

изненадан от ранното посещение и след кратка размяна на поздрави запита:

— А, сеньор Стернау! С какво мога да Ви услужа?

— Ще помоля за една информация.

— Говорете тогава. Но бъдете кратък! Не съм свикнал да ме безпокоят в този необичаен час.

Кортейо произнесе думите с рязък тон и физиономия, от която лъхаше едва ли не неприязненост. Стернау не се смути. Приблужи се плътно до нотариуса и с прикован в очите му поглед отвърна:

— Сигурно няма да бъда многословен, сеньор, стига Вашият отговор да бъде кратък и откровен като моя въпрос: Къде е лейтенант Де Лотрьовил?

Ето въпрос, какъвто адвокатът не бе очаквал. Той забележимо пребледня и мина време, преди да се окопити.

— Сеньор Стернау, мисля, че сте сбъркали стаята. Какво ме касае тоя лейтенант?

— При всички случаи повече от всеки друг обитател на Родриганда. Лейтенантът е изчезнал и още не е открит.

— Изчезнал? Ами търсете го тогава, сеньор! Ако действително е офейкал, хич няма да се учудя. От пръв поглед разбрах, че е авантюрист.

— Я хайде, други са тук авантюристите, не лейтенантът — отвърна Стернау спокойно. — Кои бяха хората, които са нападнали Де Лотрьовил и сетне отнесли до колата, чакаща на границата на парка?

Пълномощникът се стъписа. Беше си мислил, че всичко е минало незабелязано, а от въпроса на Стернау излизаше, че някой все пак ги е издебнал. Силно обезпокоен, той потърси опора в облегалката на намиращия се до него стол. В следващия миг обаче се сети, че тогава биха опитали да осуетят мисията. Това не бе станало, следователно не е имало съгледвачи и въпросът на Стернау почиваше само на едно голо предположение. Адвокатът отново върна самообладанието си и отговори със смразяваща студенина:

— Смахнат ли сте, сеньор, или страдате от лунатизъм посред бял ден? Вървете си оттук или не знам какво ще се случи!

Стернау се усмихна на заканата и отвърна:

— Сеньор Кортейо, нека бъдем откровени! От момента, в който Ви видях, безкрайно много Ви обикнах. После Ви наблюдавах кротко и

стигнах до убеждението, че заслужавате тази любов. Засега повече няма да Ви дотягам, тъй като намерението ми само бе да Ви покажа, че зная истинската Ви цена. Ако все пак любовта ми към вас стане толкова силна, че да не мога повече да се владя, не ми се сърдете, ако Ви прегърна с по-голямо увлечение и... Ви задуша! Адиос, сеньор!

С подигравателен поклон той напусна стаята.

Адвокатът остана в отвратително настроение. „Какво беше това? — запита се той. — Каква язвителна подигравка! Тоя човек вникна в душата ми, надзърна в картите ми. Трябва да го обезвредя. Откъде ли знае, че тук е имало непознати, които са отнесли лейтенанта до колата, пък че и аз съм присъствал? Да, непременно трябва да го отстраня от пътя си, каквото и да ми коства! Изобщо над главата ми се струпаха мрачни облаци. Но ще ги разпръсна. А и графът ще си получи капчиците отрова. Всъщност би трябвало да го умъртвя, ала ми се ще да знам дали отровата действително отнема разума, пък и безумието не е по-добро от смъртта. Побърканият ще бъде поставен под опека, след което Алфонсо ще встъпи във владение на огромното състояние, все едно че графът е починал. Победата ще бъде моя, въпреки надигащите се от всички страни врагове!“

Докато Кортейо разговаряше сам със себе си, Стернау свика обитателите на замъка, без граф Мануел, и извести, че лейтенант Де Лотрьовил е изчезнал. Съобщението предизвика голямо възбуждение, особено след изявлението на Стернау, че е открил в парка следи, недвусмислено говорещи за насилствено отвлечане. За момента премълча подозренията си към адвоката.

Най-дълбоко разтревожена бе англичанката. Тя закле лекаря да направи всичко възможно, но да повдигне булото на мрака. Той, от своя страна, помоли присъстващите да не споменават нищо пред графа. Обсъдиха се най-подходящите варианти за издирване на лейтенанта, като не бе изключена възможността Де Лотрьовил да се е отдалечил по своя воля. Ето защо бе решено да се изчака и днешният ден, след което най-напред да се поискат сведения от Париж, където е разквартируван неговият гарнизон.

Стернау се съгласи с решението, но вътрешно се зарече да не пропусне нищо, което би хвърлило светлина в тъмата. По тая причина помоли графа за отпуск под претекст, че има да върши неотложна работа в Барселона и нареди да му оседлаят кон. След като бе уверен

още веднъж от Аделардо, слугата на лейтенанта, че и за него е необяснимо изчезването на господаря му, той се метна на седлото и напусна замъка.

Адвокатът, Алфонсо и Клариса също присъстваха на съвещанието в замъка. Първият там разбра защо Стернау подозира именно него и още по-твърдо оформи в себе си решението да обезвреди лекаря. Като чу, че оседлават кон за него, веднага предположи, че пътуването е свързано с изчезването на лейтенанта. Вероятно лекарят искаше да продължи проследяването на откритата диря. Поради това адвокатът напусна замъка преди него и по околен път отиде до мястото, където снощи бе стояла колата. Не беше необходимо да чака дълго и ето че видя противника си да се задава. Стернау подозираше, че ще бъде наблюдаван, поради което бе потеглил по пътя за селото. След това бе свърнал встрани и сега идваше към споменатото място, за да поеме отново по следите. За различаване на коловозите не бе необходимо да слиза от коня и той продължи ездата си, без да забележи скрития съгледвач. Онзи го остави да подмине и тръгна обратно към замъка.

— Така е, както си помислих — промърмори ядно Кортейо. — Следва дирята, но на следващото шосе, където се събират много коловози, сигурно скоро ще я изгуби. Все пак трябва да действам бързо, за да предотвратя всяка вероятност.

При влизането си в замъка Кортейо срещна един слуга, който носеше сутрешния шоколад в стаята на граф Мануел и същевременно забеляза, че графиня Розета отива при кастелана.

— Ах — помисли си той, — в момента графът е сам. Сега или никога!

Без да се бави, Кортейо отиде до жилището си и взе шишенцето на капитан Ландола. После грабна една тънка папка и се запъти към господаря си. Графът седеше сам пред масата за закуска и тъй като бе сложен само един комплект прибори, можеше да се предположи, че не очаква толкова скоро дъщеря си. Вярно, че носеше сенник над очите, за да ги предпазва още известно време, ала видът му бе доста задоволителен, а любезната усмивка даваше да се разбере, че се намира в добро настроение.

— Добро утро, Кортейо, идвате при мен като по поръчка — поздрави той адвоката при влизането му. — Възнамерявах след закуска

да Ви повикам.

— По всяко време съм на разположение на Ваша светлост и готов да служа с всички сили — заяви пълномощникът с тон на най-голяма преданост.

— Знам, Кортейо, Вие ми служите дълги години вярно и честно и аз се надявам, че като дойде времето, ще мога да изразя своята благодарност. Може би понякога съм бил досаден, но това трябва да се припише на болестта, а вас иначе винаги съм оценявал. И днес, когато отново е върната скъпоценната светлина на очите ми и се чувствам тъй прекрасно, бих искал да видя всичките си хора щастливи. Имате ли някаква молба към мен?

— Дон Мануел, аз никога не изразявам желание, отнасящо се лично до мен — подчерта гордо нотариусът. — Моята молба касае чисто търговска дейност. Мога ли да Ви прочета проекта на новия договор за арендатора Антонио Фиренца?

— Да прочетете? Хм, нека опитам сам да го прочета. Доктор Стернау не е тук, замина за Барселона, така че няма да ме завари как нарушавам заповедта му. Дайте договора!

Кортейо подаде папката. Защо ли трепереше ръката му? Думите на графа бяха причина за овладялата го за миг слабост. Значи лекарят беше заминал за Барселона. Защо? Нима вече знаеше, че отвлеченият лейтенант е отведен в тази посока?

През туй време графът отиде с документа до писалището и седна. Даде с ръка знак на нотариуса да се настани и започна да чете договора. Заради все още слабите му очи завесите на прозореца бяха спуснати, така че в стаята цареше полумрак. От радост, че след дългата слепота отново може да разчита на очите си, той зачете гласно.

Кортейо си бе избрал кресло близо до масата за закуска, за да има възможност да досегне чашата на графа. Докато силният глас на последния заглушаваше всякакъв друг по-слаб шум, той измъкна и отвори шишенцето. Графът беше с гръб към него. Кортейо се понадигна и протегна ръка с шишенцето. Надвеси го над чашата, наклони го внимателно и отброи две капки в шоколада. В този миг дон Мануел свърши едно по-дълго изречение и машинално се обърна, сякаш искаше да разбере дали Кортейо слуша съсредоточено. Видя ръката на пълномощника надвесена над чашата.

— Но какво правите? — изненада се дон Мануел.

— Извинете, Ваша светлост, прогоних една муха! — отвърна невъзмутимо отровителя. Начинът, по който държеше шишенцето, не даваше възможност на графа да го види с и без това слабите си очи. Ето защо той се обърна удовлетворен и продължи да чете, а след като привърши, заяви:

— Договорът съвпада с желанието ми. Ще го подпиша. Погрижете се и арендаторът да постави подписа си!

Сетне отиде до масата и посегна за чашата. Кортейо се бе надигнал и следеше с напрежение движенията на графа. В погледа му не се четеше състрадание, милост, разкаяние, а само студената, безчувствена алчност на хищно животно. Графът поднесе чашата до устата си, изпи съдържанието до последна капка и я остави на масата. В стаята прозвуча лека въздишка на облекчение. Беше въздъхнал адвокатът, който сега запита сервилно графа дали ще заповяда още нещо. Последният отговори:

— Имам наистина една малка задача за вас, сеньор Кортейо. Намерението ми е да задържа доктор Стернау за по-дълго в моя дом. Съставете една заповед за назначение, но отбележете годишна заплата три хиляди дурос! Аз ще я представя на доктор Стернау.

— Още днес ще го сторя, Ваша светлост.

— Това е, засега приключихме. Останете със здраве!

Нотариусът се отдалечи с дълбок поклон. Като се върна в стаята си, той хвърли договора с подигравателна усмивка на масата и изрече с ненавист:

— Три хиляди дурос! Че оня негодник би могъл да си живее като барон. Само че тая няма да я бъде. Заповедта така и ще си остане неиздадена. Още сега тръгвам след него за Барселона. През време на отсъствието ми лекарството ще подеждува и върху мен няма да падне никакво подозрение, та нали не съм бил тук.

Само половин час по-късно той яздеше по шосето, по което бе минал Стернау.

Още половин час по-късно Алимпо слезе от жилището си да се постави на заповедите на графа. Той бе от хората, за които не бе необходимо да се долага и влезе, както обикновено, без да праща предварително слуга. Внезапно отскочи ужасен — графът клечеше като животно в най-отдалечения ъгъл и надаваше жални ридания.

— О, не ми прави нищо! — изхлипа той. — Но аз не зная кой... кой съм!

Управителят не беше герой, ала привързаността към господаря му даде кураж да остане.

— Ваша светлост! Дон Мануел! — извика. — Идвам да попитам...

— Ох, недей, не питай нищо! — прекъсна го графът. — Не зная... и без това вече нищо не зная!

— Боже мой! — възкликна Алимпо. — Какво се е случило? Мили, скъпи дон Мануел, ама изправете се! Позволете да Ви вдигна!

Кастеланът приближи до графа. Ала онзи се дръпна още подалеч в ъгъла, разперил отбранително ръце и закрепя:

— Махни се от мен! И без това не знам нищо... нищичко!

— Но, Ваша светлост, нима вече не ме познавате? Та аз съм Вашият верен Алимпо!

— Алимпо? А... лим... по? — попита графът замислено, сетне се изправи бавно, пристъпи напред и добави: — Алимпо, да, да, вярно! Аз съм верният Алимпо. Ами да, сега зная... зная. Аз съм верният Алимпо!

Втренчените му очи се оживиха. Закрачи напред-назад из стаята, без да обръща повече внимание на управителя, като си мърмореше ту с радостен, ту със страдалчески израз:

— Да, да, аз съм верният Алимпо, сега го зная. Моето име е Алимпо!

Изплашен вече не на шега, кастеланът тутакси се завтече към своята Елвира, която завари да глади бельо.

— Елвира! — викна той, останал без дъх от търчането.

— Какво има? — попита тя и вдигна очи от работата си. Като видя тревожния вид на мъжа си, разтвори ръка и нажежената ютия се стовари с шум на пода.

— Santa Madonna! — проплака. — Какво се е случило? Ама ти изглеждаш съвсем отчаян, Алимпо!

— Да, да, съвсем отчаян! — изохка той, поемайки тежко дъх. — Заради графа. Той е... ох, ах! Той е... той е полудял!

Елвира отстъпи крачка назад и отвори уста да каже нещо. Не излезе обаче нито звук и устата ѝ остана отворена.

— Да, да, полудял, съвсем полудял! — довърши управителят.

Едва сега, след повторението на ужасната новина, Елвира отново върна речта си. Но не за да нададе вопъл, а да изрази възмущението си:

— Верни ми Алимпо, ти самият си останал без разум!

— Аз?! — кажи-речи кипна той. — Чуй, скъпа Елвира, такива подмятания няма да търпя! Графът действително е полудял!

— Тъй, тъй! И кой те осведоми?

— Никой. Видях го сам.

— Невъзможно! Кой знае какво си видял, Алимпо!

Последното съмнение дойде твърде много за него. Теглейки масивната си съпруга за ръка, подкани:

— Ела с мен, Елвира, и сама ще се убедиш, че съм прав!

— Да, веднага! — отговори тя. — Остави ме само да вдигна ютията!

След като вдигна и премести на безопасно място ютията, която бе прогорила черно петно на пода, тя последва мъжа си до покоите на графа. Завариха го все още да кръстосва стаята с тихи, мистериозни стъпки и да си говори сам:

— Да, да, не ми правете нищо, защото зная... зная, аз съм верният Алимпо!

Графът изглеждаше толкова объркан, че не оставяше никакво съмнение — в него говореше ненадейно настъпилото безумие.

Едва го погледнала, Елвира плесна с ръце и ревна:

— О, Санта Мадона, истина е. Той е обезумял!

Тя се отпусна безсилна на стола. Графът чу гласа ѝ и се обърна със страшен, обезумял поглед.

— Обезумял? — обади се той. — Кой? Аз съм Алимпо... верният Алимпо!

Сетне продължи да върви напред-назад.

— Тичай, тичай, Алимпо! — простена Елвира. — Бързо доведи милостивата контеса!

Алимпо я послуша и скоро откри Розета в стаята на англичанката. По вида му тя веднага разбра, че се е случила някаква беда и запита.

— Каква е тази припряност, Алимпо? Какво има?

— О, милостива контесо, само не се плашете! — помоли той почти разтреперан.

— Боже мой, та това звучи направо обезпокоително! Говори, Алимпо! Какво се е случило?

— Нещо ужасно, нещо наистина ужасно! Розета подскочи от мястото си и улови управителя за рамото.

— Един... един човек... е полудял! — затруднено произнесе той.

— Полудял? И кой, за Бога?

— О, скъпа контесо, извинете ме, че трябва именно аз да Ви го кажа! То ще Ви причини голяма болка. Говоря за дон Мануел.

— Татко? — запита Розета потресена.

— Да.

Тогава тя се разсмя и отвърна:

— Добри ми Алимпо, явно има някакво голямо недоразумение.

— Не, няма — увери я той. — Дон Мануел действително е полудял. Моята Елвира също го видя. Тя дори е още при него.

— В какво се проявява лудостта му? — попита Розета, все още усмихната.

— Когато влязох при него, беше клекнал в ъгъла като куче. Имаше вторачен, страшен поглед. Ридаше и ме молеше да не му правя нищо. Забравил е кой е и сега се смята за мен, управителя Алимпо.

Розета изгледа невярващо събеседника си, сграбчи внезапно приятелката си за ръка и я повлече безмълвно навън. Като влязоха в стаята на нещастника, Елвира продължаваше да кърши ръце на стола. А графът крачеше като котка из стаята и непрестанно повтаряше едно и също. До този момент Розета все още смяташе, че се касае за някакво забавно недоразумение. Затова пък толкова по-голям бе ударът, когато видя баща си. Пред очите ѝ притъмня, посегна във въздуха, сякаш диреше опора, и се свлече в ръцете на Ейми Дридън. Беше на път да изпадне в безсъзнание, ала съумя да се овладее, освободи се от приятелката си и се спусна към графа.

— Татко, какво ти е, за Бога, какво става с теб? — извика тя.

Графът спря и я изгледа с втренчени, лишени от разум очи.

— Какво става с мен? — попита той. — Не зная нищо. И не ми прави нищо, та нали аз съм верният Алимпо! — Редеше думите бавно, монотонно.

— Татко, татенце! — проплака ужасено дъщерята и го обгърна с ръце. — Какво е станало? Ти си болен. Не ме ли познаваш?

— Да те познавам? — запита, като поклати леко глава. — Не познавам никого. Аз съм Алимпо.

— Не, не си Алимпо — викна тя. — Ти си моят баща, моят обичен баща. Ела на себе си, осъзнай се!

С високи сърцераздирателни ридания Розета се притисна до гърдите му. Помилва го по страните и разпилените коси, целуна устните, изпосталялата ръка. Притискаше се с цялата си любов и страдание към него. Ала той оставаше безучастен в прегръдките ѝ, докато най-сетне я отстрани от себе си и рече:

— По-добре не ме задушавай, не ми прави нищо, защото сега зная кой съм. Аз съм Алимпо, да, верният Алимпо!

Това дойде премного. Розета се добра с хълцане до дивана и се свлече. Приятелката ѝ се спусна към нея и я прегърна разплакана. Управителят също ридаше неутешимо с жена си. Графът застана пред тях, измери ги със стъклен поглед и каза:

— Не плачете! Та аз нищо не съм ви сторил. Аз съм верният Алимпо.

— О, Божичко, какво да правим? — простена Розета.

— Ами сеньор Стернау не е ли тук! — попита Ейми през сълзи. Контеса Розета подскочи.

— Стернау! — възкликна тя. — Ох, как можах да го забравя! Да, само той може да помогне, единствено той ще помогне. Но той замина за Барселона. Алимпо, незабавно изпрати някой след него! Нека час по-скоро се връща.

— За Барселона? — попита управителят, вече готов да хукне. — Но къде се намира той там?

— Оох, Господи, не зная! Изпрати трима, четири, пет човека. Нека препускат, дори до смърт да уморят конете, само да го открият. Хайде побързай! Сега всяка минута е ценна.

Розета не се сети за брат си, сега не мислеше за никой друг, освен за любимия. Кастеланът изгърча до конюшната и след няколко минути трима ездачи препуснаха от Родриганда на най-бързи коне.

Алфонсо бе застанал до прозореца в стаята на сеньора Клариса. Като видя конниците, той се обърна към майка си със забележката:

— Трябва да се е случило нещо необичайно. Графът току-що експедира трима бързи куриери.

— Виж ти! И накъде?

— Не може да се каже. Препуснаха вдясно по пътя за Матаро или нататък към Барселона.

— Нямам представа коя е причината. Защо не отидеш да се осведомиш, синко? В нашето положение всяко нещо е от значение, толкова повече едно събитие, изискващо изпращането на трима куриери наведнъж. Човек трябва да е нащрек.

Алфонсо отвори прозореца и даде знак на Алимпо, който тъкмо се връщаше от конюшните, да се качи.

— Кой изпрати тези трима конници? — попита той, когато управителят влезе.

— Аз, милостиви господарю — отговори Алимпо.

— Къде?

— До Барселона.

— По чия заръка?

— Милостивата контеса така нареди.

— Аха! И какво ще правят тези хора в Барселона? При това трима едновременно!

— Ще търсят сеньор Стернау.

Управителят не хранеше ни най-малко уважение към Алфонсо. Оттук и лаконичните отговори, които буквално трябваше да се изтръгват от устата му.

— И за какво ще търсят лекаря? — продължи да разпитва младият граф.

— Негова светлост, дон Мануел, внезапно заболя. Мисля, че Негова светлост е полудял.

— Полудял? Сaramba! — В проклятието на Алфонсо се долавяше страх. Ала за внимателния наблюдател не би било трудно да забележи, че очите му просветнаха. Сетне каза на управителя:

— Добре. Идвам веднага.

Едва Алимпо бе затворил вратата зад себе си, Клариса подскочи, улови Алфонсо за ръцете и викна от радост:

— Спечелихме, Алфонсо, спечелихме! Знаеш ли кой е предизвикал лудостта? Баща ти!

— Ах! Не е възможно! Може ли да се отнеме разумът на човек, който само преди един час е бил здрав?

— И още как. Баща ти не сподели подробности, но снощи ми загатна, че днес нещо ще се случи с графа.

— Demonio, това е умно! Няма смърт и все пак аз съм наследник!

Докато се разиграваха тези събития в Родриганда, адвокатът яздеше по шосето за Барселона. Но не след дълго сви по един път за пешеходци. Той минаваше през села и чифлици. Стернау не го знаеше и се придържаше към шосето като колата, чиято диря следваше. Поемайки по този пряк път, адвокатът искаше да изпревари лекаря и да вземе по този начин мерки онзи нищо да не научи.

Колата беше прибрана на сигурно място от съдържателя на странноприемницата „Ел Омбре гранде“. Когато пристигна в Барселона, адвокатът отиде при него и му заръча да не дава информация, ако бъде запитан кой е наел купето. Сетне се насочи към пристанището да търси Ландола и го намери на борда.

— О, сеньор Кортейо — поздрави го капитанът. — Не Ви очаквах толкова скоро, но все пак ми е приятно, че дойдохте. Аз съм готов, документите ми също са оформени. Мога да вдигна платна.

— Това е много добре.

— Много добре? Надявам се, че не се е случило нещо неприятно.

— Не. Искях само да Ви кажа, че са забелязали колата и се предполага кого сте превозили. До час в Барселона вероятно ще пристигне човек, който следва дирята ви.

— Хубаво. Нека скача във водата и плува след мен. Имате ли време за окончателно сключване на споразумението?

— Да.

— Добре, ще свършим за четвърт час, след което веднага отплаваме в открито море. Приливът вече настъпи.

— Как е пленникът?

— Чувства се много добре. Лежи долу в трюма и до тоя момент нито е говорил, нито е докоснал храната и водата.

— Трябва да умре! Не забравяйте спогодбата ни!

— Не се грижете! Елате долу в каютата, сеньор!

Половин час по-късно Кортейо отново беше на сушата, а „Ла Пендола“ вдигаше котва, за да поеме своя път.

След като напусна Родриганда, доктор Стернау бе отведен от следата до големия военен път, който свързва Лерида с Барселона. Тук тя се изгуби сред многобройните коловози по пътя, така че за проследяване не можеше и да се мисли. Стернау имаше само една

отправна точка. От стъпките в парка знаеше приблизителния брой на пътниците в колата. Но това все пак бе крайно несигурно.

За негово щастие близо до сливането на шосето за Родриганда с военния път един овчар пасеше мериносовите си овце из стърнищата на ожънатата нива. От намиращата се край него бричка можеше да се предположи, че е бил на полето и през нощта. Стернау насочи коня си към него и след кратък поздрав запита:

— Тук ли спа миналата нощ?

— Да, сеньор — гласеше отговорът. Лекарят му даде една сребърна монета и продължи да пита:

— Беше ли много оживено през нощта?

— Не. Мина едно-единствено купе. По пътя за Родриганда.

— В колко часа?

— Един час преди полунощ, а може би и по-рано. Приблизително два часа по-късно отново се върна.

— Кой седеше вътре?

— Бяха неколцина. Не познах никого.

— Какви коне бяха впрегнати?

— Кафяв и бял.

— Не видя ли случайно как бяха облечени хората?

— Мисля, че имаха рубашки и барети, каквито носят моряците.

— Добре, благодаря ти. Адиос!

Стернау продължи ездата си. Това, което чу, все пак му даде някаква сламка. Оттук натам спираше при всяка крайпътна странноприемница и разпитваше дали е минала колата край тях, но не можа да научи нищо определено. По тая причина напредваше много бавно. Най-сетне, след като бе яздил около три часа, стигна до една усамотена вента, пред която имаше няколко ясли — знак, че тук и конят на друмника може да получи храна и подслон. Той слезе, върза животното си и се вмъкна в ниското помещение, където си поръча чаша вино. Съдържателят беше стар, много разговорлив човек. Тутакси подхвана със Стернау разговор за времето и хиляди други неща, съвсем безразлични за лекаря. Накрая старият запита:

— Накъде ще язди сеньорът?

— Търся една кола, която трябва да е минала оттук.

— Кола? Хм! Може да съм я видял. Стар съм, вече не мога да върша много работа, затуй и постоянно седя до прозореца. Какво

представлява колата?

— В нея са били запрегнати кафяв и бял кон, а няколко пасажери са били облечени като моряци.

— Аха-а! — кимна старият. — Кога е била тая работа?

— Вероятно три часа преди полунощ са минали нагоре и горедолу след четири часа са слезли пак покрай вас. Не ги ли видяхте да минават оттук?

— Не, сеньор, когато са минали втория път, беше много тъмно. Но първия път, когато отиваха нагоре, отседнаха при мен.

— О! Ще Ви дам тая златна монета, ако ми кажете кому принадлежи купето.

Очите на стария човек светнаха от радост. Неговата вента беше мизерна къщичка и той не изглеждаше да е състоятелен, поради което златната монета щеше да му е добре дошла.

— На Ваше разположение, сеньор! — подсмихна се той. — За тази монета ще научите повече, отколкото Ви е необходимо. Купето принадлежи на един съдържател от Барселона. Мога да се закълна в това.

— Той самият беше ли?

— Не би го сторил. С Ландола хубави черешки не се ядат.

— Кой е Ландола?

— Морски капитан, чийто кораб се казва „Ла Пендола“.

— Какво общо има той човек с колата, която ме интересува?

— Santa Madonna! Та тъкмо той седеше в нея, беше кочияш. Сигурно е пътувал до Родриганда при сеньор Гаспарино Кортейо.

— Ascuas! Двамата познават ли се?

— Това се подразбира. Дори извършват съвместни гешефти, както се мълви. Тоя Хенрико, който е май американец, е отчаян човек. Човешкият живот за него не значи нищо. Той е наполовина пират, а може би и изцяло. Хората дори разправят, че сегиз-тогиз търгува с по някой товар абаносово дърво.^[1]

— И Кортейо участва в играта?

— Да — кимна старецът. — Ще Ви поясня, сеньор. Познавате ли граф Де Родриганда?

— Малко.

— Граф Мануел де Родриганда дълго време страдаше от очите, докато накрая ослепя и бе принуден да се осланя изцяло на своя пълномощник.

— Не е трудно обяснимо.

— Графът е баснословно богат. Пълномощникът пък, оня Кортейо — мошеник. А богатството привлича мошеника, както агнето лешояда. Разбирате ли?

— Много добре!

— И за да не направи някому впечатление колко се е обогатил Кортейо от състоянието на графа, върти с плячката морска търговия. Той и капитан Ландола притежават кораб и делят печалбата.

— Със сигурност ли го знаете?

— Помежду хората се говори, а вчера и аз подочух едно-друго, когато моряците се отбиха при мен. Шепнеха си толкова високо, че чух неща, които не бяха предназначени за моите уши.

— Не чухте ли при кого са отивали вчера?

— Не. Но при кого другиго ще отиде Ландола, ако не при Кортейо?

— Добре. Ето златната монета, драги. Заслужихте си я честно.

Съдържателят прибра парите със светнало от радост лице. Стернау тъкмо възнамеряваше да потегли, когато отвън се чу бърз конски тропот. Надникна и позна един от конярите на Родриганда, който се носеше насам на потънал в пот кон и тутакси спря, като забеляза вързаното отпред животно на Стернау. Скочи от седлото и влезе.

— О, какъв късмет, че вече Ви открих, сеньор доктор! — възкликна той, съглеждайки лекаря. — Милостивата контеса ме изпрати. Яздехме трима и се разделихме, да не би да Ви изтървем.

— Тогава работата трябва да е извънредно важна. За какво се касае?

— Дон Мануел се разболя много тежко.

— Не може да бъде! От очите? — разтревожи се Стернау.

— Не. Тук! — конярят посочи главата си.

— Тук? Невъзможно! Трябва да има някакво заблуждение!

— И все пак, сеньор!

— Изпийте набързо чаша вино и да се връщаме в Родриганда.

Когато се бяха качили на седлата, Стернау разпита коняря за повече подробности и научи, че адвокатът е напуснал замъка на кон. Спря незабавно животното си и запита:

— Можете ли да отсъствате от Родриганда?

— Сега ли? Да.

— Бихте ли отишъл до Барселона заради мен?

— С най-голямо удоволствие, сеньор.

— Тогава тръгвайте! На пристанището се осведомете в кой ден ще отплава търговският кораб „Ла Пендола“ на капитан Ландола. Ще съумеете ли да го узнаете?

— О, сигурно!

— Но сеньор Кортейо също може да е в Барселона и в никой случай не бива да разбере каква информация събирате. Донесете ли достоверни сведения, ще Ви възнаградя добре.

Конярят обърна коня си и препусна. Лекарят, от своя страна, се понесе с бърз галоп към Родриганда. Изминатия за три часа път сега взе за един. Когато застана до рампата, управителят дойде лично да поеме коня.

— О, сеньор, как можа да се случи такова нещо! — изхленчи той. — Полудял, съвсем полудял!

— Невероятно! Къде се намира в момента?

— В спалнята си. Милостивата контеса се заключи там и никой не може да влезе, без да е повикан. Граф Алфонсо вече се обяви за господар на Родриганда и искаше да вика психиатър. Тя обаче не позволи.

Стернау кимна и стремително изкачи стълбището. Дватама слуги, пазещи пред вратата на вестибюла, незабавно го пропуснаха. Влезе тихо в болничната стая и видя графа да лежи с превързана глава в леглото. Край него седеше Розета, потънала в сълзи, а до нея англичанката споделяше мъката ѝ. Стернау пристъпи към болния. Свали компреса от челото, измери пулса и поиска от двете дами да разкажат хода на събитията, доколкото им бяха известни. Разговаряха тихо, ала през цялото време графът молеше:

— Не ми правете нищо! Аз съм... аз съм Алимпо!

Стернау преслуша дишането на болния и прегледа очите му. Сетне отиде до долния край на кревата, така че графът да може добре да го вижда и попита:

— Кой сте?

— Аз... съм... вер... верният Алимпо — отвърна болният граф с мъчително размисляне.

— Не е вярно! — произнесе строго Стернау. — Помислете! Вие сте... Вие сте... е?

— Аз съм... Алимпо! — гласеше плачливият отговор.

— Замълчи, мошенико! Лъжеш! — прогърмя лекарят към болния с цялата мощ на гласа си. — Не си Алимпо! Признай кой си!

Стернау така удари с юмрук таблото на кревата, че то изтреця. Момичетата подскочиха стреснато. Болният направи опит да скрие глава под завивката, ала Стернау я издърпа и ревна:

— Е, ще стане ли скоро? Искам да знам кой си!

Болният започна да се гърчи насам-натам и накрая изскимтя:

— Не ми правете нищо, защото аз наистина съм верният Алимпо!

Стернау се отдръпна от леглото и се обърна към девойките:

— Извинете, не можех да постъпя другояче! Донесете по-скоро, моля ви, вода, кърпи и съд за кръвопускане.

— Опасно ли е? — попита Розета тревожно.

Вместо отговор той я избута бързо встрани и излезе устремно.

— О, Боже, няма спасение! — прошепна тя. — Иначе Карлос не би крещял така на татко, не би ме блъснал! Не иска да пропусне нито секунда. Това е доказателство за тежкото положение.

Но въпреки отчаянието си, тя разпореди да донесат с най-голяма бързина поисканите предмети и когато две минути по-късно Стернау се върна, всичко бе приготвено. Беше донесена малка домашна аптечка, превързочни материали и други необходими му неща.

— Какво е консумирал днес графът? — попита той.

— Само чаша шоколад — поясни Розета.

— Кой приготви шоколада?

— Лично аз самата.

— Кой го донесе?

— Един слуга.

— Дон Мануел е бил отровен!

Думите бяха произнесени с такава категоричност, че графинята изгуби контрол над себе си и се свлече в близкото кресло.

— Исусе, Спасителю! — простена тя.

— И то с Pohon Uras, една от най-коварните отрови. Познавам въздействието ѝ. По принцип не би трябвало да го споделям с вас. Но фактът, че съм откровен, нека Ви послужи като доказателство, че имам надежда. Извикайте бързо слугите за кръвопускането!

Когато графът забеляза многобройните приготовления около себе си, утихна от страх и се остави в ръцете им. Стернау пусна най-голямото количество кръв, което позволяваше сегашното състояние на болния. Сетне нареди да уловят няколко мухи. След като бе изпълнена тази странна заповед, той затвори насекомите в един стъклен съд, на чисто дъно бе капнал от кръвта на графа, и помоли дамите да ги наблюдават. Мухите си похапнаха, започнаха да треперят, обърнаха се по гръб и умряха.

— Не съм се излъгал, Pohon Uras е. Тази отрова е различна по начина на приготовление и съставките и въпросът е да се установи именно каква е. Две капки от този състав, какъвто предполагам, че е и с който се запознах на остров Ява, са достатъчни да отнемат разума на човек, а пет до шест — да доведат до смъртта му. Както изглежда, графът е получил само две капки и съм убеден, че намерението им е било да полудее.

Тия думи предизвикаха всеобща уплаха и мина доста време, преди да улегне вълнението, още повече че никой не знаеше някой друг освен слугата да е бил при графа и върху когото би могло да падне подозрението.

— И Вие мислите, че татко все още може да бъде спасен? — попита Розета угрижено.

— Да! — отвърна самоуверено Стернау. — В малки дози тази отрова има свойството да предизвиква безумие, като отнема паметта. Когато управителят е влязъл при дон Мануел, паметта вече е започнала да го напуска. Съхранила е само последното човешко същество, мярнало се пред очите му, поради което се смята за Алимпо. Друго име той не знае. Аз трябваше да разбера дали спомените му са изчезнали безследно. Ето защо говорих така сурово с него, за да му подейства и страхът. Напразно. Двете капки отрова вече се бяха разнесли в кръвта и стигнали до мозъка. Донейде аз освободих мозъка от отровата чрез испанска муха и горчица, а пък кръвта с максимално кръвопускане. С останалата в тялото отрова ще се боря с противоотрова, макар и не с

онова добивано по такъв потресаващ, ужасен начин средство, употребявано за тая цел на Ява.

— Какво имате предвид, Карлос?

— Шаманите и лечителите на яванците твърдят, че противоотрова се добива само от слюнката на гъделичкан до поява на пяна в устата човек.

— И Вие наистина го вярвате? — намеси се Ейми. — Фактически мъченията на един такъв нещастник да произвеждат отровно вещество или в случая противоотрова?

— Кой може да каже! Подобни ужасяващи опити са непонятни за нас, европейците, въпреки че тъкмо вероломният отровител би трябвало да служи за тая цел. Възможно е чрез този вид инквизиции да се образуват някакви токсични продукти.

Достатъчно е да си спомним за беса, който се пренася при ухапване на човек от куче, а по същия начин се пренася и на близките му. И прочутата със зловещата си слава Aqua Tofana на Борджиите има подобен произход.

— Добре, но какво, за Бога, смятате да правите Вие, сеньор?

— За мен най-важното си остава, че установих присъствието на Rohon Uras. Тя е съставена предимно от алкалоиди и съдържа тежките отрови стрихнин и брусил. Трябва да се боря против тях, поради което ще използвам всякакви продукти, съдържащи танин. Възнамерявам да приготвя смес от внимателно преценени количества смляно кафе, чаени листа, както и Katechu^[2] с Capsium, опиум и йод и с нея да пристъпя към лечение. Но преди всичко искам да отбележа, че не е наложително да приложи противоотровата още днес или утре. На първо време графът трябва да се съвземе от кръвопускането. По тая причина ще помоля болният да бъде щаден. Той, изглежда, заспа.

---

[1] Абаносово дърво — (прен.) — негри. Б.нем.изд. ↑

[2] Katechu — екстракт, извлечен от твърдата дървесина на Индийската акация. — Б.пр. ↑

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЦИГАНИТЕ

Късно следобед нотариусът Гаспарино Кортейо се връщаше от Барселона. Беше започнало да се смрачава и едва ли бе отдалечен на повече от час от Родриганда, когато конят му внезапно спря. На откритото пасище, през което минаваше пътят, той съгледа известен брой колиби и шатри, разположени край един огън, на който вреше железен казан. На поляната цареше голямо оживление, тъй като шатрите и колибите принадлежаха на цигански катун.

— Дали онази не е Майка Царба? — запита се, като съгледа една стара жена, клекнала край огъня. — Би било щастлива среща.

Междувременно той също бе забелязан и в следващия миг бе обграден от кряскаща тълпа мъже, младежи, жени и деца, които вдигаха гюрултия до Бога.

— Да ти гледам ли, сеньор? — попита едно момиче.

— Не, аз мога по-добре! — провикна се възрастна жена.

— Дай подарък, господарю! — изкрещяха пет-шест деца и налетяха коня на Кортейо.

Испанецът само се усмихна на невъобразимата аларма и кимна приятелски на един старец.

— Не е ли това почтеният Гарбо, който би трябвало да ме познава? — попита той.

Споменатият се приближи да надникне под широкополата му шапка.

— О, сеньор Кортейо! — възкликна той. — Добре дошъл! Не можах да те позная веднага. Нямах ли една лула тютюн за бедния човек?

— Незабавно ще получиш, Гарбо, а по-късно и много повече, стига да имаш желание да го заслужиш!

— Защо пък не? Вече съм получавал от теб някои хубави дурос. Има ли нещо за вършене, сеньор?

— Възможно е. Сега искам да отида при Майка Царба. Дръж коня ми!

Гаспарино Кортейо слезе от седлото и се отправи към огъня. В казана къкреха две кокошки, домашно зайче, една тиква и няколко риби.

— Добър вечер! — поздрави той старицата.

Тя разбърка казана с един прът и без да се оглежда, запита:

— Кой си?

— Ще разбереш, ако ме погледнеш. Или някогашната Роза на хитаносите е станала толкова горда, че вече не поглежда старите си поклонници?

Старата се обърна бавно. Трудно е да се отгатнат годините на една възрастна циганка. На тази жена също не би могла да бъде определена възрастта. Но и днес се виждаше, че трябва да е била красавица в младостта си.

— Я гледай ти, Кортейо! — поздрави тя фамилиарно и като се опря на тоягата, която ѝ служеше за бъркалка, се надигна от земята. Дрехите ѝ се състояха само от дрипи, ала държанието ѝ бе гордо и повелително. — Значи още си жив, сеньор? — попита, измервайки адвокатата с блестящите си очи. — Мислех, че отдавна си предал душата на дявола!

— Тъй, тъй — ухили се той, — виждам, че не си се променила. Откога си тук?

— Тук ли? Едва от обед.

— Аха, затова не ви видях сутринта. Я кажи, Царба, все още ли сме старите приятели?

— Да — отвърна тя, като го стрелна с поглед.

— Гаспарино плаща добре — захили се нотариуса.

— Зная — потвърди старата. — Затова пък иска бърза и безшумна работа.

— Да, както днес например — съгласи се онзи. — Какви са сегашните ви цени?

— Хм, още са старите — отвърна Царба.

— Откак не сме се виждали, бях принуден да работя с друг.

— Знам — кимна тя. — С капитано. Доволен ли си?

— Не. Бих искал преди не много време да ми бяхте подръка! Та значи един мъртвец все още струва петстотин дурос?

- Да, обикновеният.
- А иначе?
- Ще отсъдя според ранга и състоянието му.
- Да речем, граф?
- Ascuas! Да не би да искаш...

Царба не продължи, но махна красноречиво по посока на Родриганда.

- Хм! Възможно! — отговори той.
- Мъртъв или изчезнал?
- Това още не е уточнено. Каква би била цената?
- Това също още не е уточнено — ухили се старата. — Идваме от околностите...

- На Родриганда? Как стоят нещата там? Нищо ново ли няма?
- О, напротив, графът има някаква криза.
- Каква?

— Не можах да разбера, но се говори, че някой си доктор Стернау ще го възстановява.

- Трудничко ще му бъде.
- Аха-а, ясно, ясно. Май си доста добре запознат с тая криза!
- Я стига! А името Стернау запомни добре! Може би скоро ще се запознаеш с този човек. Тази вечер ще имаш ли време? Можеш ли да дойдеш сама в парка при големия корков дъб!

- Който знам от някога? Хубаво, ще дойда!
- Разчитам на теб. Адиос!

Разговорът бе проведен на четири очи, тъй като циганите почитаха предводителката си и никога не се осмеляваха да я безпокоят при подобни преговори. А когато адвокатът се върна при коня си, около него отново се струпа пръснатият наоколо катун. Той раздаде тютюна и цигарите си, хвърли няколко дребни монети на децата и смушка коня.

Срещата с хитаносите му дойде добре дошла. Той от по-рано поддържаше връзка с предводителката им и сега се надяваше да извлече полза от присъствието им. Когато се върна в Родриганда, там отново цареше дълбока тишина. Предаде коня на един слуга и се упъти към стаята си, ала много скоро я напусна и потърси Клариса от която научи всичко, което се бе случило.

— Всички дяволи! — изруга Кортейо. — Тоя Стернау седи здраво на всяко седло. Значи спомена израза Pohon Uras? В такъв случай сигурно ще съумее да оправи графа.

— Нима има противосредство?

— Да.

— В замъка също се носи слух, че когато графът върне съзнанието си, ще знае кому дължи благодарност за отровата. Няма ли да бъдеш откровен с мен?

— Как не! — захили се той. — Вие, жените, не бива да знаете всичко. Ама пък и графът, хм, не бива да възвърне разума си!

— Какво смяташ да предприемеш?

— Да доведе нещата докрай! — отвърна лаконично, напусна спътницата си и стигнал в стаята си, започна да крачи неспокойно напред-назад, докато намери изход и твърдо реши да го осъществи.

Няколко минути преди полунощ се върна конярят от Барселона и донесе на лекаря новината, че днес корабът е напуснал пристанището. Само няколко минути по-късно адвокатът се прокрадна навън в парка. Беше добил богат опит и се постара да не остави никакви следи. Царба вече го чакаше под дъба.

— Осведоми ли се за здравословното състояние на графа? — попита старицата.

— Да. Той ще умре.

— Как да го разбирам? Вследствие на болестта си ли ще умре?

— Колко искат?

Циганката даде вид, че премисля, след което отвърна:

— Ти колко предлагаш?

— Аз не предлагам нищо. Цената е от теб.

— Заплащането зависи от трудността на задачата...

— Зная — рече адвокатът. — Обмислил съм всичко добре. Дон Мануел трябва да разбие тялото си.

— Да го разбие? Небеса, доста необикновено изискване. Че защо пък точно това?

— Защото е безумен.

— А-а, разбирам! Като безумец той е надзираван. Удава му се обаче да измами стражата си, офейква и пада от някоя скала. Тъй ли е?

— Именно така си го представям и аз — потвърди нотариусът.

— А как ще се вмъкнем в замъка, че после и при дон Мануел, щом е пазен?

— Същински пазачи той няма. При него са само лекаря или неговата дъщеря. Най-често те се намират в съседната стая. Другата стена на болничната стая граничи с библиотеката, за която имам шперц. Аз ще ви вкарам, а останалото е работа на хората ти.

— Гарбо ще ги води.

— Него наистина си го бива за подобни номера. Та колко ще ми коства тая работа, ако излезе сполучлива?

— Три хиляди дурос.

— Колко? Три хиляди пъти смахната, това си ти!

— Сеньор, ти ме познаваш. Скъпа съм, но работя добре и прецизно. По-нататък си помисли каква стойност има за теб смъртта на графа, дон Гаспарино!

— Хм! А как ще бъде изплатена сумата?

— Ще ти я поискам само след успешна операция. Сега виждаш ли, че съм честна?

— Да, да, ти наистина работиш различно от капитано, който иска предварително да му се наброи половината, а сетне не извършва поръчението.

— Би трябвало да се срамува от себе си. Но не ми ли каза да запомня името Стернау? Лекаря ли е?

— Да! На него също трябва да му бъде видяна сметката! Разбира се, не веднага, тъй като два смъртни случая ще бият твърде на очи.

— Значи засега се договаряме само за дон Мануел. Кога ще стане тая работа, сеньор Кортейо?

— Утре.

— Къде ще се срещнем?

— Тук, по това време, около полунощ. Ти ще присъстваш ли?

— Не — отговори тя. — Тази работа е само за мъже. Гарбо не ти се вижда достатъчно сигурен?

— О, напротив.

— Тогава спи спокойно, сеньор!

— Лека нощ!

Те се разделиха. Адвокатът тръгна предпазливо за замъка и успя да се вмъкне незабелязано. Циганката също се отправи към катуна, ала

не сама. Едва адвокатът се бе отдалечил и иззад ствола на дъба се надигна една тъмна фигура.

— Чу ли всичко, Гарбо? — запита циганската майка. — Значи графа! В състояние ли си да го убиеш?

— Не, Царба. Той ни е правил твърде много добрини. Дължим му благодарност.

— Но това са все пак три хиляди дурос!

— Мислих по тоя въпрос... — прошепна циганинът, изпълнен с тайнственост. — Когато бях днес в Лориба, чух, че утре ще погребват хлебаря.

— Аха! Разбирам — рече умната старица. — Изравяме хлебаря, обличаме го в дрехите на графа и го хвърляме от скалите. — Така ще стане, Гарбо. Но какво ще правим с графа?

— Ще го скрием. По-късно може да ни донесе тлъста сума.

— Ще го скрием, хубаво. Но къде?

— Във фара при нашия приятел Габрийон.

— Вярно, така е добре. Там никой не се качва, няма кой да го потърси на това място.

— Значи си съгласна, Царба?

— Напълно! Адвокатът Кортейо ще бъде принуден да ми наброи още някоя сумичка! Сега да вървим!

Когато на следващото утро лейтенант Де Лотрьовил не се върна, в Родриганда стигнаха до твърдото убеждение, че му се е случило нещо. Стернау реши за най-добре да не споделя догадките си при общото решение да се пише до Париж. Сега трябваше да посвети цялото си внимание на дон Мануел. А той беше много отслабнал. Едва вкушваше поднесените му ястия и постоянно си мълвеше името Алимпо. Това бяха единствените признаци на живот, които проявяваше.

Алфонсо не се мяркаше в болничната стая, Кортейо и Клариса — също. Алфонсо искаше да се обърне към съда и да предяви претенциите си, ала Кортейо го застави да обещае, че ще изчака още един ден, преди да приведе решението си в изпълнение. Така мина денят и се спусна вечерта.

Приблизително на три часа път северно от Родриганда е разположено село Лориба. Тамошният хлебар бе починал и днес го погребяха. Гробарят, който живееше в селото, но не в близост до

гrobiщето, не бе сметнал за нужно да довърши гроба, а само го бе изравнил със земята.

Часът бе около единадесет. Небето беше безлунно, ала звездите разпръскваха достатъчно блясък човек да може да види на две-три крачки пред себе си. В този момент през полето се зададе малка групичка причудливо облечени хора и се насочи към гробището. Бяха петима възрастни цигани и три момчета. Децата бяха разставени на пост, а останалите се прехвърлиха през зида.

— Запомни ли добре мястото, Лоро? Знаеш ли къде е гробът? — запита един от тях.

— Зная — потвърди запитаният. — Елате!

Той закрачи между гробовете и тъй като днес беше присъствал на погребението, ги отведе до търсеното място. Стигнаха там, циганите веднага се заловиха за работа. С необходимите за целта мотики и лопати се бяха снабдили от селото. Понеже пръстта още не се бе слегнала, беше рохкава, работата им вървеше не само бързо, но и доста безшумно, така че за петнадесет минути се натъкнаха на ковчега. За късо време го разкриха, изправиха и облегнаха откъм главата на ръба на гроба. Сетне го разковаха. Лоро откри затуления досега потаен фенер и освети вкочанясалото лице на трупа.

— Излизай, старче! — рече той бездушно. — Налага се да се поразходиш с нас!

Смутеният във вечния си покой хлебар бе изваден и положен до гроба. Наместиха отново ковчега, след което запълниха гроба така, както го бяха заварили. С помощта на потайния фенер циганите лесно успяха да заличат следите от присъствието си. После двамина метнаха трупа на рамо и потънаха в тъмнината на нощта. Момчетата се върнаха в лагера, а останалите трима мъже побързаха към Родриганда, за да бъдат там в уреченото време.

Около полунощ адвокатът се срещна с хитаносите при дъба.

— Гарбо? — попита той.

— Тук съм — отговори циганинът. — В пълен състав сме.

Кортейо закрачи начело на циганите, като ги превеждаше през места, където не биха могли да оставят ясно забележими отпечатъци. След това ги вмъкна в замъка през вратата, през която бе проникнал с моряците. Тъй като тук вече не гореше лампа, извадиха потаен фенер. Изкачиха няколко стъпала, слязоха по други, минаха през редица

необитаеми стаи и стигнаха до помещение с множество шкафове. Това беше библиотеката на замъка.

— Изчакайте! — повели адвокатът, отиде до една врата, откряна я безшумно до тясна пролука и надникна в съседното помещение. Сетне кимна на Гарбо да се приближи и прошепна: — Погледни! Ще се решиш ли да го извършиш?

Хитано пристъпи до пролуката, хвърли поглед на помещението и тихо отвърна:

— Да, незабавно.

— Но неусетно и да не събудите момичетата!

— Така ще бъде! Можеш да разчиташ на нас.

— Тогава вървете да го измъкнете!

В съседната стая лежеше болният граф. Беше неподвижен и имаше вид на труп. На един диван седяха Розета и Ейми, потънали в дълбок сън. Страданията през днешния ден така бяха омаломощили двете, че не се събудиха, когато циганинът се прокрадна покрай тях и първата му работа бе да угаси лампата в болничната стая. Останалите веднага го последваха. Адвокатът остана назад и се заслуша. Не чу никакъв звук, нито даже някакво прошумоляване от драпериите на леглото. В следващата минута циганите вече се връщаха, с неподвижен товар в ръце.

— Затвори пак, сеньор! — нареди Гарбо. — После светни!

Върнаха се по същия път, по който бяха дошли, и стигнаха до дъба. Като не забеляза графа да поема дъх, нито да прави някакво движение, адвокатът попита:

— Да не е вече мъртъв?

— Така мисля — отвърна Гарбо. — За да се държи спокойно, се наложи да го стисна малко по-здраво. Смятам, че това няма значение. Не е ли тъй, сеньор?

— Да — отговори адвокатът, като все пак не можа да сдържи една лека тръпка. — Значи знаете къде да го отнесете?

— Разбира се. Мога ли да помоля за възнаграждението, сеньор?

— Да, доволен съм от вас! Ето парите. Ако се наложи да говоря с вас, ще потърся Царба. Лека нощ!

— Лека нощ, сеньор!

Циганите се отдалечиха с товара си и в края на парка потърсиха скритата от тях тук ръчна количка. Наместиха графа в нея и

продължиха предпазливо да се придвижват, докато стигнаха в близост до стана си. Там се натъкнаха на група смълчани фигури, една от които се надигна при приближаването им. Беше старата циганска майка.

— Успяхте ли? — попита тя.

— Напълно — потвърди Гарбо. — Графът е в безсъзнание.

— Ето дрехи за него. Облечете му ги! След това го сложете в своята кола, Гарбо, и ти ще се погрижиш да го изведеш от страната. Но ти заръчвам най-настоятелно да бдиш над живота му. Трупът е тук. Вече го съблякохме. Облечете му бельото и всичко, което носи сега дон Мануел, и заминавайте!

През това време адвокатът също така предпазливо се върна в замъка. Натрупал опит, той беше скрил близо до дъба една метличка от пера, с помощта на която заличи следите от стъпките си. Така успя да стигне незабелязано до стаята си, ала не можа да се отпусне да заспи, тъй като всеки миг очакваше двете момичета да се развикат за помощ. Но всичко остана тихо и когато настъпи утрото, дори има време да надникне в парка и провери дали му се е удало да заличи добре следите си.

Доктор Стернау беше настоявал да прекара нощта при болния, но Розета не бе изпълнила желанието му и бе поела с приятелката си нощната стража. Но двете приятелки бяха твърде уморени и заспаха така дълбоко, че се разбудиха едва когато изгря слънцето. И Стернау се бе събудил. Стана от леглото, облече се и се запъти към граф Мануел. Вратата на вестибюла не беше заключена. Влезе. В същия миг от болничната стая се чуха два гласа изпълнени с тревога. Втурна се нататък и завари двете момичета да стоят в празното помещение.

— О! Къде е графът? — попита той.

— Ах, мили Боже, къде ли е татко? — извика Розета.

— Бяхте заспали?

— За жалост — призна тя, като се изчерви силно.

— И двете по едно и също време — добави Ейми.

Стернау се въздържа от упреци, просто само забеляза:

— Не може да е далеч. Беше прекалено слаб да върви!

— Нямаше ли го в предната стая?

— Не.

— Тогава е в библиотеката!

Стернау отвори вратата, но не намери изчезналия, въпреки че търси и под мебелите.

— Не проумявам как болният е напуснал леглото, пък и стаята чак — поклати глава лекарят. — Беше много слаб за каквото и да било физическо или психическо усилие. А и всички прозорци са затворени, така че е изключено евентуално падане или скачане от тях. Трябва незабавно да се претърси целият замък.

Бяха свикани и разпитани всички обитатели. Никой не го беше виждал, никой не бе забелязал следа от него. Беше претърсено и изследвано и най-малкото и най-отдалеченото кътче на замъка, ала без всякакъв успех. По време на тази неспокойна суетня само трима души останаха хладнокръвни — адвокатът, сеньора Клариса и Алфонсо. Те си казаха, че много скоро ще дойдат да подирят помощта им.

Не след дълго предположението се потвърди, тъй като Розета нахлу крайно възбудена в кабинета на брат си, при когото тъкмо в тоя момент се намираще Кортейо, и извика:

— Как можеш да седиш толкова спокойно, Алфонсо, когато татко е изчезнал?

Споменатият вдигна студено рамене.

— Принуден съм за жалост, та на мен най-брутално бе отнето правото да мисля, говоря и действам по тези въпроси.

— Тоя метод, който си избрал, едва ли ще хрумне другиму.

— Да не спорим отново! Вие правихте каквото си искате и сега ще трябва да понесете и последствията. Ако на баща ми се е случило нещастие, отговорността е ваша, аз си умивам ръцете.

— Но татко все пак трябва да е някъде!

— Значи не е в замъка? Да го търсят тогава извън него. Сеньор Кортейо, Вие сте пълномощник на клетия ми баща, заемете се и направете необходимото да бъде намерен!

Адвокатът се надигна, изпълнен с достойнство, и попита графинята:

— Как беше облечен дон Мануел, доня Розета?

— О, Божичко, нямаше почти нищо. Та нали лежеше болен и беше толкова слаб, че за ставане не можеше и да се помисли.

— Мнението на сеньор Стернау може да е такова, но аз зная, че един душевно разстроен човек, макар и с много слабо тяло, е способен на исполински дела. Ще наредя да се търси дон Мануел из цялата

околност и препоръчвам да се определи възнаграждение за намирането му. По този начин ще активизираме в своя полза цялата дееспособност на хората.

— Да, направете така! — извика Розета и бързо се отдалечи.

— Е, нямах ли право? — запита Кортейо сина си. — Сега влизам в ролята си на пълномощник на графа и бих искал да видя онзи, който не гледа на мен като такъв.

Стернау скоро се бе отделил от останалите. За него, изглежда, бе недопустимо останалият без сили от кръвопускането граф да напусне кревата и стаята, камо ли пък замъка. Като по-вероятно той приемаше едно насилствено отстраняване. Ето защо излезе и обиколи замъка, търсейки следи. Въпреки всичко не откри и най-малката отправна точка и в края на краищата бе принуден да се върне, без да е постигнал успех, за да се заеме с Розета, която се намираще в трескаво възбудено състояние.

Междувременно адвокатът пое издирването в свои ръце. Пеши и конни глашатаи бързо пребродиха цялата околност, призовавайки жителите на помощ, като обещаваха възнаграждение от петстотин дурос за онзи, който посочи местопребиваването на изчезналия. Но изглежда и тази мярка нямаше да даде резултат.

Денят мина, настъпи вечер. Премина и нощта, без да е открита някаква следа, въпреки че стотина души бяха на крак с надеждата да спечелят възнаграждението. На сутринта хората се събраха в трапезарията на закуска, ала никой не докосна храната. Нещастие то като че бе изгладило всяка неприязън между тях, тъй като се бяха явили всички, тези които в последно време се гледаха накриво. В този момент влезе един слуга и съобщи за някакъв циганин, който искал да покаже нещо на дамите и господата. Приеха го веднага.

Беше Гарбо. Носеше сандали на бос крак, прикрепени с ремъци чак до прасците, със съдран панталон, също такава сако, а в ръцете си въртеше висока островърха шапка, като че това занимание му помагаше да се пребори със смущението, което, изглежда, изпитваше сред тази знатна среда.

— Кой си? — попита го адвокатът.

— О, само един беден хитано, сеньор — отвърна той. — Искан да споделя нещо с вас. Позволете да разкажа!

Циганинът отлично играеше ролята си. Лицето му бе толкова порядъчно, сякаш по него никога не е имало място за притворство. Той се прокашля и започна:

— Аз съм прост хитано и вадя хляба си с лекуване на всякакви болести по хора и животни. По тая причина често ходя из планините да събирам билки. Така направих и заранта. По едно време стигнах до стръмна скална стена, а там на един трън висеше парче фина ленена материя, каквато дотогава не бях виждал. На него имаше корона, а под нея буквите R и S...

— Боже мой, нашият герб! — извика Розета. — Човече, взе ли това ленено парче със себе си?

— Да, бях чул, че се търси някакъв богат дон и свалих парцалчето от клона. Сетне се спуснах в ужасната бездна и там... там намерих... намерих...

Циганинът потрепера, като че все още живееше с ужаса и му е невъзможно да произнесе словата. Розета подскочи, устреми се към него и заповяда:

— Говори по-нататък, човече! Какво намери?

— Стой! — обади се Стернау и също приближи. — Ще помоля дамите да се отстранят, преди човекът да е продължил разказа си!

— Не, аз оставам, трябва да чуя какво ще каже — отвърна графинята решително, а и гласът ѝ прозвуча така категорично, че Стернау изостави всякакъв опит за уговаряне.

— Да разказвам ли по-нататък? — попита хитано.

— Да, дори ти заповядвам! — отговори тя.

— На самото дъно на пропастта лежеше... един труп.

— Труп! — извика тя и закърши ръце от отчаяние. — О, татко, мой мили, обични татко!

Стернау сложи ръка на рамото ѝ с думите:

— Доня Розета, овладейте се! Все още не е изгубена всяка надежда. Трупът може да е на някой непознат или само привидно да е мъртъв. Изчакайте резултата от разследването!

— Не, не е жив, разбил се е — декларира хитано.

— Носиш ли парцалчето? — осведоми се Алфонсо.

— Да. Ето го.

Циганинът извади от джоба си скъсано под формата на триъгълник парче фин лен и го подаде на младия граф. Той му хвърли

един поглед и побърза да заключи:

— Нашият герб! Да, той е!

— Покажи!

С тия думи Розета се спусна към него, издърпа плата от ръката му и разгледа герба.

— Мъртъв! Наистина мъртъв! О, Боже! — едва чуто прошепна тя, като се опря на масата, за да не се строполи.

— Съвсем сигурна ли сте? — запита Стернау дълбоко покъртен.

— Да — отрони се отпаднало от пребледнелите й устни. — Това е парче от горната риза, която аз самата му облякох последна, след кръвопускането. Познах я по номера. — И като се обърна към циганина, продължи: — Кажи бързо къде се намира!

— В дълбоката пропаст, която хората наричат Батериа.

Испанската дума *bateria* означава също пропукана стена или скали, готови да рухнат, с една дума опасно място. Когато присъстващите чува тая дума, разбраха, че не може и да се мисли графът да е още жив, тъй като Батериа представляваше дълбок към стотина метра планински пролом, ужасяваща пропаст, чиито стени се спускат почти отвесно. Онзи, който политнеше в тази бездна, със сигурност щеше да се разбие и раздроби.

— Зная достатъчно — проплака Розета. — О, праведни Боже! Аз съм неговата убийца. Спала съм, когато той е умирал. Никога не бих могла да превъзмогна и забравя това! Татко! Мили татко!

Тя напусна залата с парчето лен в ръка и Ейми Дридън я последва, за да я подкрепя в душевните терзания.

— Може ли да се слезе до трупа без риск за живота? — попита адвокатът циганина.

— Да, ако се познават скалите.

— Ти познаваш ли ги? Искаш ли да ни водиш?

— Ще го сторя. Но, сеньор, аз съм беден циганин.

— Добре де, ще получиш петстотин дурос, стига трупът наистина да се окаже търсеният. Дон Алфонсо, ще трябва да дойдете, за да идентифицирате трупа.

Споменатият кимна мълчаливо. Към Стернау не бе отправена покана да се присъедини. Той не бе и очаквал нещо друго, но от само себе си се разбира, че не остана. Известието, че е намерен трупът на графа, се разпространи мълчиеносно из замъка. Всеки искаше да отиде

на мястото и когато пълномощникът и Алфонсо се отправиха на път, към тях се присъединиха многобройни придружители от замъка и селото.

Стернау по-напред почука на вратата на Розета. Това, което бе чул, не му се струваше вероятно и той искаше да ѝ отправи няколко утешителни думи, ала бе помолен да дойде по-късно, когато се поуталожи болката от траурната вест. Тогава и той се приготви за тъжния поход, но не се присъедини към адвоката и свитата му, а предпочете да върви само в компанията на храбрия Алимпо.

Батерия се намираше на около половин час път от Родриганда, по посока Манреса. През мрачната пропаст протичаше един още по-мрачен поток, ала неговите студени води едва овлажняваха растителността, тъй като слънцето никога не проникваше до дъното на тесния пролом. Рядко някой слизаше долу, тъй като проломът бе труднодостъпен, но Алимпо обясни на лекаря, че на младини често се е спускал и знае един достъп, който сигурно е неизвестен на циганина.

Адвокатът беше изпратил един човек до Манреса за доктор Киели, освен това водеше със себе си и алкалда на Родриганда, така че огледът на трупа придобиваше официален характер. Бяха се погрижили и за носилка, за да могат веднага да вдигнат и отнесат нещастника. Алимпо не беше добър пешеходец, поради което Стернау стигна по-късно от адвоката и придружителите му. За сметка на това достъпът, който управителят знаеше, бе по-удобен от мъчителното спускане, което правеха хитано и спътниците му към бездната, така че Стернау достигна дъното на пролома по същото време с тях.

Тук им се представи потресаваща гледка. Трупът на падналия лежеше непосредствено до брега на потока. По време на падането си той се е удрял по скалните ръбове и стърчащи краища и бе така раздробен, че нямаше човешка форма, а някаква безпорядъчна пихтиеста маса, от чийто вид побиваха тръпки. Алимпо плесна ужасено с ръце и потъна в сълзи.

— Ох, скъпият, добрият Негова светлост! — хълцаше верният служител. — Каква зловеща смърт! Никога няма да забравя тази гледка.

Останалите също нададоха високи вопли. Кортейо стоеше безмълвен, а Алфонсо се приближи до „баща си“ и направи опит да

коленичи. Веднага обаче отстъпи потресен. Стернау го изгледа мрачно, пристъпи към безформената купчина и се наведе да направи оглед.

— Стой! — извика адвокатът с възпиращо движение на ръката. — Забранявам всякакво докосване на мъртвия, преди да е дошъл сеньор Киели от Манреса!

Стернау се дръпна и отговори с най-дълбоко презрение:

— Няма да питам имаш ли правото да издаваш подобна заповед, ала доктор Киели е съдебен лекар и нека бъде първият, който ще докосне трупа.

— Като пълномощник на покойния граф имам задължението да следя за спазване формата на закона — отвърна нотариусът. — Аз обяснявах, че графът е полудял и настоявах да бъде строго охраняван, ала Вие ми се противопоставяхте и го оставихте да избяга. Единствено Вие сте отговорен за неговата ужасна смърт и не може да се очаква, че хората ще продължат да гледат спокойно как забъркват нещастия там, където не Ви е мястото.

Стернау вдигна презрително рамене, като не счете за нужно да удостоява адвоката със словесен отговор. Доста време мина до идването на лекаря от Манреса. А докато чакаха, хората имаха възможността да се удивляват на поведението на Стернау. Той преброди дъното на долината и прегледа всяка педя от нея. Оглеждаше всеки камък, всеки скален ръб. Дори изкачи с риск за живота стръмните скали и изследва ръба на пропастта, откъдето се предполагаше, че е паднал мъртвият. Адвокатът го наблюдаваше с ироничен поглед, видно бе, че се ядосва, но не можеше да стори нищо. Най-сетне Киели пристигна. За по-бързо бе дошъл на кон, който остави горе и се спусна в бездната.

— Добре дошли, сеньор! — посрещна го Кортейо. — Очаквах Ви с болка на сърцето.

— Не можех да дойда по-бързо, дон Гаспарино — гласеше отговорът.

— Чухте ли за какво се отнася?

— Да. Вашият пратеник ми разказа. Клетият граф! Такъв край! Ах, кой пък е онзи, дето пълзи там горе по скалите, сякаш е решил да си строши врата и нозете? — Киели посочи Стернау, който все още оглеждаше скалите.

— Вашият знаменит колега — подигра се адвокатът. — Сигурно търси по стената пух или обира птичите гнезда.

Стернау забеляза, че Киели е пристигнал. Започна да се спуска с такава бързина, че на зрителите свят им се зави.

— Нехранимайкото се катери като котка — изръмжа Кортейо.

— По-скоро като маймуна, какъвто си е всъщност — добави Киели. — Не иска да пропусне нищо.

— Надявам се, че няма да му позволите да прави забележки, сеньор доктор!

— И през ум не ми минава — отвърна Киели. — Аз съм съдебен лекар и много добре зная задълженията си. Да започваме ли огледа?

Разговорът се водеше полугласно, така че никой не можеше да ги чуе. Но толкова по-ясно говореха погледите, с които бе посрещнат идващият Стернау. По даден знак алкалдът пристъпи заедно с адвоката и Киели към трупа.

— Преди всичко трябва да заявите дали още има живот в това тяло, сеньор — обърна се Гаспарино Кортейо към лекаря.

Последният хвърли един поглед на раздробените останки и рече:

— Живот? Невъзможно! Човекът е мъртъв!

— Отбележете това в протокола, алкалд! — нареди Кортейо. — Сега следва да се установи от какво е настъпила смъртта.

— От падане в пропастта — поясни лекаря.

— Отбележете го в доклада, алкалд! Все пак остава най-главното, да бъде разпознат нещастникът. Той носи нощницата на граф Мануел де Родриганда, бил е бос, така както е станал от леглото. От друга страна, графът в пристъп на безумие е избягал... Няма никакво съмнение, че този мъртвец е графът. Съгласен ли сте, докторе?

— Да.

Кортейо сега се обърна към управителя на замъка:

— Сеньор Алимпо, знаете ли каква дреха носеше графът последната нощ?

— Да. Видях я, когато моята Елвира я донесе — прозвуча отговорът.

— Тази ли е? — Кортейо посочи окървавените ленени парцали.

Алимпо се приближи и се наведе към мъртвеца.

— Да — каза той, — това е нощницата на графа.

Тогавя Кортейо посочи едно определено място и каза:

— Този хитано е намерил горе до скалите парче от дрехата. Вярно, че не го донесохме, но то очевидно принадлежи на това място. Носи герба на графа. Значи това е той. Нека присъстващите, а всички те познават дон Мануел, се приближат и кажат: смятат ли, че това е графът или не.

Те го сториха с потръпване и всички без изключение заявиха, че това е дон Мануел. Алимпо дори направи едно немаловажно откритие.

— Сеньори — възкликна той, — погледнете тук на ръката! На пръста се намира венчалният пръстен на милостивия господар. Той никога не е носил друг.

Беше, както казваше. Циганите бяха достатъчно умни да свалят пръстена от графа и да го поставят на трупа.

— Следователно не остава никакво съмнение, че това е графът — рече Кортейо. — Алкалд, отбележете го в доклада!

Алкалдът (в Испания той заема същото обществено положение, както съдията или кметът на селището в Германия) записваше констатационния текст под диктовката на Кортейо и след още няколко по-нататъшни забележки и добавки той бе подписан.

— Сега го сложете на носилката! — заповяда нотариусът. — Да отнесем мъртвия в замъка!

Носачите се приближиха. В този момент Стернау, който бе наблюдавал процеса отдалеч, дойде насам.

— Стойте! — извика той. — Противопоставям се срещу вдигането на трупа. Той не принадлежи на замъка!

— Я виж ти! — възкликна Кортейо. — Нима смятате, че имате право на дума и тук? На какво основание и в качеството на какъв?

— Като лекар на графа.

— Сега вече не сте!

— Е, добре, тогава запретявам отнасянето на трупа в качеството си на човек, това е достатъчно. В случай като настоящия представителите на закона са длъжни да изслушат всеки, който може да направи съществена забележка по делото.

— Позволете, сеньор! Но Вашата забележка не ми изглежда съществена, а по-скоро странна, дори смехотворна. Защо този труп да не принадлежи на замъка?

Всички очи се отпавиха към Стернау. Нотариусът беше говорил с пренебрежение, а доктор Киели се постара да изрази иронична

усмивка. Младият „граф“ също поклати злорадо и оскърбително глава. Всички останали се бяха извърнали към немския доктор и очакваха с напрежение обяснението му. Той произнесе спокойно:

— Клетникът не принадлежи на замъка, защото не е граф Мануел, а някакъв непознат.

Докато другите нададоха изненадани възгласи, противниците на Стернау весело се разсмяха.

— Аха! Прекрасно! — обади се ехидно нотариусът. — Този труп не бил на дон Мануел! Мисля, че сеньор Стернау страда от същата болест, от която за съжаление загина милостивият граф. Вземайте трупа и тръгвайте!

— Стойте! — противопостави се Стернау. — Трупът ще остане тук, докато се запишат показанията ми! След туй можете да правите каквото си искате.

— Нямаме нужда от показанията Ви. Напред, момчета!

— Извинявайте, сеньор Кортейо — намеси се алкалдът. — Тук аз представлявам закона и зная, че сеньор Стернау трябва да бъде изслушан! В действителност трупът не бива да се вдига без присъствието на корехидора.^[1] Така беше и при разбойника, с когото сеньор Стернау се справи в парка. Тук смятах да направя изключение, тъй като не изглеждаше да е престъпление, а нещастен случай, пък и трупът с голяма увереност бе разпознат като графа. Но сега се явява нещо друго и никой друг освен мен няма право да заповядва. Сеньор Стернау, говорете!

Лекарят кимна доволен и подхвана:

— Питам Ви, алкалд, от колко време е изчезнал дон Мануел?

— От вчера сутринта — отвърна служителят.

— Следователно от колко време най-много би могъл да бъде мъртъв?

— Не повече от ден.

— Е, добре, погледнете трупа. Ако се съди по степента на загиване, разлагането е започнало най-малко преди четири дни. Погледнете вътрешностите! Те са черно-сини. Не е необходимо човек да е лекар, трябва само да си отвори очите и ще види, че този мъж не е починал едва преди двадесет и четири часа. При това тук е влажно и студено. Никакъв слънчев лъч не прониква долу. За да стигне до това състояние един труп, трябва да лежи тук поне две седмици. Обръщам

се към разума на честните жители на Родриганда. Нека не се оставят да бъдат измамани от този престъпен фокус...

— Стой! — прекъсна го нотариусът. — Изисквам да бъде наложено мълчание на този човек.

Алкалдът отвърна:

— Сеньор Кортейо, аз ще изслушам сеньор Стернау и сетне сам ще преценя какво ще правя! — И като се обърна към Стернау, подкани: — Продължавайте, сеньор!

— Както казах, обръщам се към Вашия разум. Заколете една коза, алкалд, и я оставете тук! За колко време ще се разложи колкото този труп?

— Имате право. Най-малко за две седмици — отговори служителят.

— Чуйте само! — разсмя се Киели. — Сравнява се човек с коза!

Стернау се обърна със смразяваща студенина към него:

— Използвах примера, за да ме разберат тези честни хора. И като съдя по лицата им, бил е достатъчен, ала за вас, лекаря, май не е. Доста тъжно!

— Надявам се, че не се одързостявате да ми се подигравате! — изсъска Киели.

— В този свещен миг мога да говоря само сериозно, сеньор. И ще помоля и вас да не гледате лекомислено на нещата! Дотук изложих първата причина на моите подозрения. Сега идва ред на втората. Огледайте дясното стъпало на трупа. То се е запазило цяло. Аз съм виждал стъпалото на графа босо. Това принадлежи на друг човек. То е по-широко и голямо от на графа и има масивен напукан табан и такава дебела кожа на петата, каквато няма никой благородник, понеже не ходи бос и се грижи за краката си. Погледнете насам, алкалд, и кажете не съм ли прав!

Хората от Родриганда пристъпиха напред и отдадоха право на немца. Не без известно притеснение нотариусът подхвърли:

— А дрехите на графа?

— Облекли са ги на този човек.

— А пръстенът?

— Сложили са му го.

— А-а, значи предполагате престъпление?

— Именно! Разгледайте внимателно трупа! Вярно, паднал е от ужасна височина и при това пътьом се е удрял и по скалите, но не може да се превърне все пак в такава пихтия, каквато е в момента. Твърдя, че този мъж е бил хвърлен от стената, след което са слезли и смазали всички онези части от тялото, които са останали невредими, за да не се разбере, че не е графът.

— Ха! Ето ти една наистина безумна идея! — не се стърпя Алфонсо. — Той не е наред!

Циганинът беше пребледнял, ала останалите все още, считаха доводите на немеца за неоснователни и погрешни.

Той продължи:

— Веднага ще представя доказателство за моите твърдения.

После се отдалечи на известно разстояние, вдигна един камък, занесе го на служителя и запита:

— Какво виждате по този камък?

— Кръв.

— Не. Не е кръв. Покажете го на сеньор Киели! Той ще Ви каже какво е.

Алкалдът поднесе камъка на доктора. Онзи го разгледа и извести:

— Не е кръв. Мозък е. Покойникът е паднал върху него с главата си.

— Не — отговори немецът. — Ще ви докажа обратното. Последвайте ме, сеньори!

Той тръгна в посока, противоположна на мястото, където бе лежал камъкът, и посочи една вдлъбнатина на земята, на която прилягаше точно.

— Вижте, сеньори, камъкът е бил здраво забит тук, в почвата. Измъкнат е със сила. Аз го намерих там, а трупът лежи между двете места. Следователно са го извадили, за да разбият главата на трупа — по него още се вижда мозък — и сетне са го захвърлили. Който го е сторил, е бил твърде непредпазлив.

— Бога ми, така е! — възкликна алкалдът изумен.

— Невъзможно! Всичко това е плод на фантазия! — обади се Алфонсо.

— Последвайте ме нагоре, сеньори. Искам да ви покажа още нещо! — подкани Стернау.

Той започна да се изкачва и останалите машинално тръгнаха след него. Когато стигнаха ръба на Батерия, свърна надясно и застана на края на най-издадената скална тераса.

— Погледнете насам, сеньори! — рече. — Ето мястото, откъдето е бил хвърлен трупът. Тревата е висока, тучна и все още не се е изправила. Отпечатъкът има контурите на лежащ човек. А около него са оставени следи от различни крака. Няма никакво съмнение! Тук са били няколко мъже, оставили са на това място трупа и после са го запокитили долу. И това е станало тази нощ, както доказва свежестта на следите.

— Каква проникателност! — промърмори нотариусът.

Гарбо беше пребледнял още повече. Стернау, който не изпускаше присъстващите от острия си поглед, вече го беше забелязал и като се обърна към алкалда, продължи:

— Веднага мога да разбера доколко и Вие сте проникателен, сеньор. В състояние ли сте да отгатнете от кого със сигурност бихме могли да узнаем кои са били тук?

Запитаният помисли известно време и отговори отрицателно.

— Тогава нека Ви кажа аз. — Той пристъпи към циганина, сложи ръка на рамото му и добави: — Ето от този. Той е намерил трупа и навярно ще може да ни даде и информация. Да вървим!

С тези думи Стернау го улови за ръката и повлече натам, откъдето идваха следите. Имаше едно глинесто място, където отпечатъците се очертаваха отчетливо.

— Забелязвате ли, че по сандалите му още има глина? — запита Стернау.

— Вярно! — рече съдията.

— А кракът му съвпада ли точно със следата?

Лекарят принуди Гарбо да стъпи в отпечатъка.

— И това е вярно! — установи алкалдът. — Е, хитано, говори, ако можеш да се защитиш!

Гарбо се окопоти и отговори:

— Сеньор, това е лесно обяснимо. Бях тръгнал с двама другари да събираме билки. Стигнахме до ръба на пролома. Там полегнах да отдъхна, а те продължиха наляво. Отпечатъкът в тревата е от мен, сеньор.

— Охо, умен си. И намери парчето от ризата на един трън?

— Да — отвърна Гарбо отново смутен.

— Покажи тръна!

— Елате!

Гарбо закрачи обратно към пролома и започна да търси, но напразно.

— Не мога да го открия — смънка той.

— Така си и мислех! — рече Стернау. — Ако падащ човек закачи ризата си на някой трън, тя ще се цепне или ще се откъсне неправилно и раздърпано парче. А онова, което си намерил ти, има гладки и чисти краища и съм сигурен, че си го откъснал самият ти. Не е нужно човек да бъде много умен, за да разбере кое е откъснато от ръка и кое от трънлив храст.

— Това е така! — отбеляза алкалдът сурово.

— И тъй — продължи Стернау, — заявявам, че нямаме работа с трупа на граф Де Родриганда, по-скоро сме изправени пред една престъпна подмяна, имаща за цел да ни заблуди. Моля всички мои показания да бъдат отбелязани в доклада, изисквам следите, които Ви показвах, да останат непокътнати и се надявам, че трупът ще остане на мястото си до идването на корехидора, за да може да огледа внимателно нещата.

— Така ще стане, сеньор — обеща алкалдът.

— Ще се заемете ли с надзираването на пролома и трупа?

— Да.

— И ще арестувате тоя хитано, който ми се струва твърде подозрителен?

— Щом го желаете, да.

В този момент Алфонсо се изстъпи напред. На път за пролома адвокатът бе споделил с него каква услуга им е оказал циганинът и сега се опасяваше, че ако го арестуват, ще издаде тайната.

— Чакай, няма да търпя подобни неща! — възрази той. — Алкалд, и Вие имате намерение да изпълните желанията на този чужденец? Знаете ли кой става след смъртта на баща ми административен и съдебен управник? Аз, синът на графа!

Стернау вдигна рамене и отвърна със студено, невъзмутимо спокойствие:

— Първо трябва да докажете, че действително сте син на графа. Истинският граф Алфонсо отплува в морето с капитан Ландола.

Отведоха го насилствено.

Той изказа само предположението си, ала думите му оказаха огромно въздействие.

— О-о! Нима? — разнесе се наоколо.

Адвокатът залитна замаян. Алфонсо пък скочи да сграбчи Стернау...

— Мерзавец! — извика той. — Клеветник, ще те удуша!

Стернау се изправи в пълния си ръст, улови измамника за кръста, приближи се досами пропастта и го надвеси над зеещата бездна. Прозвуча всеобщ вик на ужас.

— Ти ли ще ме удушиш, хлапако! — изсмя се той. — Да те метна ли долу при шарлатанското ви чучело? Не, не е кой знае каква чест да се смаже една такава гадина. Ти ще се задушиш в тинята на собствената си мерзост. Изчезвай, отвратителна муха!

Той се отдръпна от пропастта и захвърли Алфонсо надалеч. Сетне се обърна към алкалда:

— Надявам се, че ще изпълните задълженията си, сеньор. В противен случай нещата биха могли да се обърнат срещу Вас. Да вървим, сеньор кастелан! Можете да ме придружите.

Той си тръгна с Алимпо, без някой да опита да го спре. Алфонсо се надигна от земята. Кипеше от ярост, но не смееше да я излее върху този немец с железни мускули. Беше го посрамил пред толкова много хора, които би трябвало да гледат на него като на господар и повелител и треперейки от гняв, се нахвърли към алкалда:

— Сеньор, за това нападение сте виновен единствено Вие. Тъпкано ще Ви го върна. Бъдете уверен!

— Аз само изпълних дълга си! — оправда се служителят.

Той беше подчинен на графа. Преди туй бе настоявал за правото, понеже се намираще под влиянието на физически и духовно могъщата личност на Стернау. Сега обаче лекаря го нямаше и куражът му се стопи пред младия „граф“, още повече че и нотариусът пристъпи с гневна физиономия към него и запита:

— Сеньор, я кажете все пак знаете ли кой съм аз?

— Да — отговори той. — Пълномощникът на Негова светлост.

— Добре. Какво означава пълномощник?

— Вие го замествате във всички административни и правни дела.

— Много добре! Моята длъжност не е изгубила правата си. Значи каквото и да върша, все едно че го прави самият граф. Действително ли искате да задържите този невинен хитано?

Алкалдът се намери в голямо затруднение и замълча. Тогава Кортейо се обърна към циганина и каза:

— Повече нямаме нужда от теб. Можеш да си вървиш и бих искал да видя онзи, който ще се осмели да те задържи!

Очите на Гарбо светнаха от радост. Той направи дълбок поклон пред Кортейо и отвърна:

— Благодаря, сеньор! Аз наистина съм невинен!

Той се отдалечи, без алкалдът да направи опит да го спре. Сега адвокатът се обърна към мъжете, които бяха донесли носилката, и заповяда:

— Слезте долу, натоварете клетия милостив господар и го отнесете в замъка! Който се противи, ще бъде уволнен!

Хората се подчиниха, без да противоречат и тъй като страхът от суровия адвокат бе твърде голям, обясненията на немеца останаха без последствия. Алкалдът се примири мълчаливо и не след дълго шествието потегли към Родриганда. Докторът от Манреса се придържаше близо до трупа, докато Кортейо и Алфонсо крачеха на такова разстояние зад колоната, че да могат да разговарят, без някой да ги слуша.

— Стернау сигурно ще повика корехидора — каза синът на адвоката. — Той е човек, от когото всичко може да се очаква!

— Аз няма да се огъна!

— Но как е стигнал до извода, че не съм истинският син на граф Мануел де Родриганда?

— Това знае бабата на дявола! Той е единственият неприятел, който ни остана, и ще трябва в най-скоро време да бъде обезвреден.

Жителите на Родриганда също си размениха някои забележки по пътя. Те обичаха Стернау, а от другите се страхуваха и ги ненавиждаха. Всички бяха чули думите на немеца и сега правеха тихи догадки, които не бяха особено ласкави за младия „граф“.

Пристигнаха в замъка и нотариусът нареди трупа да бъде положен в капелата. После се отправи към стаята си. Тук завари получената през негово отсъствие поща. Първото писмо съдържаше

кратка вест. И все пак едва го бе прехвърлил и лицето му прие отначало изненадан, а сетне буквално сатанински израз.

— Така, така, нарежда се чудесно! — възкликна той. — Та по-добре от това не бих могъл и да желая!

С писмото в ръка побърза да отиде при съратницата си. Там свари Алфонсо, който тъкмо ѝ разправяше събитията в Батериа.

— Гаспарино, вярно ли е всичко това, което чувам? — попита Клариса. — Намираме се в голяма опасност?

— По-добре речи намирахме се, а не намираме се — отвърна мошеникът. — Опасността отмина.

— Сериозно ли? — запита Алфонсо.

— Ето, тук е нашето спасение! — ликуваше нотариусът, вдигнал високо писмото.

— И какво е, татко?

— Известие от банкера в Барселона. Графът е изплатил на Стернау един хонорар.

— И повече нищо? — обади се Клариса разочаровано. — Че това можеше да се очаква!

— По този начин обаче той ни го предава в ръцете! Хонорарът не е изплатен в брой, а с ордер и Стернау е изпратил този ордер до банкера да прехвърли сумата в Германия. Онзи го е сторил веднага и уведомява графа, че операцията е извършена.

— Аз все още не схващам — поклати глава Алфонсо — как тая операция ще предаде доктора в ръцете ни. Изясни се по-добре!

— Размерът на сумата е, който ще му прекърши врата. Четете тук!

Едва хвърлили поглед на документа, двамата нададоха възглас на изумление.

— Невъзможно! — извика Клариса.

— Та това е цяло състояние! — присъедини се и Алфонсо.

— Нали? — вметна Кортейо. — Княжески, какво говоря, направо кралски хонорар! Зрението е нещо твърде ценно. Немецът беше омотал изцяло графа в мрежите си. Дон Мануел бе баснословно богат и в първия миг на щастие, че отново е прогледнал, е станал разточителен.

— Но — обади се Алфонсо — аз все още не разбирам...

— Веднага ще ти стане ясно. Графът беше сляп. Той никога не пишеше и една дума...

— По-нататък!

— С цялата писмена работа се занимавах само аз. Дори и подписът ми бе предоставен. А ето че идва ордер от собствената му ръка...

— А-а, започвам да проумявам! — извика Алфонсо.

— ... за който аз не знам абсолютно нищо и който не е отбелязан в нито една книга.

— И в тази?

— Да. От три дни все забравям да регистрирам заповедта на графа, който ми нареди да изплатя хонорар от хиляда дурос на доктор Стернау, но ще го сторя. Ето едно доказателство срещу немца.

— Великолепно! — възхити се Клариса. — Най-сетне ще победим.

— Веднага ще задействам нещата. Ти, Алфонсо, препусни бързо до Манреса.

— Там пък какво ще правя?

— Пфу! И още питаш? Правиш донесение и водиш полиция. Стернау трябва да бъде арестуван още днес.

— А Розета? Ако научи? Веднага ще му стане свидетелка.

— Ето нещо, от което действително трябва да се опазим. Впрочем ние няма да стигнем чак дотам да искаме парите обратно, че и да съдим немца за фалшификация. Достатъчно е да бъде обезвреден за момента. А за тая работа ще се погрижи моят приятел корехидорът.

— Аха, ти смяташ, че немецът ще бъде отведен не в Манреса, а в Барселона?

— Разбира се, тъй като се касае за доста крупна сума. Докато ти яздиш към Манреса, аз ще напиша писмо до корехидора. Немецът ще бъде арестуван, графът погребан, ти встъпваш в наследство и се представяш в Двора. А за да не ни създава Розета неприятности, има много добро средство да я направи покорна — безумието, като графа!

Розета и Стернау, за които се отнасяха тези пъклени замисли, седяха заедно с англичанката и се съвещаваха. Веднага щом се върна от Батерия с Алимпо, лекарят нареди да съобщят на Розета за него. Беше приет и завари англичанката при нея. Розета се надигна. Бе смъртнобледа и с пълни със сълзи очи попита:

— О, бъдете кратък, моля Ви, сеньор, защото ужасно страдам! Той е мъртъв, нали?

Стернау пристъпи към нея, поднесе ръката ѝ до устните си и отвърна с утеха:

— Не плачете, доня Розета. Той е жив, не е мъртъв!

— Не е? О, Боже, но къде е тогава?

— Не зная. Знам само, че мъртвият не е дон Мануел.

Той отведе Розета до едно кресло и помоли:

— Седнете и кажете, чувствате ли се достатъчно силна да ме изслушате, без да се вълнувате прекалено?

— О, Карлос, не питайте! До вас винаги се чувствам силна, защото Ви имам доверие.

— Тогава слушайте! Когато ме повикахте от Париж, от обитателите на Родриганда познавах само вас. Не бях сторил никому зло, не бях оскърбил никого и въпреки това още в началото на пребиваването си бях нападнат. Скоро разбрах, че не са хвърлили око на мизерното ми имущество, а на живота. Тъй като тук няха врагове, значи ги бе създала работата, заради която бях дошъл. Моята мисия беше да спася баща Ви. Значи имаше някой, който не желаше графът да бъде спасен.

Розета трепна от уплаха.

— Но това е невъзможно! Татко беше толкова добър!

— Да, беше добър, ала господар и владетел на графство и много милиони.

— Какво искате да кажете с това? Не Ви разбирам.

— Дон Мануел е като мен в едно отношение — няма неприятели. Оттук заключих, че този враг се домогва до Родриганда.

— До Родриганда? Но нея може да получи само моят брат.

— Така си рекох и аз. Но думата брат и обстоятелството, че този брат от детинство е бил в Мексико, ме наведе на една дръзка мисъл. Наблюдавах непрекъснато. За Вашия баща се грижеха трима некадърни лекари, които му готвеха смъртта. А лекарите пък бяха ревностно закриляни отново от трима души.

— Имате предвид нотариуса, сеньора Клариса и моя брат? Говорите ужасни неща, сеньор, но имате право. Моят брат винаги е бил Ваш неприятел.

— Виждах това. Наблюдавах и тримата. Те рядко се мяркаха при дон Мануел, бяха постоянно заедно и те бяха тези, казвам го открито, които желаеха смъртта на Вашия баща!

— О, Господи! Каква пропаст разкрихте пред очите ми!

— Бог даде благословията си да спася баща Ви от смъртта. Но той отново заболя, беше полудял. Безумието бе предизвикано от отрова. Кой му е дал отровата? Не знам. Аз яздех към Барселона, Вие сте били заета другаде, а графът е бил сам. Възможно е някой през туй време да е бил при него. Отровата му е била дадена с шоколада. На мен ми бе известно противосредство. Наистина още не му го бях дал, но проведох подходящо предлечение. Като разбраха, че ще излекувам безумието, взеха предварителни мерки и в резултат баща Ви изчезна.

— О, Вие смятате, че не е излязъл сам? — попита Розета, изпълнена със страх.

— Той не можеше да върви, беше твърде слаб за тая цел.

— Значи са го убили! О, Боже мой!

— Отвлекли са го, но не са го убили.

— Вярвате ли? И да е още жив? — извика тя и подскочи.

— Баща Ви е жив! Къде се намира не знам, но ще научим. Изслушайте доводите ми, доня Розета: ако графът беше само изчезнал, брат Ви не би могъл да встъпи в наследство, ето защо трябваше да умре. Тъй като онзи мъртвец не е графът, следва, че дон Мануел е жив. Подменили са го с някой друг, а този друг е труп от четири дни.

Сега вече той осведоми двете дами за целия случай в Батерия и когато привърши, те се съгласиха с него.

— Каква утеха, че това не е татко! — извика Розета. — Е-ех, сега отново съм щастлива и силна. Зная, че ще разкрием този комплот и ще победим. Нали така, сеньор?

— Доня Розета, моят живот Ви принадлежи и аз ще го посветя на задачата да открия баща Ви. А Вие, миледи, ще ни помогнете ли, ще станете ли наша сестра?

— Да, аз и сега съм ваша сестра.

Той поклати усмихната глава и рече:

— Под думата „сестра“ разбирам и нещо друго. Мога ли да говоря смело и откровенно, лейди Ейми?

— Да. Говорете!

— Вие ще станете наша сестра, когато станете графиня Де Родриганда.

— Графиня Родриганда? — запита Ейми. — Не Ви разбирам. По кой начин?

— Като съпруга на граф Алфонсо де Родриганда и Севиля. Моите думи Ви раздразниха, ала Вие ще ми простите веднага, щом Ви кажа, че граф Алфонсо не е тук. Той е в морето.

Гъста червенина заля лицето на англичанката.

— Боже мой, говорите със загадки!

— Но Вие сте го виждала тук — продължи невъзмутимо Стернау.

— Не схващам накъде биете!

— И то като хусарски лейтенант.

Този път Ейми не бе в състояние да отговори. Тя изгледа Стернау с дълбоко изумление, а и Розета, изглежда, не намираще думи от учудване. Той се надигна и запита:

— Миледи, вярвате ли, че един син би могъл да пожелае смъртта на баща си или пък да отнеме разума му?

— Не! — отвърна Ейми.

— Е, Алфонсо го стори, значи изобщо не е син на дон Мануел!

Розета също се изправи и извика:

— Какво... какво говорите! Той не е син на моя баща, не е мой брат? А какъв тогава? Сеньор не ме измъчвайте! Говорете, казвайте по-скоро!

— Той не може да бъде синът на дон Мануел, тъй като и аз, и вие двете видяхме истинския Алфонсо.

— Кога, къде?

— Тук! Доня Розета, идете в картинната галерия и сравнете младежкия портрет на граф Мануел с Алфред де Лотрьовил!

Сега бе ред на лейди Ейми да се стъписа.

— Алфред! — възкликна тя. — Сеньор, какво говорите, какво знаете за него? Той ми призна, че в неговия живот има някаква тайна, която тепърва трябва да изясни.

— Казал Ви е истината. Той е същинският граф Де Родриганда и Севиля, а настоящият Алфонсо е един подставен измамник. Това бе причината лейтенантът да изчезне! Отвлекли са го и качили на един кораб.

— Отвлечен! — извика англичанката, като стисна юмручета и пристъпи бързо към Стернау. — Отвлечен? Отведен с кораб? — повтори. — Как са посмели!

Стернау кимна усмихнато:

— Сега признавате ли, че обичате граф Алфонсо, миледи?

— Да — отговори тя откровено. — Обичам го и ще го търся, докато го намеря. И горко на враговете му! Вярно, татко ми писа да тръгвам и аз ще отпътувам още днес, но все пак трябва да знам как да действам. Разказвайте, сеньор!

Стернау ги информира как е продължил по дирите и какво е успял да научи. Бяха прозрели машинацията, ала не можеха да докажат нищо. Най-сетне бяха принудени да се разделят, тъй като Ейми щеше да пътува. Тя обеща да съобщи всичко на баща си и да измоли съдействието му за себе си и за Розета. После си взе сбогом с немеца, като го увери в горещото си приятелство.

Малко по-късно тя потегли от Родриганда с Розета, която щеше да я придружи до Понс. Разговорът, а сетне и бързото отпътуване на приятелката бяха причина нито Стернау, нито Розета да се позаинтересуват какво стана с трупа. Лекарят смяташе, че алкалдът е действал според нарежданията му, тъй като, увлечен в разговора, не бе разбрал, че трупът е донесен тук. Отправи се към селото и потърси верния Миндрело. Той току-що се бе върнал от пролома, където беше отишъл по-късно от останалите. Изпълнен с доверие към него, Стернау сподели своите предположения и заключения и го попита дали е готов да тръгне тайно да издирва графа. Контрабандистът отговори положително и получи от немеца петдесет дурос за покриване на разходите. Сетне лекарят се върна в замъка, за да продължи от своя страна наблюденията.

---

[1] Корехидор (исп. Corregidor) — околийски началник, губернатор. — Б.нем.изд. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА В ЗАТВОРА

Стернау бе седнал в дневната си с желанието да работи. Но не му спореше, все повече и повече се замисляше върху последните събития и накрая тези мисли така го обсебиха, че чу почукването на вратата едва когато бе повторено.

— Влез! — подвикна той.

Вратата се отвори и за свое учудване лекарят видя някакъв непознат мъж, който, изглежда, бе забравил да уведоми предварително за себе си.

— Кой сте? — обърна се към влезлия.

— Със сеньор Стернау, лекаря на граф Мануел, ли имам честта да разговарям? — попита непознатият, вместо да отговори.

— Да.

— Изпраща ме графиня Розета де Родриганда.

— Охо! Тя тръгна за Понс.

— Действително. Отседна при мен и ме изпрати да Ви помоля да тръгнете след нея.

— Каква е причината?

— Не каза. При нея имаше още една дама.

— Това е вярно. Вие сте съдържател на странноприемницата, тъй ли?

— Да. В Елбрида, оттук по пътя за Манреса.

— С впряга на графинята ли пътувахте?

— Не. Тя не искаше да преуморява ненужно конете си.

— Седнете! Веднага ще се приготвя.

Стернау беше свикнал тук да действа предпазливо, но допусна, че може би графинята се е натъкнала на нещо важно по пътя, което изисква присъствието му. И тъй, облече други дрехи, заключи шкафовете и се отправи с непознатия към портата, където бе спрял един закрит файтон с два коня във впряга. Качиха се и потеглиха. До един от горните прозорци стоеше адвокатът с двамата си съюзници.

— Качи се — произнесе той с подигравателна усмивка.

— Сега тръгва — забеляза Алфонсо.

— Вече можем да го считаме за затворник — додаде Клариса. — Идеята ти корехидорът да се представи за съдържател беше великолепно, скъпи мой Гаспарино.

Междувременно файтонът бе минал известно разстояние по шосето за Манреса, след което обаче зави наляво и се насочи по пътя за Барселона.

— Кочияшът тръгна в погрешна посока! — обади се Стернау.

Правилно кара — отвърна непознатият.

— За Манреса?

— За Барселона.

— Сеньор, кой сте Вие всъщност? Какво искате от мен?

— Кой съм? Корехидорът на Манреса. Какво искам? Да Ви отведа в Барселона. Juez de lo criminal желяе да говори с вас.

— Криминалният съдия? По какъв въпрос?

— Не зная. Сам ще разберете.

— Вие ме излъгахте, сеньор.

— Това беше само една малка хитрост, с каквито често си служим, за да избегнем излишните приказки.

— Ако откажа да Ви последвам?

— Не би Ви помогнало. Ако хвърлите един поглед през задния прозорец, ще видите да вървят по петите ни четирима полицаи със заредени пушки.

— От тези мерки човек би могъл да помисли, че карате опасен престъпник.

— О, не. Това е само една малка формалност, сеньор. Аз определено знам, че ще се върнете още днес, но Вие сте чужденец и аз съм длъжен да Ви отведа. Затова е и ескортът.

— Не се страхувам от този ескорт, сеньор корехидор. Но тъй като имам чиста съвест, ще дойда, без да мисля за неподчинение.

— Това е най-доброто, сеньор. Човек никога не бива да преценява погрешно положението си или да го влошава. Може би ще се върнете веднага с мен. Бих се радвал да пътувам в компанията Ви по обратния път.

— В Родриганда знаят ли къде ме отвеждате? — попита Стернау.

— Да.

И това не беше вярно, защото освен тримата съзаклятници, никой друг не знаеше накъде е тръгнал файтонът. Впрочем с това краткият разговор приключи. Стернау потъна в различни предположения, а чиновникът, изглежда, нямаше охота да подхване нов диалог. Късно следобед пристигнаха в Барселона и файтонджията спря пред една стара мрачна сграда, малкото фасадни прозорци на която бяха снабдени с решетки от дебели железни пръчки.

— Слизайте! — нареди чиновникът.

Още със слизането от файтона Стернау се видя обграден от полицаите, които ги бяха следвали. Той бе съпроводен от тях до входа, после по един мрачен коридор, след което по тясна стръмна виеша се стълба, докато най-сетне влязоха в голяма гола стая, която имаше само един прозорец, ала много странични врати.

— Изчакайте, сеньор! — рече корехидорът.

Той почука на една от вратите и изчезна, а пазителите на реда останаха при Стернау. Мина доста време, преди служителят да се появи отново.

— Влезте тук! — произнесе кратко, като посочи вратата, от която беше излязъл. Зад Стернау той я заключи.

Лекарят се озова в друга стая, чиито два прозореца също бяха зарешетени. Край трите стени имаше големи канцеларски шкафове, а пред единия прозорец — грамадно бюро, зад което седеше малко суховато човече и го оглеждаше с жлъчен поглед иззад огромните си рогови очила. След известно мълчание човечето взе купчинка листове и едно перо и запита:

— Как се казвате?

— Карл Стернау.

— Откъде?

— Майнц.

— Къде се намира това?

— В Германия.

— Значи немец! Какъв сте?

— Лекар. Но позволете все пак и на мен един въпрос! Кой сте Вие и какво търся аз тук?

— Аз съм Juez de lo criminal, така ще ме наричате, а за какво сте тук ще узнаете от хода на разпита.

— Разпит ли? Та това звучи, сякаш съм под следствие?

— Не само звучи, ами си е така — отвърна човечето и очите му злорадо блеснаха. — Впрочем не мислете, че сте тук, за да ми задавате въпроси! Аз съм този, който пита, а Вие онзи, който отговаря. На колко години сте?

— На тридесет.

— Осъждан ли сте?

— Не.

— Женен?

— Не.

— Състоятелен?

— Не.

— Аха! Наистина ли? — запита коварно съдията.

— Да.

— На колко възлиза наличната Ви сума?

— Около тридесет дурос.

— Дайте ги!

Стернау извади портфейла си и чиновникът преброи съдържанието. После отбеляза сумата, както бе записвал и всеки отговор на Стернау.

— Къде пребивавате в последно време? — попита сетне той.

— В Родриганда.

— А преди това?

— В Париж.

— Защо не останахте в Париж?

— Бях повикан в Родриганда да лекувам дон Мануел.

— Излекувахте ли го?

— Да.

— И Вие се осмелихте?

— Кой би могъл да ми попречи?

— Аз! — натърти дребосъкът. — Бяхте ли назначен в Родриганда като лекар? Имате ли разрешение от властите?

— Не.

— Държали ли сте изпит в Испания?

— Не.

— Плащали ли сте данък доход в Испания?

— Не.

— И въпреки туй лекувате, практикувате и възстановявате болни? Е, първото престъпление се установи още на първия разпит. Сега можете да се оттеглите.

— Охо, сеньор, говорите за първи разпит? Да не би това да означава, че ще са няколко?

— От само себе си се подразбира! Дори много, извънредно много!

— А аз? Къде ще бъда през цялото време?

— Къде ще бъдете? Глупав въпрос! Оставете тук при мен! В коридор две, номер 4. Това е определено и решено.

— Кое то ще рече, че съм арестант?

— От ясно по-ясно! — мигна подчертано малкият.

— На какво основание? — попита Стернау, вече наистина раздразнен.

— По-късно ще узнаете.

— По донесение или оплакване?

— И това ще узнаете.

— Сеньор, имам правото на отговор! — избухна Стернау.

Човечето се загърчи от удоволствие и отвърна с примижали очи:

— Да, имате правото, аз пък имам правото да си спестя отговора.

— Чухте и записахте, че съм немец. Искам да говоря с немския консул!

— Добре, добре! Ще се погрижа!

— Веднага, сеньор!

— Хубаво! Хубаво!

Криминалният съдия примижа от удоволствие срещу арестанта и дръпна един звънец. Появи се някакъв навъсен служител с грубо телосложение, който измери с поглед Стернау.

— Този сеньор иска да говори с немския консул — обърна се съдията към него. — Води го при консула! Но още сега, веднага!

Мъжът се ухили като морж, посочи вратата и изкомандва:

— Напред! Марш!

За Стернау всичко бе пределно ясно. Той изгледа човека, но му дойде по-добър ум и се обърна към съдията:

— Мога ли да помоля за портфейла си, сеньор?

— Да — примижа запитаният, — можете да молите, но няма да го получите. Тук никой не носи портфейл. Не сме на събор. Вървете

при консула!

Беше ясно — човечето се надсмиваше над Стернау. Той си каза, че е най-добре да не му обръща внимание и да се подчини. Беше затворник, но нямаше да остане вечно такъв я. Ето защо последва ключаря без по-нататъшни възражения. Отново изкачиха някакви стълби и навлязоха в коридор, който имаше над входа си номер две. Вляво и дясно бяха разположени затворнически килии. Ключарят спря пред една врата, обозначена с номер четири, и от голяма връзка ключове избра необходимия. После отключи две намиращи се една след друга врати, обковани от двете страни с жезла.

— Напред! Марш!

Изглежда, това бяха единствените думи, които тъмничарят умееше да произнася. Стернау се подчини и влезе, зад него щракнаха двете врати. Беше затворен. Чувството бе странно, напомняше онова, което човек изпитва, когато скочи във водата и вълните се сключат над него. Откъснат от свежия въздух и слънчевата светлина, той преставаше да бъде човек, свободно, самоопределящо се същество, вече нямаше име, щяха да го наричат с номера на килията, в която се намираще. Не би могъл да предотврати смъртта или гибелта си.

В килията беше още по-тъмно, тъй като светлина идваше от едно съвсем малко прозорче, снабдено с решетка, което едва се достигаше. Помещението беше шест крачки дълго и четири широко. На пода лежах и разнасяха лоша миризма два малки матрака. Единият бе празен, а на другия се търкаляше някаква човешка фигура, която при влизането на доктора се изправи.

— А-а, ново попълнение! — обади се слаб глас. — Добър вечер!

— Добър вечер — поздрави Стернау.

— Нов ли си? — запита хазяинът на килията. Веднъж Стернау бе чул, че затворниците винаги се обръщат един към друг на „ти“. Реши да не се сърди на съквартиранта си и отвърна:

— Да.

— Защо си тук?

— Не знам.

— Е, да. Всички казват така. Сядай на матрака! Какъв си? — запита другият.

— Лекар.

— Лекар? — прозвуча радостният въпрос. — О, тогава моля да ме извините, сеньор, че Ви говорих на „ти“. Сега вярвам и това, че не знаете защо сте тук. Кой Ви разпитва? Juez de lo criminal?

— Да.

— Проклет негодник! Знаете ли кога ще се проведе следващият разпит?

— Кога?

— След два или три месеца.

— Но това е ужасно!

— Ключарят донесе двойна порция вечеря, от което разбрах, че ще имам събрат по неволя.

— В какво се състои вечерята?

— От комат сух хляб и негодна вода.

— Колко време сте тук?

— Почти една година.

— При тая мизерна храна?

— Да. Тая храна ще ми коства и живота. Аз съм смъртно болен и сърдечно се радвам, че сте лекар. Не можете да ми помогнете, вярно, но поне можете да ми кажете още колко време ще живея. Дано даде Господ скоро да свърша.

Стернау беше убеден, че няма лош човек пред себе си, въпреки че тъмнината не позволяваше да го разгледа. Испита съчувствие към него и попита:

— Колко ще продължи наказанието ви?

— Още две години.

— О, все пак се изтрайва! Мога ли да узная причината за Вашата присъда?

— Защо не! В изблик на яд цапардосах един човек.

— Убихте ли го?

— Де да бях. Ако Бог бе пожелал да умре, щеше да има един мерзавец по-малко.

— От каква болест страдате?

— Сега се е загнездила в мозъка на костите ми, а преди туй беше само моряшка болест, носталгия по морето, но тя постепенно разяде всичките ми сили, изсуши жизнените ми сокове, сеньор.

— Какъв контраст! Свободното ширно море и тая пъклена дупка!

— Така е, сеньор, отначало се вайках, въздишах, ядосвах се и беснеех, удрях главата си във влажния зид, ала нищо не помагаше. А когато силите ме напуснаха и гладът ме накара да омекна, аз се успокоих и ще бъда спокоен до деня, в който ме изсуркат навън и зарият в някое къоше. И всичко това дължа на един адвокат!

— В такъв случай сме събратя по съдба. Вярно, че не зная в какво ме обвиняват, но сигурно не се лъжа, като си мисля, че и за моя арест е виновен един адвокат.

— Откъде Ви вдигнаха?

— От Родриганда.

— Господарю на небесата, възможно ли е? Аз също бях арестуван там!

— Наистина ли? — изуми се на свой ред Стернау. — Как се казва адвокатът, когото имахте предвид?

— Гаспарино Кортейо.

— Гледай ти, тъкмо за него говорех и аз! Не казахте ли, че сте ударили някого? Да не би Кортейо?

— Да. Може би ще Ви разкажа, но сега повече не мога да говоря, твърде слаб съм да го сторя. Там, в предния ъгъл, е стомната, а до нея хлябът Ви. Лека нощ!

Човекът трябва наистина да беше много изтощен, защото въпреки радостта си да види себеподобен след толкова време, се отказа от разговора. Стернау се намести на матрака възможно по-удобно и заспа.

Когато на сутринта се събуди, дневната светлина вече влизаше в килията, бледа наистина, но все пак достатъчна да се различават отделните предмети. Неговият събрат вече седеше изправен и му пожела добро утро.

— Огледах Ви, докато спяхте — каза той, — и видях, че не сте за такова място. Вероятно предпочитате да сте сам, ала аз Ви моля да не ме напускате.

— Едва ли е по силите ми да Ви напусна!

— Напротив. Тук всички затворници са настанени поединично, само аз получих втори, защото съм пътник за оня свят. Ако поискате официално, ще Ви дадат друга килия.

— На драго сърце ще остана при вас.

— Благодаря, сеньор доктор. Може би няма да се разкайвате.

— Кога ще отворят вратата?

— По обяд.

— Тогава ли се изказват желанията?

— Да, но никой не получава отговор. Вашата съдба е решена. Няма да Ви помогнат нито жалбите, нито молбите и заплахите, нито пък силата или хитростта.

— Аз съм чужденец и ще искам да отида при консула!

— Вие никога няма да видите консула. Повярвайте ми! Кортейо Ви е вкарал тук. Съдията е негов приятел, а двамата са най-големите мерзавци на земята.

— Навявате ми страх!

— Казвам Ви истината. Аз бях силен мъж, пълен с жизненост и здраве. Погледнете ме сега! Това, което съм, го направиха тези двама негодьяи!

Затворникът се облегна на зида и затвори очи. Беше изсъхнал като скелет. За Стернау не бе необходимо да го преглежда, за да узнае, че му остават само няколко седмици живот. Дали това не беше образът на неговата собствена съдба? Не, не и пак не! Той се зарече в себе си.

По обяд се отвори един шублер на вратата и бяха подадени две супени гърнета.

— Тъмничар! — извика Стернау. — Не бихте ли имали добрината...

Шублерът отново захлопна и стана безсмислено Стернау да довърши изречението си.

За вечеря двамата получиха пак вода и сух хляб. Така мина една седмица, сетне и втора, без да настъпи някаква промяна. Стернау загуби спокойствие. Как ли стояха нещата в Родриганда, какво ставаше с Розета? Тези въпроси го глождеха. За бягство бе немислимо — зидовете бяха дебели, а прозорецът твърде висок и малък.

И отново мина една седмица, и още една. Един месец беше изтекъл. Двамата затворници лежаха унило на матраците си.

— Сеньор — обади се спътникът по нещастие на Стернау, бих искал оня Кортейо да ми падне веднъж между пестниците, които имах по-рано. Пиши го заминал!

— Навярно ще падне между моите.

— Не искам да съм на негово място — та Вие сте същински Голиат! Всъщност Вие сте създаден за моряк. С тези солидни пестници

бихте могъл да излезете срещу двадесетина негри или десет англичани.

— Откъде пък Ви хрумна за негри и англичани?

— Хм, искате ли да знаете, сеньор? Ще си съставите лошо мнение за мен, ама нейсе, заслужил съм си го. Отдавна ми тегне на сърцето и ми се щеше да Ви разкажа. Та да започвам приказката!

— Разказвайте, без да се смуцавате! Всеки е правил грешки.

— Но не такива. Знаете ли какъв съм бил? Отначало честен моряк, но после търговец на роби и накрая дори... морски разбойник.

— Учудвам се!

— Да, нали? Името ми е Жак Тардо и бях дете от добро семейство. Станах порядъчен моряк и си останах такъв, докато не попаднах на друг кораб в лоши ръце. Нямах и понятие, че капитанът е пират и търговец на роби и го разбрах едва на втория ден, когато вече бе късно, тъй като се намирахме в открито море. Капитан Грандприз беше американец и същински дявол и разбира се, направи и мен такъв. Виждах съм негри да скачат през борда от отчаяние и горест по родината. Удрял съм лошо някои клетници, но си получих наказанието! Сега ме виждате да лежа тук.

Той помълча известно време, за да си почине, след което продължи:

— Капитанът правеше сделки с Кортейо. От какво естество бяха тези сделки, не зная. Но колчем бивахме в Барселона, нотариусът идваше на борда и те стояха часове наред над книгите. — Тардо отново прекъсна. — Кортейо, изглежда, имаше много пари — продължи след пауза болният моряк. — Един ден акостирахме във Веракрус, за да направим някакъв негов гешефт. Ставаше въпрос да вземем един пленник. Той беше качен на борда и заключен в капитанската каюта, тъй че никой не го видя.

— И Вие ли?

— О, напротив. Беше красив възрастен мъж. Мисля капитанът го нарече веднъж Фернандо. Той плава с нас около Кап, сетне покрай източния бряг на Африка нагоре до Сейла, където го свалихме от борда и продадохме в Харар.

— Но това е ужасно!

— Не по-ужасно от продажбата на черни! Впрочем и да исках, не бих могъл да попреча. Когато се върнахме в Испания, капитанът беше

възпрепятстван и се наложи аз да отида вместо него до Родриганда, за да докладвам на Кортейо, че онзи мексиканец е откаран на сигурно място. Тъй като условието било да бъде убит или умре от треска, той се нахвърли с обиди върху мен. От моята уста също излязоха някои думи и оня ми посегна. Тогава аз му отвърнах с един хубав моряшки удар. Той се строполи като чувал на земята, а аз си тръгнах. На другия ден дойде в Барселона и се качи на борда, забравил сякаш за тази случка. Един ден по-късно капитанът ми връчи едно писмо, което трябваше да отнеса на Juez de lo criminal. Бях любезно приет и след това предаден на тъмничаря, който ме доведе в тази килия. Повече не я напуснах, защото един ден дойде съдията и прочете присъдата ми от отворения шублер. Това е, сеньор, моята съдба!

Тардо говореше с онзи безгрижен тон, присъщ на моряците дори, когато става въпрос за сериозни неща. Сега се умълча и полегна изнурен. Стернау не подозираше колко полезен ще му бъде един ден споменът за този разказ.

Жак Тардо от ден на ден ставаше все по-слаб, а заедно с тази слабост растеше и самоосъждането и разкаянието за миналия живот. Той мислеше за Вечността и желаше да уреди сметката си с Бога. Надзирателят виждаше, че вече няма да се вдигне и стори нещо, което никога не бе вършил — удостои го с няколко думи. Нещо повече — обеща да изпрати при него съдебния лекар веднага щом дойде на проверка.

Така мина още известно време, а зимата настъпваше. Тардо лежеше на матрака пред угасване. Стернау бе седнал до него и опитваше да го утешава. Обедната камбана проехтя преди часове.

Внезапно ключът се превъртя в ключалката и вратата се отвори. Влезе тъмничарят, следван от лекаря, и ревна на Стернау, посочвайки вратата:

— Напред! Марш! Тогава Тардо се надигна мъчително и помоли:

— Нека остане при мен! Досега той бе моята утеха, нека и сега остане!

Надзирателят погледна въпросително лекаря, който кимна с глава и давайки мълчаливо и своето съгласие, заключи килията отвън. Лекарят седна на края на матрака и огледа двамата затворници при светлината на оставения от тъмничаря фенер. После хвърли многозначителен поглед към вратата и започна да разпитва болния за

състоянието му. Сетне незабелязано от Гардо подхвърли някакъв предмет между прострените крака на Стернау. Този посегна и напипа с ръка... голям ключ, вероятно от входна врата. Тръпка на безкрайна радост премина през тялото му, ала се овладя, защото погледът на лекаря му бе подсказал, че са наблюдавани.

Утешен от посещението на лекаря, Гардо почувства близостта на своя край. По изтощеното лице се изписа дълбока радост.

— Няма да живея и час, слава Богу! — пророни той. — Останете дотогава, сеньор медико, не пускайте и моя приятел!

— Ще останем — увери съдебният лекар, като се наведе над умирация. При това движение той бутна към Стернау нещо с ръката, която не бе откъм вратата. Беше добре натъпкан портфейл. Стернау го прибра бавно и внимателно, така че да не бъде видян. Струваше му се, че забеляза тясна пролука при шублера. Тъмничарят сигурно беше там и дебнеше тъжната група в мрачната килия.

Не след дълго говорът на умирация започна да се променя. Той протегна ръка към Стернау и промълви:

— Останете със здраве! Благодаря Ви! Бъдете... свободен... и... щастлив!

Това бяха последните му думи. По тялото премина предсмъртна тръпка, прозвуча тиха въздишка и всичко свърши.

Скоро ключът изщрака в бравата и навъсеният надзирател отново влезе. Съдебният лекар мълчаливо се отдалечи. Като видя трупа, онзи каза:

— Не остава! Махне! — След това тъмничарят огледа исполинската снага на Стернау и продължи: — Носиш?

— От мен да мине — отговори немецът колкото може по-равнодушно, въпреки че пулсът му чукаше.

— Вдигни! Върви!

Сернау взе трупа на ръце и тръгна след надзирателя, който закрачи бавно напред. Стъпките им високо отекваха в голямото пусто здание. Работещите тук през деня служители вече си бяха у дома, в семейния кръг. Пътят водеше през няколко стълбища до малък двор. От него започваше коридорът, през който Сернау бе влязъл в затвора преди няколко месеца. Надзирателят избра от връзката ключове един и отвори някакво помещение със сводест таван и каменни зидове. Край една дълга маса лежаха два ковчега.

— Морга — каза той. — Маса сложи!

Пред очите на Стернау се разкри мрачна картина. Като лекар често бе извоювал живота от ноктите на смъртта, но беше виждал как побеждава и тя, как болният ставаше нейна плячка. Ала тук, в затвора, в царството на низостта, му бе трудно да остане индиферентен.

— Е-е, напред! Трупът на масата! — нареди още веднъж тъмничарят троснато.

Стернау се подчини и надзирателят влезе заедно с него, за да придадат правилното положение на мъртвеца. Връзката ключове остана да виси от ключалката.

— Напред! Марш! — заповяда той, когато всичко бе извършено.

— Не, назад! Марш! — отговори Стернау и пестникът му се стовари с бързината на мълния по слепоочието на ключаря, който рухна в безсъзнание на земята.

— Ах, слава Богу. Старата сила още е налице! — възкликна радостно затворникът, като остави надзирателя да лежи край угасения фенер, заключи отвън и побърза към тъмния ходник. Стигна благополучно вратата. Извади получения по такъв мистериозен начин ключ и го пробва с трепетно вълнение — ставаше. Стернау отключи и се озова на улицата. Беше свободен. След дългата тъмнина най-сетне бе дошла светлината. Двамата затворници бяха намерили своето избавление — единият чрез смъртта, другият чрез свободата.

При пристигането си в Понс графиня Розета предаде приятелката си на кочияша на пощенската кола и потегли обратно за Родриганда. Струваше ѝ се, че като не се намира под могъщата закрила на Стернау, може да я сполети нещо лошо. Гнетеше я чувство за предстояща беда. Ето защо нареди на кочияша да кара по-бързо. Когато пристигна в Родриганда, се преоблече набързо и веднага се качи при кастелана. Там завари почтената двойка, заета с любимата си тема на разговор — доктор Стернау.

— Той вкъщи ли е? — попита тя.

— Не — отговори Алимпо. — Замина, милостива контесо, и моята Елвира казва същото.

— Накъде?

— Не знаем — рече управителшата. — Отпътува с един чужд файтон и моят Алимпо ще каже същото.

— Чий беше файтонът?

— На префекта от Манреса.

— Ах! — възкликна Розета уплашено. — Елвира, разкажи как точно стана!

— Беше така — подхвана кастеланшата. — Пристигна един файтон, от който слезе корехидорът. Той отиде при сеньор Гаспарино и после при сеньор Стернау. Не след дълго потегли със сеньор Стернау по шосето за Манреса.

— Добре! Алимпо, веднага да се запрегнат два отпочинали коня!

Розета излезе и се отпрати директно към стаята на адвоката. Той седеше пред книгата си. Графинята рядко влизаше при него и посещението ѝ го учуди.

— О, доня Розета, идвате при мен! Имайте добрината да седнете! — произнесе, като се надигна и предложи стол.

— Няма да сядам — отклони поканата тя. — Идвам само за да задам един въпрос. Виждал ли сте сеньор Стернау? Той е отпътувал.

— Не зная нищо в тази връзка.

— С корехидора на Манреса?

— Не ми е известно — отвърна мерзавецът, поклащайки изненадано глава.

— И дори не знаете, че корехидорът е бил в Родриганда? А също и че е бил при вас?

— Не.

— Лъжете, сеньор! — извика Розета поривисто. — Лъжете най-безсрамно!

— Контесо! — обади се той кажи-речи, заплашително.

— Я гледай, как си позволявате такъв тон! Сега отивам при корехидора и ще се осведомя. Открива ли, че пак сте скроили някой пъклен план, ще сложа край на машинациите ви, на вас и другите двама! Адиос!

Розета излезе стремително, а омаяният от подобна проява на решителност адвокат пристъпи объркан към прозореца. Като я видя да се качва и потегля, незабавно се упъти към съзаклятницата си. Тя също бе наблюдавала Розета от прозореца.

— Тя пак замина — каза Клариса. — Не знаеш ли случайно накъде?

— Да. За Манреса при корехидора, да се осведоми къде е Стернау.

— Гаспарино, и тя започна да става твърде опасна за нас!

— Виждам и ще взема ответни мерки. Имаш ли представа по какъв начин биха могли да ѝ се дадат няколко капки?

— Когато имам капките, и това ще стане.

— Кога?

— На вечерния чай.

— А ако го пие в стаята си?

— Тя винаги пие само една чаша, която ѝ приготвя кастеланшата.

Остави тая грижа на мен!

— Добре, ще имаш капките!

— И какъв ще бъде моят хонорар? — попита алчно тя.

Кортейо махна нетърпеливо с ръка и отвърна ядосано:

— Ще получиш половината от нейното състояние.

— Само половината? А какво ще стане с другата половина?

— Ще я получа аз. Алфонсо не бива да бъде оцетяван, значи ние двамата ще си поделим притежанието на Розета.

— Съгласна! Остава само да получа час по-скоро капките!

Престъпникът се върна в стаята си, напълни едно малко шишенце с вода и отброи две капки от отровата. След като разклати добре разтвора, той го отнесе на Клариса и я инструктира как да борави с него.

През това време Розета пътуваше към Манреса. Когато пристигна, нареди да спрат пред дома на корехидора. Съпругата му излезе и учудена от тази знатна визита, отведе Розета в най-хубавата си стая.

— Мога ли да говоря със сенъора? — попита графинята.

— За жалост не. Той замина по работа, придружен от четирима въоръжени полицаи.

— Ох! — прошепна Розета, пребледнявайки. — Накъде замина?

— За съжаление не зная. По отношение на служебната работа корехидорът е много мълчалив.

— А не знаете ли кой го е натоварил с тази задача?

— Вашият уважаем брат дон Алфонсо.

— Алфонсо? Беше ли той тук?

— Да. Дойде на кон и много бързаше. Моят мъж веднага изпрати да повикат полицаи.

— Не каза ли кога ще се върне?

— Не.

— Тогава утре пак ще дойда.

Розета си тръгна. Беше научила достатъчно, за да знае, че нещо се мъти и побърза да се върне в Родриганда. Там нареди да поканят брат ѝ при нея. Подготвен от нотариуса, Алфонсо отиде спокоен на разговора.

— Днес си бил в Манреса? — попита Розета.

— Да — потвърди той равнодушно.

— По каква работа?

— Боже мой, по каква работа ли наистина! Ами по днешната естествено!

— Какво разбираш под днешната? — запита остро графинята.

— Е-е, откриването на трупа!

— Виж ти! И това е истина?

— А как иначе? Изглеждаш странно. Сигурно нещо те вълнува.

— Така е. Защо корехидорът е взел четирима полицаи със себе си по твоята работа?

— Налагаше се да установи, че трупът е бил хвърлен в пропастта — излъга Алфонсо с арогантна физиономия. — Блюстителите на реда присъстваха заради предполагаемия извършител.

Розета се остави да бъде подведена.

— Вярно ли? Впрочем виждал ли си Стернау? Него търся.

— Не.

— Добре. Можеш да си вървиш!

Алфонсо се поклонил подигравателно на Розета и декларира:

— Не е по вкуса на граф Алфонсо де Родриганда неговата височайша сестра да го отпрати като домашен прислужник. Ще остана!

Тя го изгледа смаяно.

— Безсрамник!

— Хайде, хайде! Не зная какво имаш против мен. Дали е плод на въображение или истинска антипатия? Чувствам, че между нас липсва присъщата за брат и сестра нежност и бих искал с една целувка да прехвърля мост над тази пропаст.

Алфонсо се приближи до графинята да реализира думите си и поиска да я прегърне, ала тя замахна и му нанесе звънка плесница.

— Дръпни се от мен! — извика. — Ненавиждам те и се отвращавам от теб! Дори да не знаех, твоето държане щеше да ми го подсказе!

— Кое? — запита той гневно, поставяйки ръка на удареното място.

— Че не си мой брат, а измамник и долен фалшификатор!

— О, не съм твой брат? А какъв тогава?

— Това ще се разбере веднага щом се върне Стернау. А не се ли върне, гответе се за разобличение, което ще разтърси цялата страна!

— Тъй значи, а? — изсъска онзи. — Наричаш ме измамник и фалшификатор! Плесницата изтърпях, защото си жена, ала за другото скъпо ще ми платиш!

Нехранимайкото излезе гордо, знаейки, че ще отмъсти за нанесеното му унижение, а Розета изпрати да повикат кастеланшата да ѝ прави компания.

— Видяхте ли сеньор Стернау, скъпа моя милостива контесо? — запита тя още с влизането си при графинята.

— Той е арестуван.

Елвира трепна от уплаха и възкликна:

— Арестуван? Божичко! Но защо? О, Санта Мадона, този добър, честен сеньор арестуван! Той, разбира се, не е сторил нищо, нищичко, защото беше най-порядъчният и доблестен мъж, който може да съществува. И толкова сигурен и верен, толкова горд и силен! Само да бяхте го видели как пипнал Алфонсо там, при Батерия и го надвесил над пропастта. Било е великолепно, така казва и моят Алимпо.

— Но аз не знам нищо за случая. Той ми разказа само какво е разкрил във връзка с трупа.

— Е, да, сеньор Стернау никога не се перчи. Граф Алфонсо поискал да го удари. Той обаче уловил младия граф и го надвесил над бездната.

Очите на Розета блеснаха от гордост.

— Дори казал — добави колебливо Елвира, — че Алфонсо първо трябва да докаже, че е син на граф Мануел. Моят Алимпо също го чул.

— Ах, казал ли го е? Тогава трябва действително да го е оскърбил жестоко.

— И хората отдавна си мислят по тоя въпрос. Сеньор тениенте...

— Е, какво той? — подкани Розета запъналата се кастеланша.

— Толкова много приличаше на милостивия граф, имаше съвсем същите очи, съвсем същия глас. Не го ли забелязахте и Вие?

— Да, да, така е, а и татко, като го видя, веднага го помисли за своя син.

— А дали наистина не е тъй? — попита настойчиво Елвира.

— Сеньор Стернау е напълно убеден в това. Знае със сигурност също, че той е отвлечен на някакъв кораб.

— Отвлечен? На кораб! — плесна с ръце кастеланшата. — Но защо все пак?

— За да не може да изобличи измамниците. Но за това ще говорим по-късно, добра моя Елвира. Тъй като ще останеш цялата вечер при мен и ще се погрижиш за чая ми.

Няколко часа по-късно, когато вече се бе стъмнило, в крайнината на гората спря самотен ездач. Той скочи от коня, поведе го към гъсталака и там го върза. Сетне закрачи към замъка, изкачи стълбището и помоли един слуга да съобщи за него на сеньор Гаспарино Кортейо.

— Кой сте? — попита слугата.

— Приятел на сеньора, който иска да го изненада! — гласеше малко резкият отговор.

За непознатия бе доложено и той влезе. Кортейо беше сам в стаята си.

— Поискали сте да известят за вас като за мой приятел? — обърна се към новодошлия. — Но аз не Ви познавам.

— Нима? Тогава ще ти помогна.

Мъжът смъкна фалшивата брада и перуката и сега действително бе разпознат.

— Капитано! — извика Кортейо.

— Да, капитано, който иска да ти зададе един въпрос. Къде е лейтенантът?

— Че знам ли!

— Знаеш! Можеш да измамиш всеки друг, но не и мен. Лейтенантът е изчезнал.

— Тая работа какво ме засяга?

— О, дори много! По-късно премислих нашия последен разговор. Ти искаше той да бъде убит.

— Не само той, а и немския лекар. Защо не удържа думата си?

— Защото исках първо да знам дали ти ще спазиш своята относно лейтенанта.

— Добре де, добре, да играем с открити карти! Признаваш ли, че онзи лейтенант беше истинският граф Алфонсо де Родриганда?

— Да.

— Защо кри досега?

— Това си е моя работа.

— Той знаеше ли кой е?

— Не. Къде е сега?

— Мъртъв е.

Разбойникът отстъпи крачка назад, при което плащът му се разтвори и се откриха оръжията, затъкнати в пояса.

— Мъртъв! — викна той. — О, ще ми платиш за това! Пред всички ще разкрия що за мерзавец си!

— Ба! Та нали по тоя начин ще застрашиш и самия себе си, защото в края на краищата ти беше мой инструмент.

— Ще представя на съдията оня документ, който подписа. Носех го, за да го разменя срещу лейтенанта. Кажеш сега, мъртъв ли е наистина?

По ястребовото лице на адвоката плъзна мимолетна усмивка на радост. Той отвърна:

— Ще ти покажа едно писмо, което получих във връзка с тоя въпрос. Изчакай малко!

Адвокатът влезе в съседното помещение, откъдето взе едно писмо и зареден пистолет.

— Като по поръчка ми идваш — промърмори си с подигравка. — Сега ще си получа обратно декларацията и ще се избавя от един опасен свидетел. Вече съм победител по целия фронт!

Сетне се върна с писмото в ръка.

— Но трябва да съм убеден, че документът действително е у теб — рече той, като впери изпитателен поглед в разбойника.

— Тук е — заяви онзи, потупвайки гърдите си.

— Чети тогава!

Той подаде писмото на капитано. Той разгърна листа и от пръв поглед видя, че това е най-обикновено търговско писмо, нямаше нищо общо с лейтенанта. Когато вдигна очи, удивен от тази измама, погледът му падна върху дулото на насочен към него пистолет.

— Шах и мат! Умри, куче! — извика нотариусът, едновременно с което проехтя изстрелът и разбойникът рухна на земята. Куршумът го бе пронизал в челото. Без да се бави, нотариусът спусна резето на вратата и пребърка връхната дреха на мъртвия. Джобовете бяха празни. И в останалите дрехи нямаше и следа от документ.

— Измамен съм! — изръмжа нотариусът. — Най-долно измамен! Документът не е бил у него. Ако го открият неговите хора, изгубен съм!

В коридора прозвучаха стъпки. Обитателите бяха чули изстрела и сега се стичаха да разберат какво се е случило. С трескава бързина адвокатът приведе отново в порядък облеклото на разбойника, измъкна от пояса му един пистолет, който остави до него на земята, и отвори вратата.

— Насам! — провикна се той. — Бях нападнат.

Прислугата се втурна към него. Алфонсо, Клариса и Алимпо също дойдоха.

— Погледнете този бандит — поде Кортейо. — Поискал да съобщят, че е мой приятел, а когато останахме насаме, ме заплаши със смърт, в случай че не му предам парите си. Дадох вид, че ще го сторя, ала посегнах към пистолета и го прострелях.

— О, Господи, разбойник, истински разбойник! — нададе ужасен вик Клариса. — Вижте перуката и изкуствената брада!

— Претърсете го, но внимателно! — нареди Кортейо с надеждата да пипне документа, ако все пак беше някъде из разбойника. Но освен една пълна кесия, не бе открито нищо друго.

— Свалете го в подземиято. Утре ще направя донесение. Стаята веднага да се почисти!

Нареждането му бе изпълнено. Когато прислугата се отдалечи и останаха сами, Алфонсо попита:

— Познаваше ли го?

— Не.

— Хм, не би било изключено да е твоят „капитан“, за когото споменавах сегиз-тогиз. А ако случаят е такъв, струва ми се, че си имал малко стълкновение и си се отървал от него.

— Не го познавам. А как стоят нещата, ще прием ли днес чай с Розета?

— Не — отвърна Клариса. — Тя вече го пие в стаята си. От тона, с който бяха изговорени думите и придружаващия ги поглед, нотариусът разбра, че капките са отишли по предназначение в чая.

Когато се разнесе изстрелът, Розета и Елвира седяха увлечени в разговор. Кастеланшата току-що бе донесла чая от кухнята и го бе сервирала на графинята. И ето че над тях екна някакъв силен трясък.

— Какво беше това? — възкликна Елвира.

— Изстрел! — поясни Розета. — Какво ли се е случило? Ще отида да видя.

— О, не, не, върна ми контесо. Останете! Всеки ден тук се случва ново нещастие, по-голямо от предишното. Не Ви пускам!

— Но кой би ми сторил нещо? Според мен изстрелът проехтя в жилището на Кортейо. Чуваш ли стъпките и гласовете?

— Да, но нека останем тук. Моят Алимпо е много храбър. Той сигурно е отишъл да види какво има и ще ни уведоми.

Предсказанието се оказа правилно, тъй като управителят скоро дойде и доложи, че някакъв разбойник нападнал нотариуса, ала оня го застрелял. Това събитие стана тема на вечерния разговор. След като бе изпила чая си, Розета заяви, че иска да си легне, понеже от днешните събития чувства в главата си някакво болезнено парене.

На другата сутрин камериерката на контесата изтича възбудено при кастеланшата и я помоли с плач:

— Добра ми сенъора Елвира, елате бързо при контесата! Нещо я е сполетяло. Трябва да е болна.

— Света Майко божия, наистина ли? Снощи тя се оплакваше от болки в главата.

Елвира заряза всичко и последва камериерката. Когато влязоха в спалнята на Розета, тя бе коленичила до леглото и изглежда, се молеше. Лицето ѝ беше восъчнобяло, приличаше на мраморна статуя.

— Скъпа контесо, ама изправете се де! — помоли момичето.

Розета не помръдна.

— Виждате ли — проплака девойката, — така я заварих, когато дойдох да я събудя. Опитах да я вдигна и настаня на стола, ала тя отново коленичи. Помогнете ми!

Жените подхванаха графинята и я изправиха. Но едва я бяха наместили на дивана, тя отново се смъкна и склочи ръце за молитва.

— Да, болна е, много е болна! — изхълца Елвира. — Защо не беше тук сеньор Стернау! Изглежда, изцяло е загубила разума си.

— Ужасно! Какво да правим, сеньора Елвира? — вайкаше се камериерката.

— Боже мой, не мога да сторя нищо друго, освен да питам моя Алимпо. Иди го доведи!

Момичето изтърча и доведе изплашения кастелан. Болната коленичеше с полузатворени очи и сключени ръце пред дивана и когато Алимпо им помогна отново да я изправят, тя тутакси се свлече в молитвеното си положение.

— Сложете я да легне в леглото, направете ѝ студен компрес, това може да помогне — нареди той със сълзи в очите на двете жени и си тръгна покрусен. Вън се натъкна на Клариса, която дебнеше наоколо.

— Бяхте ли при графинята? — попита тя.

— Да. Болна е — простена Алимпо.

— Какво ѝ е?

— Не знам.

— Тогава трябва да я посетя.

Клариса се вмъкна в стаята на контесата, но само след минута вече беше изхвърчала навън и се понесе към жилището на нотариуса. Като я видя да влиза така устремно, той попита:

— Е? Успяхме! Личи си по вида ти.

— Да, тя е обезумяла.

— Какво прави?

— Моли се.

— А-а, странно. На глас?

— Не. Когато я сложат да седне или легне, тя не остава в това положение, а коленичи и сключва ръце, като че иска да се моли. При това стои неподвижна и не произнася нито дума. Сигурно не ѝ е останала капчица разум.

— Аха, умопомрачението явно я е връхлетяло по време на молитва и сега тя има само една мисъл — молитвата. Начаса ще предприема нужните стъпки. Ела с мен!

Кортейо слезе с Клариса до жилището на Розета и обясни на камериерката и кастеланшата, че сеньора Клариса поема задължението да се грижи за графинята. От този момент Розета бе изолирана за

всеки. Нито я виждаха, нито чуваха нещо за нея, тя сякаш вече не съществуваше.

Известно време след като Розета бе сполетяна от ужасната болест, Миндрело се завърна от пътуването, което бе направил по заръка на Стернау. Той потърси кастелана, за да се осведоми за лекаря.

Алимпо и Елвира седяха натъжени в стаята си.

— Не мога да издържам! — въздъхна той.

— И аз не мога! — произнесе тя, разтърсвана от ридания.

— Най-добре да вземем малкото си спестявания и да тръгнем по широкия свят. Какво да правим повече тук?

— Нима не чу, че милостивата контеса ще бъде отведена някъде?

— Да.

— Е, добре, аз няма да я напусна и ще тръгна с нея, ако ще до края на света.

— Ще ти позволят ли?

— О, уви! Предполагам — няма. Такъв ни бил кръстът, скъпи ми Алимпо, такава ни била орисията!

В този момент на вратата се почука решително и влезе Миндрело.

— Бъдете добре дошъл при нас! — извика му Алимпо. — Много сме опечалени. Нещастията се трупат едно след друго върху ни, като че край нямат. Няма пред кого да изплачем мъката си. Не е ли тъй, Елвира?

— Тъй е, Алимпо.

— Но нали в замъка все пак имате приятели, които изпитват същите чувства като вас — подхвърли Миндрело.

— Да, да, имаме — иронизира управителят. — Но те вече не говорят с нас. Страхуват се от младия граф и сеньор Кортейо.

— Нима са им забранили да общуват с вас?

— Непосредствено не. Но аз изпаднах в немилост и другите сами се отдръпнаха от нас.

— В немилост? Защо?

— Защото аз и моята Елвира не отстъпихме милостивата контеса в чужди ръце, искахме ние да я обслужваме в болестта ѝ и дори когато бяхме отпратени, пак опитвахме да отиваме при нея. По тая причина бях смет от длъжност. Вече нямам никаква работа тук. В най-скоро

време трябва да напусна замъка и ето как всички онези, които смятахме за наши приятели, не искат да знаят за нас.

— Когато отминат изпълнените с тревога дни, те ще си спомнят с добро за вас. В настоящия миг обаче за мен най-важното е да знам мога ли да се срещна със сеньор Стернау.

— За съжаление не. Той изчезна.

— Изчезна?

— Да, при това внезапно. Никой не знае къде е. Дойде един сеньор с файтон и той замина с него.

— Странно. Но аз трябва да говоря с него и ще го намеря! Сега тръгвам, та да не направи присъствието ми някому впечатление.

Контрабандистът се сбогува и закрачи към селото. Размишляваше какво да предприеме, за да установи местонахождението на Стернау. Постепенно узна, че за Барселона заминал файтон, придружен от четирима полицаи. Предположи, че е спрял там пред затвора и за да постигне целта си, реши да завърже познанство с надзирателя. Това никак не бе лесно, но след дълги усилия му се удаде да спечели доверието на човека и да си осигури достъп до жилището му.

В крайна сметка узна, че сред затворниците се намира и някой си доктор Стернау. От този момент започна да мисли непосредствено за освобождаването му. Поразмисли и реши да се обърне към кастелана Хуан Алимпо, за когото междувременно бе научил, че е напуснал Родриганда и живее в Манреса. Отиде при него и бе посрещнат с голяма радост.

— Слава Богу, дойдохте! — възкликна радостно Алимпо. — Вече смятах, че сте ни забравил. Моята Елвира казваше същото.

— Работех непрекъснато за освобождаването на сеньор Стернау!

— Ах, Вие знаете къде се намира? — подскочи Алимпо.

— Да, едва наскоро успях да разбера! Тикнали са го в затвора на Барселона.

— В затвора? Ох, ох! Чуваш ли, скъпа ми Елвира?

— Да, чувам, Алимпо — отвърна запитаната. — Сигур Кортейо има пръст в тая работа!

— Той и никой друг! Още колко време ще бъде затворен, безценни сеньор Миндрело?

— Не го ли избавим ние, никога няма да бъде освободен.

— Ние? О, на драго сърце! — извика Алимпо. — Но какво можем да сторим?

— Хм, и много, и малко. Имате ли пари, сеньор Алимпо?

— Пари? Колко?

— В затвора сеньор Стернау няма никакви средства. Ако иска да избяга, ще се нуждае от пари, за да премине границата, а аз... е, аз съм само един беден дявол.

Алимпо скочи от стола, извади от раклата едно ковчеже, бръкна в него и измъкна няколко големи пълни торбички и един портфейл.

— Ето, ето, вземете! — викна той въодушевено. — Аз имам много пари и всичките са Ваши!

— Колко са?

— Четири или пет хиляди дурос, спестяванията ни от целия живот. За добрия сеньор Стернау ги даваме с удоволствие. Нали, скъпа Елвира?

— Да — кимна тя. — Само да бъде отново свободен! Сетне сигурно ще може да излекува нашата контеса.

— Тя къде е? — попита Миндрело. — Да не би в клиниката за душевно болни?

— Не. В Лориса е, в пансиона „Санта Вероника“.

— Но нейното място не е в пансион, а в клиника!

— Как би могла да се защити? Разбрах, че сеньора Клариса е заминала с нея дотам. Контесата няма никаква воля, въобще не знае коя е.

Миндрело се замисли. После запита:

— И вие смятате, че сеньор Стернау би могъл да я излекува?

— Съвсем сигурно!

— Добре. Ще надзърна в пансиона в Лориса. А от парите си ще ми доверите ли колкото са ми необходими, сеньор Алимпо?

— Вземете колкото искате, вземете всичките, вече Ви казах! Нали така, Елвира?

— Да — потвърди пълната съпруга.

— Е, добре — рече Миндрело. — Трябва да му подсигурия кон, а може би един и за себе си. Дайте ми двеста дурос!

— Двеста дурос? Това е твърде малко. Вземете петстотин!

— Не се нуждая от толкова, поне засега. Но все пак ще ги взема, защото при такива начинания е по-добре човек да има в повече,

отколкото да не му стигнат.

Миндрело взе парите и излезе. До пансиона в Лориса имаше само два часа път. Там узна, че графиня Розета не произнася нито дума и едва се храни. Беше все още красива, но красотата ѝ бе на същество, отпредило се към гроба. Времето си прекарваше на малкото пансионерско гробище. Още в зори беше там, молеше се през целия ден и едва вечер успяваха с кротка принуда да я отведат в килията.

След като научи всичко това, контрабандистът се върна обратно в Барселона. Купи за Стернау кон, а за себе си муле. Животните обаче остави при търговеца, откъдето щеше да ги вземе едва когато настъпеше подходящият миг.

Така мина още една седмица. От един търговец, който се занимаваше с какви ли не тъмни сделки, Миндрело се снабди срещу хубава сума с фалшиви документи на името на някакъв съдебен лекар. Сетне си купи подобаващ костюм, дегизира лицето си до неузнаваемост и отиде в затвора. Пазачът прегледа легитимацията и пропусна мнимия лекар. После взе голямата връзка ключове и запали фенера. Близко до вратата висяха два големи ключа. Те принадлежаха на двама чиновници, които ги предаваха тук на излизане. Докато надзирателят се занимаваше с фенера, Миндрело успя да задигне незабелязано единия от ключовете, след което тръгнаха към килиите.

Какво се случи там — вече знаем. Стернау трябваше да отнесе трупа до моргата и да избяга. През това време контрабандистът отиде да доведе двете животни и се установи край пътя за Манреса. Вярно, че не си бяха разменили и дума, ала Миндрело бе убеден, че лекарят ще бяга по посока Родриганда.

Още отдалеч Стернау забеляза коня и мулето, доведени от неговия освободител. Онзи бе свалил дегизировката си и сега нещата се изясниха за лекаря. След няколко топли благодарствени слова той се метна на седлото и скоро двамата препускаха с най-голямата бързина, на която бяха способни животните. Лекарят поемаше с наслада чистия зимен въздух. След известно време той попита:

— Контеса Розета ли Ви изпрати да ме освободите, Миндрело?

— Не, сеньор Алимпо.

— Но по поръчение на контесата?

— Не. Контесата е болна, вече не е в състояние да поставя поръчения.

Стернау се изплаши не на шега.

— Болна? — запита. — От какво?

— Тя е... — Миндрело спря предпазливо, после продължи: — Тя страда от същата болест, от която щяхте да лекувате нейния баща.

Стернау остана като поразен от гръм.

— Правилно ли чух? Тя е... безумна?

— Да.

— Безумна! — Тази дума буквално процепи тихата безмълвна нощ. Внезапно той спря коня си и попита силно разгневен: — И къде се намира сега?

— В пансиона „Санта Вероника“ в Лориса.

— Аха, разбрах! — скръцна със зъби Стернау. — Погребаха ли така наречения труп на граф Мануел?

— Да.

— И граф Алфонсо е наследникът?

— Да.

— А Гаспарино Кортейо е край него?

— Да.

— А кастеланът?

— Живее в Манреса. Бил е прогонен. Той ми даде пълния портфейл, който Ви бутнах скришом. От него взех и парите за закупуване на тези животни. Ще осигури и сумата, необходима за бягството Ви, сеньор.

Стернау не отговори. Онова, което чу, така го завладя, че те дълго яздеха мълчаливо един до друг. По едно време Миндрело наруши мълчанието — още нещо тегнеше на сърцето му.

— Сеньор, имам и една добра новина за вас.

Стернау като че се пробуди от сън. Потънал в мисли, съвсем бе забравил, че не е сам.

— Добра новина? — запита той горчиво. — Почти не ми се вярва, тъй като в последно време съдбата много не ме глези.

— Нима няма да попитате, сеньор, как съм се справил с Вашата заръка да открия изчезналия дон Мануел?

Стернау мигновено се извърна към събеседника си.

— Дон Мануел? Наистина, имате право. Потресен от нещастieto на контесата, не помислих за него. Узнахте ли нещо за местонахождението му?

— Сеньор, аз открих дон Мануел — каза Миндрело простичко.

— Вие сте...? — От изненада Стернау опъна така силно поводите, че конят му се изправи като свещ. — Вие сте открили дон Мануел? — проряза гласът му тъмата.

— Да — кимна испанецът, — и при това не беше трудно. Циганите, общо взето, са доста хитра пасмина, но и контрабандистите не падат по-долу. Бяха го скроили много хитро наистина, ала все пак успях да разкрия ходовете им.

— Хайде, разказвайте! — помоли Стернау.

— Съгласно Вашите инструкции тръгнах след хитаносите. Скоро открих следите им, защото такава голяма група не може да потъне в земята. Но мина доста време, докато ги настигна. Лагеруваха край Барбастро. Оттам продължиха към Уеска, Мурильо и Сангуеса. Веднага ми направи впечатление бързината, с която напредваха. Твърде много приличаше на бягство и това бе причината да им видя физиономиите едва след толкова време.

— Не се ли установиха някъде за по-дълго?

— Дори и през ум не им мина. Но слушайте по-нататък, сеньор! Първото нещо, което направих, бе да се осведомя дали катунът е в пълен състав. Та нали все пак бе възможно някой от членовете да се е отделил и отмъкнал графа нейде настриани. Но случаят не беше такъв. Циганите бяха достатъчно умни да не се опитват да го крият близо до родното му място, където лесно би могъл да бъде открит.

— А Вие уверихте ли се все пак дали графът е още при тях?

— Като наблюдавах отдалеч, скоро забелязах, че циганите отделят особено внимание на една от колите. Почти не откъсваха очи от нея, а когато разбиваха вечер бивака, винаги я поставяха по средата. Кого подслоняваше колата, ако не графа, макар че нито веднъж не видях лицето му, понеже циганите се пазеха, не допускаха пасажерът да бъде съгледан.

— Наблюденията Ви наистина са били правилни. Продължавайте!

— В едnodневен преход шествието мина край Памплона, като я остави далеч встрани. Пик де Аспирос бе прекосен през един проход, след което слязоха до океана по долината на река Орио. През цялото време аз ги следвах добросъвестно. Пред Сан Себастиан свиха наляво и разставиха бивака си на морския бряг, недалеч от градчето Орио.

— Аха! Графът по море ли бе отведен?

— Правилно предугадохте, сеньор! Аз също бях убеден в това и ден и нощ прекарвах в дебнене да не пропусна момента. Тая работа бе осъществена през една тъмна нощ с платноходка. За щастие мястото, където се бях заровил в пясъка, бе много добре избрано и нищо не можеше да ми убегне.

— Ascuas! Ако Ви бяха открили!

— За мой късмет това не стана. А ако някой ме бе открил... caramba! За такива случаи имам остър нож и той щеше да реши кому би навредило повече откритието. Забелязах, че двама мъже се отдалечиха от бивака и се качиха в лодката, карана от двама моряци. В мига, в който се бе качил първият, съдът бе повдигнат от малка вълна, човекът залитна и бе принуден да се залови за пейката на гребците. Той извика от страх и аз съвсем ясно чух думите: „Аз съм верният Алимпо!“ Сеньор, Вие ми бяхте казал, че душевно разстроеният граф употребява тези думи, от което разбрах, че съм на верен път.

— Какво стана по-нататък? Говорете бързо! — произнесе нетърпеливо Стернау.

— Едва се бе обадил графът, придружителят му нададе уплашен вик и тутакси го последва. Сетне платното бе вдигнато и мъжете се настаниха на пейките, след като бяха пъхнали графа в малката каюта. Преди да се отблъснат от брега, онзи, който се бе качил последен, попита:

„Колко време ни е нужно да стигнем до Сен Назар?“

„При добър вятър — два дни.“

„А оттам до Авранш?“

„По суша ли искаш да тръгнеш или да заобиколиш нос Сен Матийо?“

„Искам да ме виждат колкото може по-малко.“

„В такъв случай са необходими още два дни, за да заобиколим бреговете на Бретан. Но поради многобройните рифове плаването по онези места е опасно, сеньор.“

„Все ми е едно. Аз плащам добре. Познавате ли пазача на фара при Авранш?“

„Не.“

„Искам да отида при него. Той е...“

— Повече не можах да чуя, защото вятърът изду платното и лодката бързо се отдалечи от брега. Можете да си представите, сеньор, с какво напрежение съм следил този разговор. Най-напред отидох в градчето и потърсих странноприемница, за да си отспя добре. В последните нощи не ми беше до почивка. А сега все пак имах малко време да се опъна. Знаех целта на циганина, значи нямаше да изгубя следата.

Стернау сграбчи ръката на разказвача и я разтърси сърдечно.

— Свършили сте добра работа и семейство Родриганда Ви дължи огромна благодарност. Аз самият едва ли бих постигнал нещо повече. А сега разказвайте по-нататък!

— Починах си в Орио и подмених облеклото, което доста беше пострадало от лошите пътища. Та нали бях добре подсигурен с пари! Сетне минах нелегално границата, тъй като нямаше паспорт и отидох в Байона, откъдето се възползвах от железницата. Два дни по-късно бях минал през Бордо, Нант и Рен и достигнал целта си. Настаних се в една рибарска колиба. От този момент вече не изпусках от очи фара и обитателите му. На първия и втория ден наблюденията не дадоха резултат. Но на третия забелязах, че фарът се е сдобил с нов обитател. Към десет часа вечерта се промъкнах до кулата и видях горе до балюстрадата една мършава фигура, която се открояваше на звездното небе. Спрях да огледам човека и тогава в тихата нощ се разнесе хленчещ глас: „Аз съм верният Алимпо!“ Това ми бе достатъчно и аз отидох в колибата да си легна. Следващия ден прекарах в разходки из околността. Опитах да се кача и на фара, но бях грубо отпратен от Габрийон, така се казва пазачът. Престорих се на сплашен и се отдалечих. Можех да считам мисията си за изпълнена. Една седмица по-късно бях отново в Родриганда и от Алимпо научих за Вашето арестуване и заболяването на контесата. Останалото знаете, сеньор.

Стернау благодари трогнато на разказвача за самоотвержените му постъпки и жертвоготовността и те отново полетяха с бързината на вятър в нощта. Не бяха минали и два часа, когато видяха пред себе си Манреса.

— Да оставим конете в странноприемницата пред града — предложи Стернау. — За предпочитане е никой да не ни забележи.

Слязоха от животните, които вдигаха пара и трепереха от напрежение, вързаха ги в конюшната и се промъкнаха незабелязано до

жилището на Алимпо.

Управителят и Елвира седяха в стаичката си и беседваха върху събитията от последните седмици, оказали такъв фатален поврат в живота на замъка Родриганда. В един момент в стаята нахълта Стернау, следван от Миндрело, който побърза да спусне резето зад себе си.

— Сеньор Стернау! — възкликна ликуващо Алимпо, като подскочи от мястото си.

— Сеньор Стернау! — провикна се и Елвира.

В следващия миг вече бяха сграбчили ръцете му.

— О, сега всичко, всичко е наред! — тържествуваше сеньора Елвира, ронейки радостни сълзи. — Сега и обичната ни контеса ще бъде отново свободна!

— Да, тя ще бъде свободна! — врече се Стернау. — Свободна и здрава. И горко на отровителя!

Като видя бледия вид на Стернау, почтената Елвира се погрижи да сервира добра закуска и силни напитки на гостите — нещо, което той прие с благодарност.

Веднага обаче забеляза:

— Нямаме много време, сеньор Алимпо, затова ми разкажете накратко какво се е случило!

Алимпо последва поканата. Когато приключи, Стернау рече замислено:

— Контесата се намира във властта на тези хора, срещу които не мога да настъпя открито, докато съм в Испания, понеже избягах от затвора. Искам да отведа графинята от приюта и за тази цел ще отида до Родриганда да взема някои неща, от които имам нужда. Така ставам престъпник по два пункта и трябва да мина границата с контесата още днес.

— Ще отведете графинята? — засия Елвира. — И накъде ще се отправите?

— През границата към Франция, после ще продължа за Германия, моето отечество.

— Сеньор, идвам с вас! Нали, скъпи ми Алимпо?

— Да, идваме с вас!

Тези думи бяха изказани решително. Стернау обаче възрази:

— Радвам се на вашата вярност. Действително ще ми е необходима женска грижа за нашата болна графиня, но вие не можете да тръгнете толкова бързо оттук. Имате имущество и вещи.

— При все това ще дойдем, сеньор! — заяви Алимпо. — Кълна се, че няма да напуснем вас и нашата обична графиня. Къщата, в която живеем, принадлежи на племенника ми. Той няма да ни издаде. По-късно ще продаде нещата и ще ни изпрати парите в Германия.

— Добре — съгласи се Стернау. — Ще тръгнем заедно.

— Благодаря, хиляди пъти благодаря, сеньор! — извика управителят. — Нали, Елвира?

— Да, никога няма да забравим това, сеньор!

— Значи искате да отидете и до Родриганда? — запита Алимпо.

— Да.

— Аз все още притежавам ключ за страничната порта.

— Благодаря! Ще вляза в замъка свободно и открито — заяви гордо Стернау. — Има ли все още някои от старите слуги?

— Повечето са там.

— Добре. Ако имате някакво оръжие, Алимпо, дайте ми го!

— Сеньор Стернау, няма да Ви пусна да отидете сам — обади се Миндрело. — Ще Ви придружа при всички случаи.

— Хубаво, ще яздим заедно. Нека Алимпо през туй време се приготви за път.

— Да се погрижа ли за кола? — попита кастеланът.

— Не — отговори Стернау. — Сега по всички пътища има много сняг. Имаме нужда от шейни. Аз ще докарам.

— Откъде?

— От замъка Родриганда.

— Сеньор! — стъписа се Алимпо. — Ще се издадете!

— Ха, та аз ще се покажа открито и ще поискам две пътни шейни за контесата. Ще видим дали ще се осмелят да ми откажат. Да вървим, Миндрело!

Сернау тикна в пояса заетия от Алимпо пистолет и двамата напуснаха къщата. Не след дълго летяха по шосето за Лориса. Не беше минал и три четвърти час, когато стигнаха градчето. Миндрело се насочи покрай него към група постройки, които се възправяха усамотено сред заснеженото поле.

— Как ще влезем? — попита Сернау.

— През гробищния зид — гласеше отговорът. Зидът се изправяше пред тях. Беше висок само два метра, тъй че можеха да надникнат отвъд, както си бяха на седлата. Спряха непосредствено до него. Стернау посочи една неподвижна фигура, коленичила между гробовете.

Миндрело погледна нататък и възкликна ужасен:

— За Бога, та това е тя!

— Коя? Да не би графинята?

— И още как! Тя е!

— По това време! В този сняг! Но тя ще измръзне! Ще загине! Все пак задачата ми се облекчава!

Стернау се покатери на зида направо от седлото и скочи от другата страна. Сетне закрачи към фигурата. Видя ли го тя? Чу ли приближаването му? Не. Стоеше на колене между гробовете в дълбокия, замръзнал отгоре сняг и се молеше. Стернау веднага разпозна Розета, въпреки хлътналите очи и страни, въпреки мъртвешката бледнина, която се очертаваше на светлината на звездите.

— Розета! — произнесе с треперещ глас.

Не го чу. Тогава той коленичи до нея и я прегърна, после я целуна и започна да я нарича с най-нежни имена, ала тя остана безмълвна и равнодушна. Сърцето му тупаше лудо от безкрайната мъка. Без да губи време в колебания, взе Розета на ръце и я понесе към зида. Подаде я на Миндрело, сетне скочи отвъд и я взе при себе си на коня.

Двамата ездаци се понесоха с най-голяма бързина по пътя за Родриганда и скоро стигнаха селото. Във вентата все още се забелязваше светлина. Стернау насочи коня към малкото прозорче, от което тя се процеждаше, и почука. Не след дълго то се отвори предпазливо и на светлината на лампата се появи една глава, покрита с доста голяма нощна шапчица.

— Какво има? — попита гласът на съдържателя. Лекарят сведе лице към прозорчето, както си беше на коня, и отговори:

— Сецате ли се кой съм?

— О, Боже, сеньор Стернау! — възкликна притежателят на вентата. — Възможно ли е? Вие ли сте наистина?

— Да, аз съм. Искате ли да ми окажете една услуга?

— С удоволствие! Каква?

— Идете при алкалда и му кажете веднага да дойде в замъка със старейшините на селото.

Сетне те бързо продължиха пътя си, а съдържателят поклати замислено глава след тях.

— Сеньор докторът — промърмори той. — Откъде ли идва? Какво носеше на коня си? Твърде приличаше на човешко тяло. А другият беше Миндрело, изчезнал от толкова време насам.

Двамата ездаци стигнаха замъка и слязоха от животните. Никой от прозорците не беше осветен, само в жилището на портиера играеше мъждива светлина. Стернау потропа и онзи веднага се приближи до решетката.

— Кой е? — попита той. — Нощно време не се отваря.

— И все пак ще ни отвориш, Тадео! — рече Сернау. — Да се надявам ли, че все още ме помниш?

При тембъра на този глас човекът се дръпна, радостно изумен.

— Сеньор Сернау! Да, да, отварям незабавно!

Тадео побърза да отключи решетъчната врата и Сернау влезе с безумната графиня на ръце. Като я видя и позна, портиерът едва не изтърва свещта.

— Santa Madonna! — втрещи се той. — Но това е графинята!

— Именно. Знаеш ли дали стаята ѝ все още е в порядък?

— В нея нищо не е променяно. Ключовете са при мен, тъй като още не е назначен управител.

— Тогава вземи ключа и върви напред да ни осветяваш!

— Да събудя ли графа?

— Ще го събудим по-късно. Да вървим!

— А Маргарита, камериерката на контесата?

— Тя тук ли е още?

— Да. Маргарита трябва да обслужва сеньора Клариса, когато идва на посещение в Родриганда.

— Тогава я събудете! Но това да стане тихо.

За лекаря сега бе важно да види какво въздействие ще окаже на болната познатото жилище. След като стаята бе отключена, Сернау влезе с Розета на ръце и я положи на дивана. Тя тутакси се свлече на пода и склочи молитвено ръце. Не забеляза, че е сменила мразовитото гробище с предишното си жилище. В този момент влезе и Маргарита. Тя беше въвн от себе си от радост да види отново господарката си, а

Стернау ѝ нареди да преоблече графинята за далечно пътуване. Сетне даде заповед на портиера да събере цялата прислуга в трапезарията. Той самият се запъти към жилището на Алфонсо. Във вестибюла спеше един слуга, който се изправи стреснато, като видя Стернау. Докторът го отпрати навън и влезе.

Нехранимайкото спеше в леглото си. Една висяща лампа пръскаше достатъчно светлина в покоите. Без да се бави и миг, Стернау вдигна пестник и го стовари върху челото на спящия, който премина от сънно състояние в безсъзнание. Намери няколко кърпи, с които върза крайниците и устата на негодника. После напусна стаята, заключи я и взе ключа със себе си. Пътят му водеше към апартамента на адвоката. Беше заключен. Почука.

— Кой е? — попита след известно време Кортейо.

— Аз. Отвори! — отговори Стернау, имитирайки гласа на Алфонсо.

— Сaramba! Но какво има? Неотложно ли е? — прозя се адвокатът.

— Да.

— Влизай тогава!

Чу се как Кортейо става от леглото, влачи нощницата си, как пристъпва с пухтене и ето че отвори. В коридора беше тъмно и той не видя кой е застанал там.

— Хайде, приближи се, Алфонсо! — подкани той. — Какво ти хрумна, та идваш толкова късно...

Внезапно адвокатът спря посред изречението, ужас скова езика му. Стернау беше влязъл и дръпнал вратата зад себе си и тъй като нощната лампа го освети достатъчно, адвокатът мигновено го позна и от стъписване забрави да довърши речта си.

— Май се припозна в гласа ми — заговори му Стернау с глас, студен като лед и режещ като стомана.

— Стернау! — произнесе с труд нотариусът. Все още не бе способен да извика, ала направи движение, като че искаше да скочи към вратата. В същия миг пестникът на лекаря се стовари върху главата на отровителя и онзи рухна като пън на земята. Минута по-късно Кортейо бе вързан и със запушена уста като Алфонсо. Сетне Стернау го заключи и отведе Розета в залата, където прислугата вече стоеше в очакване на предстоящите събития. Алкалдът и

старейшините на селото също бяха дошли. Присъстващите се стреснаха от вида на обичната си господарка и поискаха да се приближат и изкажат съчувствието си. Стернау обаче отклони намерението им и подхвана:

— Сеньори, познавате ли тази дама?

— Да — прозвуча наоколо.

— Можете ли да се закълнете коя е?

Хората се позачудиха на въпроса, но отново отговориха с „да“.

— Нека и алкалдът каже коя е.

— Това е контеса Розета де Родриганда и Севиля — увери подканеният.

— Тогава седнете, сеньор, и ми издайте едно служебно удостоверение, че тази доня е графинята! Присъстващите да подпишат документа.

— С каква цел?

— Има личности, които отнеха нейния разум и се домогват до живота ѝ. Аз искам да я спася и ето защо се нуждая от споменатия документ.

Алкалдът имаше намерение да продължи да разпитва, понеже виждаше, че се намира пред вратата на някаква тайна, в която много му се щеше да проникне. Стернау обаче го помоли да побърза и той беше принуден да го стори. Оттук лекарят отиде в стаята, която беше обитавал. Намери я непокътната и в присъствието на алкалда и старейшините опакова нещата, които възнамеряваше да вземе със себе си. Сетне служителите трябваше да го придружат до стаята на графинята, където отново нареди да се опише всичко, което вземаше. С тези мерки се подсигуряваше срещу сетнешни обвинения. От най-голяма важност за него бе кръщелното свидетелство на графинята. Откри документа в бюрото ѝ и го прибра.

Алкалдът отново помоли за отговор, но не получи никакви разяснения. После Стернау нареди да запрегнат в две шейни най-бързите коне, качи се с графинята в едната, а Миндрело в другата и потеглиха. Животните, с които бяха дошли, оставиха в конюшната на замъка.

Другите останаха да зяпат след двете шейни, докато те престанаха да се виждат, след което се спогледаха. Откъде се бе появил така изневиделица изчезналият навремето Стернау и накъде се бе

запътил с графинята? Защо графът и пълномощникът никакви не се виждаха? Отидоха до жилището на Алфонсо и го намериха заключено. Почукаха и като се вслушаха напрегнато, чуха вместо отговор някакво сподавено мучене. Напънаха вратата и намериха граф Алфонсо да лежи вързан в леглото, със запушена уста. Той не знаеше нищо, но когато го освободиха и разбра, че тук е бил Стернау и е отвел със себе си графинята, наметна халата си и побърза да отиде при адвоката.

Неговата врата също бе заключена. Разбиха и нея и завариха Кортейо в същото плачевно състояние. Без да се бавят, двамата организираха преследване, като Алфонсо се качи на коня и се отправи лично към Манреса да предприеме необходимите стъпки.

През това време двете графски шейни пристигнаха в Манреса. Радостта, с която Алимпо и Елвира посрещнаха господарката си, не може да се опише. Те бяха приключили с приготовленията си и можеха веднага да се качат.

— Засега не се притеснявам — обърна се Стернау към Миндрело, — но по-късно...

— Тъкмо за това по-късно не бива да се тревожите, сеньор — отговори храбрият мъж. — Стигнем ли веднъж планината, оставете грижите на мен!

— Докъде ще ни придружите?

— Докъдето пожелаете.

— В такъв случай имаме време за обяснения, сега трябва да побързаме. Аз ще взема графинята и Елвира в моята шейна. Алимпо ще пътува с вас.

Верните хора се сбогуваха с племенника си и заминаха. Двете шейни напуснаха града от север, когато Алфонсо влезе от юг.

Конете бяха много добри, но в планината снегът ставаше все по-дълбок, пътят все по-непроходим, вследствие на което бързината все повече намаляваше. Привечер животните така се измориха, че пътниците бяха принудени да пренощуват в една усамотена крайпътна странноприемница.

Рано на другата сутрин конете отново бяха впрегнати. Тъжно беше това пътуване за Стернау, тъй като Розета не го познаваше, оставаше равнодушна към всичко и постоянно се молеше. И той като сеньора Елвира се стараеше да привлече вниманието на болната върху

някой предмет, но напразно. Беше невъзможно да я накарат да осъзнае настоящето.

По обед се намираха сред Пиренеите. Тук отново се натъкнаха на самотна странноприемница и тъй като бяха твърде изнурени от дълбокия сняг, Стернау реши да спрат за малко. Пътниците влязоха в тясното голо помещение, в което съдържателят освен една огромна печка и парченце сух хляб, друго нищо не можеше да им предложи. За щастие преди отпътуването от Манреса сеньора Елвира се бе погрижила да сложи в шейната не само провизии, но и няколко шишета вино.

Мебелите в тази уединена къща се състояха от няколко стола, сковани от преработено дърво, и дълга груба маса. При влизането на пътниците край нея, редом до съдържателя, седеше един мъж, чийто вид не будеше никакво доверие. Носеше широки кожени панталони, кожени гамаша, опърпана жилетка, закопчана със стари медни монети вместо копчета, и парцалива, смачкана шапка. В пояса му бяха затъкнати два големи пищова и дълъг нож, между коленете си бе облегал пушка, а край него седеше едно от онези огромни, прилични на мечка пиренейски кучета, с което и трима души не биха се справили. Той се оттегли от новодошлите в един ъгъл, но видимо се изненада, като видя да влиза Миндрело, който се бе позабавил край конете. Контрабандистът също го видя, направи му някакъв таен знак и отново излезе.

— Ascuas, Миндрело, откъде се взе с тези знатни хора? — попита човекът.

— От Манреса — отвърна Миндрело.

— Накъде води пътят ви?

— Отвъд, към Фуа.

— Чужденци ли са?

— Да. Намират се под моя закрила.

— Тогава нека си вървят по волята Божия. Да се надяваме само, че няма да ни напакостят.

— Да ви напакостят? Че как би могла да стане тая работа?

— Ами като ни издадат. Очакваме един транспорт със стоки от Франция. Трябва да минат оттук някъде привечер. Горепод покрива се крият трийсет човека. Ако спътниците ти забележат нещо и се раздрънкат пред французите, сбогом, хубава сделчице!

— Не бери грижа! Нищо няма да забележат. Ще останем тук само половин час.

Това уверение успокои непознатия. Той се върна в помещението и отново зае мястото си в ъгъла. Привидно не се интересуваше от пътниците, ала прие с благодарност чашата вино, която му предложи Алимпо.

Половината час вече почти бе минал, когато отвън се чуха конски стъпки и радостна гълчава. Сеньора Елвира, която седеше до малкото тясно прозорче и зяпаше навън, пребледня и плесна уплашено с ръце.

— Santa Madonna, полицаите!

Алимпо скочи към нея и надникна. С израз на най-голям ужас той извести:

— И корехидорът от Манреса е сред тях.

— А-а! Тъкмо той ми трябва! — обади се Стернау.

— Ох, сеньор, за съпротива не може и да се мисли. Та те са над двадесет души.

Един поглед убеди Стернау в истинността на тези думи, което не му попречи да заяви решително:

— Въпреки всичко ще се бия!

В този момент непознатият се надигна от ъгъла и се намеси:

— Не се безпокойте, сеньор! Вие сте под моя закрила!

Стернау го изгледа изненадано и запита:

— Кой сте Вие?

— Ваш приятел. Не забелязахте ли, че Миндрело изчезна? Отиде да доведе помощ. Останете си седнали и предоставете приема на мен!

Алимпо се бе отдръпнал със своята Елвира в най-отдалечения ъгъл на помещението. Стернау седна отново, но държеше оръжието си в готовност. През това време отвън се разнасяха различни викове, които даваха на Стернау да разбере какво го очаква от страна на новодошлите.

— Тук са! — каза един глас.

— Да, това са шейните и конете на графа! — добави друг.

— Пипнахме наградата — ликуваше трети.

— Слизай! Към тях! — изкомандува четвърти. Беше гласът на корехидора на Манреса.

Вратата се отвори и влязоха няколко полицаи начело с главния съдия.

— Я виж ти, сеньор Стернау бил тук, каква среща! — подигра се той, като забеляза лекаря.

— Наистина! — отвърна исполинът спокойно.

— Както изглежда, в Барселона не Ви допадна. Вие сте избягал, сеньор. Това не е добре за вас. Освен туй сте извършил и няколко нови престъпления!

— Какви по-точно?

— Отвлечане, покушение и ограбване на Родриганда.

— Опасно звучи, не може да се отрече! — усмихна се Стернау.

— И си е така. Вижте тези белезници! Длъжен съм да Ви ги поставя и да Ви отведа обратно.

— Опитайте! — отвърна Стернау и се изправи, готов за отбрана.

Корехидорът отстъпи предпазливо крачка назад.

— Предупреждавам Ви, сеньор! Без съпротива! Тук съм с четирима полицаи, а вън има още петнайсет души. Отбраната е безполезна!

— Не бих казал!

Тия думи беше изговорил човекът от ъгъла. Корехидорът се обърна смаяно към него:

— Ти пък кой си?

— Приятел на това мило общество — отговори контрабандистът равнодушно.

— Тъй, тъй! Значи си им помагал?

— Не, но сега ще им помогна.

— В такъв случай ще прибера и теб!

— Или аз теб! — ухили се непознатият.

— Ти мен? — кипна корехидорът. — Не смей да ме вземаш на подбив!

— Огледай се!

Корехидорът го стори и отскочи уплашен. Четиримата полицаи също отстъпиха неволно встрани, тъй като през широко отворената врата бяха нахълтали и стърчаха най-малко десет разбойника, а на заден план в коридора се виждаха още повече с насочени пушки към беззащитно стоящите отвън до шейните полицаи.

— Е-е? — провлече непознатият. — Харесва ли ти обстановката, храбри ми сеньор корехидор? Впрочем, за да ти затъкна зурлата, съвсем не се нуждая от пушките на хората си. Погледни това куче!

Само да му дам знак и ще ви разкъса гърлата — на теб и на четиримата ти смелчаци. Ние тук, в планините знаем как да се отнасяме с типове от твоя бранш!

— Боже мой, изгубени сме! — промълви обезкуражено чиновникът.

— Заповядайте на хората си да хвърлят оръжията си и ни предоставят конете!

— Това... това не може да стане! — извика корехидорът, изпълнен със страх.

— Хайде, бе! Моите хора там чуват всяка произнесена дума. Ще броя до три. Не си ли отишъл до прозореца да издадеш заповедта, ще стрелят. Ние сме трийсет човека, никой няма да ни се изплъзне. И тъй... едно... две... т...

Контрабандистът не можа да изрече „три“, понеже корехидорът скочи към прозореца, разтвори го с трясък и изрева:

— Хвърлете пушките!

Като чува заповедта на предводителя си, полицаите отправиха удивени погледи към странноприемницата.

— В името на волята Божия, хвърлете оръжията! — повтори той.

— Но защо! — запита някой отвън.

— Защото ние тук сме пленници — извести. — Цялата къща гъмжи от контрабандисти, които ще ви изпозастрелят, ако не се подчините.

На подчинените, изглежда, не им се вярваше. Тогава външната врата се отвори шумно и двадесетина контрабандисти изскочиха навън с насочени към тях пушки.

— Предайте се! Предайте се! — молеше уплашеният корехидор.

— Срещу свободно оттегляне? — попита някой предпазливо.

— Да.

Загубили самоувереността си, полицаите оставиха оръжията, предадоха конете и се оттеглиха. Но когато и корехидорът поиска да се отдалечи, контрабандистът го спря.

— Почакай, приятелче! — рече той. — Имам още да говоря с теб.

— Че за какво пък?

— Скоро ще разбереш. — И като се обърна към Стернау, попита:

— Както изглежда, не сте много доволен от корехидора?

— Така е — потвърди лекарят. — Преди време той дойде при мен с цел да ме заведе при една дама, ала вместо туй, ме отведе в затвора на Барселона, където лежах невинен няколко месеца.

— За тая работа ще си понесе наказанието! Отбройте му петдесет удара по гърба!

Корехидорът бе помъкнат навън и скоро се чуха неистовите му крясъци. Чиновникът едва ли си бе представял, че вместо арестант, ще получи петдесет удара с пръчка.

Миндрело влезе едва сега. Той предпазливо се бе държал в сянка. Стернау поиска да се отблагодари на контрабандистите, ала те категорично отклониха всякаква благодарност и възнаграждение.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА НА ФАРА МОН СЕН МИШЕЛ

Приблизително във върха на правия ъгъл, който образува френското крайбрежие източно и южно на залива Сен Мало, се врязва в сушата бухтата Мон Сен Мишел. На половин час път от брега се намира малкото градче Авранш, разположено малко встрани от морето върху издигащата се над морския бряг хълмиста верига.

На една от височините на бухтата Мон Сен Мишел се изправяше един от онези дръзко построени фарове, които предпазваха корабите от опасните брегове на Нормандия. Пазачът на фара се казваше Габрийон. Той рядко общуваше с хора и минаваше за чудак. Нямаше нито съпруга, нито дете. С него съжителстваше на фара само една стара глуха жена, която излизаше за съвсем кратко време — колкото да получи мизерната заплата на Габрийон и напазарува сетне някои продукти за малкото си домакинство.

Преди време се случваше чужденци или местни жители да посетят фара, за да се насладят от височината му на гледката, която предлага неизменният във вечността и същевременно толкова променлив океан. Но от известно време насам Габрийон се отнасяше така грубо с такива посетители, че на хората отмираще желанието да дойдат повторно. Опитите да се разбере причината за това отношение не дадоха резултат. Само неколцина рибари твърдяха, че нощем са забелязвали на балюстрадата, опасваща осветителното помещение, някаква мършава фигура, която изговаряла плачливо няколко думи на испански или друг подобен език.

Ето защо сред суеверните крайбрежни жители започна да се шири мълвата, че пазачът Габрийон е влязъл в съюз с дявола или други тъмни сили и го отбягваха повече отпреди. Само мерът^[1] на града мислеше другояче, защото Габрийон беше отишъл при него и по свойствения си недодялан начин го бе уведолил, че е приютил един далечен стар роднина, който не е много добре с главата. Нямаше как

Габрийон да избегне това обяснение, а мерът си мълчеше, понеже го забавляваше мисълта хората да превръщат смахнатия роднина в дявол.

Беше хубав зимен следобед. Предишният ден беше малко ветровит и морето все още бе доста развълнувано. Но въздухът бе чист и човек можеше да види далеч навътре в морето чайките, стрелкащи се над гребените на вълните. Крилете им проблясваха под слънчевите лъчи, а когато във въздуха се понесеше ширококрилият албатрос, бялото му оперение искреше като светло сребро сред тъмните криле.

На гарата на Авранш пристигна влакът от Париж. Сред пътниците се намираше и един висок плещест господин, който се огледа търсещо на перона. В следващия миг към него пристъпи мъж, по чието облекло веднага се разпознаваше испанецът. След кратък поздрав поеха през чакалнята.

— Мога ли да попитам, сеньор, как е контесата? — обади се човекът с испанските дрехи.

— Доволен съм. За няколко дни ще бъде физически възстановена.

— А душевно? Още нищо ли не сте постигнал? По лицето на исполина пробягна сянка.

— Не, не смея да приложа никакви средства, преди да е закрепнала напълно. Но това ще изчака до завръщането ѝ в родината. А сега по нашата задача! Изпратих Ви напред да не изпускате фара от очи. Графът при Габрийон ли е още?

— Сигурно! Вярно, лично не съм го виждал, но фактът, че Габрийон продължава да пропъжда посетителите, което по-рано не е правил, говори, че крие нещо.

— Добре, в такъв случай знам какво да правя! Първо ще отидем при мера!

— А после?

— После с негова помощ ще отведем графа от фара и ще заминем за Париж, където ще се възстановява заедно с дъщеря си.

Кмета намериха в работния му кабинет и бяха любезно посрещнати.

— С какво мога да Ви бъда полезен, мосю?

— С една малка информация, мосю — каза Стернау. — Кой е запретил достъпа до фара?

— Доколкото знам никой — гласеше отговорът.

— Доколкото знаете? Поради характера на Вашата служба, моєю мер, смятах, че Вие сте човекът, който най-напред би трябвало да го знае.

— Но кой е говорил за забрана?

— Пазачът! — намеси се Миндрело.

— А-а, Габрийон! Той действително си е своего рода мизантроп. Изглежда е най-добре, когато го оставят на мира. Не обича да му пречат, моєю.

— Какво може да се попречи на човек — възрази Стернау, — който не прави нищо друго, освен привечер да пали светлината, а сутрин да я гаси? Впрочем в кулата пребивава един възрастен моєю, чийто дух изглежда разстроен. Кой е този човек?

— Роднина на Габрийон.

— Как се казва и откъде е?

— Как се казва? — попита служителят смутено. — Да! Хмм! Казва се... трябва да призная, че не знам. Вярно, Габрийон ми докладва, но не ми е представил някакъв документ.

— Аз мислех, че всеки доклад изисква легитимиране на съответния документ.

— Да, хм, действително! Ще се постарая да изправя пропуски. Когато човек има много работа, никак не е чудно да изтърве някоя подобна дреболия.

— Всъщност нашата визита не се ограничава само до тази информация. Нещата имат много по-сериозен облик. Молим да ни осигурите официалната си помощ във връзка с един криминален случай.

— Криминален? — попита кметът, като ги изгледа изпитателно. — За престъпление ли се касае?

— Да. Позволете да Ви разкажа най-главното! Испанският граф Мануел де Родриганда и Севиля внезапно изгуби разсъдък си и аз като негов лекар констатирах, че причината е известна доза *Poison Uras*, дадена му с престъпна цел. Намеренията на престъпниците бяха — графът да умре или загуби самосъзнанието си, за да встъпят в наследство. Аз се захех с лечението му и щях да го излекувам, ала една сутрин той изчезна. По-късно в близката пропаст бе намерен един труп. Въпросните хора идентифицираха в него графа, докато аз твърдях, че тялото е на друг човек. Лицата, за които говоря, бяха много

могъщи. Моите показания не бяха взети под внимание и трупът бе положен в семейната гробница като графския.

— Parbleu!^[2] Та това е цял криминален роман! А аз какво мога да сторя като френски мер за престъпление, извършено в Испания?

— Това, което Ви разказах, мосю, не Ви касае, то беше само въведението. Убеден бях, че е подхвърлен друг труп, а безумният граф — отвлечен. По добра воля на съдбата ми се удаде да открия неговите дири. Довели са го във Франция и е държан като затворник.

— Mon Dieu!^[3] Тая работа наистина донякъде ни засяга! Но защо идвате точно при мен?

— Защото скривалището се намира на служебната Ви територия.

— Diable!^[4] Незабавно ще взема мерки! Къде е местонахождението на графа?

— Във фара.

Кметът подскочи.

— Невъзможно!

— И все пак! Можете да изпаднете в доста неприятно положение, мосю! Приел сте някакъв умопобъркан, без да питате за документите му. Болният, когото Габрийон представя за свой сродник, е граф Мануел де Родриганда.

Челото на мера се изпоти от страх.

— Ужасно наистина! — произнесе той. — Ще разпитам Габрийон! Но, мосю, в състояние ли сте да докажете, че онзи човек действително е графът?

— Да. Когато го е обхванала лудостта, той изцяло е загубил паметта си, такава е въздействието на отровата. Съхранил е само един спомен. При него се е намирал кастеланът му Алимпо — и това е запомнил. Смята себе си за онзи слуга и единствените думи, които постоянно повтаря, са: „Аз съм верният Алимпо!“ Ще признаете, че едва ли би могъл да съществува друг безумец, който да има мономанията да повтаря същите думи. Следователно те са сигурен отличителен знак.

— Така е. Но все пак трябва преди всичко официално да се потвърди, че нещастният граф си е служил с тези думи.

— Потвърдението ще направя аз. Погледнете този документ! От него се вижда, че домашният лекар на графа в Родриганда съм бил аз.

Кметът прегледа представеното от Стернау удостоверение. Сетне се изправи, закричи възбудено из стаята известно време, след което спря пред него.

— Мосю, поставям се на Ваше разположение, но се надявам, че ще третирате тая работа по начин, който няма да ми навреди за проявената малка разсеяност.

— Ще се постарая да изпълня желанието Ви. Най-добре да се отправим незабавно към фара със съответната помощ. Останалото ще се уреди.

— Добре! Ще последвам съвета ви.

Половин час по-късно мерът се спускаше по пътя за морския бряг, придружен от Стернау, Миндрело и трима полицаи. Когато приближиха кулата, Стернау предложи:

— Нека се разделим, за да не правим сензации. Под формата на безгрижна разходка ще се приближим до кулата, а останалото ще дойде от само себе си.

Предложението беше прието и те се разделиха. Миндрело и Стернау тръгнаха към кулата начело с един от полицаите. Вратата беше заключена, ала Миндрело забеляза един шнур за звънец. Дръпна го и след известно време вратата се отвори. Пазачът надникна и като позна испанеца, викна ядосано:

— Пак ли ти? Това е вече прекалено! Пръждосвай се по дявола!

Той поиска да затръшне вратата, но Миндрело я задържа.

— Отвори! — каза. — Искам да се кача на фара!

— Нали наскоро вече ти казах, че е забранено. Глух ли си?

Габрийон поиска със сила да дръпне вратата, но в този момент изникна полицаят. Досега той се бе държал вън от полезрението на пазача.

— Какви ги дрънкаш, Габрийон! — обади се той. — Кой ти е дал заповед да пропъждаш посетителите?

При вида на служителя пазачът бързо се отдръпна.

— Нима трябва да оставя всеки допилял се отнякъде да ми досажда и пречи? — попита той.

— Този мосю прилича ли на някой „допилял се отнякъде“, грубиян такъв? — извика полицаят. — По нареждане на мосю мера те уведомявам, че посещенията на фара не са забранени. Има ли друг

подобен случай, ще бъдеш уволнен! Ясно? Този мосю ще ни каже, ако му дадеш повод за повторно оплакване. Съобразявай се!

С тия думи полицаят слезе с достойнство по стълбите. Миндрело и Стернау влязоха в приземния етаж на фара. Пазачът не ги поздрави и с една сричка и побърза да се изкачи на горния етаж, без привидно да се интересува от тях. Двамата мъже бавно го последваха. На втория етаж видяха старата домакиня на пазача да седи на едно трикрако столче, вперила в тях поглед на зъл крокодил. Те не я удостоиха с внимание и се изкачиха още по-нагоре. Третото отделение на кулата беше преградено на две малки помещения. Едното беше заключено, но отвътре ясно се чуха плачливите думи:

— Аз съм верният Алимпо!

Сега на двамата мъже стана ясно, че Габрийон се бе изкачил толкова бързо, за да предотврати достъпа им в него. Той стоеше в другата стая и наблюдаваше начумерено дали ще вземат под внимание чутиите слова.

— Защо си заключил болния? — попита Стернау.

— Това изобщо не те засяга! — отвърна грубо французинът.

— Да не би съвестта ти спрямо пациента да не е много чиста, а?

— Мосю! — кипна Габрийон. — Какво си се угрижил за семейството ми? Бях принуден да ви пусна, но ако ще ме обиждаш, ще те изритам надолу по стълбите.

— Ти? Мен? — запита Стернау пренебрежително. — Ако не ме отвращаваше толкова, вече да се търкаляш някъде долу.

Сетне извади носната си кърпа и я размаха през прозореца.

— Какъв е този знак? — попита подозрително Габрийон.

Внушителната фигура на Стернау, изглежда, му бе вдъхнала респект.

Лекарят не отговори, а се заслуша към стълбите. Не след дълго се чува бързи стъпки. Появи се мерът.

— Къде е душевноболният? — попита той.

— Тук, вътре — посочи вратата Габрийон.

Той много не се тревожеше, тъй като смяташе, че има работа само с мера.

— Та, казваш, роднина ти е? — запита го той. — Как му е името?

— Анселмо Марсело.

— И откъде е?

— От Павиа.

— Документите му в ред ли са?

— Сродникът, който ми го доведе, обеща да ги изпрати. Междувременно обаче се споминал.

— Трябваше да ги доставиш чрез някой друг. Аз, от своя страна, ще поискам сведения от Павиа дали онзи твой сродник действително е предприел пътуване да ти доведе тоя човек. Отвори вратата!

Надзирателят се подчини. Открилата се пред тях стаичка имаше размери, колкото едва да се побере един сламеник. Безумецът лежеше на него. Когато видя присъстващите, той се изправи. Спря лишените си от разум очи върху тях и проплака:

— Аз съм верният Алимпо!

— Чухте ли, мосю? — обърна се Стернау към мера.

— Да, същите думи! — рече той. — Това наистина ли е испанският граф, мосю доктор?

Стернау се приближи до болния, улови го за ръцете и потвърди, дълбоко развълнуван:

— Да, мосю, това е той! Познавам го добре, това е граф Мануел и никой друг. Измършавял е, косите му са побелели, но иначе не се е променил.

Пустият поглед на болния се прикова към него. Лицето му беше като моделирано от восък, неподвижно, нито една черта не даваше признак за смисленост. Само безкръвните му устни се отвориха и с глас на говоряща машина той повтори:

— Аз съм верният Алимпо!

Стернау се извърна разчувстван, Миндрело също. И мерът се прокашля смутено, за да се пребори с пристъпа на съчувствие, който не се съчетаваше с достойнството на служебното му положение.

В този момент Габрийон пристъпи напред и заяви:

— Тоя мосю се заблуждава. Болният е Анселмо Марсело, та нали го познавам.

— Мълчи, мошенико! — сопна му се Стернау. — Мосю мер, настоявам пазачът да бъде арестуван!

— Да бъда арестуван? — добре изигра възмущението си Габрийон. — Какво съм сторил? Тоя стар смахнат човечец е мой сродник. Ако беше граф, никога нямаше да се побърка. Лишенията и

гладът са го докарали до тоя хал. Аз го приех от съчувствие и за възнаграждение да бъда арестуван? Това е смехотворно!

Мерът се почувствува засегнат от това изявление.

— Я по-кратко! — тросна се той. — Онова, което вършат съдията и полицаите, никога не е смехотворно. Ти си мой арестант. В името на закона, арестуван си!

— Арестуван? Аз? — запита Габрийон. — Когато сте готови, обадете ми се!

Той скочи към нищо неподозиращия мер, блъсна го настрани и полетя... не надолу по стълбите, както бе възнамерявал, а... в ръцете на полицаите, поставени там.

— Nom d'un chien!^[5] — извика той уплашено.

— Дръжте го здраво! — заповяда мерът. — Опитът за бягство потвърди вината му. Той ще ни каже как се е озовал графът тук!

Пазачът бе изблъскан навън и поведен към затвора. Чиновникът заяви:

— Срещу този престъпник ще бъде заведен процес. Аз ще съставя доклад, после ще се погрижа да известя в Родриганда, че на мястото на графа е бил погребан друг мъртвец, тъй като дон Мануел е бил намерен при нас. Но, мосю, какво ще разпоредите относно него? Ще трябва ли властите да се намесват и тук?

— Не, той ще остане с нас! — декларира Стернау. — Ще го вземем със себе си и аз ще се опитам да го излекувам.

— Е, тогава съм спокоен — отдъхна мерът. — Сега да вървя да изпълнявам задълженията си. За разпит на арестанта днес е твърде късно, но утре сутринта веднага ще се заема с този въпрос, а вас ще уведомя за часа, понеже смятам, че ще искате да присъствате.

Той се сбoguва, а Стернау изпрати Миндрело до града да се снабди с нови дрехи и бельо за графа. В това отношение бе много занемарен. Резултатите от повърхностния лекарски преглед въпреки очакванията, бяха задоволителни.

На по-следващия ден влакът поведе лекарят, Миндрело и болния през покрития със сняг ландшафт на Нормандия към Париж.

Четете продължението на романа в книга втора: „Пирамидата на Бог Слънце“.

- [1] Мер (фр. mair) — кмет. — Б.нем.изд. ↑
- [2] Parbleu (фр.) — Дявол да го земе! Б.пр. ↑
- [3] Mon Dieu! (фр.) — Боже мой! ↑
- [4] Diable (фр.) — Дявол! ↑
- [5] Nom d'un chien (фр.) — По дяволите! — Б.пр. ↑

Източник: <http://bezmonitor.com>

Издание:

ГОРСКАТА РОЗА. Роман. [Кн.] 1 — / Карл Май; Превод: от нем. Любомир Спасов. — Пловдив. Калем-90, 1992 (Хасково; печ. Ат. Стратиев). Формат: 21 см. Кор. опис. [Кн.] 1. Замъкът Родриганда. — 1992. — 352 с. Ориг. загл. Schlos Rodriganda / Karl May. — 20 000 тир. (Подв). ISBN 954-434-002-5 (кн. 1) 21.60 лв.

1882–1884 Originaltitel der Gesammelten Werke: Schloss Rodriganda (Waldroeschen) (Bd. 51)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.